

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه
گزارش سال ۲۰۲۰

هیأت معاونت
ملل متحد
در افغانستان

کمیسیون عالی
ملل متحد
برای حقوق بشر

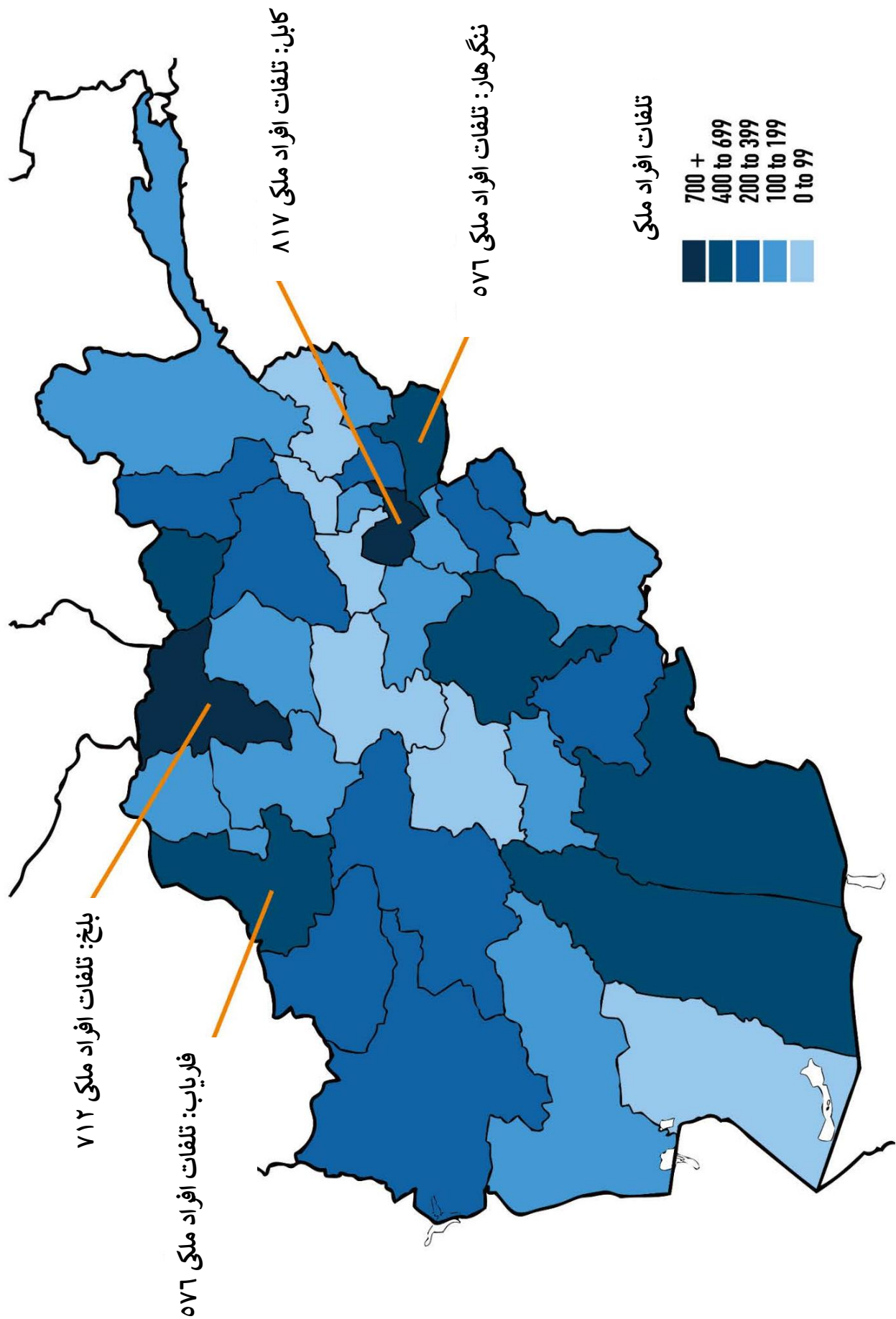
فبروری ۲۰۲۱
کابل، افغانستان

این گزارش و تمام گزارش ها پیرامون محافظت از افراد ملکی در درگیری های مسلحانه که در این گزارش به آن اشاره شده است، در ویبسایت یوناما در ذیل قابل دسترس می باشد:

<http://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

صفحه نخست: سه ماه بعد از آغاز گفتگوهای صلح افغانستان میان جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان، یک پسر از میان شیشه های که به تاریخ ۱۲ دسمبر ۲۰۲۰ از اثر اصابت چند راکت در منطقه ی مسکونی کابل - افغانستان شکسته بود، به سوی خانه می رفت. شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام (شاخه خراسان داعش) مسئولیت این حمله ی راکتی را که باعث کشته شدن یک مرد ملکی و مجروحیت دو تن دیگر شد، به عهده گرفت. شاخه خراسان داعش مسئولیت حمله ی راکتی بالای کابل را که کمتر از یک ماه قبل به تاریخ ۲۱ نومبر به وقوع پیوست و باعث کشته شدن ۱۰ فرد ملکی و مجروحیت ۵۰ تن دیگر شد، نیز به عهده گرفت.

عکس EPA-EFE / هدایت الله عامد

"این گزارش حوادث ناگواری را که افغان های ملکی در سال ۲۰۲۰ متحمل شدند، ثبت می کند؛ این سالی بود که می توانست افغانستان را به صلح نزدیک تر سازد. برخلاف، آنچه را ما شاهد بودیم، افزایش تلفات ملکی پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان در ماه سپتمبر بود. ادامه ی جان باختن افراد ملکی در طول درگیری های چند دهه مرگبار بوده است. من از تأثیرات این درگیری ها بالای زنان و اطفال که ۴۳ درصد کل تلفات ملکی در سال ۲۰۲۰ را تشکیل می دهد، عمیقاً نگران می باشم. ملل متحد همواره خواهان آتش بس به عنوان بهترین راه برای محافظت از افراد ملکی بوده است. من از طرف های درگیر می خواهم که از میز مذاکره برای ختم جنگ استفاده نمایند، دیگر وقت را تلف نکنند، و نگذارند که افغان های بیشتر به ناحق قربانی شوند."

دیورا لیونز

نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان

کابل، افغانستان

"افغانستان کماکان یکی از مرگبارترین محل در جهان برای افراد ملکی باقی مانده است، چنانچه ملل متحد مرگ بیش از ۳۰۰۰ فرد ملکی در نتیجه ی درگیری های زمینی را برای هفتمین سال متوالی و ۱۳ درصد افزایش در کشتار زنان را ثبت کرده است. همچنان، من مشخصاً از تعداد زیاد مدافعین حقوق بشر، خبرنگاران و کارمندان رسانه ها که از آغاز گفتگوهای صلح در ماه سپتمبر به این طرف کشته شدند، تکان خورده ام. این گزارش بیانگر نیاز جدی و دوامدار قربانیان درگیری های مسلحانه بوده و نشان می دهد که چه کارهای دیگر برای رسیدگی معنا دار به این نیازمندی ها باید انجام شود. خشونت های که در چند دهه باعث درد و آلام زیاد به مردم افغانستان شده، باید متوقف شده و اتخاذ اقدامات در راستای نیل به صلح پایدار ادامه پیدا کند."

مایکل بیچلریت

کمیشنی عالی ملل متحد برای حقوق بشر

ژنیو، سوئیس

فبروری ۲۰۲۱

ماموریت

گزارش سال ۲۰۲۰ پیرامون محافظت از افراد ملکی در درگیریهای مسلحانه در افغانستان توسط بخش حقوق بشر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) ترتیب شده و از ۱ جنوری الی ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰ را احتوا می کند.

بخش حقوق بشر یوناما این گزارش را در چارچوب ماموریت یوناما در مطابقت با قطعنامه شماره ۲۵۴۳ (۲۰۲۰) شورای امنیت ملل متحد به منظور نظارت از وضعیت افراد ملکی، به هدف هماهنگی تلاش ها جهت حصول اطمینان از محافظت آنها، [...]، جهت ترویج پاسخگوئی، [...] و به منظور مساعدت در تطبیق کامل آزادی های اساسی و احکام حقوق بشری قانون اساسی افغانستان و میثاق های بین المللی که افغانستان عضو آن است، به ویژه مفاد در مورد بهره مندی زنان از حقوق بشری شان، تهیه نموده است.

قطعنامه شماره ۲۵۴۳ (۲۰۲۰) شورای امنیت، اهمیت نظارت و گزارشدهی دوامدار به شورای امنیت در مورد وضعیت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه به ویژه در رابطه به تلفات افراد ملکی را درک می کند.

یوناما یک سلسله فعالیت ها را به هدف کاهش تأثیرات درگیری های مسلحانه بالای افراد ملکی به شمول موارد آتی، روی دست می گیرد: نظارت مستقل و بیطرفانه رویداد هایی که شامل مرگ یا مجروحیت افراد ملکی می شود؛ دادخواهی به منظور تقویت محافظت از افراد ملکی متأثر از درگیری های مسلحانه؛ و تدابیر جهت ترویج رعایت حقوق بشردوستانه بین المللی، قواعد حقوق بشر بین المللی، قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان به شمول رعایت حق زندگی و مصئونیت فیزیکی توسط تمام طرف های منازعه.

این گزارش شامل نظریات تکنیکی دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر (OHCHR) می باشد.

فهرست مطالب

۷	میتودولوژی.....
۱۰	خلاصه گزارش.....
۱۴	بیشترین تلفات افراد ملکی ناشی از انواع مختلف رویدادها.....
۱۷	نسبت دادن تلفات افراد ملکی به طرف های درگیری.....
۱۷	عناصر مخالف دولت.....
۱۹	نیروهای طرفدار دولت.....
۲۰	پیشنهادهات.....
۲۳	۱. عوامل سیاسی و امنیتی تاثیر گذار بر محافظت از افراد ملکی.....
۲۵	۲. زنان و درگیری مسلحانه.....
۲۹	۳. اطفال و درگیری مسلحانه.....
۳۳	الف- استخدام و استفاده از اطفال توسط طرفهای درگیری مسلحانه.....
۳۴	ب. خشونت جنسی علیه اطفال مربوط به درگیری ها.....
۳۵	ج. تأثیر درگیری مسلحانه بالای مراقبت های صحی.....
۳۷	د. تأثیر درگیری مسلحانه بر معارف.....
۳۹	۴. عناصر مخالف دولت.....
۳۹	الف - نظر اجمالی.....
۴۱	۱. طالبان.....
۴۳	۲. دولت اسلامی عراق و شام – ولایت خراسان (شاخه خراسان داعش).....
۴۳	۳. عناصر نا مشخص مخالف دولت.....
۴۴	ب - انواع رویداد های که باعث بیشترین آسیب به افراد ملکی شدند.....
۴۴	۱. مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری.....
۵۱	۲. حملات عمدی که افراد ملکی و اشیای ملکی را هدف قرار می دهد.....
۵۹	۳. اختطاف افراد ملکی مرتبط با درگیری ها.....
۶۰	۴. مجازات های ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز و محرومیت خودسرانه از حیات.....
۶۰	۵. قرار دادن افراد ملکی در خطر: استفاده نظامی از خانه ها و سایر زیرساخت های ملکی و تحریک اقدامات خطرناک.....
۶۲	۵. نیروهای طرفدار دولت.....
۶۲	الف. نگاه اجمالی.....
۶۴	۱. نیروهای امنیتی ملی افغانستان.....
۶۶	۲. نیروهای نظامی بین المللی.....
۶۷	۳. گروه های مسلح طرفدار دولت.....
۶۸	ب . نوعیت حوادث که باعث بیشترین آسیب به افراد ملکی می گردد.....
۶۸	۱. حملات هوایی.....
۷۱	۲. آسیب عمدی به افراد ملکی، بشمول اعدامهای خودسرانه.....
۷۳	۶. درگیری های زمینی و مواد انفجاری باقیمانده از جنگ.....
۷۳	الف. درگیری های زمینی: غیرنظامیان گیرمانده در تیراندازی متقابل.....
۷۵	۱. آتش غیر مستقیم: گلوله های توپخانه، هاوان و راکت.....
۷۷	۲. تلفات ملکی ناشی از شلیک گلوله در جریان درگیری های زمینی.....
۷۸	۳. رویداد های فرا مرزی.....
۷۹	ب. مواد انفجاری باقیمانده از جنگ.....
۸۲	۷. تأثیرات دوامدار درگیری مسلحانه بالای قربانیان و تلاشها برای رسیده گی به آسیب.....

الف . تأثیر بالای قربانی	۸۲
ب. تلاش برای رسیدگی به آسیب	۸۶
۱. کمک به قربانیان	۸۹
۲. عدالت قربانی محور	۹۲
۸. پالیسی ها و اقدامات برای محافظت افراد ملکی در برابر آسیب، بشمول تلاشها برای پاسخگویی	۹۵
الف. مرور کلی	۹۵
ب. حکومت و نیروهای ملی امنیتی افغانستان	۹۶
ب. نیروهای نظامی بین المللی	۹۹
ج. طالبان	۱۰۰
ضمیمه ۱: چهارچوب قانونی	۱۰۲
ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر	۱۰۷
ضمیمه ۳: اصطلاحات	۱۱۱
ضمیمه ۴: تلفات ملکی با تفکیک ولایات	۱۱۷
ضمیمه ۵: پاسخ حکومت افغانستان	۱۱۹
ضمیمه ۶: پاسخ طالبان	۱۲۱

میتودولوژی

از سال ۲۰۰۹ بدینسو، یوناما قضایای تلفات افراد ملکی منسوب به طرف های درگیر در افغانستان را با استفاده از روش متداوم به گونه منظم ثبت نموده است، که این روش زمینه را برای رویکرد تحلیل سال به سال و گزارشدهی فراهم ساخته است. از سال ۲۰۱۲ بدینسو، گزارش های سالانه مشترکاً با دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر (OHCHR) به نشر می رسد. فعالیت های یوناما در رابطه به محافظت افراد ملکی مبتنی بر اصول حقوق بشر بین المللی و حقوق بشردوستانه بین المللی صورت می گیرد، و میتودولوژی آن بر مبنای اجرات پذیرفته شده و نظریات و رهنمائی های دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر (OHCHR) می باشد.

موجودیت تلفات ملکی به این معنی نیست که نقضی صورت گرفته است، هرچند آمار بلند تلفات ممکن بیانگر موارد نقض یا منعکس کننده موارد آسیب باشد.

تثبیت تلفات ملکی و معیار های اثبات

به منظور تهیه گزارش ها در مورد محافظت از افراد ملکی، یوناما فقط موارد تأیید و تثبیت شده ی تلفات ملکی را در گزارشات خود شامل می سازد.^۱ تلفات ملکی زمانی تحت عنوان موارد "تأیید شده" ثبت می شود که، نظر به مجموع معلوماتی که یوناما مرور و بررسی کرده است، یوناما به این نتیجه گیری برسد که اسناد و مدارک واضح و قناعت بخش وجود دارد که نشان می دهد افراد ملکی کشته و یا مجروح شده اند. به منظور تحقق این معیار، یوناما موجودیت حد اقل سه منبع متفاوت و مستقل را الزامی می داند تا وقوع رویداد را تثبیت کند، مانند قربانی، شاهدان، کارمندان صحنی، مقامات محلی، تصدیق رویداد از سوی طرف درگیری، بزرگان محل و یا سایر موارد. تا حد امکان، معلومات از اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و از تحقیقات در محل حادثه جمع آوری می شود. این گونه حقیقت یابی ها البته به دلیل موانع امنیتی که مانع دسترسی به محل واقعه می شود، همیشه ممکن نیست. در این گونه موارد، یوناما بر مجموعه ای از روش ها برای جمع آوری اطلاعات، به ویژه از طریق شبکه های معتبر با استفاده از یک سلسله منابع و اطلاعات متنوع اتکاء می کند که اعتبار تمام این منابع و اطلاعات مورد ارزیابی قرار می گیرد. این روش ها شامل بررسی مدارک دیجیتالی جمع آوری شده از محل حادثه از قبیل عکس ها و تصاویر ویدیویی و نوار های صوتی، بازدید از شفاخانه ها و مراکز صحنی، گزارش های ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های ملل متحد، اظهارات منابع دست دوم، اطلاعات جمع آوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و سایر طرف های ثالث، و نیز خود طرف های منازعه می شود. یوناما با منابع مختلفی از زنان و مردان و نیز با کسانی که به اقلیت های نژادی، مذهبی، قومی و گروه های به حاشیه رانده شده ی جامعه تعلق دارند، بطور فعالانه مشورت می کند تا نظریات متفاوتی جمع آوری نموده و احتمال جانبداری در گزارشدهی را به حداقل آن کاهش دهد. هرگاه اطلاعات مربوط به یک رویداد از لحاظ کمیت و کیفیت برای یوناما قناعت بخش نباشد، یوناما رویداد متذکره را تأیید شده نمی داند. در این گزارش رویداد های تأیید نشده گنجانیده نشده است. یوناما ادعا نمی کند که آمار ارائه شده در این گزارش کامل می باشد، و این را می پذیرد که شاید تلفات ملکی را با توجه به محدودیت های مرتبط با محیط عملیاتی به ویژه با درنظر داشت چالش های اخیر ناشی از محدودیت ها فراراه تردد به دلیل شیوع ویروس کرونا، کمتر از آنچه که هست گزارش داده باشد.

تماس با طرف های منازعه

یوناما معلومات در مورد رویداد های تأیید شده را با طرف های منازعه شریک می سازد تا از دقت در گزارشدهی خود اطمینان حاصل نماید و نیز به طرف های درگیر در منازعه کمک کند که تأثیرات عملیات نظامی شان بالای مردمان ملکی را بهتر درک کنند تا بتوانند به خساراتی که وارد کرده اند رسیدگی نموده و تدابیری را جهت محافظت بهتر از افراد ملکی اتخاذ نمایند. اگر یکی از طرف های منازعه معلوماتی در اختیار دارد که می تواند حقایق در مورد رویداد های شامل تلفات ملکی را روشن سازد، آنها ترغیب می شوند که این معلومات را با یوناما شریک سازند. یوناما درستی و اعتبار تمام معلومات موجود را حین بررسی صحت و سقم موارد تلفات ملکی ارزیابی می کند.

^۱ یوناما رویداد های که باعث تخریب جایدادی های ملکی می شود را نیز ثبت و تأیید می کند.

محافظت از منابع

حین ثبت رویداد های تلفات افراد ملکی، یوناما احتیاط به خرج می دهد که از منابع آسیب پذیر در برابر احتمال اعمال تلافی جوانه به سبب ارائه معلومات، محافظت کند؛ این تدابیر احتیاطی یوناما شامل ملاقات با آن منابع در اماکن مصئون، انجام مصاحبه با زنان در مطابقت با نورم های رایج اجتماعی و توقف روند حقیقت یابی در صورت که ادامه ی آن، منابع اطلاعاتی را به مخاطره اندازد، می شود.

نسبت دادن مسئولیت

از آنجائیکه چندین طرف درگیر منازعه می باشند، یوناما نهایت تلاش به خرج می دهد که طرف مسئول یک حادثه ی مشخص را تا دقیق ترین حد ممکن تشخیص نماید. اما، به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیات ها، این کار شاید همیشه مقدور نباشد. برای مثال، منابع اصلی اطلاعات شاید نتوانند طرف های مسئول را شناسائی کنند و یا میان نیروهای مختلف نظامی و یا گروه های مختلف مسلح در هر مورد تفکیک قایل شوند و شاید همیشه مسئولیت رویداد از سوی طرفین درگیری به عهده گرفته نشود. یوناما هر مورد تلفات افراد ملکی را یا به نیروهای طرفدار دولت و یا به عناصر مخالف دولت و یا مشترکاً به هر دو طرف و یا به "عاملین نا مشخص" نسبت می دهد. در قضیه درگیری های زمینی بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت که در آن تلفات افراد ملکی را نمی توان به یک طرف درگیری نسبت داد، یوناما مسئولیت را به هر دو طرف نسبت داده و تلفات ملکی را تحت یک کتگوری مشخص بنام "نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت" ثبت می کند. در مواردی که مواد انفجاری باقی مانده از جنگ باعث تلفات افراد ملکی می گردد و مسئولیت آن را نمی توان مشخصاً به یک و یا چند طرف منازعه نسبت داد و یا شاید آن مواد از جنگ های قبلی برجای مانده باشد، در این صورت یوناما این گونه موارد تلفات ملکی را به "عاملین نامشخص" نسبت می دهد.

تثبیت ملکی بودن قربانیان

یوناما افراد ملکی به کسانی می گوید که عضوی نیروهای مسلح و یا عضو گروه های مسلح سازمان یافته نباشند. در صورتیکه افراد ملکی مستقیماً در جنگ ها شرکت کنند و کشته و یا زخمی شوند، یوناما مرگ و مجروحیت آنان را به عنوان تلفات ملکی ثبت نمی کند؛ همین قسم، یوناما مرگ و مجروحیت افراد محافظت شده که مطابق حقوق بشردوستانه بین المللی، افراد ملکی محسوب نمی شوند، مانند سربازانی که از میدان محاربه خارج شده اند و نیز کارکنان صحن و مذهبی قوت های مسلح را نیز در جمع تلفات افراد ملکی حساب نمی کند.^۲ یوناما در مورد ملکی یا جنگجو بودن مردانی که به سن جنگی رسیده اند، سن آنان را معیار قضاوت قرار نمی دهد. بلکه این گونه ادعا ها را براساس واقعیت های موجود در مورد هر قربانی ارزیابی می کند. در صورتیکه معلومات کافی در دسترس نباشد، این گونه تلفات در گزارش احصائیه ی تلفات افراد ملکی گنجانیده نخواهد شد.

تفاوت در آمار تلفات ملکی با طرف های منازعه

یوناما خاطر نشان می سازد که آمار تلفات ملکی که یوناما ثبت می کند ممکن است با آنچه که طرف های منازعه ثبت می کنند، متفاوت باشد. یوناما دریافته است که طرف های منازعه آمار تلفات ملکی برخاسته از عملیات های شان را پیوسته کمتر از یافته های یوناما گزارش می دهند. طرف های منازعه از نقطه نظر روش جمع آوری معلومات و مهمتر از همه، از نقطه نظر تحلیل حقوقی شان از تعریف افراد ملکی متفاوت از یوناما عمل می کنند.

یوناما تعریف افراد ملکی را که بازتاب دهنده حقوق بشردوستانه بین المللی است، به کار می برد. نظر به این تعریف، افراد ملکی به کسانی گفته می شود که عضویت نیروهای مسلح طرف های منازعه را نداشته باشد. در شرایط منازعات مسلحانه داخلی، این شامل اعضای نیروهای مسلح دولتی و نیز غیردولتی طرف منازعه می شود.^۳ اصطلاح اعضای گروه های مسلح سازمان یافته مشخصاً به کسانی اطلاق می شود که عضویت شاخه مسلح یا نظامی طرف های غیر دولتی را داشته باشند در حالیکه اشخاص

^۲ برای معلومات بیشتر، لطفاً به فصل چهارچوب حقوقی و تعریف افراد ملکی و "تلفات ملکی" در بخش اصطلاحات مراجعه شود.

^۳ کمیته بین المللی صلیب سرخ (ICRC)، رهنمود تفسیری در مورد اصطلاح مشارکت مستقیم در منازعات طبق حقوق بشردوستانه بین المللی، می ۲۰۰۹، صفحه ۳۲.

دیگری که مشغول انجام سایر وظایف و یا خدمات برای طرف های غیر دولتی منازعه اند، اعضای گروه های مسلح سازمان یافته شمرده نمی شوند. طبق رهنمود تفسیری کمیته ی بین المللی صلیب سرخ در مورد اصطلاح مشارکت مستقیم در منازعات طبق حقوق بشر بشردوستانه بین المللی، که از سوی برخی از میکانیزم ها و ماموریت های نظارتی حقوق بشر سازمان ملل متحد رعایت شده است، "معیار تعیین کننده در مورد عضویت یک شخص در یک گروه مسلح سازمان یافته این است که آیا این شخص وظیفه دوامداری در گروه مسلح بر عهده دارد و وظیفه او شامل مشارکت مستقیم در منازعات می شود و یا خیر."^۴ بنابراین، افرادی که از یک گروه مسلح سازمان یافته به شکل سیاسی، مالی، و یا به نحوی دیگری حمایت می کنند ولی در تشکیل آن گروه مسلح سازمان یافته وظیفه محاربوی دوامداری را عهده دار نیستند، به مفهوم حقوق بشردوستانه بین المللی، عضو آن گروه مسلح سازمان یافته محسوب نمی شوند. به عنوان افراد ملکی، آنها در مقابل حملات محافظت شده اند مگر اینکه و تا زمانیکه آنها مستقیماً در منازعات اشتراک می ورزند.^۵

یوناما دریافته است که طرف های منازعه تعریف مقید تری از "افراد ملکی" هم در سطح پالیسی و هم در عمل نسبت به آنچه که در حقوق بشردوستانه بین المللی انعکاس یافته است بکار می برند که این امر سبب شده است که بخش بزرگ تری از جمعیت ملکی مورد هدف قرار گیرند و همچنان باعث عدم تطبیق کامل اصول تدابیر احتیاطی و تناسب شده است. یوناما پیوسته نگرانی خود را در مورد تعریف افراد ملکی که طالبان^۶ به کار می برند مطرح کرده و عین نگرانی را در تماس های خود با نیروهای طرفدار دولت نیز مکرراً بیان کرده است.^۷ این تفاوت در تعریف افراد ملکی از معیار های حقوق بشردوستانه بین المللی روی تدابیر محافظتی کلی از افراد ملکی تاثیر منفی گذاشته و سبب شده است که طرف های منازعه آمار تلفات ملکی را کمتر از آنچه که یوناما ثبت می کند، گزارش دهند.

همکاری با کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

یوناما هنگام انجام بررسی های حقیقت یابی در مورد رویداد ها و هنگام تجزیه و تحلیل رویداد ها و حوادث در مجموع، با کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، به خصوص با تیم تحقیقات ویژه ی آن، هماهنگی و همکاری می کند. یوناما و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان گاه گاهی ماموریت های مشترک به خصوص در مورد رویداد های مهم را انجام می دهند. در سال ۲۰۱۹، یوناما و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان هیئت مشترکی را به ساحه تحت کنترل طالبان اعزام نمودند تا در مورد تلفات ملکی برخاسته از حملات نیروهای نظامی بین المللی در آن محل تحقیق و بررسی نماید.^۸

^۴ همان، صفحه ۳۳ - ۳۵.

^۵ آی سی آر سی، مطالعه حقوق بشردوستانه بین المللی عرفی، قاعده ۶.

^۶ به (صفحه ۳۲) گزارش سال ۲۰۱۳ و (صفحه ۷۴) گزارش سال ۲۰۱۴ یوناما پیرامون محافظت افراد ملکی مراجعه شود.

^۷ به گزارش ویژه ی یوناما پیرامون حملات هوایی در ولسوالی دشت ارچی ولایت کندز، مورخ ۲ اپریل ۲۰۱۸ (که در ماه می ۲۰۱۸ نشر شد)، و گزارش ویژه ی یوناما پیرامون حملات هوایی بالای تأسیسات پروسس مواد مخدر (اکتوبر ۲۰۱۹) مراجعه شود.

^۸ همان

خلاصه گزارش

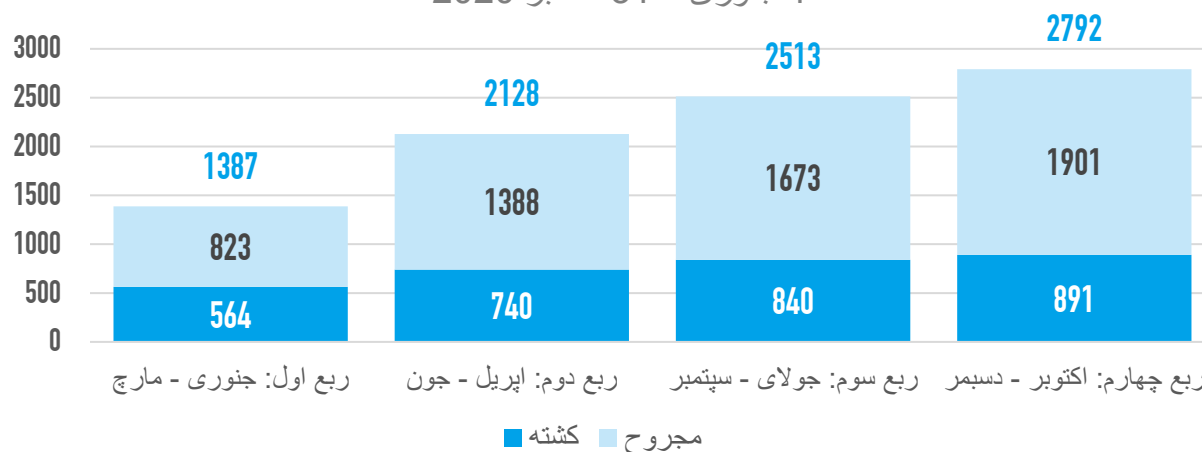
بعد از چندین دهه جنگ، ملیون ها افغان سال ۲۰۲۰ را یک سال امیدوار کننده برای یک صلح واقعی می دیدند. در ماه فبروری، توافقنامه دوجانبه‌ی میان ایالات متحده امریکا و طالبان امضاء شد و سپس مذاکرات صلح افغانستان در ماه سپتمبر همان سال به شکل رسمی آغاز گردید. درگیری در جریان سال ادامه داشت، اما دو آتش بسی مؤقت متوالی در جریان تعطیلات دو عید، به گونه‌ی گسترده صورت گرفت و در ۹ ماه اول سال، کاهشی در آمار تلفات افراد ملکی مشاهده گردید. برعکس، در سه ماه آخر سال، افزایش غیر عادی در آمار تلفات افراد ملکی مشاهده گردید که این وضعیت شاخص مهمی ماهیت جنگ را نشان می داد. سال ۲۰۲۰ با تمرکز روی افزایش سطح خشونت ها پایان یافت و امیدواری ها برای صلح پایدار را کاهش داد.

در حالیکه کاهش در استفاده از بعضی از تاکتیک های مشخص جنگی در جریان سال، افراد ملکی را در مقابل آسیب های ناشی از جنگ به طور قابل ملاحظه ی در سطح بهتر قرار داده بود. برعکس، افزایش در بعضی از تاکتیک های دیگر باعث افزایش تلفات افراد ملکی گردید و در مجموع ارقام آسیب ها علیه افراد ملکی را بالا بُرد. به تعقیب توافق میان ایالات متحده و طالبان، یوناما کاهش تلفات افراد ملکی ناشی از حملات بزرگ بالای مراکز شهرها توسط عناصر مخالف دولت به خصوص طالبان و همچنان کاهش در میزان تلفات برخاسته از حملات هوایی توسط نیروهای بین المللی را به ثبت رسانید؛ به رغم آن، این کاهش تحت شعاع افزایش در آمار تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند توسط عناصر مخالف دولت، مواد انفجاری تعبیه شده ی فشاری توسط طالبان، حملات هوایی توسط قوای هوایی افغان و هم چنان تداوم سطح تلفات افراد ملکی در جریان جنگ های زمینی، قرار گرفت.

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، یوناما ۸۸۲۰ مورد تلفات افراد ملکی (۳۰۳۵ کشته و ۵۷۸۵ مجروح) را ثبت کرد که این رقم ۱۵ درصد کاهش را در مقایسه با تعداد تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۹ و کمترین میزان تلفات ملکی را از سال ۲۰۱۳ بدینسو نشان می دهد. هرچند یوناما از این کاهش استقبال می کند، اما افزایش تلفات افراد ملکی در سه ماه آخر سال ۲۰۲۰ به ویژه که این امر با آغاز رسمی مذاکرات صلح افغانستان در ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ مصادف است، مشخصاً مایه ی نگرانی می باشد. این اولین باری بود که یوناما بعد از آغاز ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۰۹، مشاهده نمود که آمار تلفات افراد ملکی ثبت شده در ربع چهارم سال بیشتر از ربع قبلی می باشد. افزون بر آن، یافته های یوناما نشان می دهد که تلفات افراد ملکی در سه ماه آخر سال ۲۰۲۰ در مقایسه با عین زمان در سال ۲۰۱۹، ۴۵ درصد افزایش یافته که عامل اصلی آن استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده و قتل های هدفمند می باشد. افزایش نگران کننده ی آسیب ها علیه افراد ملکی توسط تاکتیک های که فضای وحشت و ترس را تشدید می بخشد و بخش های وسیعی از جامعه را فلج می کند، نیز مایه ی نگرانی می باشد.

آمار کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی به شکل ربعوار

1 جنوری تا 31 دسمبر 2020

یوناما یکبار دیگر تأکید می کند که بهترین راه برای ختم واقعی آسیب روز افزون به افراد ملکی در افغانستان همانا توقف جنگ و توافق سیاسی از رهگذر گفتگو می باشد.

آسیب هایی که در سال ۲۰۲۰ به افراد ملکی وارد شد، ادامه ی درد و رنج ناشی از درگیری مسلحانه است که مردم افغانستان در طول چندین دهه متقبل شده اند. درد و رنج ناشی از درگیری مسلحانه همچنان گسترده بوده و توسط مردم در هر سن، هر جنس، هر قوم و گروه اقتصادی - اجتماعی در شهرها و مناطق روستایی احساس می شود. فراتر از آسیب جسمی، درگیری مسلحانه باعث آسیب روانی و فقر نیز شده و بسیاری از افراد ملکی را به کمک های بشردوستانه و دسترسی محدود به معارف و عدالت وابسته ساخته است. در سال ۲۰۲۰، درگیری ها همزمان با تدابیر صحی لازم برای بیماری همه گیر کووید-۱۹ به وقوع پیوست.^۹

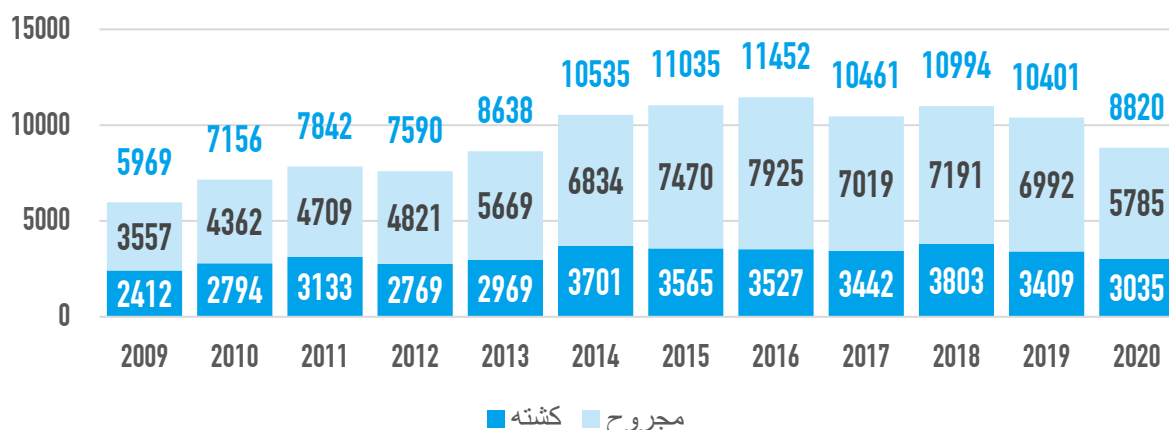
یوناما یک بار دیگر تأکید می کند که بهترین راه برای پایان دادن به آسیب روز افزون به افراد ملکی در افغانستان، توقف درگیری ها و توافق سیاسی از رهگذر مذاکرات می باشد. سرمنشی ملل متحد آنتونیو گوتریش همه را برای آتش بس بشردوستانه جهت مبارزه با بیماری همه گیر کووید-۱۹ که دشمن مشترک انسان هاست و نیز برای توزیع کمک های بشردوستانه و حفظ حیات انسان ها در سطح جهان دعوت نمود.^{۱۰} دعوت متذکره به طور گسترده توسط مردم در سراسر جهان^{۱۱}، کشورهای عضو^{۱۲} و شورای امنیت ملل متحد^{۱۳} حمایت و پشتیبانی گردید.

هم چنان، جامعه جهانی از طرف های درگیر در جنگ افغانستان خواستند که روی یک آتش بس توافق کنند تا یک فضای مساعد برای موفقیت گفتگوهای صلح ایجاد گردد. درحالیکه حکومت جمهوری اسلامی افغانستان به شکل مکرر حمایتش را از آتش بس اعلام نمود، اما طالبان تمام درخواست ها برای آتش بس را به شکل سیستماتیک رد نمود.

در طول سال ۲۰۲۰، یوناما نوسانات را در میزان تلفات افراد ملکی همزمان با تحولات سیاسی ثبت کرد. " هفته کاهش خشونت ها" قبل از امضای توافق نامه میان ایالات متحده امریکا و طالبان در دوحه در ۲۹ فبروری ۲۰۲۰، نشان داد که طرفین درگیری قدرت جلوگیری و محدود ساختن آسیب به افراد ملکی را دارند در صورتیکه آنها چنین تصمیمی اتخاذ نمایند.

آمار کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی

1 جنوری تا 31 دسمبر 2009 - 2020

^۹ گزارش ویژه یوناما را ببینید: حملات علیه تأسیسات صحی در جریان بیماری همه گیر کووید-۱۹ (جون ۲۰۲۰).

^{۱۰} پیام ویدیویی سرمنشی آنتونیو گوتریش مورخ ۲۳ مارچ ۲۰۲۰، که در لینک ذیل قابل دسترس است را مشاهده کنید:

<https://www.un.org/fa/globalceasefire>

^{۱۱} ببینید، https://secure.avaaz.org/campaign/en/global_ceasefire_loc/

^{۱۲} به اخبار ملل متحد نگاه کنید که در آن ۱۷۰ امضا کننده از درخواست آتش بس ملل متحد در جریان بحران کووید-۱۹ پشتیبانی کردند و در لینک

ذیل قابل دسترس است: <https://news.un.org/en/story/2020/06/1066982>

^{۱۳} به قطعنامه ۲۵۳۲ (۲۰۲۰) شورای امنیت ملل متحد مراجعه کنید.

یوناما بیشترین آمار کشته شدن زنان را در سال ۲۰۲۰ ثبت کرده است. چنانچه کشتار زنان الی ۱۳ درصد افزایش یافت؛ زنان و اطفال مجموعاً ۴۳ درصد کل تلفات ملکی را تشکیل می دهد.

سپس، از ماه مارچ به بعد، نگرانی ها در مورد افزایش سطح خشونت زمانی افزایش یافت^{۱۴} که یوناما تعداد فزاینده ی از تلفات افراد ملکی و حمله بالای کارمندان و مراکز صحتی را در اوایل شیوع همه گیری کووید-۱۹ ثبت کرد.^{۱۵} در ادامه ی سال، دو آتش بس مؤقت در ایام عید سعید فطر (۲۴ تا ۲۶ می) و عید قربان (۳۱ جولای الی ۲ آگست) بین نیروهای ملی امنیتی افغانستان و طالبان آسیب به افراد ملکی را در آن ایام بسیار کاهش داد.

به تاریخ ۱۲ سپتمبر، تیم های مذاکره کننده به نمایندگی از جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان رسماً مذاکرات صلح افغانستان را در دوحه ی قطر آغاز کردند. با این حال، وضعیت افراد ملکی بهبود نیافت. در سه ماه بعد آن، یوناما برای اولین بار از آغاز ثبت منظم تلفات ملکی در سال ۲۰۰۹ بدینسو، افزایش میزان تلفات افراد ملکی ثبت شده ی ربع چهارم سال نسبت به ربع سوم را ثبت کرد. علاوه بر این، این دوره ۴۵ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی در مقایسه با عین مدت در سه ماه سال ۲۰۱۹، به ویژه از طریق استفاده از مواد منفجره تعبیه شده و قتل های هدفمند^{۱۶} را نشان می دهد. ماه اکتوبر شاهد بیشترین تلفات افراد ملکی نسبت به هر ماه دیگر در سال ۲۰۲۰ بوده است و در ماه نومبر، یوناما بالاترین میزان تلفات افراد ملکی را در مقایسه با هر ماه نومبر دیگر از زمان شروع ثبت منظم قضایای تلفات ملکی از سال ۲۰۰۹ بدینسو^{۱۷} ثبت کرده است. در ماه دسمبر، مردم با مجموعه ی از قتل های هدفمند روبرو شدند که اکثراً به عنوان ترور افراد ملکی به شمول کارمندان رسانه ها، فعالان جامعه مدنی و کارمندان قوه قضائیه و کارمندان ملکی اداری دولت، و همچنین اعضای ملکی خانواده های نظامیان، نامیده می شد.^{۱۸}

عناصر مخالف دولت کماکان بیشترین تلفات افراد ملکی را سبب شدند که ۶۲ درصد کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ را تشکیل می دهد. در حالی که یوناما تلفات کمتری افراد ملکی را به شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام – شاخه خراسان داعش – و طالبان نسبت داده، اما تعداد تلفات افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت که یوناما نمی تواند مسئولیت آن را به یکی از طرف های مشخص نسبت دهد، در مقایسه با سال قبل دو برابر شده است.

^{۱۴} مثلاً آدرس ذیل را ببینید: <https://unama.unmissions.org/unama-calls-parties-further-reduce-violence-and-work-towards-ceasefire>; and <https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/en/۷۱۱۱۶/Afghanistan:%۲۰Statement%۲۰by%۲۰the%۲۰Spokesperson%۲۰on%۲۰the%۲۰need%۲۰for%۲۰an%۲۰immediate%۲۰and%۲۰permanent%۲۰ceasefire>;

^{۱۵} گزارش ویژه یوناما را ببینید: حملات علیه مراقبت های صحتی در جریان بیماری همه گیر کووید-۱۹ (جون ۲۰۲۰).
^{۱۶} از ۱ اکتبر تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۲۷۹۲ مورد تلفات افراد ملکی (۸۹۱ کشته و ۱۹۰۱ مجروح) را ثبت کرده که این رقم ۴۵ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی را در مقایسه با ۱۹۳۱ مورد تلفات ملکی (۷۲۶ کشته و ۱۲۰۵ مجروح) در مدت مشابه در سال ۲۰۱۹، نشان می دهد. یوناما همچنین افزایش ۶۹ درصدی تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری و افزایش ۶۲ درصدی تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند را در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۹ ثبت کرده است.

^{۱۷} در اکتبر سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۲۵۷ مورد تلفات افراد ملکی (۴۰۰ کشته و ۸۵۷ مجروح) و در نوامبر ۲۰۲۰، یوناما ۹۶۵ مورد تلفات افراد ملکی (۳۰۲ کشته و ۶۶۳ مجروح) را ثبت کرده است.

^{۱۸} یوناما خاطرنشان می کند که حین تهیه این گزارش، چنین حملات تا جنوری ۲۰۲۱ ادامه داشت. در حالی که این مدت در خارج از دوره گزارش دهی قرار می گیرد، در اواخر جنوری و اوایل فبروری ۲۰۲۱، اتهامات و انکار مسئولیت، به ویژه برای برخی از جدیدترین حوادث، توسط کنشگران مختلف علنی شد. دولت گزارش داده است که افراد دستگیر شده در ارتباط با برخی از این حملات با عناصر مخالف دولت، بشمول طالبان ارتباط دارند. در تاریخ ۳۱ جنوری ۲۰۲۱، ۱۵ مأموریت دیپلماتیک در کابل ادامه ی ترور، آدم ربایی و تخریب زیرساخت های حیاتی را محکوم کردند و تأکید کردند که طالبان مسئولیت اکثر این خشونت های هدفمند را بر عهده دارد. بیانیه مربوطه در لینک ذیل موجود است:

<https://af.usembassy.gov/statement-on-continuation-of-assassinations-kidnappings-and-destruction-of-vital->

آخرین مراجعه در ۱۱ فبروری ۲۰۲۱. در اول فبروری، طالبان از مشارکت خود در این زمینه چشم پوشی کردند. بیانیه مذکور در لینک ذیل موجود است: <https://alemarahenglish.net/?p=۴۲۷۱> آخرین دسترسی بتاريخ ۱۱ فبروری ۲۰۲۱. در ۱۵ فبروری، یوناما گزارشی در مورد کشتار مدافعان حقوق بشر، روزنامه نگاران و کارمندان رسانه در افغانستان منتشر کرد، گزارش مذکور همچنین شامل آن مواردی است که در قالب گزارش محافظت از افراد ملکی به دلیل عدم توانایی یوناما در تعیین رابطه آن با منازعه گزارش نشده است. این گزارش در <https://unama.unmissions.org> قابل دسترسی است.

مصاحبه با قربانیان نشان می دهد که تلاش های خیلی ناچیزی توسط طرف های جنگ صورت می گیرد تا ضرر وارد شده بر قربانیان را تأیید و حقوق آنها را بعد از حادثه ی منجر به تلفات افراد ملکی احترام بگذارد.

نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ باعث یک چهارم تلفات (کشته و مجروحیت) افراد ملکی که ۲۵ درصد را تشکیل می دهد، شدند. تعداد تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای نظامی بین المللی به طور قابل توجهی کاهش یافته است و عملاً تمام تلفات منسوب به آنها در دو ماه اول سال رخ داده است و در بقیه ماه های سال پس از توافق ایالات متحده و طالبان در ۲۹ فبروری، تقریباً هیچ گونه تلفات افراد ملکی به این نیروها نسبت داده نشده است. در عین زمان، از

سال ۲۰۰۹ بدینسو که یوناما ثبت منظم تلفات افراد ملکی را آغاز کرده است، سال ۲۰۲۰ شاهد بیشترین میزان تلفات ملکی منسوب به نیروهای اردوی ملی به شمول قوای هوایی افغانستان بود که عمدتاً از افزایش در تلفات افراد ملکی برخاسته از حملات هوایی و درگیری های زمینی ناشی می شود.

یوناما همچنان نگران تأثیرات مخرب درگیری ها بالای زنان و کودکان می باشد که ۴۳ درصد کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ را تشکیل می دهد، چنانچه ۱۱۴۶ مورد تلفات زنان (۳۹۰ کشته و ۷۵۶ مجروح) یعنی ۱۳ درصد تمام تلفات افراد ملکی و ۲۶۱۹ مورد تلفات اطفال (۷۶۰ کشته و ۱۸۵۹ مجروح) یعنی ۳۰ درصد تمام تلفات افراد ملکی در این سال را دربر می گیرد. این جای نگرانی هست که از آغاز ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی یعنی از سال ۲۰۰۹ به این طرف، زنان بالاترین آمار قتل را در سال ۲۰۲۰ به خود اختصاص داده، چون آمار کشته شده گان زنان در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال قبل ۱۳ درصد افزایش یافته است. یوناما همچنین با ابراز نگرانی، خاطرنشان می کند که نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ بیشتر از عناصر مخالف دولت باعث مرگ اطفال شدند.^{۱۹}

زنان و اطفال از طریق خشونت های جنسی مرتبط با درگیری ها بشمول تجاوز جنسی و بچه بازی آسیب دیدند.^{۲۰} هرچند این اعمال جرم انگاری شده اند، اما دسترسی محدود به عدالت و فرهنگ سکوت، شرم و سرزنش قربانیان کماکان چالش های قابل توجهی را در راستای پاسخگو قرار دادن مرتکبین چنین اعمال ایجاد کرده است.

یوناما ثبت موارد استخدام و استفاده از اطفال توسط طرف های منازعه به ویژه طالبان را ادامه داده است. یوناما همچنان مواردی را تأیید کرده که طی آن نیروهای ملی امنیتی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت، مسئول استخدام و استفاده از اطفال بودند. هرچند پیشرفت های قابل ملاحظه ی توسط وزارت امور داخله برای توقف و جلوگیری از استخدام و استفاده از افراد زیر سن از طریق واحدهای محافظت از اطفال در مراکز استخدام پولیس ملی افغانستان صورت گرفته، یوناما همچنان نگران است که افزایش بیکاری و فقر به دلیل بیماری همه گیر کووید-۱۹ اطفال را در معرض استخدام و استفاده توسط طرف های منازعه قرار داده است، به خصوص به این دلیل که آنها مجبور هستند تا برای تأمین هزینه های خانواده های شان، در جستجوی کار باشند.^{۲۱}

یوناما افزایشی را در میزان حملات بالای شفاخانه ها و کارکنان مربوطه توسط طرف های منازعه در سال ۲۰۲۰ به ویژه در ربع دوم و چهارم سال ثبت کرده است. یوناما یکبار دیگر بر اهمیت محافظت از مراکز و کارکنان صحنی به ویژه حین شیوع ویروس همه گیر کووید-۱۹ تأکید می کند. این حملات همچنان موانع قابل توجهی را که در حال حاضر برای ارائه مراقبت های کافی برای مردم در افغانستان وجود دارد، تشدید کرده است. یکی از وحشیانه ترین حملات سال ۲۰۲۰، حمله مورخ ۱۲ می بالای يك زایشگاه در ناحیه ۱۳ شهر کابل بود، هنگامی که چند مرد مسلح خود را به داخل آن شفاخانه رساندند؛ عمداً به سمت زایشگاه رفتند و بالای افراد ملکی شلیک کرده و نارنجك پرتاب نمودند. حمله ی مذکور باعث ۴۶ مورد تلفات ملکی

^{۱۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۳۷ طفل کشته شده را به نیروهای طرفدار دولت و ۲۸۱ طفل کشته شده را به عناصر مخالف دولت نسبت داده است.

^{۲۰} بچه بازی یک عمل مضر است که بوسیله آن پسر ها توسط مردان ثروتمند و قدرتمند برای سرگرمی، رقص و فعالیت جنسی سوء استفاده می شود. در کد جزای جدید که در ماه فبروری ۲۰۱۸ اجرای گردید، بچه بازی جرم انگاری شده است.

^{۲۱} مراجعه کنید به: یونیسف، اقدام بشردوستانه برای اطفال، اقدام جهانی علیه کووید-۱۹ (دسامبر ۲۰۲۰).

(۲۳ کشته و ۲۳ مجروح) شد که بسیاری از آنها مادرانی بودند که تازه زایمان کرده بودند. تا هنوز هیچ جناحی مسئولیت این حمله را به عهده نگرفته است.

استفاده ی اطفال از حق دسترسی به معارف نیز در اثر درگیری های مسلحانه در سال ۲۰۲۰ به ویژه به دلیل حملات بالای مکاتب و معلمان، با خطر مواجه شد. این امر عمدتاً از اثر حملات مستقیم عناصر مخالف دولت به شمول تخریب مکاتب از طریق آتش سوزی و مواد منفجره تعبیه شده و قتل های هدفمند معلمان، صورت گرفت.

یوناما از طریق بیش از ۱۳۰ مصاحبه با قربانیان در سال ۲۰۲۰، تأثیرات چشمگیر جنگ بالای حقوق اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی قربانیان را ثبت کرده است. بسیاری از قربانیان مصاحبه شده که بیجا شده بودند، قادر نبودند تا در فعالیت های فرهنگی یا مذهبی شرکت کنند و به دلیل از دست دادن نفقه آور شان و هزینه های معالجه صحتی، با مشکلات مالی مواجه بودند. این مسئله به ویژه برای بسیاری از قربانیانی که با ناتوانی های جسمی و آسیب روانی دست و پنجه نرم می کردند، نهایت زیان بار بود.

علاوه بر این، قربانیانی که یوناما با آنها مصاحبه کرده، اذعان نمودند که پس از وقوع تلفات ملکی، طرف های منازعه اقدامات اندک را برای پرداخت غرامت، تثبیت تلفات و محافظت از حقوق آنها روی دست گرفتند. فقط در موارد اندک، جناح مسئول با قربانی تماس گرفته و تلفات وارده را پذیرفته و یا عذرخواهی نموده اند. اکثر قربانیان آگاه نبودند که آیا تحقیقات در مورد حادثه ای که باعث آسیب به افراد ملکی شده، جریان دارد یا خیر و تعداد اندکی آنها غرامت دریافت کردند. باوجود آن، بسیاری از آسیب دیدگان اظهار نمودند که عدم تکرار چنین حوادث از اهمیت زیادی برای شان برخوردار است و تمایل خود را برای تامین صلح ابراز داشتند.

بیشترین تلفات افراد ملکی ناشی از انواع مختلف رویدادها

کاهش ۱۵ درصدی در تعداد مجموعی تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ عمدتاً از تلفات کمتر افراد ملکی بواسطه تاکتیک های ذیل ناشی می شود: حملات انتحاری توسط عناصر مخالف دولت به شمول حملات گسترده و نیز کاهش تلفات افراد ملکی ناشی از حملات هوایی توسط نیروهای نظامی بین المللی و همچنان کاهش تلفات در نتیجه عملیات های جستجو توسط نیروهای طرفدار دولت. در عین حال، یوناما میزان فزاینده ای از تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت را ثبت کرده که در اثر مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری و قتل های هدفمند، به شمول آنچه که ترور افراد ملکی گفته می شود، به وقوع پیوسته است. یوناما همچنان افزایش در تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی توسط نیروهای اردوی ملی افغانستان و حملات هوایی قوای هوایی افغانستان را ثبت کرده است.

از سال ۲۰۱۶ بدینسو، درگیری های زمینی برای نخستین بار در سال ۲۰۲۰ باعث بیشترین میزان تلفات افراد ملکی شده است. چنانچه این تاکتیک ۳۶ درصد کل تلفات افراد ملکی را به خود اختصاص داده است.^{۲۲} از ۱ جنوری الی ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، درگیری های زمینی باعث ۳۱۵۴ مورد تلفات ملکی (۸۷۲ کشته و ۲۲۸۲ مجروح) شده که افزایش اندکی را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد. این افزایش عمدتاً ناشی از افزایش در میزان کشته شدگان افراد ملکی می باشد.^{۲۳} تلفات افراد ملکی برخاسته از درگیری های زمینی عمدتاً از طریق استفاده از سلاح های غیر مستقیم مانند مرمی توپخانه ها، هاوان و راکت در مناطق مسکونی به وقوع پیوسته است.

استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع انتحاری و غیر انتحاری توسط عناصر مخالف دولت بیشتر از یک سوم تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد چنانچه این رویکرد باعث ۳۰۴۲ مورد تلفات افراد ملکی (۸۷۲ کشته و ۲۱۷۰ مجروح) شد. این رقم کاهش ۳۰ درصدی در میزان تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره فوق الذکر را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد که عمدتاً برخاسته از کاهش ۶۴ درصدی تلفات افراد ملکی از اثر حملات انتحاری به شمول حملات گسترده و پیچیده می باشد.

^{۲۲} از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹، مواد منفجره تعبیه شده (استفاده ترکیبی از مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری) مهمترین علت تلفات افراد ملکی بوده است.

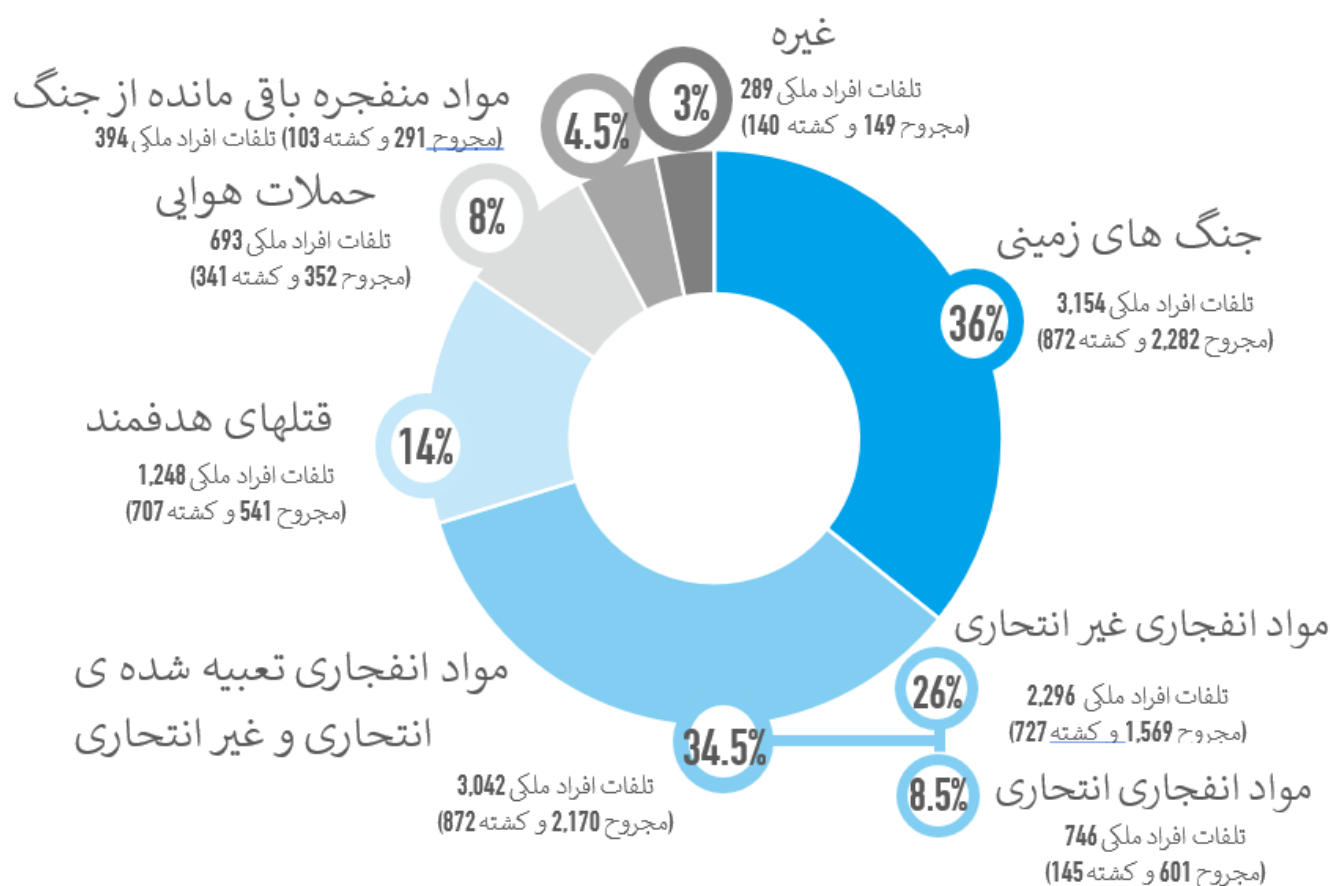
^{۲۳} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۳۰۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۷۶۶ کشته و ۲۲۹۵) را در اثر درگیری های زمینی ثبت کرده است.

مواد منفجره تعبیه شده‌ی نوع غیر انتحاری باعث ۲۶ درصد تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ شد. تعداد افراد ملکی که از اثر مواد منفجره تعبیه شده‌ی نوع غیر انتحاری در سال ۲۰۲۰ کشته شدند، ۴۳ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد در حالی که رویداد های مجروحیت افراد ملکی ۱۰ درصد کاهش یافته است.

حملات انتحاری و مواد منفجره جاسازی شده در وسایط نقلیه (که اکثراً به نام "بمب وسایط باربری" یا "بمب موتر" یاد می‌شوند) باعث میزان بلند تلفات افراد ملکی در مناطق مزدحم شد که اغلباً برخاسته از شدت انفجار های بود که ساحه وسیع را متأثر می‌کرد. این مواد منفجره همچنان علیه افراد ملکی و اهداف ملکی استفاده شدند، هرچند استفاده از آنها طبق حقوق بین‌المللی ممنوع می‌باشد. مواد مذکور حتی اگر علیه اهداف مشروع نظامی در مناطق پرجمعیت استفاده شوند، می‌توانند تأثیرات بدون تفکیک داشته باشد و چنین روش، نقض جدی حقوق بشردوستانه بین‌المللی خوانده شده که ممکن جرایم جنگی محسوب گردد.

تلفات افراد ملکی بر اساس نوع حادثه

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰

تلفات ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت ناشی از انفجار مواد منفجره غیر انتحاری و قتل های هدفمند به شمول آنچه که ترور افراد ملکی خوانده می شود، افزایش یافت همان طوریکه تلفات ملکی برخاسته از درگیری های زمینی نیروهای اردوی ملی و حملات هوایی توسط نیروهای هوایی افغانستان افزایش یافت.

از جمله مواد منفجره تعبیه شده نوع غیر انتحاری، استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری بیشترین مایه نگرانی بود؛ چنانچه باعث ۳۵ درصد بیشتر تلفات افراد ملکی نسبت به سال ۲۰۱۹ شد و طالبان تقریباً عامل تمام آن بود. یوناما بار دیگر از طالبان می خواهد تا استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را متوقف سازند و درین زمینه تعهدات قبلی شان را یادآوری می کند. طوری که این مواد در افغانستان استفاده می شود، توسط قربانیان فعال شده و اساساً بدون تبعیض عمل می کنند و به مثابه ماین های ضد پرسونل کار می کنند. استفاده از چنین سلاح ها نقض قواعد بین المللی حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین المللی می باشد.

قتل های هدفمند به شمول آنچه که ترور افراد ملکی گفته می شود، باعث ۱۲۴۸ مورد تلفات افراد ملکی (۷۰۷ کشته و ۵۴۱ مجروح) در سال ۲۰۲۰ شده که ۴۵ درصد افزایش در تعداد تلفات افراد ملکی ناشی از این حملات را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد. این مورد شامل قتل عمدی افراد ملکی به شمول کارمندان رسانه ها، فعالان جامعه مدنی و کارمندان قوه قضائیه و کارمندان ملکی اداری دولت، و همچنین اعضای ملکی خانواده های نظامیان می شود.^{۲۴} یوناما ۹۴ درصد از این تلفات افراد ملکی را به عناصر مخالف دولت نسبت داده است. از این تعداد، ۷۶۱ مورد تلفات ملکی (۴۵۹ کشته و ۳۰۲ مجروح) ناشی از قتل های هدفمند به طالبان نسبت داده شده که ۲۲ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد.^{۲۵}

در سال ۲۰۲۰، تلفات افراد ملکی توسط حملات هوایی در مقایسه با سال قبلی ۳۴ درصد کاهش یافته است، که شامل تلفات ۶۹۳ مورد تلفات ملکی (۳۴۱ کشته و ۳۵۲ مجروح) می گردد. چون نیروهای نظامی بین المللی بعد از توافق میان ایالات متحده و طالبان حملات هوایی شان را محدود نمود، تلفات افراد ملکی ناشی از حملات هوایی آنها ۸۵ درصد کاهش را نشان می دهد. برعکس، قوای هوایی افغان حملات هوایی شان را افزایش داده و سبب ۷۶ درصد تمام تلفات ناشی از حملات هوایی در سال ۲۰۲۰ شده است. یافته های یوناما نشان می دهد که تلفات ناشی از حملات هوایی قوای هوایی افغان ۱۲۶ درصد افزایش یافته است. این آمار بالاترین رقمی هست که یوناما از آغاز ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی از سال ۲۰۰۹ به این طرف، ثبت نموده است.

در سال ۲۰۲۰، بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ باعث ۳۹۴ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰۳ کشته و ۲۹۱ مجروح) شده که ۲۴ درصد کاهش در تلفات ملکی را در مقایسه با سال قبل نشان می دهد. این مهمات منفجر نشده یا متروک بخصوص برای اطفال که ۸۰ درصد کل تلفات افراد ملکی ناشی از این نوع رویدادها را تشکیل می دهند، بسیار مضر می باشد. بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ همچنین در "هفته ی کاهش خشونت" در اواخر فبروری و در جریان دو آتش بس در ایام دو عید به افراد ملکی آسیب رساند و این نشان دهنده آسیب دوامدار حتا در زمانی است که جنگ فعال وجود ندارد. به منظور محافظت از اطفال در برابر آسیب - شناسایی، نقشه برداری و خنثا سازی مواد منفجر نشده و متروکه باید در اولویت قرار داده شود.

^{۲۴} این ارقام شامل تمام قضایای می شود که در آن افراد ملکی هدف قرار گرفته و یا اینکه افراد ملکی در نتیجه حمله بر سایر افراد به شکل تصادفی متأثر شده است. به واژه نامه مراجعه شود.

^{۲۵} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۶۲۶ مورد تلفات افراد ملکی (۳۸۸ کشته و ۲۳۸ مجروح) در اثر قتل های هدفمند را به طالبان نسبت داده است.

نسبت دادن تلفات افراد ملکی به طرف های درگیری

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، یوناما ۶۲ درصد کل تلفات افراد ملکی را به عناصر مخالف دولت نسبت داده که ۴۵ درصد آن به طالبان، ۸ درصد به شاخه خراسان داعش و ۹ درصد آن به عناصر نامعلوم مخالف دولت نسبت داده شده است.

نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ باعث ۲۵ درصد تلفات افراد ملکی شدند. یوناما ۲۲ درصد از تلفات افراد ملکی را به نیروهای ملی امنیتی افغانستان، ۱ درصد را به نیروهای نظامی بین المللی، ۱ درصد را به گروه های مسلح طرفدار دولت و ۱ درصد باقیمانده را به افراد نامعلوم یا گروه های متعدد طرفدار دولت نسبت داده است.

۹ درصد تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی بین عناصر مخالف دولت و نیروهای طرفدار دولت بوده که نمی توان آن را به یک طرف مشخص درگیری نسبت داد. حوادث فرامرزی منسوب به نیروهای نظامی پاکستان باعث کمتر از ۲ درصد تلفات افراد ملکی شده است. ۲ درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی را نمی توان به هیچ طرف نسبت داد و بیشتر شامل تلفات افراد ملکی ناشی از بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ می باشد.

عناصر مخالف دولت

در سال ۲۰۲۰، عناصر مخالف دولت باعث ۵۴۵۹ مورد تلفات افراد ملکی (۱۸۸۵ کشته و ۳۵۷۴ مجروح) شدند که بیانگر ۱۵ درصد تلفات کمتر افراد ملکی در مقایسه با سال قبل بود. کاهش تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ بیشتر به دلیل تلفات کمتر افراد ملکی توسط حملات انتحاری بود.

تلفات افراد ملکی توسط طرف های درگیر در جنگ

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰

نیروهای نامشخص یا گروه های متعدد طرفدار دولت

(مجروح ۷۰ و کشته ۲۸) تلفات افراد ملکی ۹۸

گروه های مسلح طرفدار

(مجروح ۵۷ و کشته ۵۰) تلفات افراد ملکی ۱۰۷

نیروهای نظامی بین المللی

(مجروح ۳۱ و کشته ۸۹) تلفات افراد ملکی ۱۲۰

نیروهای امنیتی افغان

(مجروح ۱,۲۳۲ و کشته ۶۷۴) تلفات افراد ملکی ۱,۹۰۶

عناصر نامشخص مخالف دولت

(مجروح ۶۲۴ و کشته ۲۰۲) تلفات افراد ملکی ۸۲۶

فیرهای متقابل و غیره

تلفات افراد ملکی ۱,۱۳۰
(مجروح ۸۲۱ و کشته ۳۰۹)

13%

1%

1%

1%

22%

9%

8%

45%

طالبان

تلفات افراد ملکی ۳,۹۶۰
(مجروح ۲,۴۹۰ و کشته ۱,۴۷۰)

داعش

تلفات افراد ملکی ۶۷۳
(مجروح ۴۶۰ و کشته ۲۱۳)

یوناما افزایش نگران کننده ۱۳ درصدی را در کشتار افراد ملکی توسط طالبان ثبت کرد در حالیکه مجروحیت افراد ملکی ۳۱ درصد کاهش یافت.

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۹۶۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۴۷۰ کشته و ۲۴۹۰ مجروح) را به طالبان نسبت داده است. این رقم در کل کاهش ۱۹ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد که شامل ۳۱ درصد کاهش در مجروحیت افراد ملکی می شود. در حالیکه افزایش نگران کننده ۱۳ درصدی در کشتار افراد ملکی تا حدی این کاهش را تحت تاثیر قرار داد. در سال ۲۰۲۰، طالبان مسئول افزایش ۴۳

درصدی تعداد افراد ملکی کشته شده توسط مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری در مقایسه با ۲۰۱۹ بودند، به خصوص از طریق استفاده از مواد منفجره تعبیه شده فشاری یعنی موادی که توسط خود قربانیان فعال می شود و مواد منفجره تعبیه شده ی غیر انتحاری ناشی از انفجار موثر مملو از مواد. در سال ۲۰۲۰ تعداد تلفات افراد ملکی در اثر قتل های هدفمند که به طالبان نسبت داده شده در مقایسه با سال گذشته، ۲۲ درصد افزایش یافته است. برعکس، در سال ۲۰۲۰، یوناما ۷۹ درصد تلفات کمتری افراد ملکی را در اثر استفاده از حملات انتحاری بشمول حملات پیچیده به طالبان نسبت داده است. عمدتاً به دلیل نسبت دادن تلفات افراد ملکی به طالبان در زمان خشونت مربوط به انتخابات، تلفات افراد ملکی در اثر درگیری های زمینی توسط طالبان در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال قبل، ۱۰ درصد کاهش یافته است.^{۲۶}

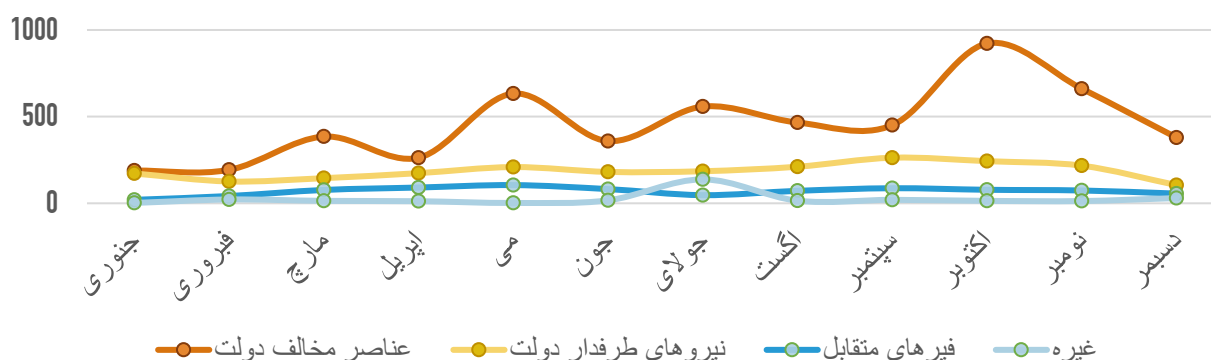
برای دومین سال متوالی، یوناما به ثبت کاهش تعداد تلفات افراد ملکی منسوب به شاخه خراسان داعش ادامه داده است. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۶۷۳ مورد تلفات افراد ملکی (۲۱۳ کشته و ۴۶۰ مجروح) را به شاخه خراسان داعش نسبت داده که در مقایسه با سال ۲۰۱۹ کاهش ۴۵ درصدی را نشان می دهد. تعداد کثیری از تلفات افراد ملکی توسط شاخه خراسان داعش در اثر حملات انتحاری منتج به تلفات جمعی و شلیک بالای جمع کثیری از مردم در کابل و جلال آباد رخ داده است.

در جریان سال ۲۰۲۰، یوناما افزایشی را در حوادث تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت ثبت کرده که ممکن نیست آنها را به طالبان یا شاخه خراسان داعش نسبت داد. در عوض این نوع حوادث تحت عنوان عناصر نامشخص مخالف دولت ثبت شده است. این امر با ثبت کمتر ادعای مسئولیت توسط طالبان و شاخه خراسان داعش مصادف است. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۸۲۶ مورد تلفات افراد ملکی (۲۰۲ کشته و ۶۲۴ مجروح) را به این عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داده که ۱۵۸ درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.

یوناما در سال ۲۰۲۰ همچنان به ثبت حملات توسط عناصر مخالف دولت ادامه داده که از طریق استفاده از انواع مختلف حادثه مانند ترورها، مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری، آدم ربایی، و همچنین مجازات بی رحمانه، غیرانسانی یا

تلفات افراد ملکی توسط طرف های جنگ بر اساس جدول زمانی

1 جنوری تا 31 دسامبر 2020

^{۲۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۳۹۱ مورد تلفات افراد ملکی (۷۰ کشته و ۳۲۱ مجروح) در اثر خشونت مربوط به انتخابات را به طالبان نسبت داده است.

مجازات تحقیرآمیز تحت عنوان اجرای مجازات توسط یک ساختار قضایی موازی، صورت می گرفت که این امر مایه نگرانی خاص است. این حملات که افراد ملکی را به شکل عمدی مورد هدف قرار می دادند شامل حملات علیه اعضای قوه قضائیه، کارمندان و مراکز صبحی، امدادگران، مدافعان حقوق بشر، روزنامه نگاران و افراد ملکی است که برای اداره ملکی دولت کار می کنند. یوناما همچنان به ثبت حملات توسط شاخه خراسان داعش علیه اقلیت های مذهبی، به ویژه جمعیت مسلمان شیعه، که اکثر آنها نیز به گروه قومی هزاره تعلق دارند؛ اقلیت مذهبی سیک؛ و اقلیت مذهبی مسلمان صوفی، ادامه داده است.

نیروهای طرفدار دولت

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، نیروهای طرفدار دولت مسئول ۲۲۳۱ مورد تلفات افراد ملکی (۸۴۱ کشته و ۱۳۹۰ مجروح) بودند که در مقایسه با سال قبل، ۲۴ درصد کاهش یافته است. این کاهش عمدتاً به دلیل کمبود تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی و عملیات جستجوی نیروهای طرفدار دولت پس از امضای توافق نامه میان ایالات متحده آمریکا و طالبان در ۲۹ فبروری، رونما گردیده است.

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۲۰، نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان باعث ۱۹۰۶ مورد تلفات افراد ملکی (۶۷۴ کشته و ۱۲۳۲ مجروح) شدند که ۱۳ درصد افزایش در مقایسه با ۲۰۱۹ را داشته و رقم مذکور بالاترین میزان تلفات افراد ملکی از سال ۲۰۱۶ به این طرف را نشان می دهد. از زمان شروع ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی یعنی از سال ۲۰۰۹ به این طرف توسط یوناما، تعداد تلفات افراد ملکی منسوب به اردوی ملی افغانستان (بشمول قوای هوایی افغانستان) در سال ۲۰۲۰ بالاترین میزان تلفات بوده است. سایر بخش های نیروهای امنیتی افغانستان سبب تلفات ملکی کمتر شدند، بشمول نیروهای ویژه اداره امنیت ملی، که عملیات جستجوی آنها باعث تلفات بسیار کمتر پس از امضای توافق نامه میان ایالات متحده و طالبان شدند.

سال ۲۰۲۰ شاهد بیشترین تعداد تلفات ملکی منسوب به نیروهای اردوی ملی افغانستان (بشمول نیروهای هوایی) از زمان ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی توسط یوناما یعنی از سال ۲۰۰۹ به این طرف می باشد که ۱۸ درصد کل تلفات افراد ملکی در این سال را تشکیل می دهد.

یوناما ۱۲۰ مورد تلفات افراد ملکی (۸۹ کشته و ۳۱ مجروح) را به نیروهای نظامی بین المللی نسبت داده است، که این رقم کاهش ۸۵ درصدی را نشان می دهد و کمترین میزان تلفات افراد ملکی از زمان آغاز ثبت سیستماتیک یوناما در سال ۲۰۰۹ به این طرف را نشان می دهد. در دو ماه اول سال ۲۰۲۰، تلفات افراد ملکی توسط حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی مشابه با کل تلفات ملکی در سال ۲۰۱۹ شدند. پس از آن، یعنی پس از امضای توافق نامه میان ایالات متحده و طالبان، تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی متوقف شد.

در سال ۲۰۲۰، گروه های مسلح طرفدار دولت باعث ۱۰۷ مورد تلفات افراد ملکی (۵۰ کشته و ۵۷ مجروح) شدند که این رقم کاهش ۴۲ درصد در تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد. تلفات افراد ملکی کمتر منسوب به نیروهای محافظت خوست و نیروهای شاهین مستقر در پکتیکا دلیل اصلی این کاهش در تلفات افراد ملکی عنوان شده است.

یوناما همچنان نگران ادامه ی حوادثی است که در آن نیروهای ملی امنیتی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت عمداً به افراد ملکی آسیب می رسانند، بشمول حوادثی که منجر به اعدام های خودسرانه می شود.

پیشنهادهای

یوناما یکبار دیگر تأکید می‌ورزد که متوقف ساختن درگیری‌ها و توافق سیاسی به اساس گفتگوها جهت ختم جنگ بهترین راه برای محافظت از افراد ملکی می‌باشد. از آنجائیکه درگیری‌ها پس از آغاز گفتگوهای صلح افغانستان و شیوع ویروس کرونا ادامه یافت، یوناما پیشنهادات آتی را برای طرف‌های منازعه به منظور حمایت از تلاش‌های شان برای محافظت افراد ملکی، جلوگیری و کاهش آسیب به افراد ملکی، و رعایت مکلفیت‌های شان طبق حقوق بشردوستانه بین‌المللی و قواعد بین‌المللی حقوق بشر، ارائه می‌نماید:

تمام عناصر مخالف دولت

- استفاده‌ی بدون تفکیک و نامتناسب از هر نوع مواد منفجره تعبیه شده به ویژه در مناطق مزدحم را متوقف کند؛
- استفاده از سلاح غیر مستقیم (هاوان، راکت و بم دستی) را در مناطق مزدحم متوقف سازند؛
- هدف قراردادن عمدی افراد ملکی را فوراً متوقف سازند، هدایات فوری و واضح پیرامون وضعیت محافظت شده‌ی افراد ملکی به شمول کارمندان ملکی دولت، کارمندان قضائی، خبرنگاران، معلمین مکاتب، کمک‌کنندگان خط مقدم، کارمندان مدد رسان و مدافعین حقوق بشر به شمول کمیسیون مستقل حقوق بشر را به تمام جنگجویان صادر نماید تا آنها وظایف شان را بدون مانع و بدون آسیب انجام دهند؛
- هر نوع تهدید و حمله علیه رسانه‌ها و هر نوع اعمال دیگر که باعث متأثر ساختن آزادی رسانه و آزادی بیان می‌شود را متوقف سازند؛
- اتخاذ اقدامات جهت تطبیق رهنمودها پیرامون جلوگیری از استخدام و استفاده از اطفال را ادامه دهند، و از پاسخگوئی فرماندهانی که اطفال را استخدام و استفاده می‌کنند، اطمینان حاصل نمایند؛
- هر نوع حمله و تهدید بالای تأسیسات صحتی و کارمندان صحتی به شمول واکسیناتوران و کمپاینران پولیو را متوقف سازند؛ زمینه‌ی دسترسی بدون مانع را برای کارمندان صحتی و بشردوستانه به ویژه آنانی که در قسمت مبارزه با شیوع کووید - ۱۹ مبارزه می‌کنند را فراهم سازند؛
- هر نوع حمله و تهدید علیه مکاتب و کارمندان معارف را متوقف سازند، و اطمینان حاصل نمایند که عملیات‌های نظامی مانع دسترسی اطفال به تعلیم و آموزش نمی‌شود؛
- رفتار و مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیر آمیز علیه افراد را فوراً متوقف سازند.

طالبان

- علاوه بر پیشنهادهائی که برای تمام عناصر مخالف دولت ذکر شده است:
- اطمینان حاصل نمایند که تمامی رهنمودها و اوامر در مطابقت با حقوق بشردوستانه بین‌المللی به ویژه اصول پیشگیرانه، تفکیک و تناسب قرار دارند و آنانی را که حملات بدون تفکیک یا حملات به منظور هدف قرار دادن عمدی افراد یا اهداف ملکی انجام می‌دهند، پاسخگو قرار دهند. تعریف "افراد ملکی" را که در همخوانی با حقوق بشردوستانه بین‌المللی قرار دارد، تطبیق نمایند؛ اعلامیه‌های رهبری طالبان که حملات علیه افراد ملکی و در مناطق مزدحم ملکی را منع قرار می‌دهد، تطبیق نمایند؛ رهنمودهایی که به اعضای طالبان دستور می‌دهد تا از تلفات ملکی جلوگیری و خودداری نمایند را به منصفه‌ی اجراء بگذارند؛ و پالیسی‌های محافظتی طالبان را نشر و همگانی سازند.
- استفاده از مواد منفجره تعبیه شده که به وسیله‌ی قربانی فعال می‌شود مانند مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری که مانند ماین‌های ضد پرسونل عمل می‌کنند را فوراً متوقف سازند و تعهدات قبلی مبنی بر عدم استفاده از ماین‌های ضد پرسونل را رعایت نمایند؛
- هر نوع فعالیت‌های که افراد ملکی را در معرض خطر احتمالی قرار می‌دهد، به ویژه جابجائی اهداف نظامی و افراد ملکی را متوقف سازند؛

- از دسترسی مابین پاکستان بشردوستانه در مناطق تحت کنترل خویش اطمینان حاصل نمایند؛
- فعالیت های کمیسیون جلوگیری از تلفات افراد ملکی و رسیدگی به شکایات به شمول ارتباط رهبری این کمیسیون با مؤسساتی که در رابطه به تلفات ملکی فعالیت دارند را تقویت نمایند و علاوه بر تحقیق رویدادها، تمرکز کمیسیون بالای جلوگیری از تلفات ملکی منجمله از طریق آموزش جنگجویان در مورد حقوق بشردوستانه بین المللی را افزایش بخشند.

تمام نیروهای طرفدار دولت

- بررسی به موقع و جامع از طرزالعمل های تثبیت هدف و تدابیر پیشگیرانه به شمول ارزیابی هدف به شکل زنده به ویژه در قسمت عملیات های هوایی به منظور بررسی مؤثریت و ارائه پیشنهادات برای بهبود وضعیت را انجام دهند؛
- بررسی های بعد از عملیات و تحقیقات پس از ادعای مبنی بر تلفات ملکی را به هدف شناسائی انواع آسیب، بهبود عملیات ها و حصول اطمینان از پاسخگوئی عاملین تقویت بخشند؛ نهائی سازی میکانیزم جدید بررسی تلفات افراد ملکی را در اولویت قرار دهند و اطمینان حاصل نمایند که این میکانیزم از منابع مناسب برای اجراءات مقتضی برخوردار می باشد؛
- شفافیت تحقیقات پیرامون رویداد های تلفات ملکی را افزایش دهند و نتایج آن را با قربانیان ملکی و اقارب شان شریک سازند؛ از غرامت کافی، مؤثر و سریع در برابر آسیب های وارده اطمینان حاصل نمایند؛ تطبیق سیستم بازنگری شده برای عرضه ی مساعدت ها به قربانیان را در اولویت قرار دهند تا به درخواست های تقوین افتاده و ادعاهای جدید از سوی قربانیان رسیدگی صورت گیرد؛ انواع بیشتر غرامت های غیر مالی مانند معذرت خواهی و پذیرفتن آسیب در نظر گرفته شود تا اعتماد در جوامع آسیب دیده مجدداً احیاء گردد.

دولت افغانستان

افزون بر پیشنهاداتی که برای تمامی نیروهای طرفدار دولت ارائه شد:

- نیروهای خاص امنیت ملی را که به نظر می رسد خارج از سلسله مراتب رسمی دولت قرار دارند و با جناح های خارجی هماهنگ می باشند، تحت کنترل کامل ریاست عمومی امنیت ملی قرار دهد؛ تمامی گروه های مسلح طرفدار دولت به شمول نیروهای محافظت خوست و نیروهای شاهین را فوراً خلع سلاح و منحل کند یا اعضای این گروه ها را طبق طرزالعمل دقیق ارزیابی، رسماً شامل صفوف نیروهای ملی امنیتی افغانستان نماید؛
- رهنمود های تاکتیکی، قواعد درگیری و سایر طرزالعمل هایی که باعث رعایت حقوق بشردوستانه بین المللی و قواعد حقوق بشر بین المللی می شوند را طرح و بهبود بخشند. محافظت افراد ملکی، شفافیت و پاسخگوئی را تقویت نماید؛ تمامی ادعاهای نقض حقوق بشری و موارد نقض حقوق بشردوستانه بین المللی را به منظور تأمین مسئولیت پذیری، مورد تحقیق قرار دهد؛
- استفاده از سلاح غیر مستقیم (توپخانه، هاوان، راکت و بم دستی) و انواع دیگر سلاح های دارای ساحه ی تخریب وسیع به شمول مواد منفجره ی که از فضا پرتاب می شود را در مناطق مزدحم متوقف سازد؛ به طرح و بازنگری رهنمود های تاکتیکی، قواعد درگیری و سایر طرزالعمل های مربوط به استفاده از هواپیمای جنگی ادامه دهد؛
- تلاش ها برای محافظت رهبران دینی و همچنان اقلیت های مذهبی مانند مسلمانان شیعه و اقلیت های مذهبی سیکه ها در برابر حملات فرقه ی، مدافعین حقوق بشر و کارمندان رسانه ها منجمله از طریق تقویت تدابیر محافظتی و امنیتی موجود، تقویت میکانیزم های پیشگیرانه، و حصول اطمینان از هماهنگی و تأمین ارتباط با جوامع آسیب دیده را افزایش دهد؛
- ارتقای ظرفیت نیروهای ملی امنیتی افغانستان را در امر اجرای مؤثر عملیات های مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده به شمول استحصال مواد منفجره تعبیه شده را ادامه دهد؛ اطمینان حاصل نماید که دولت تمام منابع لازم را برای اطمینان از تطبیق کامل استراتژی ملی مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده اختصاص می دهد؛
- طرزالعمل های بررسی و ارزیابی سن را تقویت نماید، فعالیت های واحدهای محافظت اطفال در صفوف پولیس ملی افغانستان را گسترش دهد تا نظارت بازدارنده را در پوسته های امنیتی به منظور جلوگیری و توقف استفاده از اطفال در وظایف محاروبی و غیرمحاروبی توسط منسویین نیروهای ملی امنیتی افغانستان روی دست گیرند؛

- میکانیزم‌ها برای ادغام مجدد اطفالی که قبلاً به یکی از طرف‌های درگیری وابسته بودند، به شمول آنانی که به اتهام جرایم مربوط به امنیت ملی تحت توقیف قرار دارند و اطفالی که از طریق واحد‌های محافظت اطفال پولیس ملی افغانستان رد گردیده‌اند را روی دست گیرند؛
- احکام مندرج‌گذاشته برای اصلاح شده در مورد بچه بازی را تطبیق نماید؛ از پاسخگوئی در برابر جرایم خشونت جنسی علیه اطفال منجمله از طریق تصویب قانون محافظت حقوق اطفال (سال ۲۰۱۹) توسط پارلمان که استخدام اطفال، استفاده اطفال و عمل بچه بازی را جرم انگاری نموده، از طریق تحقیق مؤثر و میکانیزم‌های تادیبی برای آمرین یا استخدام کنندگانی که مسئول استخدام و استفاده از اطفال شناخته می‌شوند، و همچنان از طریق تقویت حمایت‌های روانی برای قربانیان خشونت‌های جنسی، اطمینان حاصل گردد.

نیروهای نظامی بین‌المللی

افزون بر پیشنهادات ارائه شده برای تمامی نیروهای طرفدار دولت:

- تمویل تیم کاهش تلفات افراد ملکی را ادامه دهند تا تیم مذکور قادر به اجرای ارزیابی‌های عمیق و به موقع در مورد رویدادهای تلفات ملکی شود، و وظایف تیم را گسترش دهند تا زمینه برای سهمگیری در تمرینات آموزشی فراهم گردد؛
- پروتکل‌های تاکتیکی موجود به گونه‌ی جامع بررسی و تقویت شود تا از تلفات ملکی به ویژه در جریان حملات هوایی که در حمایت از نیروهای زمینی که تحت حمله قرار می‌گیرند، اجراء می‌شوند و حملاتی که تحت هر شرایطی بالای تأسیسات روی دست گرفته می‌شوند، جلوگیری صورت گیرد؛
- بررسی‌ها و تحقیقات پس از عملیات را ادامه دهند و از شفافیت پس از ادعای تلفات ملکی ناشی حملات هوایی و سایر عملیات‌ها اطمینان حاصل نمایند تا نمونه‌های بیشتر آسیب شناسائی شود، اجراءات عملیاتی بهبود یابد و فرهنگ پاسخگوئی ترویج پیدا کند، و از پرداخت غرامت مناسب، مؤثر و سریع در برابر آسیب وارده اطمینان حاصل شود.
- تلاش‌ها برای بررسی رویدادهای تلفات ملکی با همکاران افغان را در مواردی که این تلفات برخاسته از عملیات‌های مشترک باشند، تقویت نمایند؛ آموزش‌ها و مساعدت‌های بیشتر را به نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان در راستای روی دست گرفتن ارزیابی مؤثر خسارات ناشی از جنگ فراهم کنند؛ و سهمگیری با جوامع آسیب دیده منجمله از طریق همکاران افغان را در رویداد‌های که باعث تلفات افراد ملکی شده، افزایش دهند؛
- به حمایت از دولت افغانستان در راستای تطبیق پالیسی ملی جلوگیری از تلفات ملکی از طریق ارائه مداوم برنامه‌های آموزشی، منابع و مساعدت‌های مربوطه به نیروهای ملی امنیتی افغانستان در سطوح پالیسی، عملیاتی و تاکتیکی به ویژه در روی دست گرفتن تدابیر کاهش دهند به منظور جلوگیری از تلفات ملکی توسط سلاح‌های غیرمستقیم، سلاح‌های انفجاری دارای ساحه تخریب وسیع و هواپیماهای جنگی، ادامه دهند.

نیروهای ایالات متحده در افغانستان

افزون بر پیشنهاداتی که برای تمام نیروهای بین‌المللی لیست شده است.

- پالیسی‌های هدف‌گیری افرادی که در درگیری‌ها سهم مستقیم نداشته و نه به فعالیت‌های دواوم دارِ محاربوی برای یک گروه مسلح ادامه می‌دهند را به منظور همخوان ساختن آن‌ها با حقوق بشردوستانه بین‌المللی مورد بررسی و بازنگری قرار دهند.

۱. عوامل سیاسی و امنیتی تاثیر گذار بر محافظت از افراد ملکی

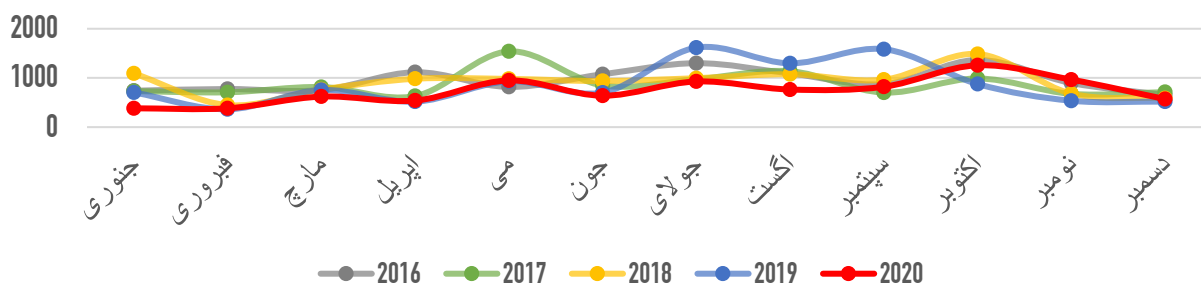
درگیری مسلحانه در افغانستان در سال ۲۰۲۰ در فضای همه گیری جهانی و مذاکرات صلح، شدت گرفت. نوع (COV-۲) ویروس سارز، عامل ویروس کووید-۱۹، که از اوایل سال ۲۰۲۰ بقیه جهان را متوقف ساخت، متأسفانه چنین تاثیری را بر درگیری های مسلحانه در افغانستان نگذاشت. کووید-۱۹ منابع ناکافی متاثر از چندین دهه جنگ که به شدت مورد نیاز افراد ملکی بود را بیشتر متضرر ساخت. در مقابل، اظهار تمایل طرفین درگیری برای یافتن یک راه حل سیاسی جهت پایان دادن به درگیری ها و شروع بحث های مربوط، لحظات را برای خوش بینی مردم خسته افغانستان فراهم کرد.

در افغانستان، ۲۰۲۰ به بهترین وجه می تواند به عنوان سالی دارای پستی ها و بلندی های زیاد توصیف شود زیرا افراد ملکی تحت تأثیر تغییرات قابل توجهی ناشی از اوضاع امنیتی و سیاسی در سراسر کشور قرار گرفتند. در حالی که ایالات متحده و طالبان به گفتگوهای خود ادامه دادند، و هفته اخیر ماه فبروری را به عنوان "هفته کاهش خشونت" اعلان کردند و سپس توافق نامه ای در دوحه در ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ امضا کردند، سال مذکور با امیدهای ضعیف آغاز شد. براساس مفادات مندرج توافق طالبان اجازه نمی دهند از خاک افغانستان برای تهدید امریکا یا متحدانش استفاده شود، همچنان توافق شامل پلان ها برای خروج مبتنی بر شرایط نیروهای امریکایی و پلان ها برای شروع مذاکرات صلح بین الافغانی به شمول مباحث در مورد یک آتش بس جامع و دائمی، نیز بوده است.

"هفته کاهش خشونت" در ماه فبروری شواهد بیشتری را فراهم کرد که نشان می داد که بهترین محافظت از افراد ملکی همانا متوقف کردن جنگ است، کشتار و مجروحیت افراد ملکی در ماه مارچ^{۲۷} دوباره مجدداً افزایش یافت، بشمول شروع روند نگران کننده حملات بر نظام خدمات صحتی که که پس از افزایش همه گیری کووید-۱۹ این حملات فشار بیشتری را بر آن وارد کرد. یوناما نگرانی خود را در این باره در گزارشی ویژه در ماه جون ۲۰۲۰ ابراز داشت.^{۲۸}

پس از آن، برای چندین ماه که برنامه هابرای آغاز مذاکرات صلح بین الافغانی، بشمول نهائی کردن پلان های آزادی هزاران زندانی پیشرفت نمود، بسیاری از افراد ملکی نفس راحت کشیدند. افراد ملکی بسیار کم با تاکتیک هایی مانند حملات انتحاری توسط عناصر مخالف دولت و حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی صدمه دیدند، و همین امر موجب امیدواری برای حرکت به سمت آینده ای روشن تر شد. دو آتش بس موقت عید فطر و عید قربان به ترتیب^{۲۹} در ۲۴-۲۶ می و از ۳۱ جولای الی ۲ اگست، شواهد بیشتری را در مورد توانائی طرفین در امر جلوگیری از آسیب رساندن به افراد ملکی در صورت تصمیم به انجام این امر، فراهم کرد.

جدول زمانی تلفات افراد ملکی 1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2016 - 2020

^{۲۷} در مارچ ۲۰۲۰، یوناما ۶۲۱ مورد تلفات افراد ملکی (۲۳۶ کشته و ۳۸۵ زخمی) را در مقایسه با ۴۰۰ مورد تلفات ملکی در همراه در جنوری و فبروری ۲۰۲۰ ثبت کرد.

^{۲۸} مراجعه شود به گزارش ویژه یوناما: حملات به خدمات صحتی در جریان همه گیری کووید-۱۹، جون ۲۰۲۰
^{۲۹} از ۲۴ تا ۲۶ می ۲۰۲۰، یوناما ۴۹ مورد تلفات ملکی (۲۷ کشته و ۲۲ زخمی) را ثبت کرد و از ۳۱ جولای تا ۲ اگست ۲۰۲۰، یوناما ۹۷ مورد تلفات ملکی (۳۹ کشته و ۵۸ زخمی)، بشمول حمله پیچیده مورخ ۲ جولای به زندان جلال آباد را ثبت کرده است که شاخه خراسان داعش مسوولیت آنرا بر عهده گرفت و این حمله باعث ۵۹ مورد تلفات ملکی (۲۸ کشته و ۳۱ زخمی) شد و مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری و بقایای مواد منفجره که احتمالاً قبل از شروع آتش بس باقی مانده بود و منجر به ۱۷ مورد تلفات ملکی (۱۰ کشته و ۷ مجروح) گردید.

به تاریخ ۱۲ سپتامبر، مذاکرات صلح افغانستان به شکل رسمی در دوحه ی قطر آغاز گردید. هیأت جمهوری اسلامی افغانستان طرف چپ و از طالبان طرف راست. عکس از ابراهیم القمری، رویترز.

بتاریخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰، پس از آنکه هر دو طرف به این نتیجه رسیدند که شرایط لازم، بشمول رهائی زندانیان فراهم شده است، تیم های مذاکره کننده به نمایندگی از جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان رسماً مذاکرات صلح افغانستان را در دوحه آغاز کردند. بحث های اولیه معطوف به توافق در مورد کار شیوه مذاکرات بود. علی رغم پیش رفت مباحث، پس از آنکه افراد ملکی به طور فزاینده ای توسط طرفین درگیری مسلحانه آسیب دیدند که منجر به کشته و زخمی شدن صدها شهروند ملکی در ماه های اکتبر و نوامبر گردید، عمدتاً از طریق استفاده از مواد منفجره تعبیه شده توسط عناصر مخالف دولت، یک تصویر تاریک تر به وجود آمد^{۳۰}. شاخه خراسان داعش مسئولیت بسیاری از حملات مذکور را به عهده گرفت، که قسمت عمده ای از مناطق تحت کنترل خود را در شرق افغانستان از دست داده و تمرکز خود را به انجام حملات با شدت زیاد در کابل و سایر شهرها منتقل کرده است که حملات مذکور در ماههای پایانی سال ۲۰۲۰ شدت پیدا کرد.

از اوایل ماه اکتبر، جنگ بین طالبان و نیروهای امنیتی ملی افغانستان برای کنترل سرزمین در هلمند و قندهار باعث بیجا شدن هزاران خانواده شد، و دو بار مردم در کابل در اثر انفجار ناشی از اصابت راکت بدون تفکیک تکان خوردند و حملات گسترده علیه نهاد های آموزشی، و اولین حادثه دارای تلفات جانی در ولایت نسبتاً صلح آمیز شهر بامیان رخ داد^{۳۱}. به همین شکل تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند و مواد منفجره تعبیه شده فشاری توسط طالبان در طول سال به طور نگران کننده افزایش یافت. علاوه بر این، با وجود توقف حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی و توقف عملیات تلاشی قطعات خاص امنیت ملی پس از ۲۹ فبروری که دیگر باعث تلفات افراد ملکی نگردید، اردوی ملی افغانستان باعث افزایش تلفات افراد ملکی در هنگام درگیری های زمینی و حملات هوایی شد، تأثیر روزافزون همه اینها باعث شد که در حالیکه مذاکرات در دوحه جریان داشت، بسیاری ها از طرفین بخواهند در خشونت کاهش ایجاد کنند و بحث در مورد آتش بس بشردوستانه را در اولویت مباحث خود قرار دهند. در حالی که تیم مذاکره کننده جمهوری اسلامی اظهار داشت که این باید موضوعی باشد که در صدر آجندا قرار داده شود، اما طالبان هنوز تا زمان انتشار این گزارش، رسماً مشخص نکرده اند که در کدام مرحله آماده بحث و گفتگو در مورد آتش بس هستند.

حتی در بحبوحه کشتارهای هدفمند افراد ملکی که بسیاری از آن به عنوان "ترور" افراد ملکی یاد می کنند که موضوع داغ خبری در رسانه ها و جامعه مدنی گردید، پایان سال امید بیشتری را با واقعی پنداشتن تمایل طرفین برای دستیابی به یک توافق صلح آمیز، ایجاد کرد. توافق نامه ای بین طالبان و تیم های مذاکره کننده جمهوری اسلامی افغانستان در دوحه در مورد کار شیوه مذاکرات در اواخر ماه نوامبر حاصل شد و در اوایل دسامبر تبادل پیش نویس آجندا های پیشنهادی انجام شد، پس از آن گفتگوها برای یک دوره مشاوره سه هفته ای با رهبری مربوطه موقتاً متوقف شد و قرار بود که گفتگوها در ۶ جنوری ۲۰۲۱ از سر گرفته شود.

^{۳۰} یوناما ۶۳ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده از ۱ اکتوبر تا ۳۰ نوامبر ۲۰۲۰ در مقایسه با دو ماه مشابه در سال ۲۰۱۹ را ثبت کرده است.

^{۳۱} از زمان آغاز ثبت سیستماتیک در سال ۲۰۰۹، این اولین حمله تلفات جانی بود که توسط یوناما در ولایت بامیان ثبت شد.

۲. زنان و درگیری مسلحانه

طالبان به نیروهای امنیتی ملی افغانستان حمله کردند و اردوی ملی افغانستان به سمت طالبان هاوان شلیک کرد. یک مرمی هاوان بر خانه من اصابت کرد [...] مرمی مذکور پسر چهار ساله ام را کشت و من و دخترم را زخمی کرد. [...] فریاد زدم و فریاد زدم. همسایه ها به شوهرم خبر دادند. او آمد و ما را به شفاخانه رساند. چره بهران، پا و سینه ام برخورد کرده بود. در طی چند روزی که در شفاخانه بستری بودم، نفس کشیدن برایم دشوار بود [...] صادقانه بگویم، حتی اگر آنها تمام دنیای پر از پول را به من بدهند، با پسر من برابری نخواهد کرد.

- زن قربانی در اثر شلیک مرمی هاوان توسط اردوی ملی افغانستان در هنگام هوگیری زمینی با طالبان

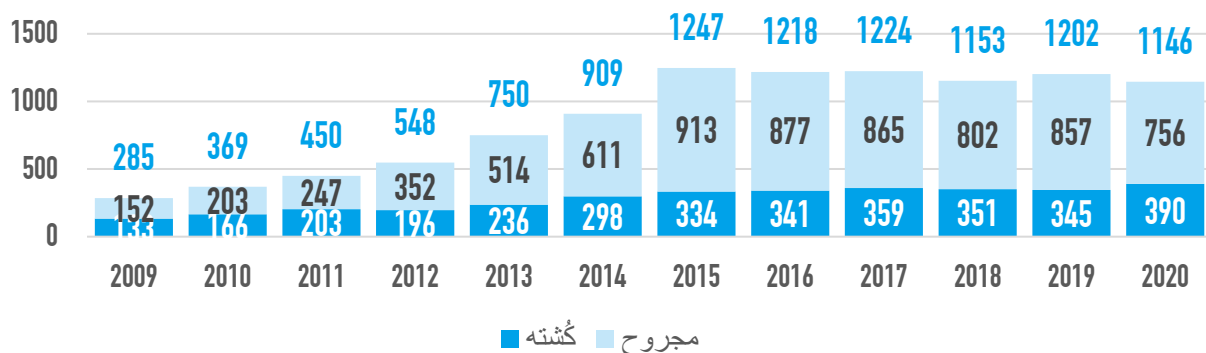
مصاحبه تلففونی یوناما با قربانی بتاریخ ۲۹ جون ۲۰۲۰

زنان در درگیری مسلحانه به اشکال مختلفی بشمول مرگ، جراحت و خشونت جنسی در سال ۲۰۲۰ به شدت آسیب دیدند. زنان بار بزرگتری از تأثیرات درگیری مسلحانه را متحمل شدند که بر طیف وسیعی از حقوق بشری آنها بشمول آزادی گشت و گذار و دسترسی به آموزش، مراقبت های صحتی و عدالت، و حق عدم تبعیض بر اساس جنس یا جنسیت، تأثیر منفی گذاشته است. در سال ۲۰۲۰، تلفات زنان ۱۳ درصد از مجموع تلفات افراد ملکی را نشان می داد، که به ۱۱۴۶ مورد^{۳۲} (۳۹۰ کشته و ۷۵۶ زخمی) می رسد. این آمار در مقایسه با سال ۲۰۱۹ پنج درصد کاهش را نشان می دهد^{۳۳}. آنچه قابل نگرانی است این است که از زمان شروع ثبت سیستماتیک تلفات ملکی توسط یوناما در سال ۲۰۰۹، بیشترین مورد ثبت شده ای تعداد زنان که در یک سال کشته شده اند، در سال ۲۰۲۰ می باشد، به این اساس تعداد زنان کشته شده در سال ۲۰۲۰ سیزده درصد افزایش یافته است، که عمدتاً ناشی از قتل های هدفمند و مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری است، در حالی که تعداد زنان زخمی، در مقایسه با ۲۰۱۹، دوازده درصد کاهش یافته است.

عناصر مخالف دولت در سال ۲۰۲۰ سبب نیمی از تلفات زنان شده است که این رقم به ۵۶۹ مورد تلفات زنان (۱۹۴ کشته و ۳۷۵ زخمی) می رسد. طالبان مسئول ۳۴ درصد، شاخه خراسان داعش ۹ درصد و عناصر نامشخص مخالف دولت ۶ درصد مسئول بودند^{۳۴}. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۴ درصد تلفات کمتری زنان را به عناصر مخالف دولت نسبت داد، دلیل اصلی این امر کاهش چشمگیر تلفات زنان در اثر حملات انتحاری بود^{۳۵}.

تلفات زنان - کشته و مجروح

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2009 - 2020

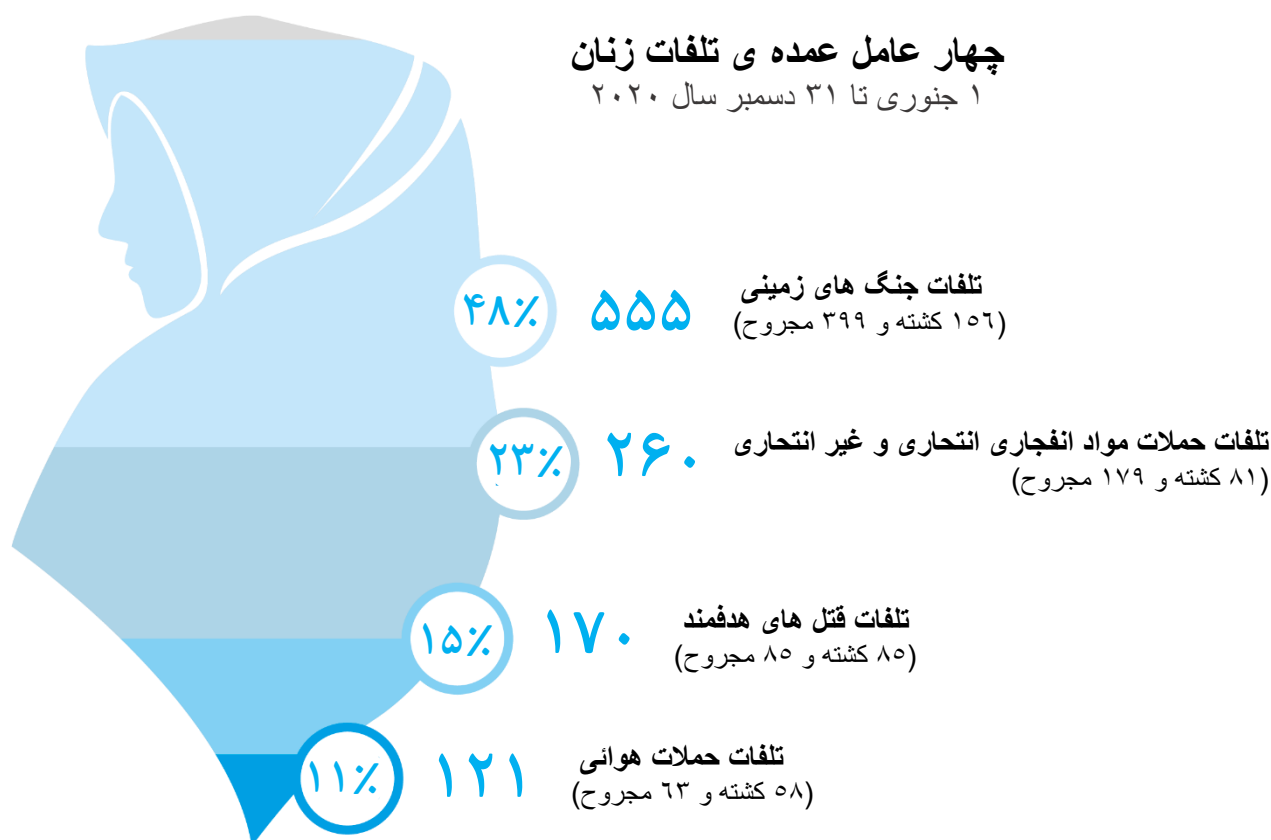

^{۳۲} تلفات زنان به زنان بالغ، ۱۸ ساله و بالاتر از آن اشاره دارد. برای تلفات اناث کمتر از سن ۱۸ سالگی به فصل اطفال و درگیری های مسلحانه مراجعه کنید.

^{۳۳} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۲۰۲ مورد تلفات زن (۳۴۵ کشته و ۸۵۷ زخمی) را ثبت کرد.

^{۳۴} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۹۰ مورد تلفات زنان (۱۳۶ کشته و ۲۵۴ زخمی) را به طالبان، ۱۰۵ مورد تلفات زنان (۲۹ کشته و ۷۶ زخمی) را به شاخه خراسان داعش و ۷۴ مورد تلفات زنان (۲۹ کشته و ۴۵ زخمی) را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد.

^{۳۵} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۶۵۸ مورد تلفات زن (۱۴۸ کشته و ۵۱۰ زخمی) را به عناصر مخالف دولت نسبت داد.

در سال ۲۰۲۰، نیروهای طرفدار دولت مسئول ۳۹۱ مورد تلفات زنان (۱۴۰ کشته و ۲۵۱ زخمی) بودند که ۳۴ درصد از مجموع تلفات زنان را تشکیل می دهد. یوناما ۳۱ درصد از تلفات زنان را به نیروهای امنیتی ملی افغانستان، به ویژه اردوی ملی افغانستان نسبت داد.^{۳۶} نیروهای نظامی بین المللی، گروه های مسلح طرفدار دولت و نیروهای نامشخص طرفدار دولت یا نیروهای چندگانه، هر یک مسئول ۱ درصد تلفات زنان بودند.^{۳۷} در حالی که تلفات زنان نسب داده شده به نیروهای نظامی بین المللی در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال ۲۰۱۹ حدوداً ۸۴ درصد کاهش یافته است، اردوی ملی افغانستان مسئول افزایش ۴۳ درصدی تلفات زنان بوده است.^{۳۸} این افزایش عمدتاً به دلیل ۱۴۰ درصدافزایش در تلفات زنان ناشی از حملات هوایی قوای هوایی افغانستان در مقایسه با سال ۲۰۱۹ بوده است.^{۳۹}

۱۶ درصد باقیمانده تلفات زنان به دلیل تبادل آتش بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت، تبادل آتش در امتداد مرز و بقایای مواد منفجره جنگ به وجود آمده است.^{۴۰}

^{۳۶} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۵۷ مورد تلفات زنان (۱۱۹ کشته و ۲۳۸ زخمی) را به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد. اردوی ملی افغانستان مسئول ۳۰۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰۳ کشته و ۱۹۷ زخمی) بود.

^{۳۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۴ مورد تلفات زنان (۱۲ کشته و ۲ زخمی) را به نیروهای نظامی بین المللی، ۷ مورد تلفات زن (۲ کشته و ۵ زخمی) را به گروه های مسلح طرفدار دولت و ۱۳ مورد تلفات ملکی (۷ کشته و ۶ زخمی) را به نیروهای نامشخص یا متعدد طرف دولت نسبت داد.

^{۳۸} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۱۰ مورد تلفات زن (۷۳ کشته و ۱۳۷ زخمی) را به اردوی ملی افغانستان و ۸۷ مورد تلفات زن (۵۶ کشته و ۳۱ زخمی) را به نیروهای نظامی بین المللی نسبت داد.

^{۳۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۰۱ مورد تلفات زنان (۴۳ کشته و ۵۸ زخمی) در اثر حملات هوایی قوای هوایی افغانستان در مقایسه با ۴۲ مورد تلفات زن (۱۷ کشته و ۲۵ زخمی) در سال ۲۰۱۹ را ثبت کرد.

^{۴۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۴۹ مورد تلفات زنان (۴۷ کشته و ۱۰۲ زخمی) را به تبادل آتش بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت نسبت داد. ۲۴ مورد تلفات زنان (۶ کشته و ۱۸ زخمی) را به نیروهای نظامی پاکستان و ۱۳ مورد تلفات زنان (۳ کشته و ۱۰ زخمی) در اثر عوامل نامشخص مربوط به بقایای مواد منفجره جنگ، نسبت داد.

به تاریخ ۲۱ سپتمبر، در شهر هرات، زنان افغان با حمل تابلوهای با شعار "ما صلح می خواهیم" آرزوی خود را برای صلح اظهار داشتند. آنها گردهم آمدند تا از مذاکره صلح بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان که به تاریخ ۱۲ سپتمبر شروع گردیده بود، حمایت کنند. عکس از جلیل رضایی EPA-EFE.

درگیریهای زمینی همچنان دلیل اصلی تلفات زنان بوده که باعث کشته و زخمی شدن نیمی زنان از مجموع تلفات زنان، شده است. در سال ۲۰۲۰، تلفات زنان در اثر درگیری های زمینی در سطح مشابهی با سال ۲۰۱۹ باقی مانده است^{۴۱}. زنان به طور خاص از آتش غیرمستقیم بشمول استفاده از گلوله های توب، هاوان و راکت ها، در حین درگیری های زمینآسیب دیدند که یک سوم تلفات زنان ناشی از آن است^{۴۲}.

مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری سبب ۲۳ درصد از تلفات زنان شد^{۴۳}، و تلفات زنان ناشی از این تاکتیک ها ۴۰ درصد در مقایسه با تعداد ثبت شده در سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است^{۴۴}. اما نگرانی ویژه این است که تعداد تلفات زنان ناشی از مواد منفجره تعبیه شده فشاری توسط طالبان ۵۹ درصد افزایش یافته است^{۴۵}.

سومین علت اصلی تلفات زنان قتل های هدفمند بود که تعداد تلفات زنان ناشی از آن در مقایسه با سال ۲۰۱۹ بیش از سه برابر شد و ۱۵ درصد از تلفات زنان را تشکیل می دهد^{۴۶}. این نوع حادثه شامل شلیک مرمی ها بالای مردم عام توسط عناصر نامشخص مخالف دولت در یک زایشگاه در کابل بتاريخ ۱۲ ماه می است که در آن ۱۹ زن کشته و ۱۲ نفر دیگر زخمی شدند، و ادعای حمله توسط شاخه خراسان داعش به پوهنتون کابل بتاريخ ۲ نوامبر که در آن ۱۰ زن کشته و ۲۰ تن دیگر زخمی

^{۴۱} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۵۵۵ مورد تلفات زنان (۱۵۶ کشته و ۳۹۹ زخمی) ناشی از درگیری های زمینی را ثبت کرد. در سال ۲۰۱۹، یوناما ۵۲۴ مورد تلفات زنان (۱۴۲ کشته و ۳۸۲ زخمی) در اثر درگیری های زمینی را ثبت کرده بود.

^{۴۲} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۴۲۰ مورد تلفات زنان (۱۱۵ کشته و ۳۰۵ زخمی) را در اثر آتش غیر مستقیم در هنگام درگیری زمین، ثبت کرد.

^{۴۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۶۰ مورد تلفات زنان (۸۱ کشته و ۱۷۹ زخمی) در اثر مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری را ثبت کرد.

^{۴۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۴۳۲ مورد تلفات زنان (۷۴ کشته و ۳۵۸ زخمی) در اثر مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری را ثبت کرده بود.

^{۴۵} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۰۸ مورد تلفات زنان (۵۷ کشته و ۵۱ زخمی) در اثر مواد منفجره تعبیه شده توسط طالبان در مقایسه با ۶۸ مورد تلفات زنان (۳۶ کشته و ۳۲ زخمی) در سال ۲۰۱۹ را ثبت کرد.

^{۴۶} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۷۰ مورد تلفات زنان (۸۵ کشته و ۸۵ زخمی) در اثر قتل های هدفمند را در مقایسه با ۴۶ مورد تلفات زنان (۲۷ کشته و ۱۹ زخمی) در سال ۲۰۱۹ را ثبت کرد. این ارقام هم شامل هدف قرار دادن مستقیم و هم شامل زنانی است که به طور اتفاقی در هنگام هدف قرار گرفتن افراد دیگر متاثر شده اند.

شدند، می شود. علاوه بر این، زنان به دلیل حمایت از دولت یا کار در دولت افغانستان، بشمول افسران پولیس زن با وضعیت ملکی، یا به دلیل قربابت به یکی از اعضای نیروهای امنیتی ملی افغانستان، توسط عناصر مخالف دولت، اغلب طالبان، کشته شدند.

تعداد زنان کشته شده با ۱۳ درصد افزایش به بالاترین رکورد در سال ۲۰۲۰ رسیده است، که عمدتاً ناشی از قتل های هدفمند و مواد منفجره تعبیه شده ی غیر انتحاری است.

یوناما همچنین به طور مستمر به ثبت حوادث قتل های قصدی و اقدامات یا مجازات های بیرحمانه، غیرانسانی و تحقیرآمیز زنان توسط طالبان تحت عنوان اجرای تصمیمات ساختارهای عدالت موازی آنها، ادامه داد. این قبیل حوادث غالباً در واکنش به تخطی از نورم های اخلاقی یا جنسیتی مانند روابط خارج از ازدواج واقع شده است. به عنوان مثال، به اتهام داشتن روابط خارج از ازدواج، طالبان یک زن ۲۸ ساله را در خانه اش در شمال افغانستان در مقابل سه فرزند اش با ضرب گلوله کشتند. در مورد دیگر، رئیس امر به معروف و نهی از منکر طالبان در ولسوالی یک ولایت شمالی دو زن ۲۰ ساله را به دلیل بیرون شدن از خانه هایشان بدون محرم (سرپرست مرد) در بازار با شلاق زدند. یکی از این زنان به خاطر دریافت مراقبت های صحی، از خانه اش بیرون شده بود.

زنان در سال ۲۰۲۰، همچنان مورد خشونت جنسی مرتبط با درگیری ها قرار گرفتند. یوناما ۴ مورد تجاوز به زنان توسط طرف های درگیر را تأیید کرد و این حوادث را به طالبان نسبت داد^{۴۷}. یوناما معلوماتی در مورد سایر حوادث خشونت جنسی مرتبط با درگیری دریافت کرد که به دلیل نا امنی و حفاظت از قربانیان قابل تأیید نیست^{۴۸}. طالبان اظهار داشت که آنها در حال تحقیق در مورد یکی از این حوادث هستند، و همچنین اظهار داشت که "مرتکبان چنین اقدامات غیر اسلامی در صفوف" طالبان وجود ندارد^{۴۹}.

این ارقام بعید است که منعکس کننده مقیاس واقعی خشونت جنسی مربوط به درگیری در افغانستان باشد. نورم های عمیقاً محافظه کارانه جنسیتی، لکه بدن نامی و کمبود خدماتی قربانی محور به کم گزارش شدن احتمالی چنین موارد کمک می کند. دسترسی زنان به عدالت برای این جنایات نیز همچنان کمزنگ و ضعیف است، زیرا بخش عدلی و قضائی برای خشونتهایی که بسیاری از زنان افغان تجربه می کنند، فقط جبران خسارات محدودی را ارائه داده است^{۵۰}.

به طور گسترده تر، درگیری به زنان آسیب می رساند و از جنبه های کمتری در برخورداری آنها از حقوق بی شماری آنها تأثیر می گذارد. به عنوان مثال، درگیری و نا امنی، آزادی گشت و گذار زنان را به شدت محدود می کند، که به نوبه خود دسترسی از قبل محدود به آموزش، مراقبت های صحی و بازار کار را تضعیف می کند. نورم های مردسالانه عامل تشدید کننده بحساب می آید. از آنجا که مردان به طور معمول نفقه آور اصلی خانواده هستند، هنگامی که مردان کشته یا زخمی می شوند، امنیت و وضعیت اقتصادی - اجتماعی زنان ممکن است به شدت تهدید شود. بیجا شدگان داخلی و عودت کنندگان زن اغلب با آسیب پذیری ها و خطرات خاصی روبرو می شوند^{۵۱}.

^{۴۷} همچنین یوناما پنج مورد تجاوز به دختران را تأیید کرده است، به فصل سوم تحت عنوان اطفال و درگیری های مسلحانه، بخش ج. خشونت جنسی علیه اطفال، در این گزارش مراجعه کنید.

به عنوان مثال برای معلومات بیشتر مراجعه کنید به: گزارش سرمنشی ملل متحد، خشونت جنسی مرتبط با درگیری ها، ۴۸۷/۲۰۲۰/۵، ۳ جون ۲۰۲۰.

^{۴۸} نامه ای از طالبان به یوناما در تاریخ ۲۵ اکتوبر ۲۰۲۰، در بین اسناد بخش خدمات حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

^{۵۰} به گزارش UNAMA / OHCHR تحت عنوان: در جستجوی عدالت در جرایم خشونت علیه زنان و دختران (دسامبر ۲۰۲۰) و مرور کلی تحت

عنوان: نیازهای بشردوستانه افغانستان (دسامبر ۲۰۲۰)، دفتر ملل متحد در امور هماهنگی بشردوستانه (OCHA) مراجعه کنید.

^{۵۱} به مرور کلی تحت عنوان: نیازهای بشردوستانه افغانستان (دسامبر ۲۰۲۰)، دفتر ملل متحد در امور هماهنگی بشردوستانه (OCHA) مراجعه کنید.

۳. اطفال و درگیری مسلحانه

گریه و فغان اطفال بود. آنها فریاد می زدند: "لطفاً به ما کمک کنید." سپس دیدم که پسر و چهار طفل دیگر زخمی شده اند. حال همه آنها وخیم بود. پسر را بردم و سرتاسر بدنش خون بود. آب برداشتم و زخمهایش را شستم. در اثر انفجار، معده، قلب و ریه های وی زخمی شده بود. می خواستم او را به شفاخانه محل منتقل کنیم، اما او بعد از چند دقیقه روگذاشت. وقتی او مرد، مستقیم به چشمانم نگاه می کرد، اما قادر به حرف زدن نبود.

- پدر پیری که توسط بقایای مواد منفجره جنگ کشته شد

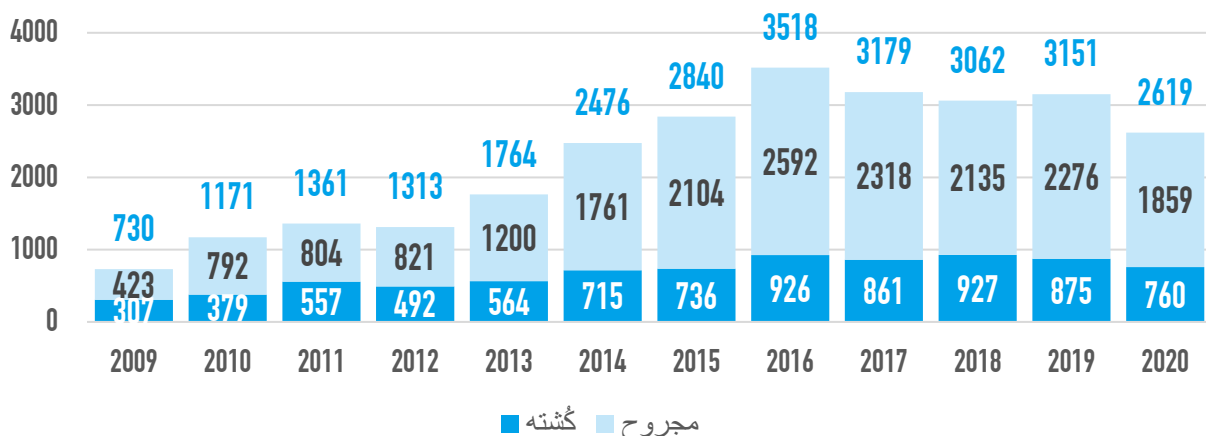
مصاحبه تلفونی یوناما با پدر قربانی بتاریخ ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۰

درگیری ها در افغانستان همچنان جان اطفال را می گیرد و این کشور یکی از کشنده ترین مکانها برای اطفال در جهان است. اطفال رنج دوامدار می برند و در معرض آسیب ها، بشمول کشتار و معلول شدن در اثر درگیری های زمینی، مواد منفجره تعبیه شده غیرانتحاری، بمب های منفجر نشده / بقایای مواد منفجره جنگ و ماین های زمینی، حملات هوایی و اختطاف قرار دارند. اطفال همچنین در معرض استخدام و استفاده در نقشهای جنگی و حمایتی توسط طرفین درگیری و استثمار جنسی و خشونت، بشمول بچه بازی قرار گرفته اند. بعلاوه، اطفال به دلیل حملات مستقیم و درگیری های که باعث آسیب رساندن به مکاتب، شفاخانه ها و پرسنل آنها می شود، از دسترسی به آموزش و مراقبت های صحی نیز محروم ساخته می شوند. هم نیروهای طرفدار دولت و هم نیروهای عناصر مخالف دولت در ضمیمه گزارش سالانه سرمنشی در مورد اطفال و درگیری های مسلحانه بدلیل تخلفات شدید علیه اطفال ذکر شده است.^{۵۲}

اطفال ۳۰ درصد از کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ را تشکیل دادند، مشابه به درصدی تلفات اطفال در سال ۲۰۱۹. بین ۱ جنوری و ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۲۶۱۹ مورد تلفات اطفال (۷۶۰ کشته، ۱۸۵۹ زخمی) را ثبت کرد که رقم مذکور ۱۷ درصد کاهش در مقایسه با ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۵۳} دختران ۳۲ درصد از کل تلفات اطفال را تشکیل می دادند در حالی که پسران ۶۸ درصد را تشکیل می دادند.

تلفات اطفال - کشته و مجروح

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2009 - 2020

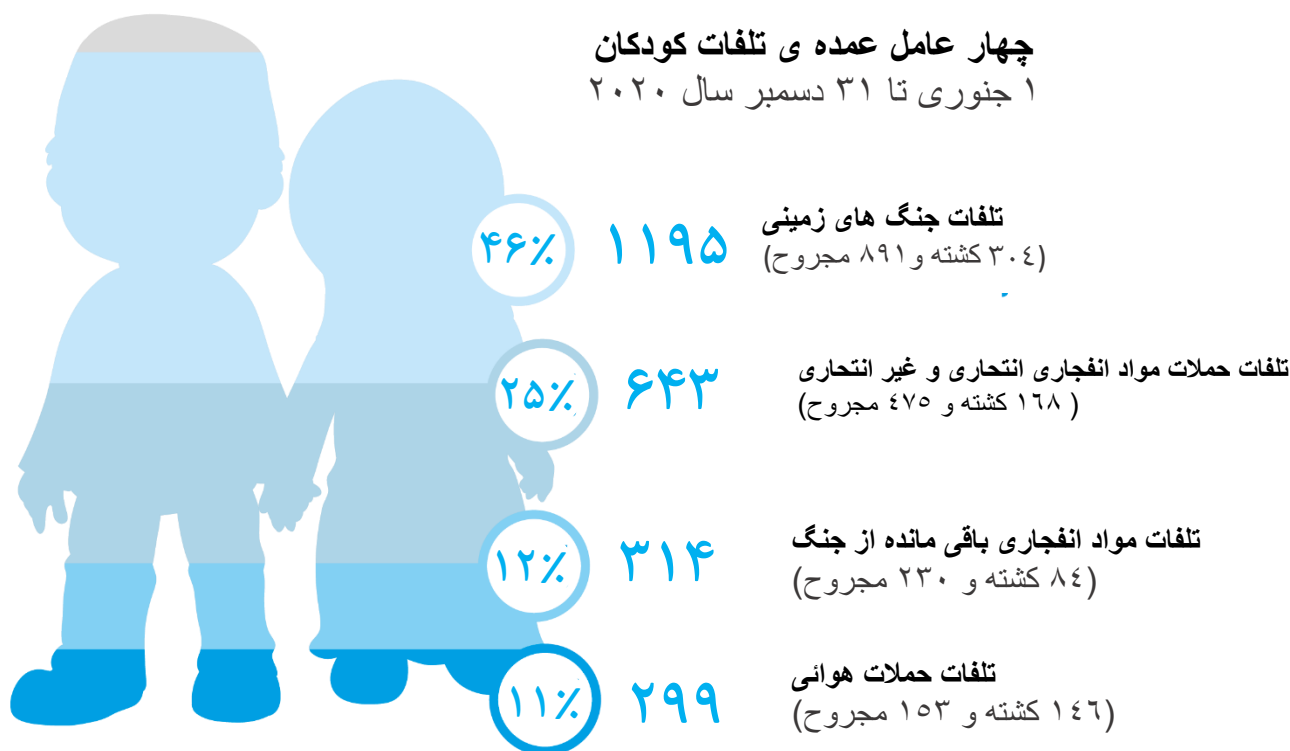
^{۵۲} طالبان به خاطر استخدام و استفاده، کشتار و معلول کردن [اطفال]، حمله به مکاتب و / یا شفاخانه ها و اختطاف ها ؛ شاخه خراسان داعش به خاطر استخدام و استفاده و کشتار و معلول کردن [اطفال] و و پولیس ملی افغانستان و پولیس محلی افغانستان برای استخدام و استفاده [اطفال] در لیست قرار گرفته اند.

^{۵۳} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۳۱۵۱ مورد تلفات اطفال (۸۷۵ کشته و ۲۲۷۶ زخمی) را ثبت کرد.

با وجود کاهش ۲۸ درصدی تلفات اطفال توسط عناصر مخالف دولت در مقایسه به سال ۲۰۱۹ تعداد تلفات اطفال توسط این گروه ها همچنان نگران کننده است^{۵۴}. در سال ۲۰۲۰، عناصر مخالف دولت ۴۲ درصد از کل تلفات اطفال را سبب شده اند، که به ۱۰۹۸ طفل (۲۸۱ کشته، ۸۱۷ زخمی) منجر شد. طالبان ۳۶ درصد، شاخه خراسان داعش ۲ درصد و عناصر نامشخص مخالف دولت ۴ درصد مسئول تلفات مذکور اند^{۵۵}.

چهار عامل عمده ی تلفات کودکان

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۲۰

در سال ۲۰۲۰، نیروهای طرفدار دولت باعث ۳۷ درصد از کل تلفات اطفال شده اند - ۹۶۲ مورد تلفات اطفال (۳۳۷ کشته، ۶۲۵ زخمی)، که این رقم ۷ درصد کاهش نسبت به سال قبل را نشان می دهد^{۵۶}. نیروهای امنیتی ملی افغانستان باعث ۳۲ درصد از کل تلفات اطفال و به دنبال آنها نیروهای نظامی بین المللی (۲ درصد) و گروه های مسلح طرفدار دولت (۱ درصد) تلفات اطفال شدند^{۵۷}. علاوه بر این، یوناما ۲ درصد از تلفات اطفال را به نیروهای نامشخص یا متعدد طرفدار دولت نسبت داد^{۵۸}.

۲۱ درصد تلفات باقیمانده اطفال ناشی از تبادل آتش بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت، بقایای مواد منفجره جنگ و جنگ های مرزی است که نمی توان به کدام طرف خاص درگیری نسبت داد^{۵۹}.

مهمترین علت تلفات اطفال در سال ۲۰۲۰ درگیری های زمینی بین عناصر مخالف دولت و نیروهای طرفدار دولت بود که باعث ۴۶ درصد از کل تلفات اطفال شد. این درگیری های زمینی در مجموع منجر به ۱۱۹۵ مورد تلفات اطفال (۳۰۴ کشته،

^{۵۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۵۳۵ مورد تلفات ملکی (۳۲۱ کشته و ۱۲۱۴ زخمی) را به عناصر مخالف دولت نسبت داد.

^{۵۵} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۹۴۰ مورد تلفات اطفال (۲۶۲ کشته و ۶۷۸ زخمی) را به طالبان، ۴۳ مورد تلفات اطفال (۶ کشته و ۳۷ زخمی) را به شاخه خراسان داعش و ۱۱۵ مورد تلفات اطفال (۱۳ کشته و ۱۰۲ زخمی) را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد.

^{۵۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۰۳۳ مورد تلفات ملکی (۴۰۹ کشته و ۶۲۴ زخمی) را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داد.

^{۵۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۸۴۹ مورد تلفات اطفال (۲۷۹ کشته و ۵۷۰ زخمی) را به نیروهای امنیتی ملی افغانستان، ۴۶ مورد تلفات اطفال (۳۶ کشته و ۱۰ زخمی) را به نیروهای نظامی بین المللی، ۲۳ مورد تلفات اطفال (۹ کشته و ۱۴ زخمی) را به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

^{۵۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۴۴ مورد تلفات اطفال (۱۳ کشته و ۳۱ زخمی) را به نیروهای نامعلوم یا متعدد طرفدار دولت نسبت داد.

^{۵۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۴۰۴ مورد تلفات اطفال (۱۰۰ کشته و ۳۰۴ زخمی) را در اثر تبادل آتش میان نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت ثبت کرد. یوناما ۱۰۸ مورد تلفات اطفال (۳۱ کشته و ۷۷ زخمی) را ناشی از عوامل نامشخص مربوط به بقایای مواد منفجره جنگ و ۴۷ مورد تلفات اطفال (۱۱ کشته و ۳۶ زخمی) توسط نیروهای اردوی پاکستان، ثبت کرد.

کودکان همچنان به طور نامتناسبی در اثر مواد منفجره باقیمانده از جنگ آسیب می ۸۹۱ زخمی) گردید که رقم مذکور ۲ درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۶۰} اکثریت قاطع این تلفات ناشی از شلیک غیرمستقیم بوده است.^{۶۱}

بینند، که ۸۰ درصد از تلفات افراد ملکی ناشی از این مواد خطرناک را شامل می شود. مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری توسط عناصر مخالف دولت دومین علت اصلی تلفات اطفال در سال ۲۰۲۰ بود که باعث ۵۱۷ مورد تلفات اطفال (۱۵۰ کشته، ۳۶۷ زخمی) گردید که رقم مذکور ۱۰ درصد کاهش نسبت به سال قبل را نشان می دهد.^{۶۲}

سومین علت بزرگ تلفات اطفال در سال ۲۰۲۰ بقایای مواد منفجره جنگ بود. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۱۴ مورد تلفات اطفال (۸۴ کشته، ۲۳۰ زخمی) ناشی از بقایای مواد منفجره جنگ را ثبت کرد. در حالی که این نشان دهنده کاهش ۲۲ درصدی تعداد تلفات اطفال نسبت به سال ۲۰۱۹ می باشد، اما اطفال همچنان به طور نامتناسبی از بقایای مواد منفجره باقیمانده از جنگ آسیب دیدند، که ۸۰ درصد از کل تلفات افراد ملکی ناشی از این مواد خطرناک را تشکیل می دهد.^{۶۳} اطفال اغلب بقایای مواد منفجره باقیمانده از جنگ را پیدا می کنند و فکر می کنند که آنها اسباب بازی یا پارچه ای فلز استند و سعی می کنند با آنها بازی کنند یا بفروشند تا زمانی که منفجر شوند، خود و افراد مجاور را کشته و زخمی کنند. اطفال که بعد از تماس با بقایای مواد منفجره جنگ زنده می مانند به دلیل از دست دادن اعضای بدن، بینائی، سایر آسیب های جدی و آسیب های روحی- روانی، با تأثیرات مخربی بر کیفیت زندگی خود بسر می برند.

حملات هوایی قوای هوایی افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی چهارمین علت بزرگ مرگ و جراحات اطفال بود که منجر به ۲۹۹ مورد تلفات اطفال (۱۴۶ کشته، ۱۵۳ زخمی) شد که ۱۲ درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۶۴} در کال ۲۳۸ مورد تلفات اطفال (۱۰۳ کشته، ۱۳۵ زخمی) به حملات هوایی قوای هوایی افغانستان نسبت داده شد. حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی منجر به ۴۴ مورد تلفات اطفال (۳۶ کشته، ۸ زخمی) شد که ۸۹ درصد آنها در جنوری و فبروری سال ۲۰۲۰ اتفاق افتاد.^{۶۵} باقیمانده تلفات اطفال در اثر حملات هوایی، به نیروهای نامشخص طرفدار دولت نسبت داده شد.

یوناما همچنین ۱۹ مورد اختطاف اطفال را که شامل ۵۵ اطفال می شد، را تأیید کرد که ۱۸ مورد آن به طالبان و یک مورد به یک گروه مسلح طرفدار دولت نسبت داده شد. به عنوان مثال، بتاريخ ۸ اکتبر در منطقه لش جوین ولایت فراه، طالبان یک پسر و دو خواهر بزرگسالش را که برای دیدار پدر بیمار خود در راه بودند، اختطاف کردند و آنها را به مکان نامعلومی برد. یک روز بعد، اجساد کشته شده آنها پیدا شد. بتاريخ ۶ جولای، در ولایت سرپل، طالبان یک جوان و یک دختر باردار را به اتهام داشتن رابطه غیرقانونی ربودند. دختر باردار در همان روز آزاد شد. اما، یک روز بعد دختر مذکور توسط اعضای خانواده اش شکنجه و کشته شد زیرا آنها معتقد بودند که او باعث شرمساری کل خانواده شده بود.

تدوین پالیسی و ایجاد پاسخگوئی در رابطه به حفاظت از اطفال

بتاریخ ۲۴ نوامبر سال ۲۰۲۰، وزارت امورداخله پالیسی حفاظت اطفال را در مطابقت با پلان عمل دولت افغانستان جهت جلوگیری از استخدام و استفاده از افراد زیر سن قانونی و ضمائم مربوط به قتل و معلولیت و خشونت جنسی علیه اطفال، راه اندازی کرد. یوناما هنگام تسوید پالیسی مذکور، راهنمائی و حمایت تخنکی را به وزارت امور داخله ارائه و فراهم کرد. پالیسی مذکور شامل احکام مربوط به محافظت اطفال در برابر استخدام، استفاده و خشونت جنسی، بشمول بچه بازی می باشد.

^{۶۰} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۲۱۵ مورد تلفات اطفال (۲۷۱ کشته و ۹۴۴ زخمی) را در اثر درگیری های زمینی ثبت کرد.

^{۶۱} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۹۱۴ مورد تلفات اطفال (۲۲۳ کشته و ۶۹۱ زخمی) را در اثر استفاده از آتش غیر مستقیم در هنگام درگیری های زمینی ثبت کرد.

^{۶۲} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۵۷۵ مورد تلفات اطفال (۱۴۷ کشته و ۴۲۸ زخمی) در اثر مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری را ثبت کرد.

^{۶۳} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۴۰۳ مورد تلفات اطفال (۱۱۳ کشته و ۲۹۰ زخمی) در اثر بقایای مواد منفجره جنگ را ثبت کرد.

^{۶۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۳۴۱ مورد تلفات اطفال (۲۱۱ کشته و ۱۳۰ زخمی) را در اثر حملات هوایی ثبت کرد.

^{۶۵} از ۱ جنوری تا ۲۹ فبروری ۲۰۲۰، یوناما ۳۹ مورد تلفات اطفال (۳۲ کشته و ۷ زخمی) را به حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی نسبت داد.

یوناما به اقدامات دادخواهی خود جهت تحقیقات سریع، مستقلانه و بی طرفانه در مورد ادعاهای سوء استفاده جنسی پسران در مکاتب ولایت لوگر ادامه داد؛ اتهامات درین رابطه در اواخر سال ۲۰۱۹ مطرح گردید. در نتیجه ای یک سلسله اقدامات دادخواهی، لوی خارنوالی افغانستان یک کمیته را موظف کرد تا اتهامات درین رابطه را تحقیق نماید. یوناما همچنان با کمکهای تخنیکی و راهنمایی در مورد رویکردهای اطفال دوستانه از کمیته مذکور حمایت کرد. یوناما همچنان برای گسترش ساحه صلاحیت کمیته مذکور جهت تحت پوشش قرار دادن سایر ولایات نیز دادخواهی کرد. تا کنون، کمیته تحقیق ۲۱ مظنون را شناسائی و تعدادی از آنها را دستگیر کرده اند. برخی از مجرمان مذکور به ۵ الی ۲۲ سال حبس محکوم شده اند^{۶۶} (هیچ یک از مرتکبان ارتباطی با ادارات آموزشی یا طرفین درگیری ندارند). در حالی که بیماری همه گیر کووید-۱۹ منجر به تعطیلی مکاتب و محدودیت های گشت و گذار شد که این امر به نوبه خود باعث کندی کار کمیته گردید، با این وجود، لوی خارنوالی به تحقیقات خود درین رابطه ادامه داد.

تلفات اطفال در اثر انفجار در ولسوالی گیلان،

ولایت غزنی، ۱۸ دسامبر ۲۰۲۰

بتاریخ ۱۸ دسامبر ۲۰۲۰، تقریباً ساعت ۱:۳۰ یک انفجار در نزدیکی یک ریکشا در منطقه آغو جان در ولسوالی گیلان، ولایت غزنی، رخ داد. این انفجار منجر به کشته شدن یک جوان ۱۸ ساله و ۱۱ طفل (۶ پسر و ۵ دختر) در سنین مختلف از یک دختر ۵ ساله تا یک پسر ۱۶ ساله شد. یوناما همچنین صدمات وارده به فروشنده ای را که راننده ریکشا بود و صدمات وارده به ۱۱ طفل دیگر (۶ دختر و ۵ پسر) بود، همه بین ۶ تا ۱۱ سال را ثبت کرد.

بلافاصله پس از انفجار، دو روایت درباره حوادث مذکور پخش شد. معلومات مردم محل نشان می داد که ریکشا توسط یک مغازه دار رانده می شد که برای فروش و خرید اقلام از اهالی به اطراف روستاها سفر می کرد. گفته می شود که اطفال با بقایای مواد منفجره جنگ که می خواستند به عنوان آهن کهنه به او بفروشند، به مغازه دار نزدیک شده بودند. گفته می شود که مغازه دار از خرید این مهمات خودداری کرده و مشاجره ای بین وی و اطفال به وجود آمده که منجر به منفجر شدن بقایای مواد منفجره جنگ شد. برعکس، نیروهای امنیتی ملی افغانستان اظهار داشتند که تلفات اطفال ناشی از انفجار خود ریکشا بود^{۶۷} و ریکشا مواد منفجره را از طالبان حمل می کرده تا آنها را هدف قرار دهد. حمایت قاطع ناتو "کشتار بی رویه" اطفال را محکوم کرد^{۶۸}.

طالبان از طریق سخنگوی خود اظهار داشت که این حادثه به دلیل انفجار مهمات منفجر نشده بوده و ابراز تسلیت کرد و همچنین از مردم خواست تا از احتیاط کار بگیرند و از چنین مواد دور بمانند^{۶۹}.

این حادثه نشان می دهد که طرفین درگیری می توانند و باید، برای محافظت از اطفال در برابر آسیبهایی که درگیری مسلحانه در افغانستان ایجاد می کند، چه در اثر بقایای مواد منفجره جنگ، مواد منفجره تعبیه شده یا سایر حادثه ها، اقدامات بیشتری انجام دهند.

طرفین درگیری باید فوراً اقدامات لازم را برای جلوگیری از تلفات اطفال انجام دهند. این موارد می توانند شامل افزایش همکاری با تلاش های ماین پاک و توافق در مورد مناطق دارای اولویت برای پاکسازی از مرمی های منفجر نشده و متروکه، و همچنین توقف استفاده از مواد منفجره با اثرات گسترده مانند سلاح های آتش غیرمستقیم و عدم استفاده از مواد منفجره تعبیه شده توسط عناصر مخالف دولت در مناطق پرجمعیت باشند. به عنوان بخشی از بحث صلح نوپای میان طالبان و جمهوری اسلامی افغانستان، بسیار مهم است که این اقدامات و اقدامات دیگر، با هدف اطمینان از محافظت از مردم ملکی، بشمول اطفال، در اولویت قرار گیرد.

^{۶۶} این معلومات توسط لوی خارنوالی گزارش شده است. یوناما هنوز به طور مستقل جزئیات دستگیری و مجازات را در این موارد تأیید نکرده است.

^{۶۷} مراجعه شود به صفحه تویتر طارق آرین: <https://twitter.com/TariqArian/status/1339881052739248128>

^{۶۸} مراجعه شود به صفحه تویتر ناتو: <https://twitter.com/NATOscr/status/1340288198921101315>

^{۶۹} مراجعه شود به صفحه تویتر ذبیح الله مجاهد: https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/1339961371376800665

الف- استخدام و استفاده از اطفال توسط طرفهای درگیری مسلحانه

در طول سال ۲۰۲۰، طالبان، نیروهای امنیتی ملی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت به استخدام اطفال ادامه دادند. عناصر مخالف دولت، اطفال را برای نقش های جنگی و خدماتی استخدام و استفاده کردند. در حالی که نیروهای امنیتی ملی افغانستان به طور کلی در جلوگیری از استخدام و استفاده از اطفال^{۷۰} پیشرفت کرده اند، اما استفاده از اطفال توسط پولیس ملی افغانستان برای خدمات و اهداف جنسی، و استفاده به میزان کمتر از اطفال توسط اردوی ملی و نیروی سرحدی و پولیس برای نقش های جنگی، همچنان نگران کننده است.

بین ۱ جنوری و ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما استخدام و استفاده از ۱۹۶ پسر را تایید کرد، که موارد بیشتر در مناطق شمالی و شمال شرقی کشور اتفاق افتاده اند. یوناما استخدام و استفاده از ۱۷۲ پسر را به طالبان، ۸ نفر به طور مشترک به پولیس محلی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت، ۷ نفر به گروه های مسلح طرفدار دولت، ۵ نفر به پولیس ملی افغانستان و ۴ نفر به نیروهای سرحدی اردوی افغانستان نسبت داد. توجه به این نکته مهم است که موارد استخدام و استفاده از اطفال با توجه به حساسیت های موجود و نگرانی های مربوط به امنیت اطفال به طور گسترده ای در افغانستان گزارش نشده است. یوناما ادعاهای تایید نشده ای از منابع مختلف مبنی بر استخدام و استفاده از صدها طفل دیگر توسط طرفین درگیری دریافت کرده است، اما به دلیل چالش های ذکر شده و نگرانی های مربوط به محافظت اطفال، تاکنون نتوانسته است اکثر آنها را تایید کند.

برای رفع نیازهای اطفالی که قبلاً با نیروهای

مسلح یا گروهها در ارتباط بودند،

میکانیسمهای تخنیکی کافی وجود ندارد. بدون

پیگیری کافی، این اطفال مجدداً در معرض

استخدام و استفاده بیشتر قرار می گیرند.

یک مثال از آسیب جدی به اطفال ناشی از استخدام و استفاده، وقوع حادثه ماه فبروری ۲۰۲۰ در منطقه شمال شرقی است؛ هنگامی که سه طفل استخدام شده توسط طالبان تلاش کردند تا یک حمله انتحاری علیه یک هدف در یک مهمانی نامزدی را انجام دهند. در بین راه، یکی از اطفال به طور تصادفی مواد منفجره تعبیه شده ای خود را منفجر کرد که در نتیجه آن خود طفل کشته شد و دو طفل دیگر مجروح گردیدند.

جهت متوقف ساختن و جلوگیری از استخدام و استفاده از افراد زیرسن، وزارت امور داخله از طریق واحدهای محافظت از اطفال در مراکز استخدام پولیس ملی افغانستان پیشرفت چشمگیری حاصل کرده است. با استفاده از این میکانیزم ها، از ۱۸۷ متقاضی زیر سن (همه پسران) از ثبت نام در صفوف پولیس ملی افغانستان در سال ۲۰۲۰ جلوگیری شد. یوناما گزارش های تأیید نشده ای را در مورد اطفالی که در نقش های جنگی و حمایتی از سوی پولیس محلی افغانستان، پولیس ملی و نیروهای امنیتی ملی استفاده می شوند، همچنان دریافت کرد که بطور کلی مانند پسران که به عنوان محافظ و راننده جنرال ها و در پوسته ها کار می کنند. در برخی موارد، اگفته می شود که این پسران مورد خشونت جنسی بشمول بچه بازی قرار گرفتند یا در معرض آن قرار دارند.

چالش ها در مورد استفاده مداوم از اطفال در پوسته های تلاشی پولیس و عدم وجود تدابیری برای محافظت، ادغام مجدد و محافظت از اطفالی که قبلاً با نیروهای مسلح یا گروه ها در ارتباط بودند، همچنان وجود دارد. علاوه، به نظر می رسد ظهور بیماری همه گیر کووید-۱۹ باعث افزایش آسیب پذیری اطفال در زمینه استخدام و استفاده شده است. سازمانهای غیردولتی مختلف، سازمانهای بین المللی و منابع دیگر، افزایش بیکاری عمومی و فقر را به دلیل همه گیری، که ممکن است با افزایش استخدام و استفاده از اطفال مرتبط باشد، به یوناما تأیید کرده اند. بسیاری از اطفال برای تأمین معاش خانواده خود مجبور به جستجوی کار می شوند و می کنند به صف طرف های درگیری پیوندند. یوناما از دولت می خواهد تعهدات خود در پلان عمل ۲۰۱۱ برای پایان دادن به استخدام و استفاده از اطفال در نیروهای امنیتی ملی افغان را به طور کامل اجرا کند. یوناما خاطرنشان می کند که میکانیزمهای کافی برای پاسخگویی به نیازهای اطفالی که قبلاً با نیروهای مسلح ارتباط داشتند، کسانی که از حبس آزاد شده اند و کسانی که توسط پولیس و نیروهای مسلح در هنگام طی مراحل استخدام به دلیل

^{۷۰} پس از پایان تمویل بودجه پولیس محلی افغانستان در ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۰، پولیس محلی افغانستان رسماً منسوخ شد اما اکثریت اعضای آن برای شامل شدن به اردوی ملی افغانستان - نیروی سرحدی یا پولیس ملی افغانستان معرفی شدند.

سن آنها مورد بازرسی قرار گرفتند، وجود ندارد. بدون پیگیری کافی، این اطفال در استخدام و استفاده بیشتر آسیب پذیر هستند. عدم پاسخگوئی در برابر مرتکبان تخلفات سنگین علیه اطفال، به ویژه مربوط به خشونت جنسی، نیز نگران کننده است.

قانون حمایت از حقوق طفل (قانون طفل) اتوسط فرمان تقنینی در مارچ ۲۰۱۹ نافذ شد، اما تلاش برای تصویب قانون مذکور توسط پارلمان (این امر طبق قانون باید در طی ۳۰ روز پس از فرمان ریاست جمهوری اتفاق می افتاد) به دلیل اختلاف نظر در مورد متن تعریف طفل، به عنوان شخصی که سن ۱۸ سالگی را کامل نکرده است، موفق نبوده است. قانون حمایت اطفال یکی از اولویت های نقشه راه سال ۲۰۱۴ جهت مطابقت تعهد دولت ذکر شده است، که دربرگیرنده اقدامات دقیق برای اجرای کامل پلان عمل ۲۰۱۱ برای پایان دادن به استخدام و استفاده از اطفال در نیروهای امنیتی ملی افغانستان است. قانون مذکور همچنین در مطابقت با تعدیلات کود جزا در سال ۲۰۱۸، احکامی را در زمینه منع بچه بازی و استخدام استفاده از اطفال تسجیل کرده است. یوناما از دولت می خواهد که قانون حمایت اطفال را در پارلمان تصویب کرده و میکانیزم های انضباطی و تحقیقاتی موثر برای آمرین و افسران استخدام را که مسئول استخدام و استفاده از اطفال شناخته می شوند، ایجاد کند.

علی رغم تصویب اصول پاریس توسط دولت افغانستان، اطفال هنوز به اتهام ارتباط ادعا شده یا ارتباط واقعی با گروه های مسلح توقیف می شوند. یوناما از دولت افغانستان می خواهد که اطفالی را که توسط گروه های مسلح استخدام می شوند، از جمله مهمترین قربانیان بدانند. در قضایای که اطفال متهم به جرایم امنیتی یا تروریستی هستند، صلاحیت های تمرکززدائی را در نظر بگیرند تا آنها نزدیکتر به خانواده های خود باقی بمانند و در نزدیکی از مناطق خود محاکمه شوند و حمایت کامل از حقوق اطفال بازداشت شده به این اتهامات مطابق با موازین ملی و بین المللی عدالت اطفال و نوجوانان را تامین نماید.

ب. خشونت جنسی علیه اطفال مربوط به درگیری ها

خشونت جنسی علیه اطفال، علیرغم ماهیت شدید آن، به ندرت در افغانستان گزارش شده و به طور ناکافی مورد توجه قرار گرفته است. در سال ۲۰۲۰، پسران و دختران در معرض اعمال شنیع خشونت جنسی، بشمول تجاوز جنسی و بچه بازی توسط طرفین درگیری قرار گرفتند.^{۷۱}

میان ۱ جنوری و ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۱۰ مورد تجاوز جنسی و خشونت جنسی علیه ۹ پسر و ۵ دختر را تثبیت و تأیید کرد: ۳ مورد توسط پولیس ملی افغانستان، ۲ مورد توسط طالبان، ۱ مورد توسط پولیس محلی افغانستان، ۱ مورد توسط اردوی ملی افغانستان، ۱ مورد توسط نیروی سرحدی اردوی ملی افغانستان، ۱ مورد توسط افراد ملکی، و ۱ مورد دیگر توسط یک گروه مسلح طرفدار دولت. قابل ذکر است که ۷ مورد از ۱۰ حادثه ای تأیید شده توسط نیروهای امنیت ملی افغانستان انجام شده است. این ارقام، با توجه به دشواری هایی که قربانیان و شاهدان در گزارش دادن خشونت جنسی و برو استند و همچنین چالش هایی که یوناما برای تأیید این موارد با توجه به حساسیت های شدید و نگرانی های مربوط به محافظت از قربانیان و شاهدان مواجه است، نشان دهنده میزان واقعی مشکل [خشونت جنسی] نیست. در این موارد، "فرهنگ سکوت" و لکه بدنامی وجود دارد که در آن شرمندگی به جای مرتکبان، بر قربانیان اعمال می شود. قربانیان به دلیل احساس گناه و تحقیر که متحمل می شوند، در درگزارش دهی آسیب های وارده احساس ناتوانی می کنند. بسیاری از آنها به دلیل آزار جنسی یا تجاوز جنسی مورد سرزنش قرار می گیرند و در صورت آشکار شدن اتهامات، معمولاً توسط جامعه طرد یا حتی تهدید می شوند.

در رابطه به استخدام و استفاده از اطفال، یوناما ادعاهای بشترباره خشونت جنسی علیه اطفال، بشمول بچه بازی را همچنان دریافت کرد. لیکن، تا زمان انتشار این گزارش به دلایل محافظت از اطفال، یوناما قادر به تأیید بسیاری از این ادعاها نشد. مصونیت گسترده از مجازات با وجود جرم انگاری عمل بچه بازی در افغانستان همچنان به عنوان یک نگرانی عمده باقی است. تعداد کمی از عاملین متهم به خشونت جنسی علیه اطفال تحت تحقیق و تعقیب عدلی قرار گرفته اند و قربانیان

^{۷۱} همچنین یوناما بر تمام حوادث بچه بازی نظارت می کند، بدون درنظر داشت اینکه مرتکبین این اعمال به درگیری مسلحانه مرتبط هستند یا خیر.

اعمال مذکور که با لکه بدنایی و طرد اجتماعی مداوم از سوی خانواده و / یا جامعه روبرو هستند. از آنجا که این عمل از قبل در کود جزای سال ۲۰۱۷ جرم انگاری شده است، تمرکز دولت لزوماً باید بر تطبیق قانون مذکور و ارتقای مسئولیت پذیری و ارائه ای خدمات حمایت از قربانیان، بشمول حمایت حقوقی و روانی - اجتماعی از بازماندگان عمل بچه بازی، باشد. برای دستیابی به این هدف، نیاز به افزایش آگاهی و درک عمومی مردم از عمل بچه بازی به عنوان یک عمل سوء و جنایتکارانه است، نه بعنوان یک عمل فرهنگی. یکی از راههای دستیابی به این هدف از طریق اقدامات مناسب حساس سازی و آموزش نیروهای امنیتی ملی افغانستان و همچنین خارتوالان خواهد بود.

ج. تأثیر درگیری مسلحانه بالای مراقبت های صحی

درگیری ها در افغانستان همچنان باعث محرومیت افراد از مراقبت های صحی حیاتی شد. در کنار آن، فشارهای اضافی ناشی از شیوع همه گیری کووید-۱۹ بر مراقبت های صحی، سیستم مراقبت های صحی که قبلاً بیش از حد زیر فشار بوده، را بیشتر تحت فشار قرار داد.

سازمان صحت جهانی (WHO) تخمین زد که بیش از ۳ میلیون نفر در سال ۲۰۲۰ از مسدود شدن مراکز صحی توسط طرفین درگیری، اغلب در آسیب پذیرترین و درگیرترین مناطق از خدمات حیاتی صحی محروم شده اند. این امر همچنین در بستر اوج گیری بیماری همه گیری کووید-۱۹ در افغانستان رخ داد که در آن جمعیت های ساکن در مناطق تحت تأثیر درگیری کمتر تحت آزمایش و درمان طبی حیاتی قرار می گرفتند. از دست دادن کارکنان مراقبت های صحی و زیرساخت های طبی آسیب دیده پیامدهای طولانی مدت بر روی سیستم صحت خواهد داشت.

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰ یوناما ۹۰ مورد حمله که مراقبت های صحی را متأثر ساخت تأیید کرد، که در مقایسه با ۲۰۱۹ بیست و دو (۲۰) درصد افزایش داشته است. این امر در زمان همه گیری کووید-۱۹ بسیار نگران کننده است.^{۷۲} این حوادث شامل حملات مستقیم یا تهدید علیه مراکز صحی و پرسنل صحی می باشد و همچنین حملات بدون تفکیک که منجر به خسارت تصادفی به مراکز صحی و پرسنل محافظت شده گردید. در کل ۸ پرسنل صحی کشته، ۱۱ نفر زخمی و ۳۶ نفر ربوده شدند. یوناما ۷۳ مورد از ۹۰ حادثه را به عناصر مخالف

در سال ۲۰۲۰ بیش از ۳ میلیون نفر از خدمات صحی ضروری در اثر مسدود شدن نهادهای صحی توسط طرف های درگیر، اغلب در آسیب پذیرترین و درگیرترین مناطق آسیب دیده، محروم شدند.

دولت نسبت داد، بشمول ۷۱ حادثه به طالبان، ۱ مورد به شاخه خراسان داعش و ۱ مورد به عناصر نامشخص مخالف دولت. یوناما ۹ حادثه را به نیروهای طرفدار دولت و ۷ حادثه باقی مانده را به طور مشترک به نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت نسبت داد. اکثر این حوادث در مناطق شرقی (۲۲)، شمالی (۱۸) و جنوب شرقی (۱۴) رخ داده است.^{۷۳}

ادامه حملات به مراقبت های صحی مایه نگرانی بیشتر است که توسط طالبان مستقیماً بالای تاسیسات و پرسنل محافظت شده انجام می شود، بشمول بسته شدن اجباری کلینیک ها، قتل های هدفمند، اختطاف ها و حملات مواد منفجره تعبیه شده. یوناما ۴۲ مورد از این دست حملات را ثبت کرده است که بیشترین تعداد آن در مناطق شرقی (۱۲ مورد) و جنوب شرقی (۱۰ مورد) رخ داده است. به عنوان مثال، در ۲۱ جنوری در ولایت دایکندی، طالبان برای جلوگیری از دسترسی زنان به خدمات صحی، یک مرکز صحی محلی برای زنان را آتش زدند و مواد منفجره تعبیه شده را در مسیر منتهی به مرکز مذکور جابجا کردند به این دلیل خدمات صحی مرکز مذکور توسط غیر مسلمانانها تمویل می گردید. در ۲۱ اپریل در ولایت ننگرهار، پس از تهدید یک دواخانه مبنی بر اینکه اگر با پرداخت پول موافقت نکند، به آن حمله خواهد کرد، طالبان مواد منفجره

^{۷۲} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۷۵ حمله را که مراقبت های صحی را متأثر ساخت، تأیید کرد.

^{۷۳} یوناما در مجموع ۵۴ واقعه ناشی از حملات علیه مراقبت های صحی را ثبت کرده است. برای جزئیات بیشتر، به قسمت ۲، بخش ب، فصل چهارم تحت عنوان: حملات قصدی هدفمند عناصر مخالف دولت مراجعه کنید.

کنترل شده از راه دور را در داخل دواخانه مذکور جابجا کردند. مواد منفجره مذکور انفجار کرد و ۸ فرد ملکی بشمول ۱ طفل و ۱ داکتر زخمی شدند. در نتیجه، به ارزش هزاران دالر دوا در دواخانه مذکور از بین رفت. در ۱۶ می ۲۰۲۰، طالبان از طریق مواد منفجره کنترل از راه دور، که به نزدیکی مرکز اداری ولایت در شهر خوست، ولایت خوست منفجر شد، نقلیه معاون ریاست صحت عامه ولایت خوست مورد حمله قرار دادند. در این انفجار ۳ فرد ملکی، معاون رئیس پوهنتون و دو محافظ وی زخمی شدند. دومین بمب کنترل شده از راه دور توسط طالبان در همان مکان باعث مجروحیت ۴ فرد ملکی بشمول ۳ پ پولیس ملی افغانستان و یک راهگذر شد. طالبان در تماسی با یوناما اظهار داشتند که همه قربانیان، بشمول معاون ریاست صحت عامه ولایت، به عنوان اعضای دولت، اهداف مشروع بودند.^{۷۴}

یوناما تعرض به خدمات صبحی، تاسیسات و پرسنل صبحی را به ویژه در زمان بیماری همه گیر جهانی که تمایزی بین جناح های متخاصم ایجاد نمی کند، اما همه افغان ها را به خطر می اندازد را تقبیح می کند.

روند نگران کننده ای سال ۲۰۱۹ در سال ۲۰۲۰ نیز ادامه پیدا کرد، که در آن طالبان تعدادی از مراکز صبحی را تهدید و پرسنل طبی را ربودند تا آنها را مجبور به اقدامات مختلف مانند هماهنگی با آنها، ارائه مراقبت های طبی به جنگجویان شان، تسلیمی دوا ها و تسهیلات، پرداخت مالیات ویژه یا جابجائی خدمات آنها در جای دیگر، کنند. در تاریخ ۹ فبروری در ولایت پکتیا، یک سازمان غیردولتی مجبور شد در اثر تهدید به حمله توسط طالبان همه ۳۳ کلینیک خود را در پنج ولسوالی تعطیل کند. این تهدید پس از آن صورت گرفت که سازمان غیردولتی مذکور از تقاضای طالبان برای تهیه امبولانس، مواد طبی و استخدام اعضای طالبان به عنوان کارکنان کلینیک خودداری کرد.

در طول سال ۲۰۲۰، طالبان همچنان به تهدید علیه مراکز صبحی ادامه دادند. به عنوان مثال، در ۱۱ اکتبر در ولایت بدخشان، طالبان ۱۷ مرکز صبحی را در ۶ ولسوالی^{۷۵} مجبور به بستن کردند، پس از آنکه ریاست صحت عامه ولایت درخواست طالبان را برای تجهیز این مراکز با جراحان و اتاق های عملیات و تضمین امنیت جنگجویان طالبان که ممکن است از مراقبت در مراکز بهره مند شوند، رد کرد.

یوناما همچنین تعدادی دیگر از حوادث منسوب به عناصر مخالف دولت، بشمول طالبان، شاخه خراسان داعش و عناصر نامشخص مخالف دولت را مستند کرد، که در مجموع باعث خسارت تصادفی به مجموع ۶۳ مرکز صبحی^{۷۶} و تلفات پنج کادر صبحی (۱ کشته، ۴ مجروح) شد.

نیروهای طرفدار دولت ۹ حادثه را باعث شدند که بر پرسنل و مراکز صبحی تأثیرگذار بود، ۳ مورد از آنها حملات مستقیم یا تهدیدات مبنی بر هدف قرار دادن کارکنان صبحی بود که توسط گروه های مسلح طرفدار دولت (۲) و نیروهای سرحدی ملی افغانستان (۱ مورد) انجام شد. در تاریخ ۲۶ اپریل در ولایت ننگرهار، نیروهای سرحدی ملی افغانستان پس از آنکه از شستن جسد یکی از هم رزمان کشته شده این نیرو خودداری صورت گرفت، شلیک هوائی کرده و داکتر را تهدید کردند. در ۱۰ جولای در بدخشان، یک گروه مسلح محلی طرفدار دولت، یک دوا ساز را مورد ضرب و شتم قرار داد و تلاش کرد دواها را از دواخانه اش بردارد. در ۱۵ نوامبر در ولایت خوست، به دلایل نامعلوم، یک گروه مسلح محلی طرفدار دولت یک داکتر دندان را از کلینیک وی خارج کرد و او را کشت.

۶ حادثه دیگر که بر مراقبت های صبحی تأثیر گذاشت و یوناما به نیروهای حامی دولت نسبت داد باعث آسیب به ۶ مرکز و منجر به تلفات دو پرسنل صبحی (۱ کشته، ۱ زخمی) شد.

طبق قوعد حقوق بین المللی بشردوستانه، مریضان و مجروحان باید مراقبت های صبحی مورد نیاز خود را دریافت کنند و طرفین درگیری موظفند تمام اقدامات ممکن را برای محافظت از آنها در برابر بدرفتاری انجام دهند. علاوه بر این، پرسنل

^{۷۴} نامه مورد ۲۱ جولای ۲۰۲۰ طالبان به یوناما که در اوراق بخش خدمات حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

^{۷۵} ولسوالی های جرم، وردوج، نگاب، یامانگان ارغنج خواه و گرایم در ولایت بدخشان.

^{۷۶} امکانات تخریب شده شامل یک مورد امبولانس بود.

طبی و تاسیسات (بشمول وسایل نقلیه، مانند امبولانس ها) که فقط در معالجه بیماران و زخمی ها مشغول هستند، از حملات در امان هستند. طبق حقوق بشر بین المللی، مردم در افغانستان همچنین از حق بالاترین سطح خدمات صحتی جسمی و روانی برخوردار هستند که همچنان در درگیری های مسلحانه اعمال می شود.

از زمان شیوع بیماری همه گیری کووید-۱۹، یوناما بارها اهمیت حیاتی حفاظت از مراکز صحتی و کارکنان طبی را یاد آور شده است.^{۷۷} افغانستان در حال حاضر در ارائه خدمات صحتی کافی به جمعیت خود با موانع قابل توجهی روبرو است و همه گیری مذکور این چالش ها را تشدید کرده است. یوناما چنین حملاتی را به خدمات، تاسیسات و پرسنل صحتی، خصوصاً در زمان بیماری همه گیر جهانی که فرف بین جناح های متخصص نمی گزارد و همه ای افغان ها را به طور یکسان به خطر می اندازد، محکوم می کند.

یوناما توصیه های قبلی خود را به طرف های درگیر، بشمول توقف فوری حملات عمدی بالای مراقبت های صحتی، توقف استفاده از سلاح های غیرمستقیم در مناطق مزدحم، به ویژه در نزدیکی مراکز صحتی، و تحقیق در مورد همه حوادث مستقیم یا غیرمستقیم مختل کننده خدمات صحتی، تکرار می کند.

د. تأثیر درگیری مسلحانه بر معارف

اطفال بدون توجه به شرایط شان حق تحصیل جهانی دارند.^{۷۸} در مناطق جنگی مانند افغانستان، حملات و تهدیدهای مستقیم علیه معلمان، مکاتب و دانش آموزان، و همچنین حملات بدون تفکیک که باعث خسارت به آنها می شود، مانع دسترسی اطفال به آموزش می گردد. یوناما به شدت نگران تأثیر شدید درگیری مسلحانه بر معارف در سراسر کشور است، به ویژه برای دختران، که وقتی با خشونت و ناامنی روبرو می شوند به احتمال زیاد از مکتب را ترک می کنند. این از اهمیت حیاتی برخوردار است که مکاتب به عنوان فضاهای مصون برای یادگیری اطفال در افغانستان محفوظ بمانند. همه گیری کووید-۱۹ منجر به بسته شدن مکاتب برای مدتی در سراسر کشور شد که دسترسی اطفال به معارف را در سال ۲۰۲۰ ضعیفتر کرد.

بین ۱ جنوری و ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۶۲ حادثه را که دسترسی اطفال به آموزش را متاثر ساختند، تأیید کرد. این حملات شامل حمله هدفمندانه و تصادفی به مکاتب و مدارس یا آسیب رساندن به آنها، کشته شدن، زخمی شدن، و اختطاف پرسنل و دانش آموزان و تهدیدها علیه مراکز آموزشی و پرسنل بود. در مجموع، ۳ پرسنل معارف کشته و ۵ نفر زخمی شدند، همچنین در طول سال ۳۰ دانش آموز در اثر حوادث تأثیرگذار بر نهاد های آموزشی کشته و ۵۳ تن دیگر مجروح شدند. در این مدت ۵ پرسنل معارف ربوده شدند. بیشترین حوادث در مناطق شرقی (۱۶)، شمال شرقی (۱۴) و شمال (۱۰) بوده است. در این سال تعداد حوادث [بر معارف] نسبت به سال ۲۰۱۹ یازده درصد کاهش را نشان می دهد.^{۷۹}

ادامه حملات مستقیم به مراکز آموزشی و پرسنلی آن مایه نگرانی ویژه است که توسط عناصر مخالف دولت انجام شده است که در سال ۲۰۲۰ به ۲۰ حادثه رسید. در طول سال، طالبان ۱۷ حمله مستقیم به نهاد های آموزشی، بشمول آتش زدن، حملات مواد منفجره تعبیه شده، تهدیدها، اختطاف ها و قتل های هدفمند پرسنل معارف، انجام داده اند به عنوان مثال، در ۱۵ جولای در ولایت تخار، طالبان یک لیسه را به آتش کشیدند که در اثر آن ساختمان آن، بشمول کتابخانه و لابراتوار به طور کامل تخریب گردید. در لیسه مذکور قبلاً تقریباً ۱۰۰۰ پسر و دختر مصروف آموزش بودند. در ۲۴ اکتبر در ولایت بلخ، طالبان هم به دلیل همکاری با وزارت معارف و هم به دلیل ابراز احساسات ضد طالبان، یک معلم مکتب را که بعد از نماز عصر به خانه می رفت، هدف گلوله قرار دادند و او را کشتند. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر، طالبان همچنین ۱۳ حمله علیه نیروهای امنیتی ملی افغانستان انجام دادند که منجر به تعطیلی یا خسارت به ۱۲ مکتب و و تلفات ۱۸ دانش آموز (۱ کشته و ۱۷ زخمی) شد.

^{۷۷} مراجعه شود به: گزارش ویژه یوناما در مورد حملات علیه مراقبت های صحتی (جون ۲۰۲۰)، گزارش شش ماه یوناما در مورد محافظت از افراد ملکی (جولای ۲۰۲۰)، گزارش سوم سه ماهه یوناما در رابطه محافظت افراد ملکی (اکتوبر ۲۰۲۰).

^{۷۸} مراجعه شود به: ماده ۱۳ میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ماده ۲۸ کنوانسیون حقوق طفل و نظر عمومی شماره ۱ آن (۲۰۰۱) CRC / GC / ۲۰۰۱ / ۱.

^{۷۹} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۷۰ حادثه را که دسترسی کودکان به آموزش را متاثر ساخت، تأیید کرد.

سایر عناصر مخالف دولت نیز حملاتی را انجام دادند که منجر به تأثیر شدیدی بر معارف در طول سال شد. شاخه خراسان داعش مسئول ۲ حادثه که معارف را متأثر ساخت بود. در ۲۸ اگست در ولایت ننگرهار، شاخه خراسان داعش یک بمب کنترل شده از راه دور را به مقصد هدف قرار دادن یک معلم که نظراتی را علیه شاخه خراسان داعش بیان داشته بود جا به جا کرد و زمانیکه اواز مکتب به خانه می رفت آنرا منفجر نمود: هم معلم و هم یک دانش آموز در این رخداد زخمی شدند. در مارچ ۲۰۲۰ در شهر کابل، شاخه خراسان داعش راکت ها را به مقصد هدف قرار دادن مراسم سوگند ریاست جمهوری غنی شلیک کرد، که یکی از آنها به یک مکتب دولتی آسیب رساند. سایر عناصر نامشخص مخالف دولت ۵ حمله علیه نهادهای آموزشی را در طول سال ۲۰۲۰ بشمول ۳ مورد گلوله باری، آتش سوزی و حمله انتحاری، انجام دادند. این حوادث باعث زخمی شدن ۸ دانش آموز، سه پرسنل معارف و آسیب رساندن به ۸ مکتب شد.

یوناما ۲۰ رخداد را که بر معارف تأثیر گذاشت به نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ نسبت داد، که همه حوادث مذکور به جز دو مورد آن به دلیل نزدیکی درگیری ها به مکاتب و یا به پرسنل و دانش آموزان آسیب رساند. به عنوان مثال، در یک حادثه در ۲۷ جون در ولایت کابل، اردوی ملی افغانستان به یک مدرسه به ظن موجودیت طالبان در آن، حمله کرد. در حالی که مدرسه مذکور در آن زمان خالی بود، اردوی ملی افغانستان به چندین صنف در مدرسه که به طور معمول حدود ۳۰۰ پسر و دختر خدمات آرایه می کرد، آسیب رساند. ۱۸ حادثه منسوب به نیروهای طرفدار دولت باعث کشته شدن ۱۷ دانش آموز و یک کارمند معارف، مجروحیت ۱۰ شاگرد و ۱ کارمند معارف و آسیب رساندن به ۱۸ مکتب مختلف شد. به عنوان مثال، در ۲۱ اکتبر در ولایت تخار، اردوی ملی افغانستان یک حمله هوایی علیه طالبان انجام داد، اما از هدف منحرف شد و بر یک مدرسه محلی مملو از شاگردان اصابت کرد. ۹ طفل کشته و ۱۶ تن دیگر همراه با ۱ ملا زخمی شدند و مدرسه به شدت آسیب دید.^{۸۰}

۳ حادثه باقیمانده بالای معارف در سال ۲۰۲۰ در اثر درگیری های بین عناصر مخالف دولت و نیروهای طرفدار دولت نسبت داده شد که در آن مرتکب خاص مشخص نشده است، و همه آنها شامل آسیب های اتفاقی به تاسیسات معارف و شاگردان بوده است. بعلاوه، طرفین درگیری از تاسیسات معارف برای اهداف نظامی همچنان استفاده می کردند و این مکاتب و مدارس را در معرض خطر حملات و خسارات مانند موارد فوق الذکر قرار می دادند.

براساس گزارش یونیسف، بین ۱ جنوری و ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰، در مجموع ۲۵۸ مکتب به عنوان مکاتب آسیب دیده مستند شده که در اثر آن تعطیل شدند و از دسترسی ۱۲۲۶۷۹ طفل (۸۳۹۸۴ پسر و ۳۸۶۹۵ دختر) به آموزش جلوگیری شد. از ۲۵۸ مکتب آسیب دیده، ۱۴۴ مکتب (۵۶ درصد) در منطقه جنوب، ۸۰ مکتب (۳۱ درصد) در منطقه شمالی و ۳۴ مدرسه باقیمانده (۱۳ درصد) در مناطق مرکزی و شرقی واقع شده اند. تعطیلی مکاتب عمدتاً به دلیل تهدیدهای طالبان علیه معارف یا ناامنی عمومی و همچنین استفاده نظامی از مکاتب، به ویژه در مناطق جنوبی و شمالی که بیشترین تعداد مکاتب در آن تحت تأثیر قرار گرفته است، موقعیت داشت. در دسامبر، یونیسف با طالبان هانگ نمود که طالبان آموزش جامعه محور را به مناطق صعب العبور و مناطق درگیری در ولایت های هلمند، قندهار، ارزگان و فاریاب گسترش دهد. این امر امکان ارائه درس و یادگیری بر اساس مدل آموزش جامعه محورد در حدود ۴۰۰۰ صنف را فراهم کرد که بین ۱۰۰۰۰۰ الی ۱۴۰۰۰۰ طفل را تحت پوشش قرار می داد.

حقوق بشردوستانه بین المللی از دسترسی به آموزش در حالات درگیری مسلحانه محافظت می کند و حمله به مکاتب یکی از شش مورد نقض^{۸۱} شدید حقوق اطفال است. یوناما از همه طرف های درگیری می خواهد که از شاگردان، معلمان و مکاتب به عنوان افراد ملکی و اشیای مکی محافظت کنند و از استفاده از تاسیسات معارف برای اهداف نظامی خودداری کنند. یوناما تعهدات دولت افغانستان را براساس حقوق بشر بین المللی برای تضمین حق تحصیل اطفال به آن دولت یادآوری می کند و نیروهای امنیتی ملی افغانستان را به پایبندی به اعلامیه مکاتب امن ترغیب می کند.

^{۸۰} برای معلومات بیشتر در رابطه به این حادثه مراجعه شود به: بخش پ، قسمت ۱، فصل پنجم.

^{۸۱} این نقض شدید شامل حملات برمکاتب و شفاخانه ها می شود.

۴. عناصر مخالف دولت

من [...] شاگرد یک مکتب در مرکز بامیان هستم. [...] حدود ساعت ۶:۴۰ بعد از ظهر بود، من در بزار بامیان بودم و به خانه می رفتم. همه چیز عادی بود. ناگهان، من جرقه بزرگی از آتش را که حدود ۲۵ متر دورتر بود، مشاهده کردم. [...] سپس دیدم که یک وسیله نقلیه در حال انفجار است. [...] متوجه شدم تعداد زیادی از افراد ملکی که روی زمین خوابیده بودند به شدت خونریزی می کردند. من بیهوش شدم و به یاد نمی آورم که پس از آن چه اتفاقی برای من افتاد. حدود ساعت ۷:۰۰ شام بود که در شفاخانه به هوش آمدم. [...] من از ناحیه بازو پاها زخمی شده بودم. هنوز هم به طور کامل بهبود نیافته ام. وقتی آن صحنه را به یاد می آورم از نظر روانی آشفته و بیهوش می شوم. من اغلب کابوس می بینم و نمی توانم بخوابم. من شاگرد مکتب هستم و اکنون قادر به ادامه تحصیل نیستم. [...] من به یک خانواده فقیری تعلق دارم و خانواده ام توانایی پرداخت هزینه های صبحی قبلی در خرج از بامیان را ندارند. داکتران به من گفتند که بهبودی کامل من مدت زیادی طول می کشد. نمی دانم چند ماه طول می کشد.

- شاگرد دختر و قربانی حمله مواد منفجره تعبیه شده توسط عناصر مخالف دولت در شهر بامیان، ولایت بامیان، مورخ ۲۴ نوامبر که منجر به کشته شدن ۱۸ فرد ملکی و زخمی شدن ۶۰ فرد ملکی دیگر گردید.

مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۲۲ دسامبر ۲۰۲۰

الف - نظر اجمالی

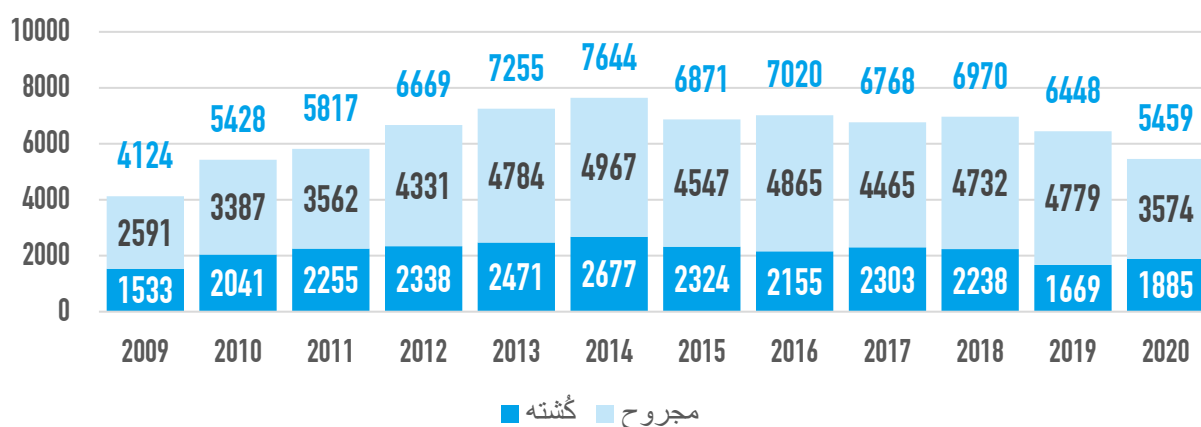
عناصر مخالف دولت با داشتن ۶۲ درصد، همچنان مسئول بیشترین تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ بودند. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۵۴۵۹ مورد تلفات افراد ملکی (۱۸۸۵ کشته و ۳۵۷۴ زخمی) را به عناصر مخالف دولت نسبت داد. این رقم در کل کاهش ۱۵ درصدی در تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت در مقایسه به سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد، که شامل ۲۵ درصد کاهش در مجروحیت افراد ملکی می شود که تا حدودی با افزایش ۱۳ درصدی تعداد کشته شدگان افراد ملکی تعدیل شده است.^{۸۲} همچنین در تعداد حوادث منسوب به عناصر مخالف دولت که باعث مجروحیت افراد ملکی شد، اندکی افزایش یافته است.^{۸۳} بیشترین آسیب به افراد ملکی ناشی از استفاده بدون تفکیک مواد منفجره در مناطق مزدحم یا در جاده های عمومی و قتلهای عمدی، بشمول هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی، می باشد.

^{۸۲} از اول جنوری تا ۳۱ دسامبر سال ۲۰۱۹، یوناما تلفات ۷۴۴۸ فرد ملکی (۱۶۶۹ کشته و ۴۷۷۹ مجروح) را به نیروهای مخالف دولت نسبت داده است.

^{۸۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۵۳۸ حادثه ی را ثبت کرده که در آن عناصر مخالف دولت باعث تلفات افراد ملکی گردیده، اما در سال ۲۰۱۹ تعداد این حادثات به ۱۴۳۹ می رسید.

تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای مخالف دولت

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2009 - 2020

تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت در سال ۲۰۲۰		
تغییر فیصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۹	تلفات ملکی در سال ۲۰۲۰	گروه عناصر مخالف دولت
۱۹- درصد	۳۹۶۰ مورد تلفات ملکی (۱۴۷۰ کشته و ۲۴۹۰ مجروح)	طالبان
۸۵- درصد	۲۶۰ مورد تلفات ملکی (۴۴ کشته و ۲۱۶ مجروح)	تلفات ملکی ناشی از رویداد های که طالبان مسئولیت آن را به عهده گرفتند
۱۶+ درصد	۳۷۰۰ مورد تلفات ملکی (۱۴۲۶ کشته و ۲۲۷۴ مجروح)	تلفات ملکی ناشی از رویداد های منسوب به طالبان که مسئولیت آن را به عهده نگرفتند
۴۵- درصد	۶۷۳ مورد تلفات ملکی (۲۱۳ کشته و ۴۶۰ مجروح)	شاخه خراسان داعش
۲۶- درصد	۵۸۲ مورد تلفات ملکی (۱۸۴ کشته و ۳۹۸ مجروح)	تلفات ملکی ناشی از رویداد های منسوب به شاخه خراسان داعش که مسئولیت آن را به عهده گرفتند
۷۹- درصد	۹۱ مورد تلفات ملکی (۲۹ کشته و ۶۲ مجروح)	تلفات ملکی ناشی از رویداد های منسوب به شاخه خراسان داعش که مسئولیت آن را به عهده نگرفتند
۱۵۸+ درصد	۸۲۶ مورد تلفات ملکی (۲۰۲ کشته و ۶۲۴ مجروح)	تلفات ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت که مسئولیت آن را به عهده گرفته نشده و نسبت دادن آن به هیچ یک از گروهی مشخص ممکن نبود

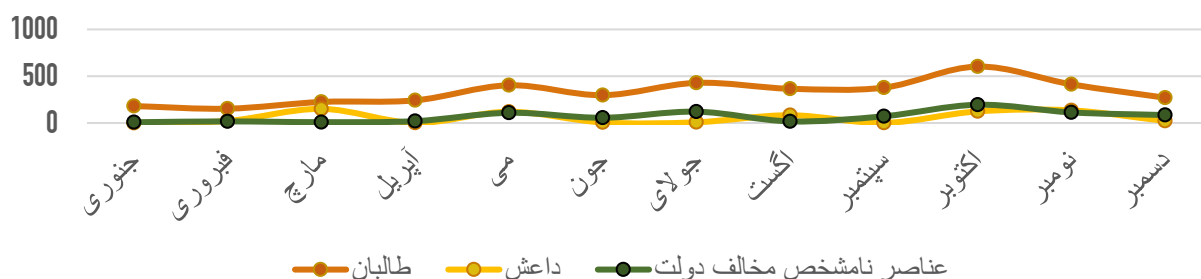
کاهش مجروحیت افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت در سال ۲۰۲۰، که عمدتاً ناشی از کاهش تلفات افراد ملکی در اثر خشونت مربوط به انتخابات و کاهش شدید تلفات افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری در مقایسه با سال ۲۰۱۹ است، با افزایش تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند، مواد منفجره تعبیه شده فشاری که توسط قربانی فعال می شود و وسایل نقلیه حمل کننده مواد منفجره، تعدیل شد.

در سال ۲۰۲۰ طالبان ۴۵ درصد از کل تلفات افراد ملکی را باعث شدند و شاخه خراسان داعش مسوول ۸ درصد از تلفات مذکور بود. یوناما نتوانست ۹ درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی را که توسط عناصر مخالف دولت به وجود آمده بود، نه به طالبان یا نه به شاخه خراسان داعش نسبت دهد. تعداد تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت در سال ۲۰۲۰، در مقایسه با سال ۲۰۱۹ بیش از دو برابر شد^{۸۴}. این روند همچنین با کاهش تعداد حوادثی که طالبان یا شاخه خراسان داعش مسئولیت آن را در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال قبلی آن بر عهده گرفتند، ارتباط دارد.

قتل های هدفمند، که اغلب به آنها "ترور" نیز گفته می شود، با افزایش سریع و ناگهانی تلفات ملکی باعث افزایش نگرانی در سال ۲۰۲۰ گردید؛ تقریباً دو سوم تلفات ناشی از این نوع وقایع به طالبان نسبت داده شده است^{۸۵}. بسیاری از این افراد

جدول زمانی تلفات افراد ملکی توسط طرف های جنگ - عناصر مخالف دولت

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2020

ملکی که هدف قرار گرفتند شامل کارمندان رسانه ها، مدافعان حقوق بشر و افرادی که به عنوان "جاسوس" برای دولت تصور می شدند، می باشند. یوناما همچنین خاطر نشان می کند که برای بسیاری از قتل های هدفمند در سال ۲۰۲۰، قادر به تعیین انتساب به یک طرف درگیری نبود. این گزارش همچنین خاطرنشان می کند که از آنجا که یوناما نمی تواند بسیاری از این حوادث را به یک طرف درگیری نسبت دهد، و به همین ترتیب، از آنجا که این بدان معنی است که نمی تواند یک رابطه درگیری ایجاد کند، احتمالاً این امر منجر به کم گزارش شدن چنین قتل های هدفمند در این گزارش شده است.

یوناما همچنین با نگرانی به افزایش تعداد تلفات افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت، به ویژه طالبان، در ماه های اکتبر، نوامبر و دسامبر، سه ماه پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان در ۱۲ سپتامبر، اشاره می کند^{۸۶}.

۱. طالبان

در سال ۲۰۲۰، طالبان بیشترین تلفات افراد ملکی را در بین طرفین درگیری مسلحانه سبب شدند. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر، یوناما ۳۹۶۰ مورد تلفات ملکی (۱۴۷۰ کشته و ۲۴۹۰ زخمی) را به طالبان نسبت داد. این نشان دهنده کاهش ۱۹ درصدی تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ است. با این حال، این کاهش فقط در بخش زخمی های ملکی است، در بخش

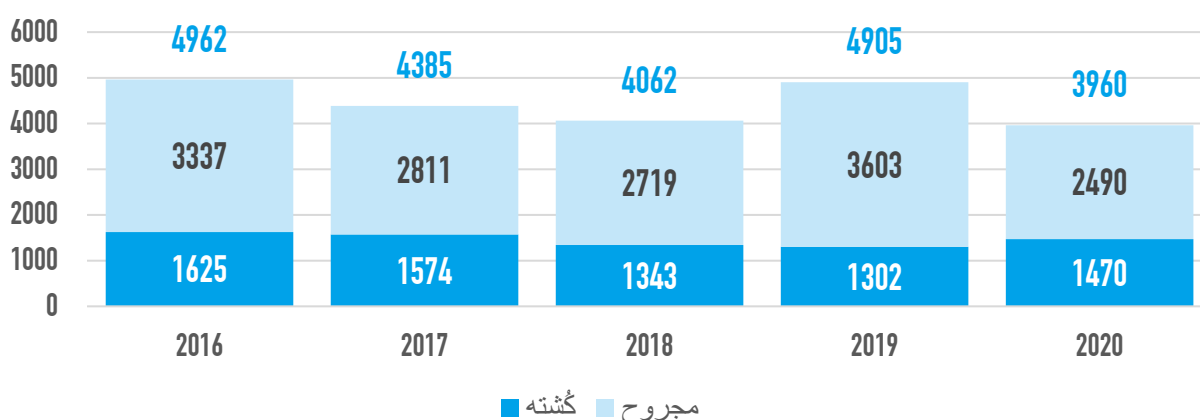
^{۸۴} در سال ۲۰۲۰، یوناما همچنین چهار حادثه را به تحریک طالبان پاکستان نسبت داد که باعث چهار مورد تلفات ملکی (۳ کشته و ۱ زخمی) شد.
^{۸۵} در سال ۲۰۲۰، یوناما افزایش ۵۷ درصدی تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند توسط عناصر مخالف دولت را ثبت کرد که مو موجب ۱۱۷۰ مورد تلفات ملکی (۶۴۶ کشته و ۵۲۴ زخمی) گردید، در حالی که در سال ۲۰۱۹، ۷۴۷ مورد تلفات ملکی (۴۴۸ کشته و ۲۹۹ زخمی) را ثبت کرده بود. از این تعداد، ۷۶۱ مورد تلفات ملکی (۴۵۹ کشته و ۳۰۲ زخمی) مربوط به قتل های هدفمند منسوب به طالبان می باشد که این رقم نسبت به سال ۲۰۱۹، ۲۲ درصد افزایش را نشان می دهد که در آن قتل های هدفمند منسوب به طالبان سبب ۶۲۶ مورد تلفات ملکی (۳۸۸ کشته و ۲۳۸ زخمی) گردیده بود.

^{۸۶} از ۱ اکتوبر تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۱۹۶۲ مورد تلفات ملکی (۵۹۰ کشته و ۱۳۷۲ زخمی) را به عناصر مخالف دولت نسبت داد، که این رقم ۵۶ درصد افزایش در مقایسه با ۱۲۵۸ مورد تلفات ملکی (۴۲۳ کشته و ۸۳۵ زخمی) در مدت مشابه در سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد. از اول اکتوبر تا ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۲۸۶ مورد تلفات ملکی (۴۳۳ کشته و ۸۵۳ زخمی) را به طالبان نسبت داد، که این رقم ۲۸ درصد افزایش در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد که در آن ۱۰۰۴ مورد تلفات ملکی (۳۴۱ کشته و ۶۶۳ زخمی) بوجود آمده بود.

کشته شدگان ملکی یوناما افزایش ۱۳ درصدی مستند سازی نموده ست.^{۸۷} علاوه بر این، یوناما ۱۴ درصد افزایش در تعداد حوادثی که طالبان موجب تلفات افراد ملکی شدند، نیز ثبت کرده است.^{۸۸}

مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری بیش از نیمی از تلفات افراد ملکی منسوب به طالبان را موجب شد، که مواد منفجره تعبیه شده ای غیر انتحاری ۵ برابر بیشتر از مواد منفجره تعبیه شده انتحاری منجر به تلفات افراد ملکی گردیده است.^{۸۹} یوناما تلفات افراد ملکی بیشتری را در اثر مواد منفجره تعبیه شده فشاری فعال شونده توسط قربانی و مواد منفجره غیر انتحاری جابه جا شده در وسایل نقلیه، ثبت کرده است که این رقم در تضاد با کاهش مجروحیت افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری طالبان در شهرها قرار دارد.^{۹۰}

تلفات افراد ملکی منسوب به طالبان
1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2016 - 2020

درگیری های زمینی، بشمول استفاده از هاوان و راکت، تقریباً یک چهارم تلفات افراد ملکی توسط طالبان را تشکیل داد. نسبت به سال ۲۰۱۹ یوناما ۶ درصد دیگر از افراد ملکی را که در اثر درگیری های زمینی کشته شده اند و ۱۵ درصد افراد ملکی را که مجروح شدند، به طالبان نسبت داد.^{۹۱} این کاهش عمدتاً به دلیل عدم وجود خشونت مربوط به انتخابات در سال ۲۰۲۰ صورت گرفت، اگرچه تا حدی توسط تعداد بیشتر تلفات افراد ملکی در اثر ادامه ای تعداد بالای درگیری های زمینی که موجب تلفات افراد ملکی در طول سال شد، تعدیل گردید.^{۹۲} در طی سال ۲۰۲۰، درگیری های زمینی باعث تلفات افراد ملکی در سراسر افغانستان شد، در حالی که اوج تلفات افراد ملکی در اثر درگیری های زمینی هنگام حملات علیه شهرکندهز در ماه می و در شهر لشکرگاه در ماه اکتبر ثبت شد.

^{۸۷} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۴۹۰۵ مورد تلفات ملکی (۱۳۰۲ کشته و ۳۶۰۳ زخمی) را به طالبان نسبت داد.
^{۸۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما در مقایسه با ۱۲۲۲ حادثه در سال ۲۰۱۹، ۱۳۹۶ حادثه توسط طالبان را ثبت کرد که باعث تلفات ملکی شدند.
^{۸۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۷۳۰ مورد تلفات ملکی را به مواد منفجره تعبیه شده غیرانتحاری طالبان نسبت داد، در حالی که ۳۲۱ مورد تلفات ملکی (۳۳ کشته و ۲۸۸ زخمی) را به مواد منفجره تعبیه شده انتحاری نسبت داد.
^{۹۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما در مقایسه با ۶۲۱ مورد تلفات ملکی (۲۶۵ کشته و ۳۵۶ زخمی) در سال ۲۰۱۹، ۸۷۲ مورد تلفات ملکی (۴۸۴ کشته و ۳۸۸ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را به طالبان نسبت داد. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۵۷ مورد تلفات ملکی (۳۴ کشته و ۲۲۳ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری جابه جا شده در موتر را به طالبان نسبت داد در حالیکه در سال ۲۰۱۹، ۹۶ مورد تلفات ملکی (۱۱ کشته و ۸۵ زخمی) ناشی از این تاکتیک را به گروه طالبان نسبت داده بود. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۲۱ مورد تلفات ملکی (۳۳ کشته و ۲۸۸ زخمی) ناشی از حملات انتحاری را به طالبان نسبت داد اما در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۴۹۹ مورد تلفات ملکی (۱۶۵ کشته و ۱۳۳۳ زخمی) ناشی از حملات انتحاری را به این گروه نسبت داده بود.
^{۹۱} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۹۵۳ مورد تلفات ملکی (۲۵۶ کشته و ۶۹۷ زخمی) ناشی از درگیری های زمینی را به طالبان نسبت داد در حالی که در سال ۲۰۱۹، ۱۰۵۹ مورد تلفات ملکی (۲۴۱ کشته و ۸۱۸ زخمی) را به این گروه نسبت داده بود.
^{۹۲} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۲۴ مورد تلفات ملکی (۲۸ کشته و ۱۹۶ زخمی) ناشی از درگیری های زمینی برای هدف قرار دادن انتخابات را به طالبان نسبت.

یوناما همچنین افزایش ۲۲ درصدی در تعداد افراد ملکی کشته و زخمی شده ناشی از قتل‌های هدفمند^{۹۳} توسط طالبان را ثبت کرد، که شامل "ترورها" است که عمداً افراد ملکی را هدف قرار می‌دهد^{۹۴} و ۱۶۹ درصد افزایش تلفات افراد ملکی در هنگام اختطاف افراد ملکی توسط طالبان بوجود آمده است^{۹۵}.

۲. دولت اسلامی عراق و شام – ولایت خراسان (شاخه خراسان داعش)

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۳۴ حادثه را که موجب ۶۷۳ مورد تلفات ملکی (۲۱۳ کشته و ۴۶۰ زخمی) شد، را به شاخه خراسان داعش نسبت داد، که این رقم ۴۵ درصد کاهش در مقایسه با ۲۰۱۹ و کمترین تعداد تلفات ملکی را نشان می‌دهد که یوناما به آن گروه از سال ۲۰۱۵ نسبت داد، زمانیکه گروه مذکور برای اولین بار به طور رسمی در افغانستان ظاهر شد^{۹۶}. شاخه خراسان داعش در سال ۲۰۲۰، در مقایسه با ۱۲ درصد در سال قبل، ۸ درصد از کل تلفات افراد ملکی را در افغانستان سبب شده است. بیش از ۹۵ درصد از تلفات افراد ملکی توسط شاخه خراسان داعش ناشی از حوادث دارای تلفات ملکی جمعی در شهرهای کابل و جلال‌آباد و حمله انتحاری در منطقه کوز کمر، ولایت ننگرهار بوده است.

شاخه خراسان داعش در خلال حوادث مختلف، بشمول استفاده از سلاح‌های سبک از داخل ساختمان‌ها و در هنگام تجمع در فضای باز، و همچنین از مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری و درگیری‌های زمینی مانند شلیک راکت‌ها به شهر کابل، تلفات ملکی را سبب شده است.

نگرانی جدی این است که بیش از ۸۰ درصد تلفات افراد ملکی منسوب به شاخه خراسان داعش ناشی از حملاتی است که عمداً افراد ملکی را هدف قرار داده است^{۹۷}. این تلفات شامل افراد ملکی می‌شوند که در مراکز آموزشی، جمعیت اقلیت‌های مذهبی مسلمان شیعه، که اکثر آنها نیز به گروه قومی هزاره و جمعیت اقلیت مذهبی سیک تعلق دارند.

۳. عناصر نامشخص مخالف دولت

در سال ۲۰۲۰، یوناما به طور فزاینده‌ای حوادث تلفات افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت را ثبت نمود که نمی‌توانست آنها را نه به طالبان و نه به شاخه خراسان داعش نسبت دهد. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما در اثر چنین حوادثی^{۹۸} ۸۲۶ مورد تلفات ملکی (۲۰۲ کشته و ۶۲۴ زخمی) را ثبت کرد، که این رقم ۱۵۸ درصد افزایش در مقایسه با تعداد تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت در سال قبل، را نشان می‌دهد^{۹۹}. افزایش حوادث تلفات ملکی منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت با ادعاهای کمتر مسئولیت توسط طالبان و شاخه خراسان داعش، مصادف می‌باشد.

بیش از سه چهارم (۷۸ درصد) از حوادث منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت، را مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری، بشمول حوادثی که باعث تلفات ملکی به ویژه در مراکز ولایات شد، را تشکیل می‌دهد^{۱۰۰}. به عنوان مثال، یک انفجار مواد منفجره تعبیه شده

یوناما ۱۵۸ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت را ثبت کرده است.

^{۹۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۷۶۱ مورد تلفات ملکی (۴۵۹ کشته و ۳۰۲ زخمی) ناشی از قتل‌های هدفمند منسوب به طالبان در مقایسه با ۶۲۶ مورد تلفات ملکی (۳۸۸ کشته و ۲۳۸ زخمی) در سال ۲۰۱۹ را ثبت کرد.

^{۹۴} در سال ۲۰۲۰، از ۴۱۶ قتل‌های هدفمند منسوب به طالبان، ۲۸۶ حادثه (۶۹ درصد) عمداً افراد ملکی را هدف قرار داده و در نتیجه ۴۸۳ مورد تلفات افراد ملکی (۳۱۷ کشته و ۱۶۶ زخمی) را سبب شدند.

^{۹۵} در سال ۲۰۲۰، اختطاف توسط طالبان باعث ۱۱۳ مورد تلفات ملکی (۷۷ کشته و ۳۶ زخمی) در مقایسه با ۴۲ مورد تلفات ملکی (۳۹ کشته و ۳ زخمی) در سال ۲۰۱۹ شد.

^{۹۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۲۳۳ مورد تلفات ملکی (۳۰۹ کشته و ۹۱۴ زخمی) را به شاخه خراسان داعش نسبت داد. در سال ۲۰۱۵، یوناما ۸۲ مورد تلفات ملکی (۳۹ کشته و ۴۳ زخمی) را به این گروه نسبت داده بود، ۲۰۱۵ اولین سالی بود که یوناما تلفات افراد ملکی را به شاخه خراسان داعش نسبت داد.

^{۹۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۵۵۴ مورد تلفات ملکی (۱۸۲ کشته و ۳۷۲ زخمی) در اثر حملات شاخه خراسان داعش را که عمداً افراد ملکی را هدف قرار داده بود، ثبت کرد.

^{۹۸} این شامل ۴ مورد تلفات ملکی (۳ کشته و ۱ زخمی) منسوب به تحریک طالبان پاکستان است.

^{۹۹} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۳۲۰ مورد تلفات ملکی (۵۸ کشته و ۲۶۲ زخمی) را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد.

^{۱۰۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۶۳۹ مورد تلفات ملکی (۱۰۲ کشته و ۵۳۷ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیرانتحاری را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد.

در ۱۸ اکتبر در شهر چغچران^{۱۰۱}، مرکز ولایت غور، در جاده ای در مقابل قوماندانی پولیس ملی افغانستان این ولایت رخ داد، که منجر به ۱۸۸ مورد تلفات ملکی (۱۵ کشته و ۱۷۳ زخمی) و خسارت شدید مالی، بشمول خسارت به شش مکتب، گردید. در مثالی دیگر، در تاریخ ۳۰ جولای، یک حمله انتحاری در نزدیکی مسجدی در شهر پل علم ولایت لوگر باعث ۸۱ مورد تلفات افراد ملکی (۸ کشته و ۷۳ زخمی) شد که بسیاری از آنها پیش از عید قربان در حال خرید بودند.

۲۲ درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی که توسط عناصر نامشخص مخالف دولت صورت گرفت، عمدتاً شامل قتل‌های هدفمند مانند شلیک مرئی به مردم عام بتاریخ ۱۲ می به یک زایشگاه در ناحیه ۱۳ شهر کابل بود. این حمله باعث ۴۶ مورد تلفات ملکی (۲۳ کشته و ۲۳ زخمی) بشمول مادرانی شد که تازه زایمان نموده بودند.^{۱۰۲}

ب - انواع رویداد های که باعث بیشترین آسیب به افراد ملکی شدند

۱. مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری

در سال ۲۰۲۰، مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری صدمات زیادی به افراد ملکی در سراسر افغانستان وارد نمود. برای عناصر مخالف دولت، این دو نوع حادثه به طور عمده دلیل اصلی آسیب رساندن به افراد ملکی بودند. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۰۴۲ مورد تلفات ملکی (۸۷۲ کشته و ۲۱۷۰ مجروح) در اثر مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری را ثبت کرد که بیش از یک سوم کل تلفات ملکی را نشان می دهد^{۱۰۳}. این رقم کاهش ۳۰ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان داده و کمترین تعداد تلفات افراد ملکی مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری از زمان شروع ثبت منظم تلفات افراد ملکی توسط یوناما از سال ۲۰۰۹ می باشد^{۱۰۴}. این کاهش به دلیل کاهش ۶۴ درصدی تلفات افراد ملکی مواد منفجره تعبیه شده انتحاری است، در حالی که تلفات افراد ملکی در اثر مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری در سطوح مشابه سال قبل باقی مانده است^{۱۰۵}.

یوناما همچنان نگران نحوه انجام حملات مواد منفجره تعبیه شده توسط عناصر مخالف دولتی است. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۷۶۹ مورد تلفات ملکی (۱۸۲ کشته و ۵۸۷ مجروح) را در اثر حملات مواد منفجره تعبیه شده ثبت کرد که افراد ملکی یا اشیای ملکی، به ویژه افراد ملکی را که برای دولت کار می کردند، هدف قرار داد. هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی و اشیای ملکی نقض جدی قوانین بین المللی بشردوستانه است که ممکن است به جنایات جنگی منجر شود.

در بین مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری، استفاده از مواد منفجره تعبیه شده فشاری باعث افزایش قابل توجه و نگرانه کننده تعداد تلفات افراد ملکی شده است. یوناما بار دیگر درخواست خود را مبنی بر توقف فوری استفاده از این وسایل که همانطور که در افغانستان توسط قربانیان فعال ساخته می شوند و ذاتاً بدون تفکیک هستند و به عنوان مین های ضد پرسنل کار می کنند، تکرار می کند. استفاده از چنین سلاح هایی نقض قوانین بین المللی حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین المللی محسوب می گردد.

^{۱۰۱} فیروزکوه نیز گفته می شود.

^{۱۰۲} برای معلومات بیشتر در مورد این حادثه به گزارش شش ماهه ای یوناما در مورد محافظت از افراد ملکی (جولای ۲۰۲۰) و گزارش یوناما در

مورد حملات علیه مراقبت های صحنی در جریان بیماری همه گیر کووید-۱۹ (جون ۲۰۲۰) مراجعه کنید.

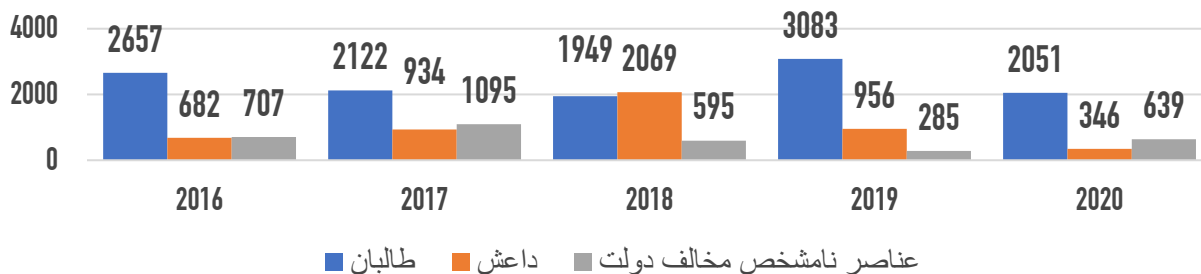
^{۱۰۳} این رقم همچنین شامل ۲ فرد ملکی کشته شده ناشی از مواد منفجره تعبیه شده توسط تحریک طالبان پاکستان و ۴ تلفات افراد ملکی (۲ کشته و ۲ زخمی) توسط گروه های مسلح طرفدار دولت است.

^{۱۰۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۴۳۳۶ مورد تلفات ملکی (۸۸۵ کشته و ۳۴۵۱ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیر انتحاری را ثبت کرد.

^{۱۰۵} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۷۴۶ مورد تلفات ملکی (۱۴۵ کشته و ۶۰۱ زخمی) ناشی از حملات انتحاری، در مقایسه با ۲۰۷۸ مورد تلفات ملکی (۳۷۸ کشته و ۱۷۰۰ زخمی) در سال ۲۰۱۹، را ثبت کرد. در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۲۹۶ مورد تلفات ملکی (۷۲۷ کشته و ۱۵۶۹ زخمی) را ثبت کرد، در حالیکه در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۲۵۸ مورد تلفات ملکی (۵۰۷ کشته و ۱۷۵۱ زخمی) را ثبت کرده بود.

تلفات افراد ملکی توسط مواد انفجاری تعبیه شده ی انتحاری و غیر انتحاری

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2016 - 2021

علاوه بر این، مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و مواد منفجره تعبیه شده در وسایط نقلیه اغلب به مواد منفجره قوی مجهز شده و باعث ایجاد اثرات گسترده در محل حادثه می شوند. به خصوص وقتی در مناطق پرجمعیت استفاده می شود، این وسایل اغلب به بدن آسیب جدی می رسانند که منجر به مرگ می شود و حتی بیشتر اوقات به جراحاتی بشمول ذریعه چهره ها و آثار مخروبه ها که باعث آسیب بدنی می شود، منجر می شود. یوناما صدمات گسترده بر افراد ملکی را از این نوع وسایل هنگام استفاده عمدی برای هدف قرار دادن افراد ملکی و همچنین صدمات قابل توجه به افراد ملکی در اثر استفاده از این وسایل که ظاهراً اهداف نظامی را هدف قرار داده بودند، مستند کرد. از آنجا که این مواد منفجره تعبیه شده اغلب در جاده های عمومی، در مناطقی که افراد ملکی به آن رفت و آمد می کنند، از لایه های امنیتی خاص اطراف هدف عبور می کنند که انفجارهای مذکور اغلب منجر به تلفات افراد ملکی و آسیب رساندن به اموال افراد ملکی بشمول ساختمانهای مجاور می شود. در سال ۲۰۲۰، یوناما افزایش قابل توجهی در تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری از نوع وسایط نقلیه را ثبت کرد. در همان مقطع زمانی، یوناما کاهش تعداد تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده انتحاری را که اثرات مشابهی دارند، ثبت کرد.

یوناما از عناصر مخالف دولت می خواهد تا استفاده از این مواد منفجره با اثرات گسترده در مناطق پرجمعیت را متوقف کنند و به عناصر مخالف دولت یادآوری می کند که استفاده بدون تفکیک یا نامتناسب از مواد منفجره نقض جدی قوانین بشردوستانه بین المللی است و ممکن است به جرایم جنگی منجر شود.

الف. حملات انتحاری

من و بسیاری از شاگردها در حال تَوک مرکز [آموزش] بودیم. من هنگام بایسکل رانی، دیدم که مرد جوانی [...] توسط مأمور امنیتی در اولین بوسته تلاشی برای تلاشی بدنی متوقف شد. من تازه از کنار آنها عبور کرده بودم [...] که ناگهان یک انفجار مهیج دقیقاً در جایی رخ داد که نگهبان امنیتی آن مرد را متوقف کرده بود [...]. گرد و غبار و دود تاریک مرا احاطه کرده بود. به زودی صدای فریاد و فریاد کمک را شنیدم. شاگردانی زیادی از ساحه به بیرون پرتاب شدند. [...] من از ناحیه بدن چندین و صورت جراحت برداشتم [...] دو نفر از همصنفی هایم نیز کشته شدند. بعد از این حادثه، دیگر دوست ندارم درس بخوانم، زیرا نمی توانم مطلبی را به درستی به خاطر بیاورم [...] عاملان باید به محاکمه کشانده شوند. من از دولت خواستم تا معلومات مربوط به این حادثه را با ما و خانواده کسانی که جان خود را از دست داده اند، در میان بگذارد.

- شاگرد دختر و قربانی حمله انتحاری به یک مرکز آموزشی در کابل در ۲۴ اکتبر ۲۰۲۰ انجام شد که مسوولیت آنرا شاخه خراسان داعش به عهده گرفته بود که منجر به کشته شدن ۴۲ ملکی و زخمی شدن ۷۹ ملکی دیگر شد.

مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۲ دسامبر ۲۰۲۰

بعد از حمله پیچیده بالای محوطه ریاست امنیت ملی در شهر ایبک ولایت سمنگان به تاریخ ۱۳ جولای ۲۰۲۰؛ در این حمله ۱ فرد ملکی کشته شد و ۹۰ فرد ملکی (۶۳ مرد، ۱۰ پسر، ۹ خانم و ۸ دختر) مجروح گردید. طالبان مسئولیت حمله را به عهده گرفت. عکس از کاوه بشارت.

حملات انتحاری، بشمول حملات پیچیده^{۱۰۶} توسط عناصر مخالف دولت، باعث ۷۴۶ مورد تلفات ملکی (۱۴۵ کشته و ۶۰۱ زخمی) در سال ۲۰۲۰ شد که این رقم ۶۴ درصد کاهش در مقایسه با سال قبل را نشان می دهد^{۱۰۷}. در سال ۲۰۲۰، حملات انتحاری ۸.۵ درصد از مجموع تلفات افراد ملکی را نشان می دهد، ۱۱.۵ درصد کمتر از سال ۲۰۱۹ بوده که باعث ۲۰ درصد تلفات ملکی از مجموع تلفات ملکی شده بود.

طالبان باعث ۴۳ درصد از تلفات افراد ملکی در اثر حملات انتحاری شدند. در حالی که این رقم سبب کاهش ۷۹ درصدی در تعداد تلفات در مقایسه با سال ۲۰۱۹ شد، یوناما به یاد می آورد که سال ۲۰۱۹ سالی بود که طالبان بیشترین تلفات افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری از زمان آغاز ثبت سیستماتیک خود در سال ۲۰۰۹ را باعث شدند^{۱۰۸}. شاخه خراسان داعش ۳۸ درصد از تلفات افراد ملکی را در اثر حملات انتحاری در سال ۲۰۲۰ ایجاد کرده است که در مقایسه با سال قبل ۳۷ درصد از تلفات افراد ملکی کاهش یافته است^{۱۰۹}. تلفات افراد ملکی باقیمانده در اثر حملات انتحاری به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داده شد^{۱۱۰}.

به عنوان مثال، بتاريخ ۱۳ جولای، یک حمله پیچیده به مقر امنیت ملی در شهر ایبک، ولایت سمنگان منجر به کشته شدن ۱ ملکی و زخمی شدن ۹۰ تن دیگر شد. بسیاری از ساختمانهای مجاور، بشمول ساختمان کمیسیون مستقل انتخابات در

ولایت مذکور، به دلیل استفاده از وسیله نقلیه انفجاری که برای ورود به محوطه امنیت ملی استفاده شده بود، آسیب دیدند. طالبان مسئولیت این حمله را بر عهده گرفتند. بتاريخ ۳ اکتوبر، یک مهاجم انتحاری طالبان با مواد منفجره تعبیه شده در یک وسیله نقلیه، دفتر ریاست امنیت ملی را در مرکز اداری ولسوالی شینوار در ولایت

یوناما تعداد بی سابقه ی از تلفات افراد ملکی در اثر مواد منفجره تعبیه شده غیرانتحاری توسط طالبان را ثبت کرد.

^{۱۰۶} حمله ای عمدی و هماهنگ عبارت از حمله است که شامل یک وسیله انتحاری، بیش از یک مهاجم و بیش از یک نوع وسیله باشد. برای جزئیات بیشتر به فهرست اصطلاحات مراجعه کنید.

^{۱۰۷} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۰۷۸ مورد تلفات ملکی (۳۷۸ کشته و ۱۷۰۰ زخمی) در حملات انتحاری را ثبت کرد.

^{۱۰۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما در مقایسه با ۱۴۹۹ مورد تلفات ملکی (۱۶۵ کشته و ۱۳۳۴ زخمی) در سال ۲۰۱۹، ۳۲۱ مورد تلفات ملکی (۳۳ کشته و ۲۸۸ زخمی) را در اثر حملات انتحاری به طالبان نسبت داد.

^{۱۰۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۸۶ مورد تلفات ملکی (۹۴ کشته و ۱۹۲ زخمی) را در اثر حملات انتحاری به شاخه خراسان داعش نسبت داد، در حالیکه یوناما در سال ۲۰۱۹، ۴۵۵ مورد تلفات ملکی (۱۸۳ کشته و ۲۷۲ زخمی) را به این گروه نسبت داده بود.

^{۱۱۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۳۹ مورد تلفات ملکی (۱۸ کشته و ۱۲۱ زخمی) را در اثر حملات انتحاری به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد.

ننگرهار هدف قرار داد. در این انفجار ۱۹ فرد ملکی (۹ پسر، ۹ مرد و ۱ زن) کشته و ۵۱ ملکی دیگر (۲۸ مرد، ۱۶ پسر، ۶ دختر و ۱ زن) زخمی شدند. بتاريخ ۲۹ نوامبر، یک مهاجم انتحاری طالبان مواد منفجره تعبیه شده را که در یک وسیله نقلیه جاسازی شده بود، منفجر کرد و رئیس شورای ولایتی زابل را هدف قرار داد. در نتیجه، ۳ فرد ملکی کشته شدند (۲ پسر و ۱ مرد) و ۳۳ فرد ملکی دیگر (۱۴ پسر، ۱۱ مرد، ۴ دختر و ۴ زن). زخمی شدند

یوناما مسئولیت ۱۳ حمله انتحاری را به طالبان نسبت داد که باعث آسیب رساندن افراد ملکی شد، که از آن میان، این گروه مسئولیت چهار حمله را بر عهده گرفت. شاخه خراسان داعش مسئولیت هر ۳ حادثه ای را که یوناما در سال ۲۰۲۰ به آن نسبت داد، به عهده گرفت.

ب. مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری^{۱۱۱}

همه ما خوشحال بودیم، گپ می زدیم و می خندیدیم که ناگهان وسیله نقلیه با مواد منفجره برخورد کرد. این انفجار خانواده ما را نابود کرد. در این حادثه، من، پسر خودم، پسر برادرم و برادرم را از دست دادم. همسر، دخترم و من به طور جدی زخمی شدیم. همه ما خون آلود شده بودیم. اعضای بدن عزیزان ما در سراسر محل حادثه پراکنده شده بودند. دعا می کنم خداوند این سناریو را حتی به دشمنان ما نشان ندهد. "

--مرد قربانی در اثر انفجار مواد منفجره تعبیه شده از نوع فشاری

مصاحبه یوناما با قربانی، ۳۱ آگست ۲۰۲۰

در طول سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۲۹۶ مورد تلفات ملکی (۷۲۷ کشته و ۱۵۶۹ زخمی) ناشی از استفاده از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری توسط عناصر مخالف دولت، را ثبت کرده است. تعداد افراد ملکی کشته شده توسط این نوع حادثه ۴۳ درصد افزایش یافته است، در حالی که تعداد افراد ملکی مجروح ۱۰ درصد کاهش یافته است^{۱۱۲}. برای دومین سال متوالی، مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری بیش از حملات انتحاری باعث تلفات افراد ملکی شد. یوناما ۷۵ درصد تلفات ملکی ناشی از انفجار مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری را به طالبان، ۳ درصد را به شاخه خراسان داعش و ۲۲ را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داده است^{۱۱۳}.

در سال ۲۰۲۰، یوناما بیشترین تلفات افراد ملکی یعنی ۱۷۳۰ مورد تلفات ملکی (۶۲۸ کشته و ۱۱۱۰ زخمی) ناشی از استفاده از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری توسط طالبان را از زمان آغاز ثبت سیستماتیک یوناما در سال ۲۰۰۹ ثبت کرده است. این رقم ۹ درصد افزایش در چنین تلفات افراد ملکی نسبت به سال ۲۰۱۹ و ۴۳ درصد افزایش تعداد افراد ملکی کشته شده توسط مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری منسوب به طالبان را نشان می دهد^{۱۱۴}.

^{۱۱۱} برای جزئیات بیشتر به اصطلاحات مراجعه کنید. این فصل به تاکتیک های مواد منفجره تعبیه شده می پردازد که با اهداف کلی را مورد نشان می گیرد، در حالیکه مواد منفجره تعبیه شده برای انجام قتل های هدفمند استفاده می شود، که آخرین مورد به طور جداگانه در ارقام "قتل های هدفمند" گنجانده شده است.

^{۱۱۲} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۲۵۸ مورد تلفات ملکی (۵۰۷ کشته و ۱۷۵۱ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری را ثبت کرد.

^{۱۱۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۷۳۰ مورد تلفات ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری را به طالبان، ۶۰ مورد تلفات ملکی (۱۱ کشته و ۴۹ زخمی) را به شاخه خراسان داعش، ۵۰۰ مورد تلفات ملکی (۸۴ کشته و ۴۱۶ زخمی) را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد. همچنین یوناما ۴ مورد تلفات ملکی (۲ کشته و ۲ زخمی) در اثر انفجار مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری را به گروه های مسلح طرفدار دولت و دو کشته را به تحریک طالبان پاکستان نسبت داد.

^{۱۱۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۵۸۴ مورد تلفات ملکی (۴۳۸ کشته و ۱۱۴۶ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده غیر انتحاری را به طالبان نسبت داد.

مراسم خاک سپاری برای قربانیان مواد انفجاری تعبیه شده ی فشاری. به تاریخ ۲۰ اکتوبر، انفجار مواد انفجاری تعبیه شده ی فشاری ۱۱ فرد ملکی را گشت و ۹ فرد ملکی را مجروح کرد که حد اکثر تلفات زنان و کودکان را شامل می شد. انفجار زمانی اتفاق افتاد که یک اتوبوس کوچک و یک موتر دیگر در دو حادثه جداگانه در شاهراه میدان شهر – بامیان در ولایت میدان وردک با مواد انفجاری تعبیه شده ی فشاری برخورد نمود. عکس از جواد جلالی / EPA-EFE.

یوناما به طور خاص نگران افزایش ۳ برابری تلفات افراد ملکی ناشی از وسایل نقلیه انفجاری توسط عناصر مخالف دولت در مقایسه با سال ۲۰۱۹ است^{۱۱۵}. بمب های منفجره توسط وسیله نقلیه اغلب مملو از مواد منفجره باعث انفجارهای قدرتمند با تأثیرات گسترده و تلفات ملکی، فراتر از هدف مورد نظر، به ویژه هنگامی که در مناطق پرجمعیت استفاده می شود، می شدند. به عنوان مثال، بتاريخ ۵ اکتوبر، طالبان کاروان والی ولایت لغمان را با یک موتر مملو از مواد منفجره در شهر مهرلام ولایت لغمان هدف قرار دادند. در اثر انفجار مذکور، ۸ مرد ملکی کشته و ۵۳ ملکی دیگر (۲۳ مرد، ۱۳ پسر، ۹ زن و ۸ دختر) زخمی شدند. ساختمانهای مجاور نیز آسیب دیدند. بتاريخ ۸ نوامبر، در یک بازار محلی در منطقه میوند در ولایت قندهار، منفجر شدن مواد منفجره تعبیه شده که در یک وسیله نقلیه جاسازی شده بود، منجر به کشته شدن ۸ ملکی و زخمی شدن ۲۵ نفر دیگر بشمول زنان و اطفال شد. مواد منفجره در یک لاری بزرگ جاسازی شده بود که در میدان یک بازار مزدحم، نزدیک پوسته تلاشی پولیس ملی افغانستان پارک شده بود. طالبان مسئولیت حمله مذکور را بر عهده گرفتند.

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۸۷۸ مورد تلفات ملکی (۴۸۸ کشته و ۳۹۰ زخمی) در اثر مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را ثبت کرد. این رقم در مقایسه با سال ۲۰۱۹، با افزایش نگران کننده ۷۷ درصدی در تلفات افراد ملکی توسط این مواد، ۳۵ درصد افزایش را نشان می دهد^{۱۱۶}. تقریباً ۴۳ درصد از تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری، زنان و اطفال هستند، که بر ماهیت بدون تفکیک مواد مذکور تأکید دارد^{۱۱۷}.

یوناما نگران استمرار بدون تفکیک استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری است که توسط قربانی فعال می شود، که تقریباً منحصرأ به طالبان نسبت داده است که این گروه به استفاده از مواد منفجره تعبیه شده در سراسر افغانستان همچنان ادامه داده و باعث افزایش تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰، پس از سه سال کاهش، شده است.

^{۱۱۵} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۴۴۵ مورد تلفات ملکی (۵۰ کشته و ۳۹۸ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده توسط وسیله نقلیه را ثبت کرد، در حالیکه در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۳۰ مورد تلفات ملکی (۱۵ کشته و ۱۱۵ زخمی) را در اثر چنین حوادثی ثبت کرده بود.

^{۱۱۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۶۵۰ مورد تلفات ملکی (۲۷۵ کشته و ۳۷۵ زخمی) در اثر انفجار مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را ثبت کرد.

^{۱۱۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۰۸ مورد تلفات زنان (۵۷ کشته و ۵۱ زخمی) و ۲۶۷ مورد تلفات اطفال (۱۲۱ کشته و ۱۴۶ زخمی) ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را ثبت کرد.

تعداد افراد ملکی کشته شده توسط مواد منفجره تعبیه شده از نوع فشاری ۷۷ درصد افزایش یافته است؛ ۴۳ درصد از تلفات افراد ملکی ناشی از این مواد زنان و اطفال هستند که این واقعیت بر ماهیت بدون تفکیک مواد منفجره مذکور تأکید می کند.

بیشتر تلفات ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری وقتی بوجود آمده است که مواد مذکور در جاده های عمومی جابجا شده، جایی که وسایل نقلیه ملکی هنگام حرکت در امتداد جاده ای که به طور منظم طی می شود، به آنها برخورد می کند. به عنوان مثال، در تاریخ ۳ جون، در منطقه ارغستان در ولایت قندهار، مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری، ۱۱ مرد ملکی را کشته و ۴ نفر دیگر را زخمی کرد پس از آنکه مواد مذکور توسط موتر آنها منفجر شد. طالبان به یوناما اطلاع دادند که در این حادثه ۱۱ مرد کشته شد و افراد مسئول طبق قانون شرع توسط

"محکمه نظامی" مجازات شدند^{۱۱۸}. بتاريخ ۱۴ اکتوبر، در منطقه کوشک کهنه در ولایت هرات، انفجار مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان، یک وسیله نقلیه ملکی را بر از زنان که در راه بودند تا یک عروس را به خانه جدید خود همراهی کند، تخریب کرد. در نتیجه، ۳ زن و ۵ دختر کشته و ۴ زن، ۳ دختر، ۳ پسر و ۱ مرد زخمی شدند. بتاريخ ۲۰ اکتوبر ۲۰۲۰، یک بس با مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری در شهره میدان شهر- بامیان، در ولایت میدان وردک، برخورد کرد. از میان ۱۸ مسافر سوار در بس مذکور، ۹ نفر کشته و ۹ نفر زخمی شدند. علاوه بر این، حدود یک ساعت پس از اولین حادثه، دو نفر از بستگان قربانیانی که برای کمک به آنجا آمده بودند، در اثر اصابت وسیله نقلیه آنها به مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری دیگر، در ۱۰۰ متری حادثه قبلی کشته شدند.

یوناما همچنین به ثبت حوادثی که در آن مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری توسط وزن یک فرد منفجر شد، بشمول وزن یک طفل کوچک، ادامه داد که تأیید می کند که مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری به عنوان مین های تعبیه شده ضد پرسنل استفاده می شود. به عنوان مثال، بتاريخ ۲۹ ماه می، در ولسوالی چغچران ولایت غور، هنگامی که یکی از پسران پا به مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان که روی یک جاده عمومی جابجا شده بوده، یک پسر ۱۳ ساله کشته شد و یک پسر ۱۵ ساله نیز زخمی شد. انفجار زمانی رخ داد که پسرها مصروف چراندن گله های شان بودند و در اثر آن سه گاو نیز از بین رفت. بتاريخ ۹ جون، در منطقه دولینه در ولایت غور، یک پسر ۱۳ ساله جان خود را از دست داد و سه پسر بین ۹ تا ۱۵ سال توسط انفجار مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان زخمی شدند. بچه ها در حال چراندن گوسفندان خود بودند که یکی از پسران پا به بمب فشاری گذاشت. بتاريخ ۱ اگست ۲۰۲۰، در منطقه تیرین کوت در ولایت ارزگان، یک پسر ۱۲ ساله کشته شد و یک پسر ۱۰ ساله نیز زخمی شد هنگامی که در حال بازگشت به خانه بودند و بر روی مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری قرار گرفتند. این امر نشان می دهد که چگونه مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری از نظر ماهیت بدون تفکیک هستند، زیرا توسط قربانیان فعال می شوند و نمی توانند علیه یک هدف خاص نظامی هدایت شوند و در تشخیص بین افراد ملکی و نظامیان ناتوان هستند.

یوناما همچنین تأکید می کند که هیچگونه اقدامات احتیاطی برای جلوگیری و کاهش آسیب ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری برای افراد ملکی، کافی نیست. به عنوان مثال، بتاريخ ۲۳ جون، ۶ ملکی از یک خانواده تنها در یک ریکشا کشته شدند (بشمول ۱ زن، ۲ مرد و ۳ طفل) و یک مرد در اثر انفجار مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری جاسازی شده در جاده در منطقه مردیان ولایت جوزجان زخمی شد. طالبان اظهار داشتند که این جاده طی دو سال گذشته برای تردد عمومی بسته شده بود، به مردم اطلاع داده شده بود و موانع راه و علائم خطر در دو طرف جاده نصب شده بود^{۱۱۹}.

یوناما درخواست خود را از طالبان و سایر عناصر مخالف دولت تکرار می کند تا فوراً استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را متوقف کرده و از تلاش های بشردوستانه ماین پاک برای نقشه برداری، شناسائی و خنثی سازی وسایل که هنوز فعال هستند، حمایت کند. در همین راستا، یوناما همچنین تعهدات قبلی ملا محمد عمر در سال ۱۹۹۸، هنگامی که وی استفاده از چنین وسایلی را محکوم کرد^{۱۲۰}، و همچنین بحث و گفتگو با یوناما در چند سال گذشته، که همچنان ادامه دارد، در مورد منع استفاده از وسایل مذکور را دوباره یادآورد می شود.

^{۱۱۸} نامه مورخ ۲۱ جولای ۲۰۲۰ طالبان به یوناما در اوراق بخش خدمات حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

^{۱۱۹} نامه ای مورخ ۲۱ جولای ۲۰۲۰ طالبان به یوناما، در اوراق بخش خدمات حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

^{۱۲۰} در سال ۱۹۹۸، یک سال پس از تصویب کنوانسیون منع استفاده، ذخیره، تولید و انتقال ماین های ضد پرسنل و انهدام آنها ("پیمان منع ماین ها")، ملا محمد عمر بیانیه ای را صادر کرد که در آن استفاده از ماین های زمینی را به شدت محکوم کرد و با تشخیص قدرت تخریب آنها در برابر افراد ملکی، خواستار ممنوعیت کامل استفاده از آنها و خاطر نشان کرد که هرکسی که از آنها در "اختلافات شخصی، سیاسی یا هرگونه اختلاف دیگری" استفاده کند مطابق با قوانین اسلامی مجازات خواهد شد. در این بیانیه حمایت شدیدی از پیمان منع ماین ها صورت گرفت.

۴۱۶ مورد تلفات ملکی ناشی از استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری توسط طالبان در منطقه جنوب شرقی

در سال ۲۰۲۰، یوناما همچنان به ثبت تلفات افراد ملکی ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری توسط طالبان در تمام مناطق افغانستان ادامه می دهد، تقریباً نیمی از آنها (۴۸ درصد) در زون جنوبی رخ داده است.^{۱۲۱} یوناما ۱۱۶ مورد از حادثه های مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را که منجر به ۴۱۶ مورد تلفات ملکی (۲۴۳ کشته و ۱۷۳ زخمی) در زون جنوبی در سال ۲۰۲۰ شده است را ثبت کرد که بیشتر در ولایات قندهار و هلمند رخ داده است.^{۱۲۲}

” من تکان خوردم و هنوز لحظه ای را که جنازه های پدر و برادر را دیدم به خاطر دارم. من باور نمی کردم و نمی توانستم مدتی حرکت کنم و حتی نمی توانم به قربانیان آسیب دیده در موتر کمک کنم. من شاهد این حادثه بودم، زیرا من در موتر دومی سوار بودم که به دنبال موتر که به مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری برخورد کرد، حرکت می کند، [...] ما هیچ چیز نمی خواهیم و فقط برای عزیزان خود که دیگر با ما نیستند دعاء خواهیم کرد. البته این آرزو و آرزوی مداوم همه افغان ها است که صلح را در کشور ببینند و از همه طرف ها بخواهند که از کشتار و آسیب رساندن به افراد ملکی دست بردارند.

یک پسر و برادر قربانیان مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان در زون جنوب - مصاحبه تلفونی یوناما با یکی از بستگان قربانیان، ۹ نوامبر ۲۰۲۰

چند روز پس از آتش بس در روز عید قربان^{۱۲۳}، بین ۷ تا ۹ آگست، یوناما پنج مورد از حادثه های انفجاری ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری توسط طالبان را که منجر به ۲۸ مورد تلفات افراد ملکی (۲۶ کشته و ۲ زخمی) در ولسوالی ارغستان، ولایت قندهار شد، ثبت کرد. در این میان، بتاريخ ۹ آگست سال ۲۰۲۰، تقریباً در ساعت ۹:۳۰، در قریه عمارت ولسوالی ارغستان، ولایت قندهار، مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان ۹ مرد ملکی را کشته و ۲ مرد ملکی دیگر را که از ارغستان به شهر قندهار می رفتند، زخمی کرد. همچنین بتاريخ ۹ آگست، حدود ساعت ۲:۰۰ بعد از ظهر بین قریه های تاجاو-شنا و نری در ولسوالی ارغستان، ولایت قندهار، مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان ۸ ملکی بشمول ۲ زن را به قتل رساند. آنها در حال حرکت در جاده ای خاکی بودند که وسیله نقلیه آنها به مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری برخورد و باعث انفجار آن شد. همه قربانیان این دو حادثه از جاده های متناوب بین ولسوالی ارغستان و شهر قندهار استفاده کردند زیرا طالبان جاده اصلی ارغستان - قندهار را بسته بودند. طالبان مسئولیت ۴ مورد از ۵ مورد ناشی از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را انکار کردند.^{۱۲۴}

یوناما همچنین مجموعه ای از حوادث کشته و زخمی شدن افراد ملکی با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را هنگام حمله طالبان به اطراف شهر لشکرگاه، ولایت هلمند در اکتبر ۲۰۲۰، بشمول افراد ملکی که قصد داشتند از منطقه فرار کنند، ثبت کرد.

به عنوان مثال، بتاريخ ۱۰ اکتبر ۲۰۲۰، ساعت ۸:۰۰ صبح، نزدیک بازار گرشک، در امتداد شاهراه هرات- قندهار، در منطقه نهر سراج، ولایت هلمند، یک بس ملکی که از هرات به قندهار سفر می کرد با مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری برخورد کرد. در نتیجه، ۶ ملکی (۱ مرد، ۱ زن، ۲ پسر و ۲ دختر) کشته شدند، در حالی که ۱۰ ملکی دیگر (۲ مرد، ۵ زن و ۳ پسر) زخمی شدند. دو روز بعد، بتاريخ ۱۲ اکتبر ۲۰۲۰، تقریباً در اواسط روز، نزدیک مرکز ولسوالی مارجه در ولایت هلمند، یک وسیله نقلیه ملکی که با ۱۵ مسافر به شهر لشکرگاه در حال سفر بود، با مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری طالبان برخورد کرد. در نتیجه، همه مسافران ملکی بشمول ۸ طفل (۴ دختر و ۴ پسر)، ۴ مرد و ۳ زن کشته شدند. قربانیان بخشی از یک خانواده بودند و آنها از جنگ در منطقه خود به امید یافتن مکانی امن تر برای زندگی به لشکرگاه فرار می کردند. مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری، که در افغانستان مورد استفاده قرار می گیرد، با قربانی فعال می شوند و به همین ترتیب دارای یک اثر بدون تفکیک ذاتی می باشند و به عنوان مین های غیرقانونی ضد پرسنل کار می کنند. یوناما بار دیگر درخواست خود از طالبان را برای توقف فوری استفاده از این وسایل تکرار می کند.

^{۱۲۱} زون جنوبی افغانستان شامل ولایات هلمند، قندهار، نیمروز ارزگان و زابل می شود.

^{۱۲۲} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۶۱ مورد تلفات ملکی (۱۰۱ کشته و ۶۰ زخمی) در اثر مواد منفجره تعبیه شده طالبان در ولایت قندهار و ۱۳۹ مورد تلفات ملکی (۸۷ کشته و ۵۲ زخمی) را در ولایت هلمند ثبت کرد.

^{۱۲۳} آتش بس عید قربان بین دولت افغانستان و طالبان بتاريخ ۳۱ جولای شروع شده تا ۲ آگست ادامه داشت.

^{۱۲۴} نامه ای مورخ ۲۵ اکتبر ۲۰۲۰ طالبان به یوناما، در اوراق بخش خدمات حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

یک موتر تخریب شده در ساحه انفجار در کابل افغانستان، تاریخ ۲۸ دسمبر ۲۰۲۰. حمله ی متذکره کارمندان اداره احصائیه و معلومات را هدف قرار داد که در نتیجه ۱ زن ملکی گشته شده و ۱۳ فرد ملکی دیگر بشمول ۴ زن و ۹ مرد مجروح گردید. داعش مسئولیت حمله را به عهده گرفت. عکس از هدایت الله عامد/ EFE – EPA.

۲. حملات عمدی که افراد ملکی و اشیای ملکی را هدف قرار می دهد

طالبان وارد خانه برادرش شدند. آنها سپس او را در حدود ۲۰ متری خانه اش بردند و به ضرب گلوله کشتند. تنها اشتباه برادرش این بود که او به پولیس نان تهیه و تدارک می کرد [...] برادرش فقیر بود. او نان می پخت و سپس آن را به پولیس تحویل می داد و از این طریق خرج خانواده اش را تأمین می کرد. او تنها کسی بود که پول پیدا می کرد و مراقب خانواده خود بود.

- مردی که برادرش قربانی کشتار هدفمندانه طالبان شد

مصاحبه تلفونی یوناما با برادر قربانی، ۱ سپتامبر ۲۰۲۰

در سال ۲۰۲۰، یوناما به ثبت حملات عناصر مخالف دولت ادامه داد که عمداً شهروندان ملکی و اشیای ملکی را هدف قرار می داد، به ویژه از طریق شلیک کردن های هدفمند و حملات مواد منفجره تعبیه شده علیه افراد ملکی، بشمول کارمندان ملکی دولت افغانستان، قوه قضاییه، رسانه ها، سازمانهای غیردولتی و موسسات صحتی و آموزشی. یوناما همچنین ادامه حملات عناصر مخالف دولت علیه فعالان جامعه مدنی، رهبران مذهبی، بزرگان قبایل، اقارب ملکی پرسنل نیروهای امنیتی ملی و افراد طرفدار دولت افغانستان را ثبت کرد. حملات به اقلیت های مذهبی که مسئولیت آنرا شاخه خراسان داعش پر عهده گرفت، در سال ۲۰۲۰ همچنان ادامه داشت، به ویژه حملاتی که جمعیت مسلمان شیعه را که بیشتر آنها نیز از گروه قومی هزاره و اقلیت مذهبی سیک هستند، هدف قرار داده است.

یوناما به طرف های درگیر یادآوری می کند که حملاتی که عمداً افراد ملکی یا اشیای ملکی را هدف قرار می دهد، نقض فاحش حقوق بشردوستانه بین المللی است و ممکن است به جنایات جنگی منجر شود. بعلاوه، هنگامی که به عنوان بخشی از یک حمله گسترده یا سیستماتیک علیه یک جمعیت ملکی خاص مانند حملات مداوم شاخه خراسان داعش با هدف قرار دادن اقلیتهای مذهبی انجام می شود، این حملات ممکن به جنایاتی علیه بشریت منجر شود.

افغانستان: حملات عمدی بالای اهداف یا افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۲۰

۷۶۴ کشته

۱۱۴۲ مجروح

۱۹	در ۱۹ حادثه عبادت کنندگان و عبادت گاهها هدف قرار گرفته است
۵۴	در ۵۴ حادثه مراقبت های صحنی هدف قرار گرفته است
۲۹	در ۲۹ حادثه کارمندان نهادهای عدلی و قضایی هدف قرار گرفته است
۲۲	در ۲۲ حادثه فعالین جامعه مدنی هدف قرار گرفته است
۲۱	در ۲۱ حادثه نهادهای غیر دولتی هدف قرار گرفته است
۱۵	در ۱۵ حادثه روزنامه نگاران و کارکنان رسانه هدف قرار گرفته است
۲۵	در ۲۵ حادثه آموزش و پرورش هدف قرار گرفته است
۳۹	در ۳۹ حادثه زیربناها هدف قرار گرفته است

افراد ملکی را محافظت نموده و جنگ را ختم کنید

گزارش سالانه ی یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در سال ۲۰۲۰

یوناما از همه طرفها می خواهد تعریفی از افراد ملکی را که مطابق با قوانین بین المللی بشردوستانه است، اتخاذ کرده و از آنها در برابر حمله محافظت کنند، مگر اینکه مستقیماً در درگیری ها شرکت کنند. چنین تعریفی، در نظر گرفتن ملکی بودن کلیه افرادی که نظامی نیستند، شامل این تشخیص خواهد بود که افرادی که در مناصب دولتی ملکی کار می کنند، بشمول اعضای قوه قضاییه و اعضای خانواده نظامیان، اهداف قانونی نیستند. این تعریف همچنین شامل اعضای جامعه مدنی مستقل و مدافعان حقوق بشر مانند کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان می شود.^{۱۲۵}

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰، یوناما ثبت کرد که از هر ۳ مورد تلفات افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت، ۱ حمله ناشی از حمله ای است که به طور خاص افراد ملکی یا اشیای ملکی را هدف قرار می دهد، که در نتیجه این حملات ۱۹۰۶ مورد تلفات ملکی (۷۶۴ کشته و ۱۱۴۲ زخمی) بوجود آمده است.^{۱۲۶} این رقم کاهش ۳۳ درصدی تلفات افراد ملکی را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد که عمداً افراد ملکی یا اشیای ملکی هدف قرار داده است.^{۱۲۷} عامل اصلی کاهش تلفات حملاتی که عمداً افراد ملکی را هدف قرار داده است، موارد زیر است: عدم خشونت های مرتبط به انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۰ که گریبان انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۹ را گرفته بود؛ کاهش در حملات شاخه خراسان داعش که باعث

^{۱۲۵} طالبان به طور مرتب بیانیه های مربوط به حملات در سال ۲۰۲۰ را صادر می کرد که در آن بیان می داشتند که افراد ملکی را هدف قرار نمی دهد. به عنوان مثال، صفحه تویتر ذبیح الله مجاهد

https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/1347023054235015137/photo/1 را ببینید. با این حال، یوناما هر سال حوادثی را ثبت می کند که طالبان بر اساس قوانین بین المللی بشردوستانه مسئولیت هدف قرار دادن افراد ملکی را بر عهده می گیرند و چنین حملاتی را با بیان اینکه افراد ملکی نبودند، توجیه می کند.

^{۱۲۶} در سال ۲۰۲۰، همچنین یوناما ۱۰۹ مورد تلفات ملکی (۴۸ کشته و ۶۱ زخمی) را در حملاتی که عمداً غیرنظامیان را هدف قرار داده بود، به گروه های مسلح طرفدار دولت و نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد.

^{۱۲۷} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۸۳۳ مورد تلفات افراد ملکی (۸۱۸ کشته و ۲۰۱۵ زخمی) را در اثر حملاتی که عمداً شهروندان ملکی را هدف قرار داده است، ثبت کرد.

حملاتی که عمداً افراد ملکی یا اهداف ملکی را هدف قرار داده است، نقض فاحش حقوق بین المللی بشردوستانه است و ممکن است به جانیات جنگی منجر شود.

تلفات افراد ملکی می شد (زیرا این شاخه عمدتاً افراد ملکی و اشیای ملکی را هدف قرار می دهند) و حملات انتحاری کمتر توسط طالبان که عمداً افراد ملکی یا اشیای ملکی را هدف قرار می دهد.

یوناما تقریباً نیمی از تلفات افراد ملکی را در حملاتی که عمداً افراد ملکی را هدف قرار داده بود، به طالبان و ۲۹ درصد آن را به شاخه خراسان داعش نسبت داد^{۱۲۸}. علاوه بر این، یوناما افزایش ۸۴ درصدی تعداد تلفات افراد ملکی ناشی از حملات ادعا نشده را ثبت کرده که افراد ملکی یا اشیای ملکی بطوری قصدی در آن مورد هدف قرار می گیرد که نمی تواند آن را نه به طالبان یا نه به شاخه خراسان داعش نسبت دهد، و بر این اساس آن را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داده است^{۱۲۹}. این امر با کاهش ادعاهای مسئولیت توسط طالبان و شاخه خراسان داعش مصادف می باشد.

یوناما به شدت نگران حملاتی است که کارمندان مراقبت های صبحی و شفاخانه ها را هدف قرار می دهد. این حملات به ویژه در طی بیماری همه گیری کووید-۱۹ هنگامی که افغانستان برای تأمین خدمات طبی که برای کل مردم حیاتی است، به تمام منابع محدود صبحی خود احتیاج دارد، آسیب رسان بوده است. یوناما ۵۴ مورد از این موارد را ثبت کرد که منجر به ۷۷ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴ کشته و ۴۳ زخمی) شد، بشمول با استفاده از قتل های هدفمند، استفاده از مواد منفجره تعبیه شده و تهدید و ارباب که منجر به تعطیلی مراکز صبحی شد. به عنوان مثال، بتاريخ ۱۹ جولای، در منطقه علیشنگ ولایت لغمان، طالبان با شلیک به یک امبولانس متعلق به یک فراهم کننده غیر دولتی خدمات صبحی، که یک مریض را از ولسوالی دولت شاه به شفاخانه ولایتی مهترلام منتقل کردند. در نتیجه، یک مریض ۵ ساله در داخل امبولانس در دفعتاً کشته و یک زن زخمی شد. بتاريخ ۱۶ می، در شهر خوست، ولایت خوست، مود منفجره تعبیه شده وسیله نقلیه معاون صحت عامه ولایت خوست را هدف قرار داد و وی و دو محافظ را زخمی کرد. وقتی پولیس برای کمک به محل حادثه رسید، انفجار دیگر ناشی از مواد منفجره تعبیه شده ۳ پولیس و ۱ ملکی دیگر را زخمی کرد^{۱۳۰}.

در جریان سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۹ حادثه را که کارمندان ادارات عدلی و قضائی در افغانستان را هدف قرار داده بودند، بشمول قضات و افراد ملکی دیگر که برای محاکم و خرنوالی کار می کردند، ثبت کرد، که منجر به ۴۴ مورد تلفات افراد ملکی (۲۷ کشته و ۱۷ زخمی) شد. به عنوان مثال، بتاريخ ۲۲ جون در شهر کابل، موترسایکل سواران مسلح به یک موتر نوع کرولا حامل کارمندان مرکز عدلی و قضائی توقیفگاه بگرام شلیک کردند. در نتیجه، هر ۵ سرنشین موتر مذکور کشته شدند. هیچ گروه عناصر مخالف دولت مسئولیت این حادثه را بر عهده نگرفت. در یک حادثه دیگر، بتاريخ ۱۰ می ۲۰۲۰، در شهر قندهار، یک خرنوال توسط ۲ طالبان سوار بر یک موترسایکل مورد اصابت گلوله قرار گرفت و زخمی شد. طالبان مسئولیت حمله را برعهده گرفتند و اظهار داشتند که آنها خرنوال را به دلیل "بودن در صفوف دشمن" بعنوان فرد ملکی در نظر گرفته نمی شود^{۱۳۱}.

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۲ حمله از سوی عناصر مخالف دولت را که فعالان جامعه مدنی و مدافعان حقوق بشر مربوط به درگیری مسلحانه را هدف قرار دادند، ثبت کرد و منجر به کشته شدن ۱۸ فرد ملکی، زخمی شدن ۷ تن دیگر و ۱۳ مورد اختطاف شد. از زمان آغاز مذاکرات صلح افغانستان در ۱۲ سپتامبر، یوناما به طور خاص با افزایش چنین حوادثی و تأثیر ویرانگر آن بالای مدافعان حقوق بشر نگران است^{۱۳۲}. در یک مورد، بتاريخ ۲۷ جون، در شهر کابل، انفجار مواد منفجره

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۹۳۸ مورد تلفات ملکی (۴۴۵ کشته و ۴۹۳ زخمی) را در اثر حملاتی را عمداً غیرنظامیان را هدف قرار داده بود، به طالبان، و ۵۵۴ مورد تلفات ملکی (۱۸۲ کشته و ۳۷۲ زخمی) به شاخه خراسان داعش نسبت داد.

^{۱۲۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۹۳۸ مورد تلفات ملکی (۴۴۵ کشته و ۴۹۳ زخمی) را در اثر حملاتی را عمداً غیرنظامیان را هدف قرار داده بود، به طالبان، و ۵۵۴ مورد تلفات ملکی (۱۸۲ کشته و ۳۷۲ زخمی) به شاخه خراسان داعش نسبت داد.

^{۱۲۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما در مقایسه با ۲۲۵ مورد تلفات ملکی (۴۵ کشته و ۱۸۰ زخمی) در سال ۲۰۱۹، یوناما ۴۱۳ مورد تلفات ملکی (۱۳۶ کشته و ۲۷۷ زخمی) در اثر حملات هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی را به عناصر نامشخص دولت نسبت داد. در سال ۲۰۲۰، یوناما همچنین کشته شدن یک فرد ملکی در از چنین حادثه را به تحریک طالبان پاکستان نسبت داد.

^{۱۳۰} برای معلومات بیشتر مراجعه شود به: فصل سوم، بخش د. تأثیر درگیری مسلحانه بر مراقبت های صبحی.

^{۱۳۱} نامه مورد ۲۱ جولای ۲۰۲۰ طالبان به یوناما که در اوراق یوناما موجود است.

^{۱۳۲} بتاريخ ۱۵ فبروری ۲۰۲۱، یوناما گزارشی در مورد کشتار مدافعان حقوق بشر، روزنامه نگاران و کارمندان رسانه ها در افغانستان منتشر کرد، که همچنین شامل حوادث خارج از چارچوب محافظت از افراد ملکی به دلیل عدم توانایی یوناما در تعیین وجه درگیری آنها است.

تعبیه شده یک تن از کارکنان کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، بنام فاطمه "ناتاشه" خلیل، مسوول روابط تمویل کنندگان، و جاوید فولاد، راننده آن کمیسیون را کشت. هیچ گروهی مسئولیت حمله را بر عهده نکرد^{۱۳۳}. وظیفه اولیه دولت محافظت از حق حیات است و باید تدابیری را برای محافظت، بشمول تعامل با جوامع برای درک تهدیدها و اقدام به رسیدگی به علائم هشدار دهنده کند. همچنین باید تحقیقات دقیق از حوادث را انجام دهد. در این راستا، یوناما از این واقعیت استقبال می کند که به دنبال دادخواهی توسط جامعه مدنی، دولت در اول دسامبر سال ۲۰۲۰ کمیسیونی مشترک برای حمایت از مدافعان حقوق بشر ایجاد کرد^{۱۳۴}.

تصویر یک صنف درسی در دانشگاه کابل بعد از آنکه مردان مسلح به تاریخ ۲ نومبر بالای دانشجویان فیر نمودند و نیز نارنجک انداختند. داعش مسئولیت حمله را به عهده گرفت. عکس از رحمت گل/AP.

یوناما ۱۵ حمله مربوط به درگیری به روزنامه نگاران و کارمندان رسانه ها را ثبت کرد که منجر به ۶ کشته و ۸ زخمی شد و باعث شد افغانستان به عنوان یکی از خطرناک ترین کشورهای جهان برای روزنامه نگاری باقی بماند. یوناما پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان در ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰، به ویژه در مورد افزایش چنین تلفاتی نگران است، که همچنین تأثیر مهمی بر روزنامه نگاران در سراسر افغانستان داشته است^{۱۳۵}. به عنوان مثال، در ۱۲ نوامبر، در شهر لشکرگاه، ولایت هلمند، الیاس داعی، یک روزنامه نگار بر اثر انفجار ماین چسپکی بر وسیله نقلیه اش، کشته شد. سه ملکی دیگر که در همان وسیله نقلیه بودند زخمی شدند. هیچ گروهی مسئولیت این حادثه را بر عهده نگرفت. در تاریخ ۱۰ دسامبر، در شهر جلال آباد، ولایت ننگرهار، دو مرد سوار بر یک وسیله نقلیه نوع ریکشا، ملاله میوند، روزنامه نگار و راننده او را به ضرب گلوله کشتند. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را بر عهده گرفت.

^{۱۳۳} برای معلومات بیشتر به گزارش شش ماهه یوناما در رابطه به محافظت افراد ملکی مراجعه کنید

^{۱۳۴} مراجعه شود به: https://aop.gov.af/en/news_details/V.0.5

^{۱۳۵} بتاريخ ۱۵ فبروری ۲۰۲۱، یوناما گزارشی در مورد کشتار مدافعان حقوق بشر، روزنامه نگاران و کارمندان رسانه ها در افغانستان منتشر کرد، که همچنین شامل حوادث خارج از چارچوب محافظت از افراد ملکی به دلیل عدم توانایی یوناما در تعیین وجه درگیری آنها است.

یوناما ۲۱ واقعه مربوط به درگیری را که در آن پرسنل سازمان های غیر دولتی، بشمول ماین پاک های بشردوستانه مورد هدف قرار گرفتند، ثبت کرده و در نتیجه ۷ مورد تلفات ملکی (۶ کشته و ۱ زخمی) بوجود آمده است. این امر همچنین شامل ۱۶ واقعه ربودن ۴۲ فرد ملکی می شود. به عنوان مثال، در ۶ آگست، در شهر مزار-حیراتان در منطقه شورتپه در ولایت بلخ، طالبان کاروان ماین پاک را متوقف کردند. یکی از رانندگان قصد فرار داشت، اما طالبان با شلیک از ناحیه پای وی را زخمی کردند. طالبان راننده دیگری را ربودند و یکی از وسایل نقلیه نهاد ماین پاک را بردند. فرد ربوده شده در ۱۲ آگست بدون آسیب آزاد شد.

یوناما همچنین ۲۵ حمله از سوی عناصر مخالف دولت را ثبت کرد که در آن تاسیسات آموزشی، پرسنل مربوط به نهادهای آموزشی یا افراد ملکی به گونه قصدی مورد هدف قرار گرفتند هنگامی که آنها در تاسیسات آموزشی مذکور حضور داشتند. این حملات منجر به ۱۹۴ مورد تلفات ملکی (۶۳ کشته و ۱۳۱ زخمی) در یک دوره دو هفته ای شد، شاخه خراسان داعش مسئولیت دو حمله را بر عهده گرفت که در آن تاسیسات آموزشی در کابل مورد هدف قرار گرفتند. در حمله نخست، در ۲۴ اکتوبر، در شهر کابل، یک مهاجم انتحاری شاخه خراسان داعش مواد منفجره خود را در نزدیکی خروجی یک مرکز آموزشی (آمادگی پوهنتون) منفجر کرد. در نتیجه، ۴۰ فرد ملکی کشته و ۷۹ نفر زخمی شدند که عمدتاً شاگردان مرکز آموزشی مذکور بودند و به جامعه هزاره تعلق دارند. سپس، در تاریخ ۲ نوامبر، افراد مسلح شاخه خراسان وارد پوهنتون کابل در شهر کابل شدند و ۱۹ ملکی را کشتند و ۵۲ ملکی دیگر را با فیر سلاح های سبک و نارنجک های دستی زخمی کردند. علاوه بر این، صدها محصل از ترس هدف قرار گرفتن از پوهنتون فرار کردند. در تاریخ ۳۱ دسامبر، ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان اظهار داشت که یک نفر را به جرم طراحی و برنامه ریزی حمله به پوهنتون کابل به اعدام محکوم کرده است و ۵ نفر دیگر در رابطه با حمله به پوهنتون کابل مجازات حبس دریافت کرده اند^{۱۳۶}. یک محصل دختر گزارش دست اول حمله را به یوناما داد:

"ما در حال مطالعه مضمون" مطالعات فرهنگ اسلامی "بودیم [که] ناگهان شخصی در صنف فریاد زد که مهاجمان در راهرو هستند. من کاملاً شوکه شدم [...] نمی دانستم چه کاری انجام دهم، اما متوجه شدم که برخی از همصنفی های ما در حال شکستن پنجره ها هستند. همه از طبقه دوم بیرون می پریدند. من [...] متوجه شدم که مهاجمان از قبل به من نزدیک بودند [...] و من نیز چنین کردم. وقتی به زمین برخورد کردم، درد شدیدی در کمر و پاهایم احساس کردم و نزدیک بود ضعف کنم، اما متوجه شدم که مهاجمان از قبل در صنف بودند و به سمت ما فیر می کردند. [...] ساکنان اطراف و دوکان داران با بریدن از سیم خاردارها در قسمت بالا به ما کمک کردند تا از دیوار عبور کنیم [...] خانواده ام من را به شفاخانه خصوصی بردند و در آنجا سه روز بستری شدم [...] هنوز هم نمی توانم به درستی راه بروم به درد کمر و پاهایم من هنوز نمی توانم روزی را فراموش کنم که افراد مسلح به همصنفی های من فیر می کردند و آنها بر روی زمین می افتادند^{۱۳۷}."

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۱۹ حادثه که در آن افراد و عبادتگاهها توسط عناصر مخالف دولت هدف قرار گرفتند و منجر به ۱۱۵ مورد تلفات افراد ملکی (۶۰ کشته و ۵۵ زخمی) شد. به عنوان مثال، در ۱۹ می، هنگام افطار، در شهر چاریکار ولایت پروان، افراد مسلح به مسجد خواجه خیل حمله کردند. این حمله منجر به کشته شدن ۱۱ مرد ملکی و زخمی شدن شش نفر دیگر (۴ مرد و ۲ پسر) شد. هیچ گروهی مسئولیت آنرا بر عهده نگرفت.

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۳۹ مورد حمله عمدی توسط عناصر مخالف دولت را ثبت کرد که در آن ساختمانهای ملکی، بشمول خانه ها و مکاتب و زیرساخت های ملکی بشمول جاده ها، پل ها، برج های مخابراتی و شبکه برق را هدف قرار داده است. به عنوان مثال، بتاريخ ۵ جنوری، در منطقه درزاب در ولایت جوزجان، طالبان برج های مخابراتی فراهم کنندگان مخابرات را به آتش کشیدند. بتاريخ ۱۰ فبروری، در منطقه مقور در ولایت بادغیس، طالبان یک پایه برق را با مواد منفجره تعبیه شده نابود کردند و باشندگان ساحه تحت پوشش آن پایه برق را برای دو هفته بدون برق گذاشتند. یوناما همچنین ۶ حادثه را ثبت

^{۱۳۶} مراجعه شود به: <https://fb.watch/YNbTZJXmWb/>

^{۱۳۷} مصاحبه تلففونی با قربانی، ۲ دسامبر ۲۰۲۰.

کرد که در آن طالبان منازل متعلق به اعضای خانواده جنگجویان شاخه خراسان داعش در ولایت کنر بین جنوری و مارچ ۲۰۲۰ را به آتش کشیدند.

یوناما همچنین ۷۲ حمله را ثبت کرده است که در آن عناصر مخالف دولت در سال ۲۰۲۰ عمداً کارمندان یا ساختمانهای ملکی دولتی را هدف قرار داده اند. این حملات منجر به ۴۷۸ مورد تلفات ملکی (۱۱۹ کشته و ۳۵۹ زخمی) شد که ۲۵ درصد افزایش تعداد افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال قبل را نشان می دهد. به عنوان مثال، در ۲۰ دسامبر، در شهر کابل، مواد منفجره تعبیه شده انتحاری که بوسیله یک وسیله نقلیه، کاروان واسطه نقلیه یکی از اعضای ولسی جرگه، مجلس نمایندگان مردم را هدف قرار داد و منجر به کشته شدن ۱۰ ملکی و زخمی شدن ۴۴ نفر دیگر بشمول عضو ولسی جرگه شد.

حملات شاخه خراسان داعش علیه اقلیت های مذهبی

یوناما از بابت ادامه حملات شاخه خراسان داعش علیه اقلیت های مذهبی در سال ۲۰۲۰ به شدت نگران است. یوناما الگوی این نوع حملات توسط شاخه خراسان داعش را از سال ۲۰۱۶ ثبت کرده است.^{۱۳۸}

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۰ واقعه را ثبت کرد که منجر به ۳۰۸ مورد تلفات ملکی (۱۱۲ کشته و ۱۹۶ زخمی) شد، که عمدهً اقلیت مذهبی مسلمان شیعه را هدف قرار دادند، که بیشتر آنها نیز به گروه قومی هزاره تعلق دارند. یوناما همچنین حملاتی را ثبت کرد که طی آن اقلیت مذهبی سیک و اقلیت مذهبی مسلمان صوفی مورد هدف قرار گرفتند. به عنوان مثال، در ۶ مارچ ۲۰۲۰، در شهر کابل، شاخه خراسان داعش ۳۳ ملکی را کشته و ۷۹ نفر را با پرتاب نارنجک و فیر سلاح های سبک زخمی کرد. مهاجمان اجتماع بزرگی از افراد عمدهً متعلق به اقلیت مسلمان شیعه، قوم هزاره را هدف قرار دادند که درگذشت عبدالعلی مزاری، رهبر سابق حزب سیاسی حزب وحدت اسلامی را گرامی می داشتند. شاخه خراسان داعش مسئولیت این حمله را برعهده گرفت. در تاریخ ۲۵ مارچ، در شهر کابل، مهاجمان مسلح با استفاده از اسلحه سبک و نارنجک دستی به یک مکان عبادی محلی سیک ها وارد شدند، جایی که تعداد زیادی از سیک ها، بشمول مردان، زنان و اطفال، در یک مراسم عبادی شرکت کردند. مهاجمان ۲۶ ملکی را کشته و ۱۱ نفر دیگر را زخمی کردند. روز بعد، در ۲۶ می، مواد منفجره تعبیه شده در نزدیکی مراسم سوزاندن سکه ها برای قربانیان حمله منفجر شد و یک ملکی زخمی شد. شاخه خراسان داعش مسئولیت هر دو حادثه را بر عهده گرفت. در ۳ دسامبر، در شهر جلال آباد، ولایت ننگرهار، یک روحانی صوفی (تصوف) به دلیل اعتقادات مذهبی خود توسط شاخه خراسان با ضرب گلوله کشته شد.

حملاتی که عمدهً افراد ملکی را هدف قرار داده است، نقض جدی قوانین بین المللی بشردوستانه است و ممکن است به جنایات جنگی منجر شود.^{۱۳۹} علاوه بر این، اگر به عنوان بخشی از یک حمله گسترده یا سیستماتیک علیه هر ملکی انجام شود، این اقدامات همچنین می تواند جنایات علیه بشریت تلقی شود.^{۱۴۰} به ویژه، هنگامی که علیه گروهی قابل شناسایی مانند اقلیت مذهبی مسلمان شیعه، به دلایل مذهبی یا سایر موارد شناخته شده، هدایت شود، این حملات ممکن است به جرم آزار و اذیت تعبیر شود.^{۱۴۱}

حملات به اقلیت های مذهبی باعث ایجاد رعب و وحشت بر حقوق افراد برای ابراز افکار و عقاید خود و انجام سنت ها و فعالیت های فرهنگی و مذهبی خود را آزادانه و بدون ترس، بشمول مراسم مذهبی در عبادتگاه ها، بزرگداشت ها، تعلیمات و تجمعات اجتماعی می کند.

^{۱۳۸} برای جزئیات، مراجعه شود به: گزارش سالانه یوناما در رابطه به محافظت افراد ملکی ۲۰۱۷، صفحات ۴۱ الی ۴۲ (فبروری ۲۰۱۸)؛ همچنین مراجعه شود به: گزارش ویژه یوناما در مورد حملات علیه مکانهای عبادت، رهبران مذهبی و زیارت کنندگان (نوامبر ۲۰۱۷).

^{۱۳۹} ماده سوم مشترک پروتکل الحاقی دوم، مواد ۴ (۲)، ۱۳ (۲)؛ اساسنامه روم، مواد ۸ (۲) (ج) و ۸ (۲) (i) (e)؛ مطالعه حقوق بشردوستانه بین المللی مرسوم ICRC، قواعد ۱، ۶، ۸۹، ۱۵.

^{۱۴۰} به عنوان مثال، جنایات علیه بشریت همانطور که در ماده ۷ اساسنامه روم تعریف شده است، شامل موارد زیر می شود: قتل، نابودی؛ یا آزار و اذیت علیه هر گروه یا مجموعه قابل شناسایی به دلایل سیاسی، نژادی، ملی، قومی، فرهنگی، مذهبی، جنسیتی یا سایر موارد و سایر اقدامات غیرانسانی با یک شخصیت مشابه، عمدهً باعث آزار بزرگ، یا صدمه جدی به بدن یا سلامت روحی یا جسمی می شود در صورتیکه این کار به عنوان بخشی از یک حمله گسترده یا سیستماتیک علیه هر فرد ملکی، با داشتن آگاهی از حمله، انجام شود.

^{۱۴۱} برای مثال، مراجعه شود به: مواد ۱۸ و ۲۷ میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶) و کمیته حقوق بشر سازمان ملل، نظر عمومی شماره ۲۳ در مورد ماده ۲۷ (۱۹۹۴).

یوناما بار دیگر بر تعهد دولت برای اطمینان از امنیت و مصونیت اقلیت ها، بشمول اقلیت های مذهبی و قومی، در همه زمان ها، بشمول در طول فعالیت های مذهبی و فرهنگی آنها، تأکید می کند. دولت همچنین باید اطمینان حاصل کند که هرگونه حمایت از نفرت ملی، نژادی یا مذهبی که به معنای تحریک تبعیض، خصومت یا خشونت باشد، توسط قانون منع شده و چنین قانونی تطبیق می شود.^{۱۴۲}

حوادث ناشی از مواد منفجره تعبیه شده و قتل های هدفمند منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت در ماههای پایانی سال ۲۰۲۰.

در سال ۲۰۲۰، یوناما افزایش حوادث ناشی از مواد منفجره تعبیه شده و قتل های هدفمند توسط عناصر مخالف دولت را ثبت کرد که مسئولیت آنرا هیچ یک از عناصر مذکور بر عهده نگرفته و نمی توانست به طالبان یا به شاخه خراسان داعش نسبت داده شود، با توجه به اینکه طالبان در چندین مورد مسئولیت را انکار کردند. یوناما پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان در ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰، که تا پایان سال ادامه داشت، افزایش ویژه ای در تلفات افراد ملکی از چنین حملاتی را ثبت کرد.^{۱۴۳}

در تاریخ ۱۸ اکتوبر، یک انفجار مواد منفجره جا سازی شده در وسیله نقلیه که مقرهای ولایتی پولیس ملی افغانستان را در شهر چغچران، ولایت غور هدف قرار داد^{۱۴۴}، منجر به کشته شدن ۱۵ مرد ملکی و زخمی شدن ۱۷۳ نفر دیگر (۱۲۵ مرد، ۳۳ پسر، ۹ دختر و ۶ زن) شد و این حادثه را به یک واقعه تبدیل کرد که باعث بیشترین تلفات ملکی در سال ۲۰۲۰ شد. در ۲۴ نوامبر ۲۰۲۰، تقریباً در ساعت ۴:۴۰ بعد از ظهر، در مرکز شهر بامیان، ولایت بامیان، دو مورد مواد منفجره تعبیه شده کنترل ذریعه مخابره به طور متوالی در مدت زمان تقریباً دو دقیقه در دو مکان جداگانه در داخل در محوطه بازار بامیان منفجر شدند که سبب کشته شدن ۱۸ ملکی (۱ دختر، ۱ پسر و ۱۶ مرد) و زخمی شدن ۶۰ نفر دیگر (۱ دختر، ۱ پسر، ۵ زن و ۵۵ مرد) شد.^{۱۴۵} طالبان از طریق حساب رسمی تویتر خود دخالت شان را درین رویداد انکار کردند^{۱۴۶}. در ۲۰ دسامبر، انفجار مواد منفجره تعبیه شده انتحاری توسط وسیله نقلیه در برابر کاروان موترهای آقای خان محمد، عضو ولسی جرگه (پارلمان) و تاجر منفجر شد. در این حادثه، ۱۰ ملکی (۱ دختر، ۲ پسر، ۴ مرد، ۳ مرد با سن نامشخص) کشته شدند و ۴۴ ملکی (۶ پسر، ۴ دختر، ۳ زن، ۳۱ مرد) بشمول آقای خان محمد، زخمی شدند.

^{۱۴۲} میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، ماده ۲۰

^{۱۴۳} از ۱ اکتبر تا ۳۱ دسامبر، یوناما ۳۹۳ مورد تلفات ملکی (۷۴ کشته و ۳۱۹ زخمی) را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داد، که ۴۸ درصد از کل تلفات افراد ملکی مربوط به عناصر نامشخص مخالف دولت است. برای کسب معلومات بیشتر در مورد حملات علیه مدافعان حقوق بشر، روزنامه نگاران و کارمندان رسانه ها پس از آغاز مذاکرات صلح افغانستان، به گزارش ویژه یوناما در این زمینه مراجعه کنید، که در ۱۵ فبروری ۲۰۲۱ منتشر شد.

^{۱۴۴} به شهر فیروزکوه نیز معروف است.

^{۱۴۵} این حادثه منجر به بیشترین مورد تلفات ملکی شد که یوناما از زمان آغاز اسناد سیستماتیک در سال ۲۰۰۹ در ولایت بامیان ثبت کرده است.

^{۱۴۶} مراجعه شود به: https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/133130137072053799?s=20

به تاریخ ۱۸ اکتوبر یک موتر مملو از مواد انفجاری در نزدیکی ساختمان قوماندانی امنیه شهر جعفران ولایت غور منفجر گردید که منجر به کشته شدن ۱۵ فرد ملکی و جراحت ۱۷۳ فرد ملکی بشمول ۱۲۵ مرد، ۳۳ پسر، ۹ دختر و ۶ زن گردید. این حادثه بیشترین تلفات افراد ملکی را در سال ۲۰۲۰ بخود اختصاص داده است. هیچ گروه مسئولیت این حمله را نه پذیرفت. عکس از منصور خسرو.

یوناما همچنین یک رشته نگران کننده ترور یا سایر حملات هدفمند علیه اعضای پارلمان و قوه قضائیه، روزنامه نگاران و سایر افراد ملکی را در پایان سال ۲۰۲۰ ثبت کرد. در رابطه به برخی از این حوادث، یوناما تا زمان انتشار این گزارش هنوز مشخص نکرده بود که آیا تلفات افراد ملکی باید به طالبان نسبت داده شود یا به شاخه خراسان داعش، و بر این اساس تلفات اولیه را به عناصر نامشخص مخالف دولت نسبت داده است.

یک نمونه از حادثه منسوب به عناصر نامشخص مخالف دولت در ۱۳ دسامبر ۲۰۲۰، حدود ساعت ۸:۲۰ صبح، در منطقه کارتی نو در شهر کابل (ناحیه ۸) رخ داد، هنگامی که افراد مسلح ناشناس یک خارنوال را در حالی که بسوی دفتر کاری خود می رفت، با ضرب گلوله کشتند. در همان روز در ناحیه ۱۶ شهر کابل، یک یک بمب چسپکی به موتر یکی از اعضای پارلمان منفجر شد و منجر به کشته شدن دو مرد ملکی و زخمی شدن دو نفر دیگر شد که آنها همه همکاران و نزدیکان آن نماینده مجلس بودند. در ۲۱ دسامبر، رئیس انجمن روزنامه نگاران در شهر غزنی هنگامی که برای نماز شام در شهر غزنی، ولایت غزنی در حال رفتن به مسجدی بود، توسط دو موترسایکل سوار مورد اصابت گلوله قرار گرفت و کشته شد. سخنگویان وزارت داخله دولت افغانستان و طالبان این حمله را محکوم کردند^{۱۴۷}. همچنین تعدادی از حوادث رخ داده است که یوناما قادر به نتیجه گیری در مورد دخالت هیچ یک از طرفین درگیری نبود - طبق روش معمول آن اداره، چنین حوادثی در این گزارش گنجانده نشده است.

یوناما از عناصر مخالف دولتی مسئول چنین حملاتی می خواهد تا هدف قرار دادن افراد ملکی را متوقف کرده و استفاده بدون تفکیک مواد منفجره تعبیه شده را متوقف کنند و به آنها یادآوری می کند که هر دو مورد نقض شدید قوانین بشردوستانه است و ممکن است به جرم های جنگی منجر شود.

یوناما همچنین درخواست های خود را از دولت افغانستان برای بهبود حفاظت از افراد ملکی در برابر چنین حملاتی و انجام تحقیقات دقیق در مورد حوادث تلفات افراد ملکی تکرار می کند.

^{۱۴۷} مراجعه شود به: <https://twitter.com/TariqArian3/status/۱۳۴۱۰۲۸۸۸۱۱۰۱۴۰۶۲۱۰?s=۲۰>
https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/۱۳۴۱۰۶۰۶۵۱۸۳۰۰۹۵۸۷۸?s=۲۰

۳. اختطاف افراد ملکی مرتبط با درگیری ها

عناصر مخالف دولت، به ویژه طالبان، در سال ۲۰۲۰ همچنان به اختطاف افراد ملکی با همان میزان سال قبل ادامه دادند که منجر به سلب آزادی از افراد ملکی و در بعضی مواقع، کشته و زخمی شدن آنها شد.^{۱۴۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۰۸۶ مورد اختطاف مربوط به درگیری را ثبت کرد که ۹۹ درصد آن را به طالبان نسبت داد.^{۱۴۹} نگرانی خاص افزایش آسیب جسمی ناشی از این اختطاف ها است که منجر به ۱۱۳ مورد تلفات ملکی (۷۷ کشته و ۳۶ زخمی)، دو برابر تلفات ناشی از اختطاف در مقایسه با سال ۲۰۱۹ شد. در سال ۲۰۲۰، افراد ملکی اختطاف شده شامل پرسنل غیر دولتی سازمان ها، ماین پاک ها، کارگران صحنی و افراد ملکی که برای دولت افغانستان کار می کردند، اغلب هنگامی که آنها در جاده های عمومی سفر می کردند و در پوسته های تلاشی طالبان متوقف می شدند. به عنوان مثال، در ۵ سپتامبر سال ۲۰۲۰، یک قاضی ولسوالی و محرروی در حالی که می خواستند به مرکز اداره ولسوالی بروند، توسط طالبان در منطقه دیر مالکا واقع در منطقه تنی ولسوالی خوست اختطاف شدند. آنها در طی عملیات نیروهای دفاعی و امنیتی ملی افغانستان آزاد شدند. در نتیجه این حادثه، قاضی از ناحیه پا آسیب دید. طالبان مسئولیت آنرا برعهده گرفتند.^{۱۵۰}

برخی از افراد ملکی برای مجازات یا بازداشتن آنها از انجام برخی اقدامات مانند آغاز اعتراضات مهم علیه طالبان، که منجر به محدودیت در آزادی بیان افراد ملکی شد، ربودند. به عنوان مثال، در ۱۷ ماه می در منطقه شیرین تگاب، ولایت فاریاب، ۱۱ مرد ملکی، بشمول علمای دین و بزرگان محلی، پس از شرکت در تظاهرات مسالمت آمیز علیه طالبان محلی، توسط طالبان ربوده شدند. کلیه افراد ربوده شده پس از چند روز آزاد شدند، در حالی که دو ملکی به دلیل بدرفتاری توسط طالبان مجروح شده بودند.

طالبان همچنین پرسنل ملکی سازمان ها را ربودند تا سازمان ها را مجبور یا تحت تأثیر قرار دهند تا خواسته ها یا الزامات آنها را رعایت کنند. به عنوان مثال، در ۲۱ جولای، طالبان سه کارگر یک فراهم کننده خدمات صحنی غیر دولتی را در ولسوالی حصارک ولایت ننگرهار ربودند. طالبان اظهار داشت که آنها کارگران را بازداشت کردند زیرا آنها با فراهم کنندگان خدمات صحنی یک سلسله مشکلات داشتند.^{۱۵۱} در ماه جولای، طالبان دو بار وارد ساختمان یک شرکت ساختمانی در بامیان شدند و یک محافظ امنیتی و یک مهندس را اختطاف کردند تا شرکت را مجبور به پرداخت "مالیات" به طالبان کند. هر دو بار اختطاف شدگان یک روز بعد از اختطاف آزاد شدند.

یوناما همچنین به ادامه رباییدن توسط گروه ها / عناصر مسلح و باندهای جنایتکار، به ویژه در شهرهای بزرگ مانند کابل، اشاره کرد که کمتر گزارش می شوند. در حالی که یوناما به طور سیستماتیک رباییدن را که توسط طرف های درگیر انجام نمی شود، ثبت نمی کند، اما به طور مرتب گزارش هایی از این نوع را در سال ۲۰۲۰ دریافت کرد، بشمول مواردی که کارمندان سازمان های غیر دولتی و اعضای کارکنان سازمان ملل را هدف قرار داده است.

در شرایط خاص، به ویژه هنگامی که به منظور وادار کردن شخص ثالث به ارتکاب یا ممانعت از عملی انجام می شود، ربودن افراد ملکی می تواند به عنوان گروگانگیری شناخته شود، که ممکن است به یک جنایت جنگی و نقض ماده ۳ مشترک ژنو منجر شود. کنوانسیون ها قانون بین الملل حقوق بشر نیز اختطاف را ممنوع کرده است زیرا این اقدامات محرومیت خودسرانه از آزادی است. علاوه بر این، آزادی حرکت افراد ملکی و تجارت بین ولایات و شهرها تحت تأثیر ربودن یا تهدید آن منفی است، زیرا ربودن اغلب هنگام مسافرت در جاده ها و شاهراه های اصلی رخ می دهد، که بر مسیرهای مهم تجاری تأثیر می گذارد و باعث ترس شهروندان از سفر به مکان های خاص می شود.

^{۱۴۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما اختطاف ۱۰۷۷ افراد ملکی را به طالبان نسبت داد، ۴ فرد ملکی توسط شاخه خراسان داعش و ۵ نفر توسط گروه های مسلح طرفدار دولت اختطاف شدند.

^{۱۴۹} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۵۵ مورد تلفات ملکی (۵۰ کشته و ۵ زخمی) در اثر اختطاف ۱۰۰۶ فرد ملکی را ثبت کرد.

^{۱۵۰} نامه مورخ ۲۵ اکتوبر ۲۰۲۰، در اوراق بخش حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

^{۱۵۱} نامه مورخ ۲۵ اکتوبر ۲۰۲۰، در اوراق بخش حقوق بشر یوناما موجود می باشد.

۴. مجازات های ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز و محرومیت خودسرانه از حیات

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۶ مورد مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز را از تصمیمات گرفته شده توسط ساختار عدالت موازی طالبان، بشمول در رابطه با تخلف از نورم اخلاقی یا جنسیتی مانند روابط خارج از ازدواج، ثبت کرد. این مجازات ها منجر به کشته شدن ۴ ملکی و زخمی شدن ۳ نفر دیگر شد. این حوادث شامل چهار مورد اعدام سه زن و مرد و ضرب و شتم دو زن و یک مرد بود^{۱۵۲}.

به عنوان مثال، در ۱۹ جنوری، زنی با ضرب و شتم با چوب و کیل فلزی و خفه شدن در مقابل چشمان مادرش کشته شد و انگشتان و پاهای یک مرد به عنوان بخشی از مجازات دستور داده شده توسط طالبان بخاطر داشتن رابطه جنسی خارج از ازدواج شکسته شد. در تاریخ ۲۶ جون، در ولایت فاریاب، دو نفر به عنوان مجازات به اتهام جنایات ناشی از "قضاوت" ساختار عدالت موازی طالبان، در حضور صدها نفر از جمله اطفال اعدام شدند.

این مجازات ها توسط عناصر مخالف دولت اعمال مجرمانه مطابق با قوانین افغانستان است و به معنای نقض حقوق بشر و نقض آن است. علاوه بر این، مجازات های شدید مانند اعدام ها نقض جدی قوانین بین المللی بشردوستانه را تشکیل می دهد که ممکن است به جنایات جنگی منجر شود^{۱۵۳}. بطور خاص، اعدامها در انتظار عامه غیرانسانی است و آسیب روانی افراد محکوم به اعدام و همچنین افرادی که شاهد این وقایع هستند، به ویژه اطفال، را افزایش می دهد^{۱۵۴}. یوناما از عناصر مخالف دولت می خواهد که فوراً از اعمال مجازات های ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز علیه افراد دست بکشند.

۵. قرار دادن افراد ملکی در معرض خطر: استفاده نظامی از خانه ها و سایر زیرساخت های ملکی و تحریک اقدامات خطرناک

در جریان سال ۲۰۲۰، یوناما به ثبت حوادثی ادامه داد که در آن عناصر مخالف دولت، به ویژه طالبان، افراد ملکی را در معرض خطر قرار می داد. این امر به ویژه از طریق استفاده از خانه ها و سایر زیرساخت های ملکی برای اهداف نظامی و مجبور کردن، کسب حمایت و تحریک اقدامات افراد ملکی که آنها را در معرض خطر حمله نیروهای طرفدار دولت قرار می دهد، رخ داد.

یوناما چندین مورد از درگیری طالبان با مردم ملکی، بشمول با استفاده از خانه های مسکونی برای اهداف نظامی را تأیید کرد. به عنوان مثال طالبان از خانه ها به عنوان مکانهایی استفاده می کردند که از آنجا برنامه ریزی و حمله می کردند و به عنوان مکانهایی که در هنگام تعامل با نیروهای طرفدار دولت به آنها پناه می بردند. به عنوان مثال، در ۷ فیبروری، در منطقه چهاربولک، ولایت بلخ، نیروهای امنیتی ملی افغانستان با استفاده از سیستم های غیر مستقیم سلاح، طالبان را که در مکان های مسکونی ملکی تحت پوشش خود قرار داده بودند، هدف قرار دادند. انداخت سلاح غیرمستقیم به یکی از خانه ها اصابت کرده و دو دختر، دو پسر و دو مرد را زخمی کرده و به خانه آسیب رسانده است. در تاریخ ۲۶ سپتامبر، در ولسوالی گیزاب، ولایت ارزگان، یک زن بالغ پس از اصابت مرعی هاوان نیروهای امنیتی در افغانستان در داخل خانه اش به شدت زخمی شد. لحظاتی بعدتر، طالبان به زور وارد خانه شدند. در حالی که ساکنان در تلاش بودند اشیای قیمتی خود را جمع کنند و فرار کنند، هاوان مذکور اصابت کرد. در ۱۹ اکتوبر، در منطقه دولت آباد، ولایت بلخ، گروهی از طالبان وارد خانه ای شدند و صاحبان آن را مجبور به تهیه غذا برای آنها کردند. پس از آن، چرخ بال های نیروی هوایی افغانستان یک حمله هوایی را برای هدف قرار دادن طالبان در خانه آغاز کردند و در نتیجه یک زن ۴۵ ساله زخمی شد که ساکن آن خانه بود.

^{۱۵۲} اطلاعات بیشتر در مورد این حادثه در گزارش شش ماهه یوناما ۲۰۲۰، جولای ۲۰۲۰ موجود است.

^{۱۵۳} ماده سوم مشترک کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو، صدور احکام و اجرای اعدامها بدون صدور حکم قبلی توسط محکمه که به طور منظم تشکیل می شود، ممنوع است، و این امر شامل تمام ضمانت های قضایی است که توسط افراد متمدن قابل لزوم شناخته شده است. اساسنامه روم، ماده ۸ (۲) (iv) (c).

^{۱۵۴} طبق ماده ۳ (د) مشترک کنوانسیون های ژنو و ماده ۸ (۲۲) (iv) (c) اساسنامه روم ۱۹۹۸، "اجرای اعدام ها بدون حکم قبلی توسط محکمه که به طور منظم تشکیل می شود با تضمین های قضایی که به طور کلی ضروری شناخته می شوند"، یک جنایت جنگی در درگیری های مسلحانه غیر بین المللی است. علاوه بر این، گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات های بیرحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز در گزارش خود به مجمع عمومی متذکر شد که اجرای احکام عمومی آسیب روحی افراد محکوم به اعدام را افزایش می دهد و اغلب آنها را در معرض "بی ارزش و شرم آور نمایش وسوسه و نفرت." قرار می دهد (A/۷۷/۲۷۹، بندهای ۴۰ و ۵۰).

طالبان همچنین از افراد ملکی حمایت، تحریک یا مجبور به مشارکت در فعالیتهایی می کنند که آنها را در معرض خطر قرار می دهد. به عنوان مثال، در ۱۱ ماه می، در منطقه بلخ در ولایت بلخ، گروهی از افراد ملکی توسط طالبان مجبور شدند جاده ای را تخریب کنند تا از عبور نیروهای امنیت ملی افغانستان جلوگیری کنند. نیروی هوایی افغانستان با انجام یک حمله هوایی، که منجر به ۲۲ مورد تلفات ملکی (۹ کشته و ۱۳ زخمی) شد، واکنش نشان داد. در ۱۶ اکتوبر، در ولسوالی ناوه ولایت هلمند، طالبان به دهاتیان گفتند که در داخل تاسیسات متروکه اردوی ملی افغانستان به دنبال پارچه های فلز و سایر اشیای با ارزش بگردند. اردوی ملی افغانستان شروع به شلیک هاوان کرد که به افراد ملکی پایگاه اصابت کرد که در نتیجه آن ۲ پسر کشته و ۸ مرد ملکی زخمی شدند.

یوناما بار دیگر تأکید می کند که عناصر مخالف دولت وظیفه دارند افراد ملکی را در معرض خطر قرار ندهند و یادآوری می کند که قانون بین المللی بشردوستانه قرار دادن مشترک اهداف نظامی و افراد ملکی را با هدف خاص جلوگیری از هدف قرار دادن اهداف نظامی ممنوع می کند^{۱۵۵}.

یوناما به نیروهای طرفدار دولت یادآوری می کند که عدم رعایت قوانین بشردوستانه بین المللی توسط یک طرف درگیری (به عنوان مثال با قرار دادن اهداف نظامی و اشیای ملکی در یک محل)، طرف مخالف را از تعهدات خود تحت قوانین بین المللی، بشمول تعهدات به تمام اقدامات احتیاطی عملی را برای محافظت از افراد ملکی، تفکیک افراد ملکی از جنگجویان و احترام به اصل تناسب در حمله، بشمول هنگام جمع آوری معلومات در مورد وضعیت ملکی اهداف و انتخاب ابزارها و روش های مورد استفاده، انجام دهید. این تعهدات حتی در شرایطی که یک طرف درگیر با جمعیت ملکی در یک مکان قرار می گیرد، کاهش نمی یابد.

^{۱۵۵} مطالعه حقوق بشردوستانه بین المللی ICRC، قانون ۹۷.

۵. نیروهای طرفدار دولت

من هنوز هم در اثر زخمهایی که از یک گلوله هاوان اردوی ملی افغانستان به محوطه خانواده ام اصابت کردم، از درد جسمی رنج می برم. خانه من در اثر شکستن پنجره ها خراب شده بود [...] با این حال، ما نمی توانیم به جای دیگری کوچ کنیم زیرا بسیار فقیر هستیم. [...] برخی از اعضای خانواده من به دلیل این حادثه به شدت آسیب دیدند و به عمل جراحی نیاز دارند که نمی توان در اینجا انجام داد [...] اما به دلیل محدودیت های مالی، ما نمی توانیم برای معالجه به پاکستان برویم. من و اعضای خانواده ام بسیار احساس ناامنی می کنیم. [...] زنان و اطفال همیشه می روند تا جایی خود را پنهان کنند.

- قربانی استفاده از آتش غیر مستقیم در هنگام درگیری زمینی توسط اردوی ملی افغانستان
مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۱۷ اگست ۲۰۲۰

الف. نگاه اجمالی

نیروهای طرفدار دولت مسئول ۲۵ درصد از کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ بودند. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۲۲۳۱ مورد تلفات ملکی (۸۴۱ کشته و ۱۳۹۰ زخمی) را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داد که شامل نیروهای امنیت ملی افغانستان، نیروهای نظامی بین المللی و گروه های مسلح طرفدار دولت نیز می شود. این کاهش ۲۴ درصدی در تعداد تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد^{۱۵۶}. تقریباً نیمی از افراد ملکی کشته و زخمی شده منسوب به نیروهای طرفدار دولت در اثر استفاده از آتش غیرمستقیم، بشمول در اثر گلوله های توپخانه و هاوان در جریان درگیری های زمینی می باشد که تقریباً یک سوم آن ناشی از حملات هوایی است^{۱۵۷}.

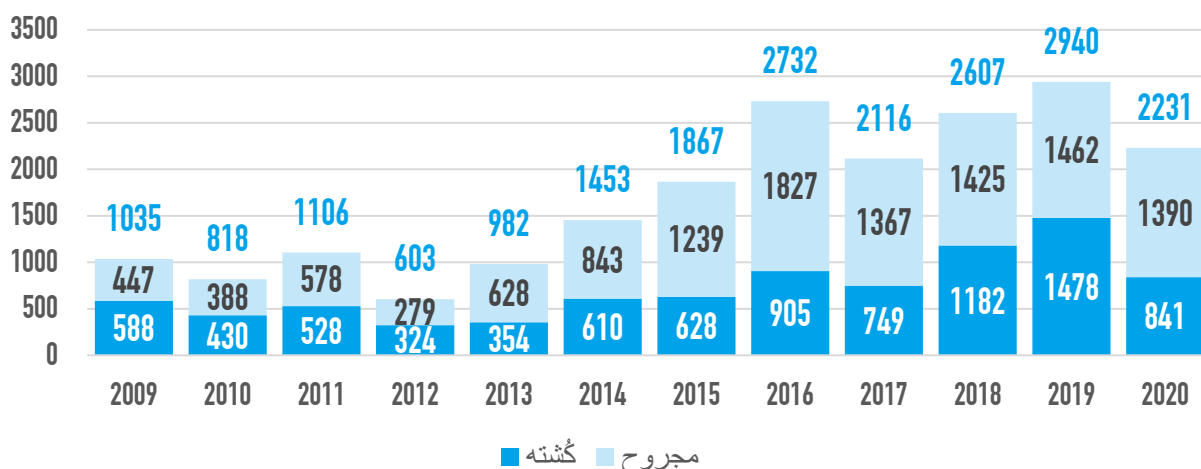
کاهش تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت در مقایسه با سال ۲۰۱۹ عمدتاً ناشی از کاهش ناگهانی تلفات افراد ملکی است که در اثر حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی کشته و زخمی می شدند. از مارچ ۲۰۲۰ بدینسو، پس از امضای توافق نامه بین ایالات متحده و طالبان در ۲۹ فبروری ۲۰۲۰، کاهش تلفات افراد ملکی با افزایش ۱۱۷ درصدی تعداد کشته ها و زخمی های ملکی ناشی از حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان بوسیله افزایش ۲۷ درصدی تلفات ملکی در اثر استفاده از آتش غیر مستقیم در هنگام درگیری های زمینی توسط اردوی ملی افغانستان جبران شد.

^{۱۵۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۹۴۰ مورد تلفات ملکی (۱۴۴۷ و ۱۴۶۲ زخمی) را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داد.

^{۱۵۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۰۸۵ مورد تلفات ملکی (۲۹۹ کشته و ۷۸۶ زخمی) را در اثر استفاده از آتش غیر مستقیم در حین انجام عملیات زمینی توسط نیروهای طرفدار دولت و ۶۹۳ مورد تلفات ملکی (۳۴۱ کشته و ۳۵۲ زخمی) را به حملات هوایی از طرف نیروهای طرفدار دولت نسبت داد.

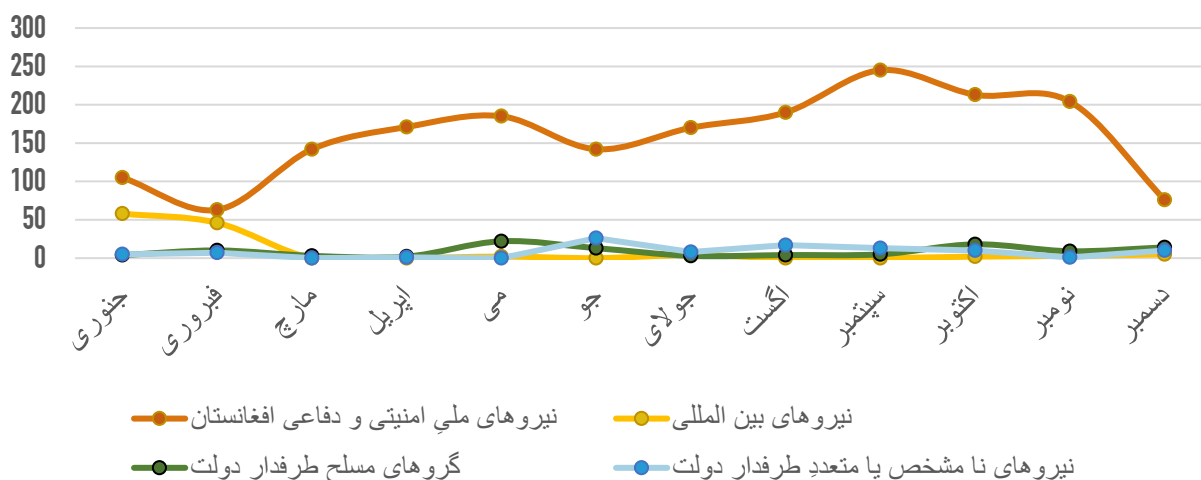
تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2009 - 2020

جدول زمانی تلفات افراد ملکی توسط گروه‌های مربوط به یک طرف جنگ - نیروهای طرفدار دولت

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2020

یوناما همچنین کاهش ۹۴ درصدی تلفات افراد ملکی در اثر عملیات تلاشی توسط نیروهای طرفدار دول، که عمدتاً ناشی از تلفات کمتر افراد ملکی از چنین عملیات منسوب به نیروهای ویژه امنیتی، نیروی محافظت خوست و نیروهای شاهین مستقر در پکتیکا بوده، را ثبت کرد^{۱۰۸}.

نیروهای امنیتی ملی افغانستان مسئول ۲۲ درصد از کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ و بیش از ۸ مورد از هر ۱۰ تلفات ملکی منسوب به نیروهای حامی دولت بودند. از این تعداد اردوی ملی افغانستان باعث اکثریت تلفات شد^{۱۰۹}. نیروهای نظامی

^{۱۰۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۱ مورد تلفات ملکی (۱۹ کشته و ۲ زخمی) را در اثر عملیات تلاشی نیروهای طرفدار دولت در مقایسه با ۳۶۰ مورد تلفات ملکی (۲۷۸ کشته و ۸۲ زخمی) در سال ۲۰۱۹، ثبت کرد.

^{۱۰۹} آمار تلفات غیرنظامیان یوناما که به اردوی ملی افغانستان منسوب شده اند شامل حملات هوایی توسط نیروی هوایی افغانستان است. اگرچه یوناما خاطر نشان می‌سازد که از نظر ساختاری مستقل هستند اما از آنها به عنوان "نیروهای مسلح افغانستان" یاد می‌شود، تا با گزارش‌های قبلی سازگار باشد، یوناما همچنان به اردوی ملی افغانستان اشاره می‌کند. برای جزئیات بیشتر به فهرست اصطلاحات، ضمیمه سوم مراجعه کنید. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر، یوناما ۱۹۰۶ مورد تلفات ملکی (۶۷۴ کشته و ۱۲۳۲ زخمی) را به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد، که ۸۵ درصد تلفات ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت را تشکیل می‌دهد. در سال ۲۰۲۰، اردوی ملی افغانستان سبب به ۱۵۴۷ مورد تلفات ملکی (۵۴۷ کشته و ۱۰۰۰ زخمی) شد، که این رقم، ۶۹ درصد از کل تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت را تشکیل می‌دهد.

بین المللی و گروه های مسلح طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ هر کدام ۱ درصد از تلفات افراد ملکی را موجب شده اند.^{۱۶۰} تلفات افراد ملکی باقی مانده توسط نیروهای نامعلوم یا متعدد طرفدار دولت ایجاد شده است.^{۱۶۱}

در سال ۲۰۲۰، بیشترین تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت در مناطق شمالی و شمال شرقی افغانستان رخ داده است که مجموعاً بیش از نیمی از تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت را تشکیل می دهد.^{۱۶۲} ولایات بلخ، فاریاب، کندز، هلمند و بغلان عبارت از پنج ولایتی بوده که بیشترین تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت در آن رخ داده که نیمی از تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت را تشکیل می دهد.^{۱۶۳}

یوناما به دلیل کاهش دوره خشونت در هفته قبل از امضای توافق نامه ایالات متحده - طالبان در ۲۹ فروری ۲۰۲۰، کاهش تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت را مشاهده کرد. یوناما افزایش تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای امنیتی ملی افغانستان را در ماه های مارچ، اپریل و می ثبت کرد. در ۱۹ مارچ، وزیر دفاع بازگشت اردوی ملی افغانستان به موقعیت "دفاع فعال" را اعلام کرد.^{۱۶۴} یوناما با اشاره به آغاز مذاکرات صلح افغانستان در ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰، سپتامبر، اکتوبر و نوامبر را به عنوان سه ماه دارای بیشترین تلفات ملکی منسوب به نیروهای امنیتی ملی افغانستان ثبت کرد.^{۱۶۵}

۱. نیروهای امنیتی ملی افغانستان

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۱۹۰۶ مورد تلفات ملکی (۶۷۴ کشته و ۱۲۳۲ زخمی) را به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد، که ۱۳ درصد افزایش تعداد تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان داده و بالاترین سطح تلفات افراد ملکی از سال ۲۰۱۶ به آنها نسبت داده شده است.

روندهای مربوط به علل تلفات افراد ملکی بین شاخه های مختلف نیروهای امنیتی ملی افغانستان متفاوت بود. در سال ۲۰۲۰، اردوی ملی افغانستان نسبت به سال قبل ۴۲ درصد تلفات ملکی بیشتر داشته است که بیشترین تلفات ملکی منسوب به اردوی ملی افغانستان در یک سال از زمان شروع ثبت منظم توسط یوناما در سال ۲۰۰۹ به اردوی ملی افغانستان بوده است.^{۱۶۶} در مقابل، یوناما تلفات افراد ملکی کمتری را در مقایسه با سال قبل به پولیس محلی افغانستان، پولیس ملی افغانستان و ریاست امنیت ملی، بشمول نیروهای ویژه امنیتی، نسبت داد.

اکثر تلفات افراد ملکی توسط نیروهای امنیتی ملی افغانستان در نتیجه استفاده از نیرو در درگیری های زمینی، به ویژه از طریق استفاده از آتش غیرمستقیم، بشمول از گلوله های توپخانه و هاوان رخ داده است.^{۱۶۷} یوناما افزایش ۱۵ درصدی تلفات افراد ملکی را که توسط نیروهای امنیت ملی افغانستان در جریان درگیری های زمینی ایجاد شده است، ثبت کرد. غالباً، اردوی ملی افغانستان از آتش غیرمستقیم در مناطق مسکونی استفاده می کرد^{۱۶۸}، که اغلب در دفاع از حملات طالبان انجام می شد و هنگامی که گلوله های توپخانه یا هاوان به خانه آنها اصابت می کرد، بارها به کل خانواده ها آسیب می رساند. در

^{۱۶۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۲۰ مورد تلفات ملکی (۸۹ کشته و ۳۱ زخمی) را به نیروهای نظامی بین المللی و ۱۰۷ مورد تلفات ملکی (۵۰ کشته و ۵۷ زخمی) را به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

^{۱۶۱} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۹۸ مورد تلفات ملکی (۲۸ کشته و ۷۰ زخمی) را به نیروهای نامشخص طرفدار دولت غیرقابل یا نیروهای متعدد، نسبت داد.

^{۱۶۲} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۷۰۵ مورد تلفات ملکی (۱۸۲ کشته و ۵۲۳ زخمی) را در منطقه شمالی به نیروهای طرفدار دولت و ۵۲۴ مورد تلفات ملکی (۲۲۳ کشته و ۳۰۱ زخمی) را در منطقه شمال شرقی به نیروهای مذکور نسبت داد.

^{۱۶۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۱۱۱ مورد تلفات ملکی (۳۹۳ کشته و ۷۲۴ زخمی) در این پنج ولایت را به نیروهای حامی دولت نسبت داد.

^{۱۶۴} مراجعه شود به: کنفرانس مطبوعاتی اسدالله خالد وزیر دفاع در تاریخ ۱۹ مارچ ۲۰۲۰ و

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-10-30-gr-section3-security.pdf>

^{۱۶۵} از ۱ سپتامبر تا ۳۰ نوامبر ۲۰۲۰، یوناما ۶۶۲ مورد تلفات ملکی (۲۳۷ کشته و ۴۲۵ زخمی) را به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد.

^{۱۶۶} در سال ۲۰۲۰، در مقایسه با ۱۰۹۳ مورد تلفات ملکی (۳۸۶ کشته و ۷۰۷ زخمی) در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۵۴۷ مورد تلفات ملکی را به اردوی ملی افغانستان نسبت داد.

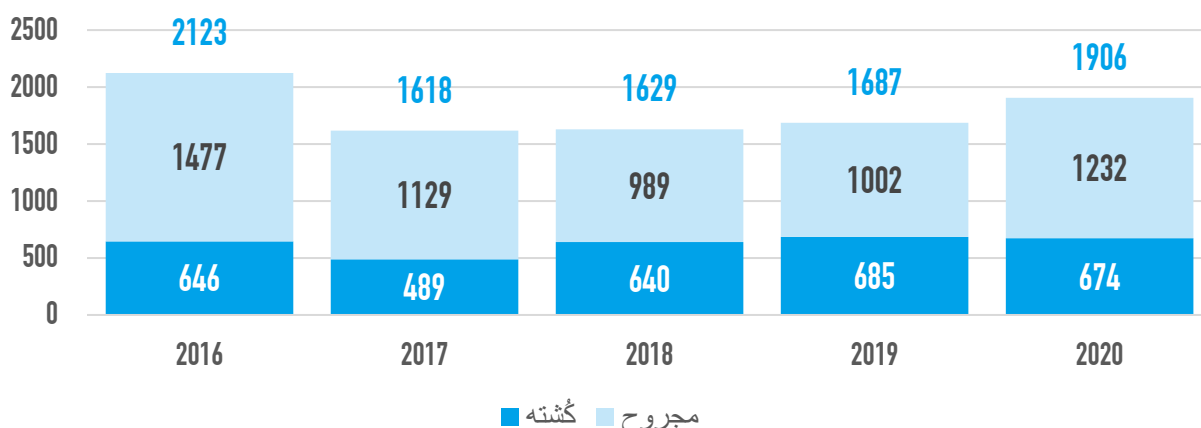
^{۱۶۷} از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۲۲۴ مورد تلفات ملکی (۳۵۹ کشته و ۸۶۵ زخمی) را در اثر عملیات زمینی به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد، که از این تعداد ۱۰۳۷ مورد تلفات ملکی (۲۸۵ کشته و ۷۵۲ زخمی) در اثر آتش غیرمستقیم بوجود آمد.

^{۱۶۸} برای کسب معلومات بیشتر در مورد درگیری های زمینی، به فصل ششم، بخش الف مراجعه کنید. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹، یوناما ۱۰۴۹ مورد تلفات ملکی (۳۱۰ کشته و ۷۹۳ زخمی) را در اثر درگیری های زمینی به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد، که از این تعداد ۸۹۹ مورد تلفات ملکی (۲۵۱ کشته و ۶۴۸ زخمی) ناشی از آتش غیرمستقیم بوجود آمد.

نتیجه، از هر ۱۰ مورد تلفات افراد ملکی در اثر استفاده از آتش غیر مستقیم توسط اردوی ملی افغانستان، ۷ مورد آنرا زنان (۲۲ درصد) و اطفال (۴۸ درصد) تشکیل می داد^{۱۶۹}.

تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۶ - ۲۰۲۰

ظاهراً در واکنش به کاهش فعالیت نیروی هوایی توسط نیروهای نظامی بین المللی که به دنبال توافق ۲۹ فبروری ایالات متحده - طالبان رونما شد، حملات هوایی نیروهای هوایی افغانستان به شکل روز افزون باعث افزایش تلفات افراد ملکی می شد زیرا پروازهای هوایی نیروهای هوایی افزایش پیدا کرد^{۱۷۰}. در سال ۲۰۲۰، حدود یک چهارم تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای امنیتی ملی افغانستان ناشی از حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان بوده است. این نیروها مسسول بیش از دو برابر تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ بودند^{۱۷۱}. همانند استفاده از انداخت های مستقیم، اثرات گسترده حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان به بسیاری از افراد ملکی در خانه هایشان آسیب رسانده که منجر به زخمی شدن اطفال (۴۵ درصد) و زنان (۱۹ درصد) که تقریباً دو سوم از تلفات افراد ملکی حمله هوایی نیروی هوایی افغانستان را تشکیل می دهند^{۱۷۲}.

تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات تلاشی توسط نیروهای امنیتی ملی افغانستان در سال ۲۰۲۰، ۹۴ درصد کاهش یافته است^{۱۷۳}. در تضاد کامل با سال ۲۰۱۹، زمانی که تلفات افراد ملکی در اثر عملیات تلاشی نیروهای امنیتی ملی افغانستان (به

طور عمده نیروهای ویژه امنیتی ریاست امنیت ملی) از زمان آغاز ثبت سیستماتیک در سال ۲۰۰۹ توسط یوناما، به بالاترین سطح از زمان رسیده بود، این تلفات افراد ملکی پس از توافق نامه ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ ایالات متحده - طالبان متوقف شد. در جریان سال ۲۰۲۰، به نظر می رسید که این نیروها خارج از سلسله قومانده رسمی دولت فعالیت کرده و با کنشگران خارجی هماهنگ می شوند.

سپتامبر، اکتوبر و نوامبر سه ماهی بوده که در آن بیشترین تلفات افراد ملکی به نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان در سال ۲۰۲۰، منسوب گردید.

^{۱۶۹} یوناما ۱۸۹ مورد تلفات زنان (۵۷ کشته و ۱۳۲ زخمی) و ۴۰۶ مورد تلفات اطفال (از ۱۱۹ کشته و ۲۸۷ زخمی) را در اثر آتش غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی توسط اردوی ملی افغانستان، ثبت کرده است.

^{۱۷۰} مراجعه شود به: مفتش کل ویژه بازسازی افغانستان، گزارش ربعوار به کانگرس ایالات متحده، ۳۰ اکتوبر، صفحه ۹۸.

^{۱۷۱} برای معلومات بیشتر به فصل پنجم (و حملات هوایی مراجعه شود. از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۵۲۶ مورد تلفات ملکی (۲۳۴ کشته و ۲۹۲ زخمی) را در اثر حملات هوایی به نیروی هوایی افغانستان نسبت داد، در حالیکه یوناما ۲۳۳ مورد تلفات ملکی (۱۱۵ کشته و ۱۱۸ زخمی) منسوب به نیروهای هوایی افغانستان را در سال ۲۰۱۹ ثبت کرده بود.

^{۱۷۲} یوناما ۲۳۸ مورد تلفات اطفال (۱۰۳ کشته و ۱۳۵ زخمی) و ۱۰۱ مورد تلفات زنان (۴۳ کشته و ۵۸ زخمی) در اثر حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان را ثبت کرده است.

^{۱۷۳} در مقایسه با ۲۴۱ مورد تلفات ملکی (۱۷۹ کشته و ۶۲ زخمی) در سال ۲۰۱۹، یوناما در سال ۲۰۲۰، ۱۵ مورد کشتار افراد ملکی را با در اثر عملیات تلاشی به نیروهای امنیتی ملی افغانستان نسبت داد.

شاخه نیروهای امنیتی ملی افغانستان	تلفات ملکی در ۲۰۲۰	تغییر فیصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۹
اردوی ملی افغانستان (با قوای هوایی افغانستان)	۱۵۴۷ مورد تلفات ملکی (۵۴۷ کشته و ۱۰۰۰ زخمی)	▲ + ۴۲ درصد
اردوی ملی افغانستان (بدون قوای هوایی افغانستان)	۱۰۲۱ مورد تلفات ملکی (۳۱۳ کشته و ۷۰۸ زخمی)	▲ + ۱۹ درصد
قوای هوایی افغانستان	۵۲۶ مورد تلفات ملکی (۲۳۴ کشته و ۲۹۲ زخمی)	▲ + ۱۲۶ درصد
ریاست عمومی امنیت ملی (بشمول نیروهای ویژه ریاست امنیت ملی)	۴۷ مورد تلفات ملکی (۲۷ کشته و ۲۰ زخمی)	▼ - ۸۰ درصد
پولیس ملی افغانستان	۷۵ مورد تلفات ملکی (۳۱ کشته و ۴۴ زخمی)	▼ - ۱۷ درصد
پولیس محلی افغانستان ^{۱۷۴}	۲۴ مورد تلفات ملکی (۷ کشته و ۱۷ زخمی)	▼ - ۳۳ درصد
سایر نیروهای امنیتی ملی افغانستان و منسویین مشترک	۲۱۳ مورد تلفات ملکی (۶۲ کشته و ۱۵۱ زخمی)	▼ - ۹ درصد

۲. نیروهای نظامی بین المللی

در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۲۰ مورد تلفات افراد ملکی (۸۹ کشته و ۳۱ زخمی) را به نیروهای نظامی بین‌المللی نسبت داد، که ۸۵ درصد کاهش را در رقم تلفات افراد ملکی با مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد.^{۱۷۰} این کمترین رقم تلفات افراد ملکی منتسب به نیروهای نظامی بین‌المللی، از زمان (۲۰۰۹) آغاز ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی توسط یوناما، است.

در ماههای جنوری و فبروری ۲۰۲۰، یوناما سطوح مشابهی از آسیب به افراد ملکی را که توسط نیروهای نظامی بین المللی ایجاد شده بود، در مقایسه با مدت زمان مشابه در سال ۲۰۱۹ به ثبت رسانید و تلفات افراد ملکی بین اول جنوری و ۲۲ فبروری ۲۰۲۰، ۸۷ درصد از کل تلفات غیرنظامیان توسط نیروهای نظامی بین المللی در سال ۲۰۲۰ را تشکیل می داد^{۱۷۶}. سپس، تلفات افراد ملکی در اثر عملیات نیروهای نظامی بین المللی از آغاز هفته کاهش خشونت از تاریخ ۲۲ تا ۲۸ فبروری، متوقف شد که متعاقباً توا ففنامه میان امریکا و طالبان بتاريخ ۲۹ فبروری سال ۲۰۲۰ منعقد گردید. پس از آن، نیروهای بین المللی عملیات هوائی خود را به میزان قابل توجهی کاهش دادند، تقریباً هیچ چنین یک حادثه ای باعث تلفات افراد ملکی در بقیه سال ۲۰۲۰ نشد. با این حال، نیروهای نظامی بین المللی تأیید کردند که برخی عملیات های هوائی ادامه داشته و اظهار داشتند که اگر "مطابق با توافق نامه" مورد حمله قرار گیرند، از نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان دفاع خواهند کرد و درباره حملات هوائی انجام شده پس از فبروری ۲۰۲۰ بیانیه های رسمی را به اطلاع عموم رسانده اند^{۱۷۷}.

۱۷۴ پس از پایان تمویل بودجه پولیس محلی افغانستان در ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۰، پولیس محلی افغانستان با اکثر اعضای خود که برای انتقال به اردوی ملی افغانستان - نیروی سرحدی یا پولیس ملی افغانستان معرفی شده بودند، رسماً منسوخ شد.

^{۱۷۰} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۷۸۸ مورد تلفات ملکی (۵۵۹ کشته و ۲۲۹ زخمی)، رای به نیروهای نظامی، بین المللی، نسبت داد.

^{۱۷۶} از ۱ جنوری تا ۲۲ فروری ۲۰۲۰، یوناما ۱۰۴ مورد تلفات ملکی (۷۸ کشته و ۲۶ زخمی) را به نیروهای نظامی بین المللی نسبت داد.

^{۱۷۷} طور مثال، مراجعه شود به: https://twitter.com/USFOR_A/status/۱۲۴۶۷۵۶۷۴۵۴۴۵۲۸۵۸۹۰.

https://twitter.com/USFOR_A/status/1176117625970074816 https://twitter.com/USFOR_A/status/1176117625970074816

۱۳۱۵۶.۲۸۴۴۸.۹.۸.۸۳۲

۳. گروه های مسلح طرفدار دولت

گروه های مسلح طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ باعث ۱۰۷ مورد تلفات ملکی (۵۰ کشته و ۵۷ زخمی) شدند که این رقم ۴۲ درصد کاهش در تلفات افراد ملکی نسبت به سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۱۷۸} موارد کمتری از تلفات ملکی منسوب به نیروهای محافظت خوست و نیروهای شاهین مستقر در پکتیکا دلیل اصلی کاهش تلفات ملکی مذکور بود. در سال ۲۰۲۰، بیش از نیمی از تلفات افراد ملکی توسط گروه های مسلح طرفدار دولت در اثر درگیری های زمینی بوجود آمد.^{۱۷۹} با این حال، یوناما همچنان به ثبت تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند (۲۶ درصد) و آسیب افراد ملکی به دلیل تهدید و ارباب (۱۰ درصد) توسط این گروه ها در سال ۲۰۲۰ ادامه داد که این امر مایه نگرانی است.^{۱۸۰}

تعداد تلفات افراد ملکی منسوب به نیروی محافظت خوست در سال ۲۰۲۰، ۵۲ درصد کاهش یافته است، در حالی که تمام تلفات افراد ملکی منسوب به این گروه در سه ماه آخر سال رخ داده است.^{۱۸۱} بین ماه های اکتوبر و دسامبر سال ۲۰۲۰، یوناما ۸ حادثه منسوب به نیروهای محافظت خوست را ثبت کرد که منجر به کشته شدن ۱۲ ملکی در ولایت خوست، بشمول قتل عمدی در جریان عملیات تلاشی و درگیری های زمینی، شد.

در اکتوبر ۲۰۲۰، نیروهای شاهین یک پسر را در جریان درگیری زمینی با طالبان در منطقه اورگون، ولایت پکتیکا کشتند. این رقم ۹۸ درصد کاهش تعداد تلفات افراد ملکی توسط این نیروها در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۱۸۲}

بر خلاف سال قبل، که بیشترین تلفات افراد ملکی از جانب گروه های مسلح طرفدار دولت در منطقه جنوب شرقی توسط نیروهای محافظت خوست و نیروهای شاهین بوقوع پیوسته بود، در سال ۲۰۲۰، بیشترین موارد تلفات افراد ملکی توسط گروه های مسلح طرفدار دولت به گروه های محلی که در منطقه شمال شرقی افغانستان فعال استند، نسبت داده شده است. آنها بیشتر در هنگام درگیری های زمینی و از طریق قتل های هدفمند باعث تلفات افراد ملکی می شدند.^{۱۸۳} به عنوان مثال، در ۲۴ می ۲۰۲۰، در جریان آتش بس عید سعید فطر، در منطقه کلافاگان، ولایت تخار، دو گروه مسلح محلی طرفدار دولت به دلیل اختلاف شخصی بین قومندانان به یکدیگر حمله کردند. در نتیجه این درگیری زمینی بین دو گروه متذکره، ۸ فرد ملکی کشته و ۶ فرد ملکی دیگر زخمی شدند.

یوناما مکرراً تأکید می نماید که دولت نخستین حامل احترام، محافظت و تحقق حقوق بشر بشمول حق حیات، حق آزادی و حق امنیت مردم افغانستان است. بنابراین یوناما از دولت می خواهد تا گروه های مسلح طرفدار دولت را که خارج از سلسله مراتب فرماندهی رسمی دولت مانند نیروهای محافظت خوست و نیروهای شاهین فعالیت می کنند، منحل و یا به طور رسمی در صفوف نیروهای امنیتی ملی افغانستان پس از انجام بررسی امنیتی و رویه های عملیاتی که مطابق با قوانین بین المللی بشردوستانه و حقوق بین الملل حقوق بشر است، ادغام نماید. یوناما همچنین از دولت می خواهد که همه ادعاهای معتبر مبنی بر آسیب های ملکی، بشمول نقض قوانین بین المللی حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین المللی را با هدف اطمینان از حسابدگی، تحقیق کند.

^{۱۷۸} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۸۴ مورد تلفات ملکی (۱۰۲ کشته و ۸۲ زخمی) را به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

^{۱۷۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۵۶ مورد تلفات ملکی (۲۰ کشته و ۳۶ زخمی) را در اثر درگیری زمینی به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

^{۱۸۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۲۸ مورد تلفات ملکی (۲۲ کشته و ۶ زخمی) در اثر قتل های هدفمند و ۱۱ مورد مجروحیت افراد ملکی در اثر حوادث مبنی بر تهدید و ارباب به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

^{۱۸۱} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۵ مورد کشتار افراد ملکی را به نیروی محافظت خوست نسبت داد.

^{۱۸۲} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۶۲ مورد تلفات افراد ملکی (۵۸ کشته و ۴ زخمی) را به نیروهای شاهین نسبت داد.

^{۱۸۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۲۷ کشته و ۳۴ زخمی) را در زون شمالشرق به گروه های مسلح طرفدار دولت افغانستان نسبت داد.

ب. نوعیت حوادث که باعث بیشترین آسیب به افراد ملکی می گردد ۱. حملات هوایی

روز عروسی من بود و نزدیکانم قصد داشتند سایر اقربا را به عروسی دعوت کنند. آنها با موتر شخصی مارفتند که صدای طیاره قوای هوایی افغانستان شنیده شد. برادرم موتر را متوقف و فرار نمود تا به مکانی امن پنهان شود در حالیکه، پدرم اصرار داشت که او باید در داخل موتر کنار پدرم بماند. در آن لحظه، حمله هوایی آغاز شد و برادرم در آن محل کشته شد. ما آرزوهای زیادی برای مراسم عروسی داشتیم و برادرم می گفت که او برای خوشبختی من هر کاری می کند، اما متأسفانه، ما یک عاقبت بسیار ناخوشایندی داشتیم.

- برادر مردی که در حمله هوایی قوای هوایی افغانستان کشته شد

مصاحبه تلفونی یوناما با برادر قربانی، ۱ جولای ۲۰۲۰

از ۱ جنوری تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما ۶۹۳ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴۱ کشته و ۳۵۲ زخمی) توسط حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده است که ۳۴ درصد کاهش در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۱۸۴} در سال ۲۰۲۰، حملات هوایی ۸ درصد همه تلفات افراد ملکی را تشکیل داد که این رقم کاهش ۲ درصد را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد در حالیکه حملات هوایی باعث ۱۰ درصد کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۹ شده بود.

همانطور که نیروی هوایی افغانستان عملیات های هوایی خود را افزایش داد و نیروهای نظامی بین المللی به دنبال توافقنامه مورخ ۲۹ فبروری بین ایالات متحده و طالبان، عملیات های خود را کاهش داد^{۱۸۵}، یوناما روند کاهش دهنده تلفات افراد ملکی بین این دو طرف متحد در جنگ را ثبت کرد.

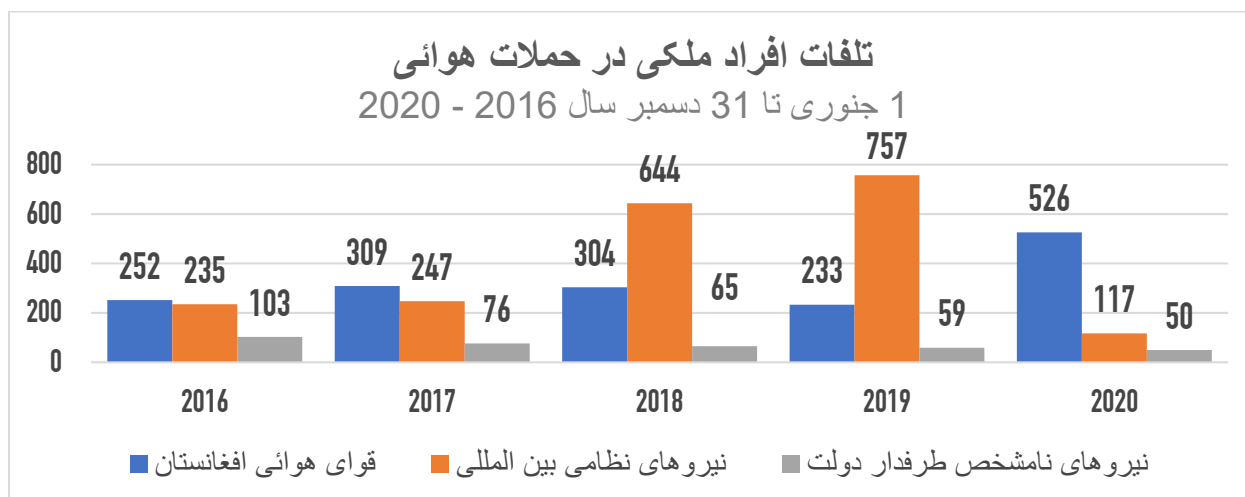
تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان به سطح بی سابقه ای رسید که منجر به ۵۲۶ مورد تلفات ملکی (۲۳۴ کشته و ۲۹۲ زخمی) شده که این رقم ۱۲۶ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.^{۱۸۶} این بالاترین میزان تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی توسط نیروی هوایی افغانستان از زمان (۲۰۰۹) شروع ثبت سیستماتیک توسط یوناما است. در سال ۲۰۲۰، تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان ۷۶ درصد از کل تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی را تشکیل می داد، در حالی که حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی ۱۷ درصد از کل تلفات افراد ملکی را به خود اختصاص داد. باقیمانده تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی به نیروهای نامشخص طرفدار دولت نسبت داده شد.

^{۱۸۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۰۴۹ مورد تلفات ملکی (۷۰۲ کشته و ۳۴۷ زخمی) را در اثر حملات هوایی ثبت کرد.

^{۱۸۵} فرماندهی هوایی آموزش، مشاوره و کمک (TAAC-Air) اظهار داشت که نیروی هوایی افغانستان ساعات پرواز خود را افزایش داده است، منجمه به دلیل نیاز عملیاتی بیشتر و کاهش حمایت از طرف نیروهای نظامی بین المللی. مراجعه شود به: فصل امنیتی چهل و نهمین گزارش ربعوار بازرس کل ویژه باز سازی افغانستان به کنگره (۳۰ اکتوبر ۲۰۲۰) که از لینک ذیل اخذ شده است:

<https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-1-3-qr-section3>

^{۱۸۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۳۳ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱۵ کشته و ۱۱۸ زخمی) را در اثر حملات هوایی به نیروی هوایی افغانستان نسبت داد.

تلفات افراد ملکی منسوب به حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی ۸۵ درصد در مقایسه با سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است.^{۱۸۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۱۷ مورد تلفات افراد ملکی (۸۹ کشته و ۲۸ زخمی) را در اثر حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی ثبت نمود، که پایین ترین سطح از زمان شروع ثبت سیستماتیک یوناما از سال ۲۰۰۹ بدینسو، را نشان می دهد. یوناما تقریباً تمام این تلفات افراد ملکی را به حملات هوایی نیروهای نظامی بین المللی که قبل از ۱۷ فبروری انجام شده بود، منسوب کرد.^{۱۸۸}

یوناما با نگرانی خاطرنشان می کند که فیصدی تلفات زنان و اطفال در اثر حملات هوایی در سال ۲۰۲۰ به ۶۱ درصد با مقایسه با ۴۵ درصد در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است.^{۱۸۹} غالباً تلفات ملکی زمانی اتفاق می افتد که حمله هوایی جنگجویان را در يك منطقه مسکونی، هدف قرار میدهد، و در عین حال به ساختمانهای مسکونی برخورد می کند که به تمام خانواده ها صدمه می رساند. به عنوان مثال، در ۲۰ نوامبر، در ولسوالی گیزاب ولایت ارزگان، نیروی هوایی افغانستان طالبان را در یک منزل که در آنجا افراد ملکی حضور داشتند هدف قرار داد، که در نتیجه ۶ فرد ملکی (۲ دختر، ۲ زن و ۲ مرد) کشته، چهار طفل مجروح و شمار نامشخص جنگجویان طالبان تلف گردیدند. جنگجویان طالبان وارد خانه ها شده بودند و سپس نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان را از داخل هدف قرار دادند. این حادثه در جریان یک جنگ طولانی بین طالبان و نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان در اکتوبر و نوامبر سال ۲۰۲۰ در ولسوالی گیزاب ولایت ارزگان رخ داده است. در ۲۷ نوامبر ۲۰۲۰، در ولسوالی کمری، ولایت بادغیس، نیروی هوایی افغانستان یک حمله هوایی را علیه خانه یک جنگجوی طالبان انجام داد که منجر به تلفات ۱۶ فرد ملکی (۱۳ کشته و ۳ زخمی) گردید که تمام قربانیان زنان و اطفال، بشمول ۶ طفل از ۲ ماه تا ۳ ساله، بودند.

یوناما همچنین تصدیق می نماید که نیروی هوایی افغانستان اقدامات را برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی انجام می دهد. نیروی هوایی افغانستان به یوناما گزارش داد که بین مارچ ۲۰۲۰ و فبروری ۲۰۲۱، بیش از يك سوم تقریباً ۶۰۰۰ حمله هوایی "برنامه ریزی شده یا به دلیل حضور افراد ملکی در محل مورد هدف، یا خطر تخریب ملکیت های عامه ملکی و یا به دلیل تغییر در موقعیت هدف، عملی نگردید. علاوه بر این، نیروی هوایی افغانستان گزارش داد که در عین زمان متذکره، ۳۴ مورد عملیات برنامه ریزی شده را به دلیل حضور افراد ملکی و یا مساجد و ملکیت های عامه، در جریان پرواز فسخ نموده اند.^{۱۹۱} با این حال، با توجه به افزایش تعداد تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان در سال ۲۰۲۰،

^{۱۸۷} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۷۵۷ مورد تلفات افراد ملکی (۵۴۶ کشته و ۲۱۱ زخمی) را در اثر حملات هوایی به نیروهای نظامی بین المللی نسبت داد.
^{۱۸۸} قبل از ۱۷ فبروری، یوناما ۱۰۴ مورد تلفات ملکی (۷۸ کشته و ۲۶ زخمی) را ثبت کرد، پس از ۱۷ فبروری، یوناما ۱۱ کشته و ۲ زخمی افراد ملکی را به ثبت رسانید.

^{۱۸۹} در سال ۲۰۲۰، یوناما ۱۲۱ مورد تلفات زنان (۵۸ کشته و ۶۳ زخمی) و ۲۹۹ مورد تلفات اطفال (۱۴۶ کشته و ۱۵۳ مجروح) در اثر حملات هوایی در مقایسه با ۱۳۵ مورد تلفات زنان (۷۶ کشته و ۵۹ زخمی) و ۳۴۱ مورد تلفات اطفال (۲۱۱ کشته و ۱۳۰ زخمی) در سال ۲۰۱۹، را به ثبت رسانید.

^{۱۹۰} خاطر نشان میگردد که بخشی از این معلومات که تقریباً ۱۱ ماه را دربر میگیرد، خارج از چارچوب زمانی این گزارش است.

^{۱۹۱} نامه ای مورخ ۱۸ فبروری ۲۰۲۱ نیروی هوایی افغانستان عنوانی یوناما

یوناما بر اهمیت توسعه و بهبود طرزالعمل های تاکتیکی، قواعد جنگ و سایر روش ها جهت محافظت بهتر از افراد ملکی تأکید می نماید.

یوناما یادآوری می نماید که قوانین بشردوستانه بین المللی همه طرفین درگیر در جنگ را مکلف میدارد تا تمام تدابیر عملی احتیاطی را به خرج بدهند تا از کشتار و مجروحیت تصادفی افراد ملکی و ورود خسارات مالی بر اهداف ملکی جلوگیری نموده و یا به هرگونه ی به حداقل برسانند.^{۱۹۲} این امر شامل مکلفیت به جمع آوری معلومات کافی جهت ارزیابی موثر حضور افراد ملکی در یک نقطه خاص مورد هدف، بشمول موقعیت های هدف گیری متحرک می باشد. این امر می تواند از طریق تجزیه و تحلیل شیوه زندگی افراد ملکی در منطقه و روش استفاده از ساختار خاص و یا از طریق انجام یک بررسی دقیق، شفاف، عینی و معتبر در مورد حملات هوایی که منجر به تلفات افراد ملکی گردیده با توجه به ارزیابی اثربخشی اقدامات احتیاطی اعمال شده، تحقق پیدا کند.^{۱۹۳}

طرفین درگیر موظف اند که اصل تناسب را در برنامه ریزی و اجرای یک عملیات هوایی رعایت کنند و اگر آشکار شود که احتمال تفوق صدمه به افراد ملکی نسبت به مزیت نظامی پیش بینی شده بیشتر است، حمله را لغو یا متوقف نمایند.^{۱۹۴}

یوناما همچنین به طرفین متخاصم یادآور میشود که حتی اگر یکی از طرف های درگیر به قوانین بین المللی بشردوستانه احترام نگذارد، این امر سبب معاف شدن تعهدات طرف های دیگر دخیل در جنگ در قبال حقوق بین المللی بشردوستانه نمی گردد.^{۱۹۵} اصل تناسب بدون در نظر گرفتن اینکه آیا حملات هوایی به عنوان بخشی از یک عملیات برنامه ریزی شده و هدفمندانه انجام می پذیرد و یا اینکه در حمایت از نیروهای زمینی موجود در ساحه جنگ، قابل اجرا می باشد.

تلفات ملکی در اثر حمله هوایی قوای هوایی افغانستان، ولسوالی بهارک، ولایت تخار، بتاريخ ۲۱ اکتوبر ۲۰۲۰

یک پسر افغان که به تاریخ ۲۱ اکتوبر در ولایت تخار در نتیجه حمله هوایی قوای هوایی افغان بالای یک مدرسه مجروح شده بود، در یک شفاخانه تحت تدای قرار دارد. عکس از EPA-EFE/STR.

در تاریخ ۲۱ اکتوبر، حوالی ساعت ۲:۳۰ بعد از ظهر، در روستای هزاره قرلق در نزدیکی شهر تالقان، در ولسوالی بهارک، ولایت تخار، یک حمله هوایی نیروی هوایی افغانستان به مدرسه قریه در نزدیک یک مسجد که طبق گزارش طالبان از آن استفاده مینمودند، اصابت

^{۱۹۲} مراجعه شود به: قاعده ۱۵، مطالعات قانون عرف بین الملل کمیته بین المللی صلیب سرخ و ماده ۱۳، پروتکل الحاقی دوم.
^{۱۹۳} برای مثال، مراجعه شود به: فقرات ۴۹، ۱۳۲ و ۵۲۶ حکم محکمه جزایی بین المللی برای یوگسلاوی سابق، قضیه کوپرسکیچ
^{۱۹۴} مراجعه شود به: قاعده ۱۴، مطالعات قانون عرف بین الملل کمیته بین المللی صلیب سرخ (ICRC)
^{۱۹۵} مراجعه شود به: قاعده ۱۴۰، مطالعات قانون عرف بین الملل کمیته بین المللی صلیب سرخ (ICRC)

کرد. یوناما کشته شدن ۹ طفل (۵ پسر و ۴ دختر) را که بین ۵ تا ۹ سال سن داشتند و زخمی شدن ۱۷ فرد ملکی دیگر بشمول ۱۶ طفل (۹ دختر و ۳ پسر) و یک مرد ملکی، ملای مدرسه، را ثبت نمود. یوناما همچنان گزارش های متعددی را در مورد تلفات ملکی بیشتر، تا حدود ۱۲ کشته و ۱۸ زخمی در این حادثه دریافت نمود، که تا زمان تهیه این گزارش قادر به تثبیت آنها نگردید. این حمله هوایی همچنان باعث تخریب یک صنف درسی و سایر قسمت های مدرسه و مسجد گردید.

امرالله صالح معاون اول رئیس جمهور افغانستان از کشته شدن اطفال در این حمله انکار نموده و اعلام کرد که حمله هوایی متذکره طالبان را هدف قرار داده است. وی همچنین افزود که "مسئول انتشار این خبر جعلی و زهراگین بلافاصله دستگیر گردید است [...]"^{۱۹۶} یوناما از دولت خواسته است تا هر گونه مدرکی را برای اثبات این گفته و اظهارات مشابه در اختیار آن قرار دهد و از انجام تحقیق در این زمینه آگاه است. در زمان تهیه این گزارش، هیچ یافته ی با یوناما به اشتراک گذاشته نشد.

یوناما از نیروی هوایی افغانستان می خواهد تا به توسعه و بهبود دستورالعمل های تاکتیکی، قواعد درگیری و سایر روش ها در رابطه با استفاده از طیاره های جنگی، ادامه دهد. یوناما همچنان به نیروهای امنیتی ملی افغانستان یادآوری می کند که طبق قوانین بین المللی بشردوستانه آنها مسئولیت دارند تا کلیه اقدامات احتیاطی عملی را جهت محافظت از افراد ملکی در برابر آسیب ها، بشمول ارزیابی سبک زندگی آنها، اتخاذ نماید. نقض قوانین بین المللی بشردوستانه از یک طرف مقابل درگیر، باعث تقلیل مسئولیت طرف دیگر در این امر نمی گردد.

یوناما همچنان معلومات دریافت کرد که سخنگوی والی تخار پس از آنکه بیانیه را مبنی بر تأیید وقوع تلفات افراد ملکی در این حادثه به نشر سپرد، دولت وی را برای چند روز در حبس خانگی قرار داده و سپس از سمت اش برکنار نمود.

یوناما بر اهمیت حفظ روند آزاد معلومات و بحث آزاد در رابطه با تأثیر درگیری های مسلحانه بر غیرنظامیان تأکید می کند. همچنین تکرار می نماید که دولت باید از اقدامات و اظهاراتی که ممکن است اثرات دلهره آور داشته باشد و بحث در مورد تلفات غیر نظامیان را خاموش نماید، به ویژه در خصوص افرادی که چنین گزارش ها را تهیه می کنند، بشمول کارمندان رسانه ها، جامعه مدنی، سازمان ها، مدافعین حقوق منابع محرم و اطلاع دهندگان صوتی، جلوگیری کند.

یوناما از دولت و سایر طرف های درگیری می خواهد که تحقیقات گسترده و شفاف را در مورد ادعاهای مربوط به تلفات غیرنظامیان انجام دهند و نتایج این تحقیقات را همگانی سازند.

۲. آسیب عمدی به افراد ملکی، بشمول اعدامهای خودسرانه

در سال ۲۰۲۰، یوناما به مستند سازی حوادثی که در آن نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت عمداً به افراد ملکی آسیب رساندند، بشمول حوادثی که به اعدام های خودسرانه منجر شده است، ادامه داد. از اول جنوری تا ۳۱ دسامبر، یوناما ۴۹ مورد از این حوادث را به ثبت رسانید که منجر به تلفات ۸۰ فرد ملکی (۴۶ کشته و ۳۴ زخمی) گردیده است. یوناما ۲۹ حادثه را که باعث تلفات ۴۲ فرد ملکی (۲۳ کشته و ۱۹ زخمی) گردیده بود به نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغانستان و ۲۰ حادثه را که باعث تلفات ۳۸ فرد ملکی (۲۳ کشته و ۱۵ زخمی) گردیده بود به گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد.

در ربع اول و آخر سال ۲۰۲۰، یوناما همچنان حوادثی را به نیروهای ریاست عمومی امنیت ملی و نیروهای محافظت خوست نسبت داد که در آن افراد ملکی مظنون به دست داشتن با عناصر مخالف دولت در مواقع عمداً کشته شدند که به نظر می رسد یا می توانست به گونه مصون دستگیر شده و به مراجع ذیربط تنفیذ قانون تسلیم داده شوند. به عنوان مثال، به تاریخ ۱۵ جنوری، در ولسوالی خوگیانی ولایت ننگرهار، قطعه ۰۲ ویژه امنیت ملی در یک عملیات تلاشی، دو برادر اندر ملکی را در

^{۱۹۶} مراجعه شود به: <https://www.facebook.com/AmrullahSaleh.Afg/posts/۳۳۴۱۰۱۶۶۷۲۶۷۳۲۱۵>

<https://twitter.com/AmrullahSaleh۲/status/۱۳۱۹۲۹۳۲۶۱۹۷۹۰۸۶۸۶۱>

داخل منزل شان با ضرب گلوله کشتند. وقتی نیروها وارد خانه شدند، به زنان و اطفال دستور دادند که در بیرون منزل بنشینند. دو برادر را به یک اطاق حویلی بردند و در آنجا از آنها قبل از کشتن با ضرب گلوله بازجویی نمودند. در ۱۴ اکتوبر، در ولسوالی خوست ماتون ولایت خوست، نیروهای محافظت خوست وارد یک منزل مسکونی شدند و یک مرد ملکی را در حضور خانواده اش لت و کوب کردند. سپس، آنها مرد ملکی را به بیرون از منزل اش آوردند و با ضرب گلوله کشتند.

حوادث دیگر مربوط به استفاده از خشونت علیه افراد ملکی توسط نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان و یا گروه های مسلح طرفدار دولت پس از مشاجرات لفظی رخ داده است. این موارد اغلباً شامل استدلالها در پیوند با امتناع از پرداخت رشوه یا امتناع از انجام تقاضاهای غیرقانونی بوده است. به عنوان مثال، در ۱۵ جون، در ولسوالی مقر، ولایت غزنی، ۴ مرد و ۲ طفل توسط اعضای یک گروه مسلح طرفدار دولت زمانی مورد ضرب و شتم قرار گرفتند که آنها از انجام کار ساختمانی این گروه در پوسته تلاشی ایشان خودداری کردند. هر شش فرد ملکی مذکور در کلینیک محلی تحت معالجه صحی قرار گرفتند. در ۵ سپتامبر، یک عضو پولیس ملی افغانستان که در یک پوسته تلاشی در ولسوالی قلات، ولایت زابل کار می کرد، یک فرد ملکی را که حاضر به پرداخت پول برای عبور از پوسته تلاشی نبود، با ضرب گلوله هلاک کرد.

یوناما مواردی را که در آن گروه های مسلح طرفدار دولت و پولیس محلی افغانستان به افراد ملکی به دلیل ارتباط آنها با اعضای گروه طالبان یا با یک گروه رقیب نیروهای طرفدار دولت، و یا به دلیل اعتقاد به حمایت از طالبان حمله کرده اند، به ثبت رسانیده است. در ۴ فبروری، در ولسوالی ارگو، ولایت بدخشان، انفجار در یک دواخانه باعث کشته شدن مالک دواخانه و زخمی شدن یک فرد ملکی دیگر شد. اعضای یک گروه مسلح طرفدار دولت، دواخانه را به دلیل اختلاف با پدر مالک دواخانه، که قومندان یک گروه مسلح رقیب نیروهای طرفدار دولت بود، مورد هدف قرار دادند. به تاریخ ۳ می، در ولسوالی پلخمری ولایت بغلان، پولیس محلی افغانستان وارد یک منزل شد و یک مرد ملکی را با ضرب گلوله هلاک کردند، زیرا طالبان از خانه مقتول برای حمله بالای نیروهای پولیس محلی افغانستان، استفاده می نمودند.

یوناما تأکید می نماید که کشتن افرادی که در جنگ هیچگونه مشارکت فعال ندارند، در هر زمان و هر مکان توسط هر یک از طرف های درگیر در جنگ، طبق ماده مشترک سوم کنوانسیون های ژنیو، ممنوع بوده و ممکن است یک جنایت جنگی تلقی گردد. بر علاوه، حتی اگر طرفین جنگ با یافته های یوناما در مورد وضعیت غیرنظامی افرادی که عمداً در جریان عملیات ها کشته شده اند، موافق نباشند، یوناما تأکید میورزد که، طبق قوانین بین المللی بشردوستانه، اعمال خشونت در برابر حیات، به ویژه قتل یا شکنجه افراد غیر محارب، ممنوع است و ممکن است جنایت جنگی تلقی گردد. این امر شامل حال همه افرادی می شود که در ساحه تحت حاکمیت طرف مخالف قرار داشته و یا افرادی که به گونه روشن قصد تسلیم شدن را اظهار کنند، به شرط آنکه از هرگونه عمل خصمانه خودداری نموده و سعی در فرار نداشته باشد^{۱۹۷}. بدین ترتیب، هرگاه نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان یا گروه های مسلح طرفدار دولت افرادی را که دیگر تهدید محسوب نمیشوند، بازداشت و از بین ببرند، کشتن آنها نقض قانون بین المللی بشردوستانه تلقی میگردد، البته بدون در نظر داشت آنکه ایشان افراد ملکی بودند یا خیر و این عملکرد یک جنایت جنگی محسوب می شود.

همچنین، یوناما تکرار می کند که بر اساس قانون بین المللی حقوق بشر، کشتار غیرقانونی یک شخص به معنای نقض حق حیات تلقی می شود. دولت ها باید در مورد استفاده از اعمال قوه مرگبار توسط ماموران شان در چارچوب عملیات های تنفیذ قانون و حالاتیکه در آن موارد مشکوک نقض حق حیات در جریان درگیری مسلحانه ارتکاب یافته باشد، را تحقیق نمایند^{۱۹۸}.

^{۱۹۷} مراجعه شود به: قاعده ۴۷، مطالعات قانون عرف بین الملل کمیته بین المللی صلیب سرخ - ICRC

^{۱۹۸} مراجعه شود به پاراگراف های ۹، ۱۰ و ۱۷ اصول سازمان ملل متحد در مورد پیشگیری و تحقیق موثر در مورد اعدامهای فرا قانونی، خودسرانه و بدون حکم محکمه مصوب مورخ ۲۴ می ۱۹۸۹ توسط قطعنامه شماره ۱۹۸۹/۶۵ شورای اقتصادی و اجتماعی. همچنان، مراجعه شود به قطعنامه های شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد درگیری های مسلحانه غیر بین المللی که از همه طرف ها خواستار احترام به قوانین بین المللی حقوق بشر و نظر کلی شماره ۳۶ در مورد حق حیات، کمیته حقوق بشر، ۳۶ / GC / CCPR / C

۶. درگیری های زمینی و مواد انفجاری باقیمانده از جنگ

الف. درگیری های زمینی: غیرنظامیان گیرمانده در تیراندازی متقابل

برای نخستین بار از سال ۲۰۱۶ بدینسو، درگیری های زمینی عامل اصلی تلفات غیرنظامیان محسوب میشود که ۳۶ درصد کل تلفات غیرنظامیان را در سال ۲۰۲۰ تشکیل میدهد. از اول جنوری الی ۳۱ دیسامبر ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۱۵۴،۳ مورد تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی ۱۹۹ را که شامل (۸۷۲ نفر کشته و ۲۸۲،۲ نفر مجروح) میشود، به ثبت رسانیده است. درحالیکه این رقم یک افزایش اندکی را در مقایسه با تعداد تلفات افراد ملکی از همچو رویداد در سال قبل ۲۰۰ نشان میدهد، چیزیکه مشخصاً موجب نگرانی می باشد اینست که رقم کشته شدگان افراد ملکی در نتیجه درگیری های زمینی الی ۱۴ درصد افزایش پیدا نموده است. برعلاوه، تعداد حادثات ناشی از درگیری های زمینی که باعث تلفات افراد ملکی گردیده الی ۱۳ درصد ۲۰۱ افزایش را نشان میدهد. زنان و اطفال بیشتر از نصف مجموع تلفات غیرنظامیان ناشی از درگیری های زمینی را در سال ۲۰۲۰ تشکیل میدهند.

در سال ۲۰۲۰، نیروهای طرفدار حکومت عامل ۴۲ درصد تلفات غیرنظامیان در درگیری های زمینی گردیدند که شامل ۳۲۸،۱ فرد ملکی (۳۸۹ کشته و ۹۳۹ مجروح) گردیده و پنج درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ ۲۰۳۲۰ نشان میدهد. اردوی ملی افغانستان مسئول بیشتر از ۷۰ درصد این تلفات بوده و این رقم به صورت نگران کننده ۲۹ درصد بیشتر از آن است که در سال ۲۰۱۹ ۲۰۴۲۰ به اردوی ملی افغانستان در جریان درگیری های زمینی، نسبت داده شده بود.

عناصر مخالف حکومت مسئول ۴۲،۱ مورد تلفات غیرنظامیان (۲۷۱ کشته و ۷۷۱ مجروح) بودند که یک بر سوم حصه کل تلفات غیرنظامیان ناشی از درگیری های زمینی را تشکیل میدهد و یک کاهش ۱۵ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ ۲۰۵۲۰ نشان میدهد. این امر تا حدی به دلیل کاهش ۴۸ درصدی در میزان تلفات غیرنظامیان ناشی از درگیری های زمینی منتسب به دولت اسلامی عراق و شام – ولایت خراسان یا داعش در مقایسه با سال ۲۰۱۹ ۲۰۶۲۰ می باشد. یوناما همچنان ۱۰ درصد کمتر تلفات غیر نظامیان منتسب به طالبان را در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال قبل ۲۰۷ به ثبت رسانید. این کاهش عمدتاً به دلیل عدم رخداد درگیری های زمینی مرتبط به انتخابات در سال ۲۰۲۰ صورت گرفت، چون همچو حادثات باعث تلفات زیاد غیرنظامیان در زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، ماه سپتمبر ۲۰۱۹ ۲۰۸۲۰ گردیده بود.

۱۹۹ این شامل ۲۰۲۹ مورد تلفات افراد ملکی (۵۰۸ کشته و ۱۵۲۱ مجروح) ناشی از شلیک غیرمستقیم، ۱۰۰۲ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴۷ کشته و ۷۵۵ مجروح) ناشی از تیراندازی در در جریان درگیری های زمینی و ۱۲۳ مورد تلفات افراد ملکی (۱۷ نفر کشته و ۱۰۶ نفر مجروح) ناشی از رویداد هائی است که از اثر شلیک غیرمستقیم و تیراندازی به افراد ملکی وارد گردیده و یا اینکه یوناما مشخص کرده نتوانست که این تلفات غیرنظامیان ناشی از شلیک غیرمستقیم بود و یا تیراندازی.

۲۰۰ در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۳۰۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۷۶۶ کشته و ۲۲۹۵ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را ثبت نموده بود. ۲۰۱ در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۱۲۵۱ مورد حادثات درگیری های زمینی را که در مقایسه با ۱۱۱۰ رویداد در سال ۲۰۱۹ بوقوع پیوسته بود، به ثبت رسانید.

۲۰۲ در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۵۵۵ مورد تلفات زنان ملکی (۱۵۶ کشته و ۳۹۹ مجروح) و تعداد اطفال (۳۰۴ کشته و ۸۹۱ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به ثبت رسانید.

۲۰۳ در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۱۲۶۳ مورد تلفات افراد ملکی (۳۶۶ کشته و ۸۹۷ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به نیروهای طرفدار حکومت نسبت داده است.

۲۰۴ در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۹۵۵ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸۵ کشته و ۶۷۰ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را در مقایسه با ۷۴۰ مورد تلفات افراد ملکی (۲۱۱ کشته و ۵۲۹ مجروح) در سال ۲۰۱۹، به اردوی ملی افغانستان نسبت داده است.

۲۰۵ در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۱۲۲۹ مورد تلفات افراد ملکی (۲۶۱ کشته و ۹۶۸ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به عناصر مخالف حکومت نسبت داده است.

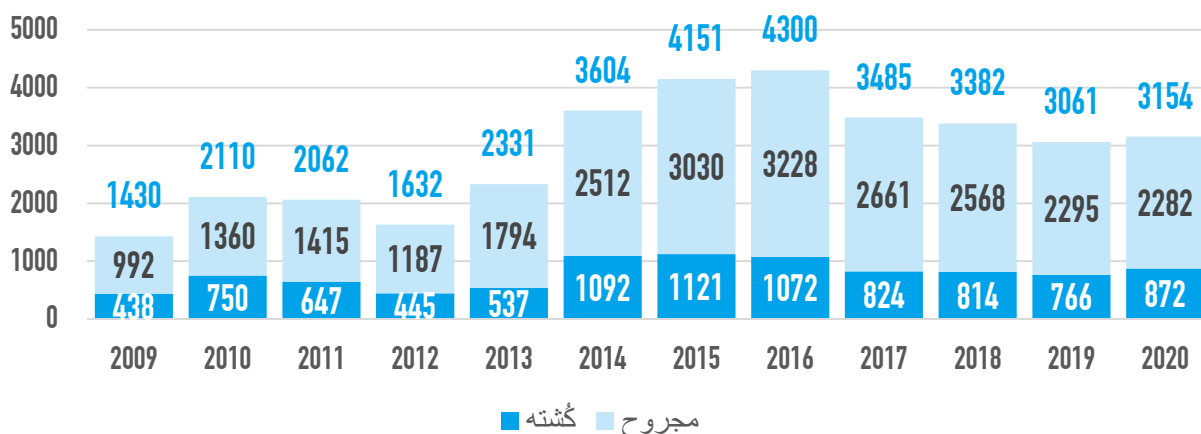
۲۰۶ در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۸۳ مورد تلفات افراد ملکی (۱۴ کشته و ۶۹ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به دولت اسلامی عراق و شام – ولایت خراسان/داعش در مقایسه با ۱۶۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۸ کشته و ۱۴۲ مجروح) توسط این گروه در سال ۲۰۱۹، نسبت داده است.

۲۰۷ در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۹۵۳ مورد تلفات افراد ملکی (۲۵۶ کشته و ۶۹۷ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به طالبان، در مقایسه با ۱۰۵۹ مورد تلفات افراد ملکی (۲۴۱ کشته و ۸۱۸ مجروح) توسط این گروه در سال ۲۰۱۹، نسبت داده است.

۲۰۸ در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۲۲۴ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸ کشته و ۱۹۶ مجروح) در جریان درگیری های زمینی مرتبط به انتخابات را به طالبان نسبت داده است.

تلفات افراد ملکی در نتیجه جنگ های زمینی

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2009 - 2020

تعداد ۷۸۴ مورد تلفات باقیمانده غیرنظامیان که شامل (۲۱۲ کشته و ۵۷۲ مجروح) میشود به تیراندازی متقابل میان نیروهای دولتی و عناصر مخالف دولت نسبت داده شد که یوناما نتوانست این رقم تلفات غیرنظامیان را به یک طرف مشخص درگیر ۲۰۹ نسبت دهد و همچنان حادثات آنسوی مرز را که به نیروهای نظامی پاکستان ۲۱۰، نسبت داده شده است.

در سال ۲۰۲۰، یوناما تفاوت های قابل توجه را در مورد تأثیر درگیری های زمینی بالای غیرنظامیان در بخش های مختلف کشور به ثبت رسانید. شانزده ولایت شاهد افزایش در میزان تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ بودند، درحالی که ۱۶ ولایت دیگر کاهش ۲۱۱ در میزان تلفات غیرنظامیان از اثر این تاکتیک را به ثبت رسانیدند. زون شمال ساحه که شاهد بیشترین تلفات غیر نظامیان ناشی از درگیری های زمینی بود و به دنبال آن زون های شمالشرق و جنوب ۲۱۲ شاهد بیشترین رقم تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری

های زمینی بودند. هفت ولایتی که شاهد بیشترین رقم تلفات غیرنظامیان ناشی از درگیری های زمینی بودند، عبارت اند از فاریاب، بلخ، کندز، غزنی، هلمند، کندهار و بغلان که تعداد تلفات غیرنظامیان در این ولایات بیشتر از نصف مجموع تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی ۲۱۳ را تشکیل داده است.

زنان و اطفال بیشتر از نصف تلفات ملکی ناشی

از درگیری های زمینی را در سال ۲۰۲۰ تشکیل

میدهند.

^{۲۰۹} یوناما به تعداد ۶۳۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۸۴ کشته و ۴۴۶ مجروح) ناشی از تیراندازی های متقابل میان طرف های درگیر را که طرف مسئول مشخص شده نتوانست، به ثبت رسانیده است.

^{۲۱۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۱۵۴ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸ نفر کشته و ۱۲۶ نفر مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را به تیراندازی مرزی نیروهای نظامی پاکستان نسبت داده است.

^{۲۱۱} در سال ۲۰۲۰، یوناما افزایش در میزان تلفات غیرنظامیان ناشی از درگیری های زمینی را در ولایات های بدخشان، بادغیس، بلخ، دایکندی، غزنی، غور، جوزجان، قندهار، کاپیسا، خوست، لوگر، ننگرهار، نیمروز، پکتیکا، ارزگان و میدان وردک، به ثبت رسانید.

^{۲۱۲} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۸۷۳ مورد تلفات افراد ملکی (۲۰۸ کشته و ۶۶۵ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را در زون شمال، به تعداد ۵۲۲ مورد تلفات افراد ملکی (۱۷۹ کشته و ۳۴۳ مجروح) را در زون شمالشرق، به تعداد ۵۱۶ مورد تلفات افراد ملکی (۱۵۵ کشته و ۳۶۱ مجروح) را در زون جنوب، به ثبت رسانید.

^{۲۱۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۳۷۶ مورد تلفات افراد ملکی (۶۹ کشته و ۳۰۷ مجروح) ناشی از درگیری های زمینی را در ولایت فاریاب، ۳۴۹ مورد (۱۰۵ کشته و ۲۴۴ مجروح) را در ولایت بلخ، ۲۱۸ مورد (۸۶ کشته و ۱۳۲ مجروح) را در ولایت کندز، ۱۹۵ مورد (۵۹ کشته و ۱۳۶ زخمی) را در ولایت غزنی، ۱۸۷ مورد (۸۱ نفر کشته و ۱۰۶ نفر مجروح) را در ولایت هلمند، ۱۵۲ مورد (۲۴ کشته و ۱۲۸ مجروح) را در ولایت قندهار و به تعداد ۱۳۴ مورد (۳۸ کشته و ۹۶ مجروح) را در ولایت بغلان به ثبت رسانید.

۱. آتش غیر مستقیم: گلوله های توپخانه، هاوان و راکت

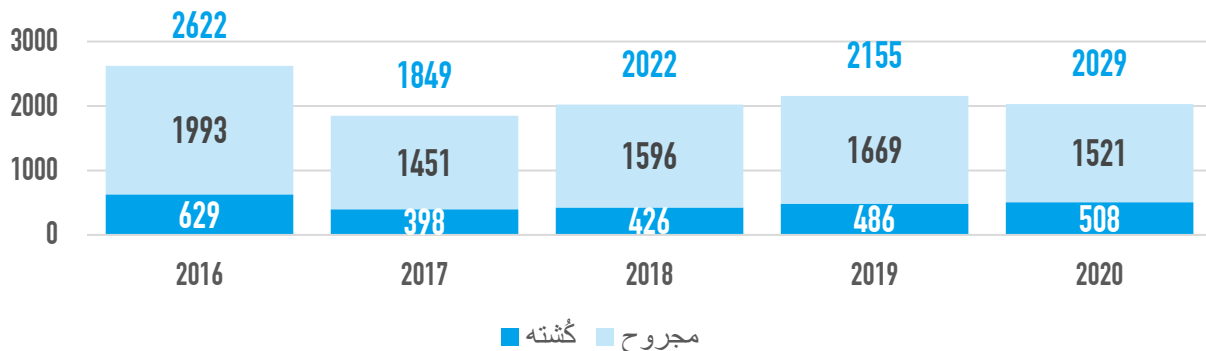
"این رویداد هولناک زنده گی ما را از بین برد و ما هیچگاه تصور نمی کردیم که همچو حادثه ی اتفاق بیفتد. من دختر جوان ام را از دست دادم، خانم ویکتن از اعضای خانواده خسران ام که با من زنده گی میکرد، معیوب گردیدند. خانه من خساره دیده است و اکنون به مشکلات مالی مواجه هستم، زیرا آنچه را که داشتم صرف تداوی خانم ام که متأسفانه تا هنوز هم از معیوبیت رنج میبرد، نمودم {...} فکر میکنم هیچ چیزی بدتر از این نیست."

-- مردی که قربانی هوگیری زمینی میان نیروهای دفاعی و امنیتی افغانستان و طالبان شده است.

مصاحبه تلفونی یوناما با این قربانی بتاريخ ۱۵ ماه می ۲۰۲۰ صورت گرفت.

تلفات افراد ملکی توسط فیرهای غیر مستقیم در جریان جنگ های زمینی

1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2016 - 2020

در سال ۲۰۲۰، آتش غیر مستقیم، منجمله کارگیری از آتش توپخانه، هاوان و راکت، پیوسته باعث بخش اعظم تلفات غیر نظامیان در جریان درگیری های زمینی - که ۶۴ درصد را تشکیل میدهد- گردیده است. بین اول جنوری و ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۲۰۲۹، ۲ مورد تلفات افراد ملکی ناشی از آتش غیرمستقیم را که شامل (۵۰۷ کشته و ۱،۵۲۱ مجروح) بود، به ثبت رسانید. این درحالیست که رقم کشته شدگان افراد ملکی در نتیجه آتش این نوع سلاح ها به پنج درصد در مقایسه با سال ۲۰۱۹ افزایش پیدا کرد، و رقم افراد ملکی که در نتیجه آتش غیرمستقیم مجروح گردیدند ۹ درصد^{۲۱۴} کاهش نمود. تقریباً از هر سه نفر تلفات غیرنظامیان ناشی از آتش غیرمستقیم^{۲۱۵} در جریان درگیری های زمینی، دونفر آنها را زنان و اطفال تشکیل داده است. افراد ملکی اغلباً زمانی که آتش توپخانه، هاوان و یا راکت خانه های آنها را خساره مند و یا تخریب میکرد، آسیب دیدند.

از تاریخ اول جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، نیروهای طرفدار حکومت باعث تلفات ۱،۰۸۵ فرد ملکی (۲۹۹ کشته و ۷۸۶ مجروح) با استفاده از آتش غیرمستقیم در جریان منازعات مسلحانه گردیدند. این رقم مشابه به تعداد تلفات غیرنظامیان که در سال ۲۰۱۹ ثبت گردیده بود، می باشد و ۵۳ درصد مجموع تلفات غیرنظامیان را ناشی از کارگیری این نوع سلاح ها^{۲۱۶} تشکیل میداد. بیشترین رقم تلفات غیرنظامیان ناشی از آتش غیرمستقیم از سوی نیروهای طرفدار حکومت، به اردوی ملی

^{۲۱۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۲۱۵۵ مورد تلفات افراد ملکی (۴۸۶ کشته و ۱۶۶۹ مجروح) ناشی از کارگیری شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی را به ثبت رسانیده بود.

^{۲۱۵} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۴۲۰ مورد تلفات زنان (۱۱۵ کشته و ۳۰۵ مجروح) و به تعداد ۹۱۴ مورد تلفات اطفال (۲۲۳ کشته و ۶۹۱ مجروح) ناشی از کارگیری شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی را به ثبت رسانید.

^{۲۱۶} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۱۰۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸۳ کشته و ۷۷۸ مجروح) را در اثر کارگیری از شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی از سوی نیروهای طرفدار حکومت، نسبت داده بود.

افغانستان نسبت داده شده که مسئول تلفات ۸۵۴ فرد ملکی (۲۴۷ کشته و ۶۰۷ مجروح) میباشند. این رقم نشان دهنده ۲۷ درصد افزایش در تعداد تلفات غیرنظامیان منتسب به اردوی ملی افغانستان در نتیجه کارگیری از این نوع سلاح ها در مقایسه با سال ۲۰۱۹^{۲۱۷} میباشد.

کارگیری از آتش غیرمستقیم از سوی عناصر مخالف حکومت باعث تلفات ۵۷۳ فرد ملکی (۱۰۱ کشته و ۴۷۲ مجروح) گردید که نشان دهنده ۲۸ درصد مجموع تلفات غیرنظامیان از اثر استفاده از این نوع سلاح ها می باشد و یک کاهش ۲۹ درصدی را در رقم تلفات غیرنظامیان منتسب به عناصر مخالف حکومت در مقایسه با سال ۲۰۱۹^{۲۱۸} نشان میدهد. یوناما به تعداد ۴۹۰ مورد تلفات افراد ملکی (۸۷ کشته و ۴۰۳ مجروح) ناشی از آتش غیرمستقیم را به طالبان نسبت داد که یک کاهش ۲۶ درصدی در رقم تلفات غیرنظامیان منتسب به این گروه را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان میدهد و این کاهش در سال ۲۰۲۰ عمدتاً بنا بر عدم رخداد تلفات غیرنظامیان مرتبط به انتخابات^{۲۱۹} میباشد.

۱۸ درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی ناشی از آتش غیرمستقیم، یا اینکه به هیچ یک از طرف های دخیل در درگیری مسلحانه (۱۷ درصد) نسبت داده شده نتوانست و یا اینکه این تلفات در نتیجه تبادل آتش سلاح های سنگین مرزی (کمتر از ۲ درصد)^{۲۲۰} بوقوع پیوست.

بطور مثال، در صبحگاه ۲۹ جون در ولایت هلمند، ولسوالی سنگین، اردوی ملی افغانستان چندین هاوان را پرتاب نمود که در یک بازار اصابت نمود و منجر به تلفات دست کم ۵۰ فرد ملکی (۱۹ کشته و ۳۱ مجروح)، بشمول شش طفل کشته و ۱۱ مجروح، گردید. در بعد از ظهر مؤرخ ۷ سپتامبر، در ولایت پکتیا، ولسوالی جاجی آریوب، آتش غیرمستقیم از سوی طالبان در نزدیک یک مدرسه که حدوداً در ۵۰ الی ۱۰۰ متری یک پاسگاه پولیس ملی افغانستان موقعیت داشت، اصابت نمود. پارچه های سرگوله به تعداد ۱۵ طفل را که بین سنین ۶ الی ۱۴ سال بودند و از مدرسه بطرف خانه های شان میرفتند، مجروح نمود. دولت اسلامی عراق و شام – ولایت خراسان نیز مسئولیت چهار رویداد پرتاب راکت به شهر کابل را بعهده گرفت که منجر به تلفات ۸۳ فرد ملکی (۱۴ کشته و ۶۹ مجروح) گردید و همچنان به ملکیت های غیرنظامی، بشمول یک مرکز صحتی و یک مکتب^{۲۲۱} آسیب رسانید.

یوناما نگران آن است که تعداد زیاد تلفات افراد ملکی در نتیجه کارگیری از آتش توپخانه، هاوان و راکت در ساحات پرجمعیت بوقوع پیوسته است. با توجه به ماهیت این نوع سلاح ها که بدون داشتن یک خط مستقیم قابل دید به هدف پرتاب میگردند، بسیار دقیق نمیباشند و اثرات گسترده در ساحه اصابت داشته می توانند، کارگیری از این چنین سلاح ها خطر بلند زیان به افراد ملکی را در قبال دارد.

یوناما تأکید مینماید که هم نیروهای طرفدار حکومت و هم عناصر مخالف حکومت باید رهنمود ها و هدايات را جهت توقف استفاده از آتش غیرمستقیم در ساحات پرجمعیت صادر و تطبیق نمایند. همچنین یوناما به طرف های درگیر جنگ

^{۲۱۷} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۱۰۶۱ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸۳ کشته و ۷۷۸ مجروح) را از اثر کارگیری شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی از سوی نیروهای طرفدار حکومت، نسبت داده بود.

^{۲۱۸} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۸۰۶ مورد تلفات افراد ملکی (۱۴۴ کشته و ۶۶۲ مجروح) را در اثر به کارگیری از شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی به عناصر مخالف حکومت نسبت داده بود.

^{۲۱۹} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۶۵۸ مورد تلفات افراد ملکی (۱۲۸ کشته و ۵۳۰ مجروح) را در اثر به کارگیری از شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی به طالبان نسبت داده بود.

^{۲۲۰} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۳۳۹ مورد تلفات افراد ملکی (۹۶ کشته و ۲۴۳ مجروح) را در اثر به کارگیری از شلیک غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی که طرف مسئول آن مشخص شده نتوانست، به ثبت رسانید. در سال ۲۰۲۰، یوناما همچنین به تعداد ۳۲ مورد تلفات افراد ملکی (۱۲ کشته و ۲۰ مجروح) از اثر شلیک فرا مرزی سلاح های سنگین را به نیروهای نظامی پاکستان نسبت داد.

^{۲۲۱} ادعاهای مسئولیت پذیری این حادثات در بانک معلوماتی (دیتابیز) محافظت افراد ملکی یوناما موجود است.

خاطرنشان می‌سازد که آنها بر اساس قانون بین المللی بشردوستانه مکلف اند تا بین افراد ملکی و جنگجویان، اهداف ملکی و اهداف نظامی، منجمله از طریق انتخاب سلاح مورد استفاده، فرق قائل شوند و باید از استفاده شیوه های جنگی و جنگ ابزار های که اثرات بدون تفکیک بجا میگذارند، خودداری نمایند.

یوناما مجدد تأکید مینماید که عدم پیروی یک طرف جنگ از قانون بین المللی بشردوستانه یعنی استفاده از منازل و سایر اهداف ملکی برای مقاصد نظامی، طرف دیگر را از مکلفیت هایش در قبال قانون بین المللی بشردوستانه، منجمله اصول تفکیک، احتیاط و تناسب معاف نمیدارد.

یوناما همچنین هشدار میدهد که استفاده از سلاح های آتش غیرمستقیم در جریان درگیری های زمینی میتواند تأثیرات درازمدت بالای افراد ملکی حتی پس از کاهش جنگ داشته باشد، همانطوریکه میتواند به صورت بالقوه ساحاتی را که در آنجا مهمات جنگی منفجر نگردیده اند و یا در ساحه جنگ باقی مانده اند، ملوث سازد. این مواد انفجاری باقی مانده از جنگ به ویژه برای اطفال زیان بار اند، چنانچه به اثبات رسیده است که یوناما همه ساله صد ها رویداد تلفات اطفال را از اثر انفجار چنین مهمات، به ثبت میرساند.

۲. تلفات ملکی ناشی از شلیک گلوله در جریان درگیری های زمینی

"در جریان این درگیری یک گلوله به قلب شوهرم اصابت کرد و او را کشت. او یک شوهر مهربان و یک پدر زحمتکش بود که تمام عمر خویش را صرف فراهم کردن یک زنده گی راحت برای ما کرد {...} مرگ وی سخت ترین و تاریک ترین روز زنده گی من بود، زیرا از دست دادن شریک زنده گی و یک عزیز غیرقابل تحمل است. من هیچ حرفی برای بیان کردن غم و اندوه از دست دادن او ندارم. من صرف بخاطر دو طفل خود زنده گی میکنم، اگر نه خود را در مقابل قاتلتین وی از بین میبردم."

-- زنی که شوهرش در نتیجه شلیک گلوله در جریان هوگری زمینی از سوی یک گروه طرفدار حکومت جان اش را از دست داد.
مصاحبه تلفونی یوناما به خانم قرباتی بتلیخ ۱۲ اکتوبر ۲۰۲۰

در سال ۲۰۲۰، یوناما یک افزایش ۳۰ درصدی را در میزان تلفات غیرنظامیان ناشی از شلیک گلوله در جریان درگیری های زمینی در مقایسه با سال ۲۰۱۹ به ثبت رسانید که منجر به تلفات ۱،۰۰۲ فرد ملکی (۳۴۷ کشته و ۶۵۵ مجروح)^{۲۲۲} گردید. همچنان یوناما یک افزایش ۴۱ درصدی را در میزان این گونه حادثات که منجر به تلفات غیرنظامیان^{۲۲۳} گردیده، نیز به ثبت رسانیده است. افراد ملکی اغلباً زمانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته، کشته و یا مجروح گردیدند که در نزدیکی درگیری های زمینی میان طالبان و نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان قرار داشتند.

برعکس شیوه های آتش غیرمستقیم، عناصر مخالف حکومت در مقایسه با نیروهای طرفدار حکومت تلفات بیشتر را در نتیجه شلیک گلوله در جریان درگیری های زمینی به افراد ملکی وارد نمودند. عناصر مخالف حکومت مسئول تلفات ۴۶۹ فرد ملکی (۱۷۰ کشته و ۲۹۹ مجروح) از اثر شلیک گلوله می باشند که یک افزایش ۱۶ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۹^{۲۲۴} نشان میدهد. در سال ۲۰۲۰، یوناما تلفات ۲۴۲ فرد ملکی (۸۹ کشته و ۱۵۳ مجروح) را به اثر شلیک گلوله توسط نیروهای طرفدار حکومت در جریان درگیری های زمینی به ثبت رسانیده است که ۳۴ درصد افزایش را نسبت به سال قبل^{۲۲۵}

^{۲۲۲} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۷۶۸ مورد تلفات افراد ملکی (۲۳۷ کشته و ۵۳۱ مجروح) ناشی از تیراندازی در جریان درگیری های زمینی را به ثبت رسانیده بود.

^{۲۲۳} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۶۶۲ رویداد تیراندازی در جریان درگیری های زمینی را که منجر به تلفات افراد ملکی گردید، در مقایسه با ۴۶۹ مورد از همجو رویدادها در سال ۲۰۱۹، به ثبت رسانید.

^{۲۲۴} در سال ۲۰۱۹، یوناما به تعداد ۴۰۶ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱۲ کشته و ۲۹۴ مجروح) ناشی از تیراندازی در جریان درگیری های زمینی را به عناصر مخالف حکومت نسبت داده بود.

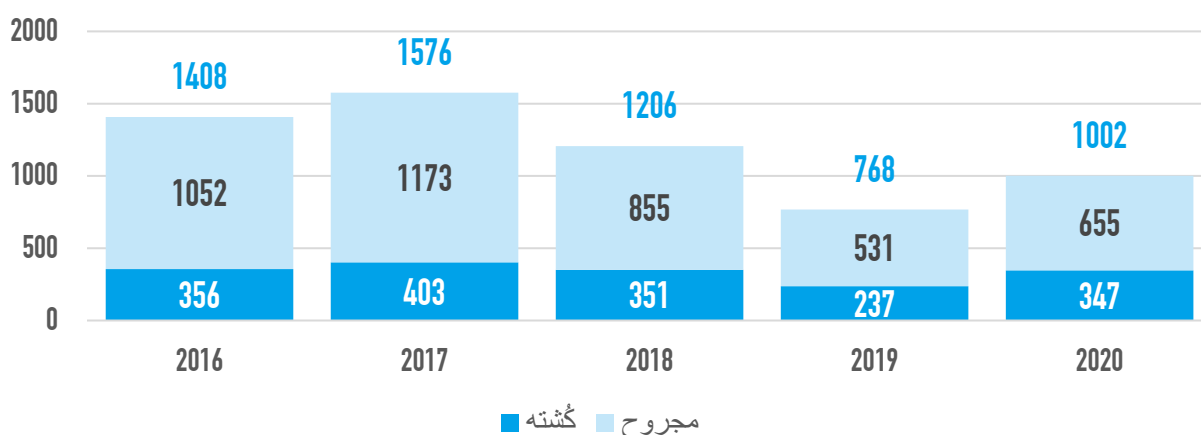
^{۲۲۵} در سال ۲۰۱۹، به تعداد ۱۸۱ مورد تلفات افراد ملکی (۷۰ کشته و ۱۱۱ مجروح) را از اثر تیراندازی در جریان درگیری های زمینی، به نیروهای طرفدار حکومت نسبت داده بود.

نشان میدهد. متباق تلفات افراد ملکی به هیچ یک از طرف مشخص^{۲۲۶} نسبت داده نشد و یا هم از اثر حادثات فرا مرزی^{۲۲۷} بوقوع پیوسته است.

قربانیان ملکی چنین حادثات اکثراً در حین وقوع حادثه مشغول کارهای روزمره شان، یا در حال سفر در جاده های عمومی و یا هم در داخل خانه های شان بودند. بطور مثال، در بعد از ظهر مؤرخ ۱۳ جون ۲۰۲۰، در ولایت تخار، ولسوالی بهارک، طالبان بالای یک کاروان اردوی ملی افغانستان حمله نمودند. در جریان تیراندازی متقابل میان دو طرف، دو مرد ملکی هنگامیکه مشغول کار بالای مزرعه خود بودند کشته شدند. برعلاوه، یک دختر در نتیجه منحرف شدن گلوله هنگامیکه در داخل خانه بود و یک پسر هنگامیکه در نزدیک خانه اش قدم میزد مجروح گردیدند.

تلفات افراد ملکی در نتیجه شلیک مرمی در جریان جنگ های زمینی

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۱۶ - ۲۰۲۰

۳. رویداد های فرا مرزی

از تاریخ اول جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۱۹ رویداد فرا مرزی از سوی پاکستان^{۲۲۸} را که مردم ملکی در افغانستان را متأثر نمود و منجر به تلفات ۱۵۶ فرد ملکی (۲۸ کشته و ۱۲۸ مجروح) گردید، به ثبت رسانید. پاکستان ادعا مینماید که در اکثر رویداد ها هیچگونه شلیکی از آنسوی مرز پاکستان بداخل افغانستان صورت نگرفته است^{۲۲۹}.

در حالیکه اکثریت چنین حادثات که از طرف یوناما به ثبت رسیده، شامل شلیک سلاح های سنگین از پاکستان بداخل خاک افغانستان در ساحة مرزی ولایت کنر بود، مگر بیشترین تلفات افراد ملکی رویداد های فرا مرزی در نتیجه یک حادثه می باشد که بتاريخ ۳۰ جولای در ولایت کندهار، گذرگاه سپین بولدک بوقوع پیوست. یوناما به تعداد ۱۵ کشته و ۱۰۴ زخمی از غیرنظامیان را در جانب افغانستان زمانی به ثبت رسانید که یک اعتراض از سوی افراد ملکی در این گذرگاه به خشونت گرائید. موقف یوناما صرف تثبیت تلفات افراد ملکی بوقوع پیوسته در قلمرو افغانستان بود. پاکستان ادعا مینماید که افراد ملکی

^{۲۲۶} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۲۸۸ مورد تلفات افراد ملکی (۸۷ کشته و ۲۰۱ مجروح) ناشی از آتش متقابل توسط سلاح های سبک در جریان درگیری های زمینی میان طرف های درگیر که طرف مسئول آن مشخص شده نتوانست، به ثبت رسانید.

^{۲۲۷} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد سه مورد تلفات افراد ملکی (یک کشته و دو نفر مجروح) را از اثر تیراندازی متقابل فرامرزی به نیروهای نظامی پاکستان نسبت داد.

^{۲۲۸} در سال ۲۰۲۰، یوناما به ثبت رسانید که از ۱۹ رویداد فرامرزی، ۱۷ مورد آن شلیک از جانب پاکستان به داخل افغانستان بوده که منجر تلفات ۱۵۴ فرد ملکی (۲۸ کشته و ۱۲۶ مجروح) گردید. دو رویداد متباقی از ۱۹ حادثه متذکره شامل انفجار ماین های زمینی میشوند که در ساحت مرزی ولایت شرقی کنر منجر به مجروحیت پاهای دو چوپان مکی هنگام چرانیدن حیوانات شان، گردید. به گفته پاکستان، همه ماین های پاکستان شماریده شده استند و هیچ مایی خارج از پاکستان از سوی نیروهای نظامی پاکستانی به کار برده نشده و یا هم در اختیار کدام سازمان و یا گروه قرار داده نشده است.

^{۲۲۹} پاکستان به یوناما گفت که این کشور در مورد ۱۹ رویداد فرامرزی تحقیقات انجام داده است. طبق نتایج این تحقیقات، پاکستان ادعا کرد که در ۱۷ رویداد متذکره، هیچ شلیک فرامرزی از سوی پاکستان صورت نگرفته و فقط دو رویداد فرامرزی شلیک بوقوع پیوسته است که پاکستان نتوانست تلفات غیرنظامیان ناشی از این دو رویداد را تأیید کند.

آسیب دیده ناشی از این رویداد در قلمرو پاکستان بوقوع پیوسته است مگر یوناما قادر به تثبیت آن نشد. نیروهای نظامی پاکستان و نیروهای افغانستان هر دو به یوناما تأیید نمودند که در جریان این رویداد از شلیک سلاح های خفیف کار گرفتند. هر دو طرف اظهار نمودند که آنها بسوی یکدیگر شلیک نمودند و هیچ یک از طرفین قادر نبودند تا مشخص سازند که درگیری شان منجر به تلفات غیرنظامیان گردیده است.

یوناما اقداماتی را که از سوی حکومت پاکستان و افغانستان در راستای همکاری و ارتباط به هدف جلوگیری و محدود ساختن تشدید درگیری ها که ممکن بود منجر به آسیب به غیرنظامیان گردد، یادداشت نمود.

ب. مواد انفجاری باقیمانده از جنگ

برادرزاده ۷-ساله من یک بم دستی منفجر نشده را یافت و زمانیکه بازی کردن را با آن شروع کرد، انفجار بوقوع پیوست. بم دستی از درگیری های مسلحانه میان طالبان و نیروهای ملی امنیتی افغانستان باقی مانده بود. او و دو دوست وی در نتیجه پارچه های بم دستی مجروح شدند. {...} بعضی از پارچه ها به دست، صورت و بطن وی اصابت نمود. داکتران وی را عملیات نمودند و بعضی از پارچه ها را از بدنش بیرون کردند. او برای چند روز در شفاخانه بستری بود. {...} برادرزاده من از زمان حادثه بدینسو حساس و وحشت زده شده است. {...} او یک طفل است و نمیتواند درد اش را بطور درست بیان کند. زمانیکه بازی میکند {...} در بطن اش احساس درد مینماید. {...} هیچ کسی با ما در مورد حادثه تماس نگرفته است.

-- کاکای یک طفل که در نتیجه اشپای انفجاری باقیمانده از جنگ مجروح گردید.

مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی بتاریخ ۳۰ جون ۲۰۲۰

جنگ در جریان درگیری جاری و درگیری های گذشته در افغانستان، پیوسته از مردم ملکی افغانستان، به ویژه کودکان از اثر اشپای منفجر نشده و یا متروک که بنام مواد انفجاری باقیمانده از جنگ نیز یاد میگردند، کشته و یا از جراحت های تغیردهنده زنده گی رنج میبرند، قربانی گرفت. از اول جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰، یوناما تلفات ۳۹۴ فرد ملکی (۱۰۳ کشته و ۲۹۱ مجروح) ناشی از مواد انفجاری باقیمانده از جنگ را به ثبت رسانید که ۲۴ درصد کاهش را در مقایسه با تعداد تلفات که در سال قبل ۲۳۰ ثبت گردیده بود، نشان میدهد. در سال ۲۰۲۰، تقریباً دوی بر سوم حصه مجموع تلفات افراد ملکی ناشی از مواد انفجاری باقیمانده از جنگ، به طرف های درگیر جنگ جاری عمدتاً طالبان و نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان^{۲۳۱} نسبت داده شد.

تقریباً از هر ده نفر تلفات غیرنظامیان ناشی از مواد انفجاری باقیمانده از جنگ هشت نفر آنها را اطفال تشکیل میدهد که تعداد تلفات اطفال به ۳۱۴ نفر (۸۴ کشته و ۲۳۰ مجروح) میرسد. آسیب نا متناسب مواد انفجاری باقیمانده از جنگ بالای اطفال فراتر از این ارقام است، چون اطفالی که از انفجار ها جان به سلامت برده اند با تأثیرات درازمدت بالای کیفیت زنده گی خویش مانند ناتوانی جسمی، اختلال بینایی و آسیب روحی و روانی، مجادله مینمایند.

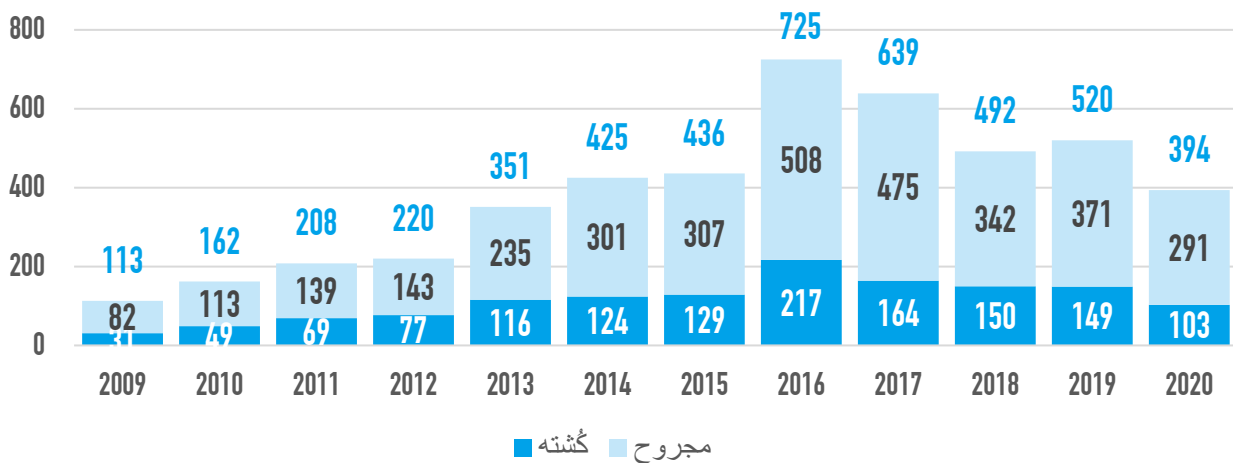
^{۲۳۰} در سال ۲۰۱۹، یوناما ۵۲۰ مورد تلفات افراد ملکی (۱۴۹ کشته و ۳۷۱ مجروح) ناشی از انفجار بقایای مواد منفجره از دوران جنگ را ثبت کرده بود.

^{۲۳۱} در سال ۲۰۲۰، یوناما به تعداد ۲۵۳ رویداد تلفات غیرنظامیان (۶۵ کشته و ۱۸۸ مجروح) را یا به عناصر مخالف حکومت و یا به نیروهای طرفدار حکومت نسبت داد.

تلفات افراد ملکی در نتیجه مواد انفجاری باقی مانده از جنگ

۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر سال ۲۰۰۹ - ۲۰۲۰

اطفال پیوسته در هنگام بازی با مواد انفجاری باقیمانده از جنگ و یا جمع آوری آنها برای فروش بعنوان آهن باطله آسیب دیده اند. بطور مثال، در صبحگاه مؤرخ ۱۸ جون، در داخل باغچه یک مدرسه در ولایت تخار، ولسوالی شهر کهنه اشکمش، یک شی انفجاری باقیمانده از جنگ باعث تلفات ۱۴ کودک (۷ پسر کشته و ۷ پسر مجروح) شد. انفجار زمانی بوقوع پیوست که اطفال یک سرگوله راکت را در صحن باغچه مدرسه پیدا نموده و با آن بازی نمودند. طرف مسئول این حادثه نامعلوم است. در صبحگاه مؤرخ ۱۰ جولای، در ولایت زابل، ولسوالی قلات، انفجار مواد انفجاری باقیمانده از جنگ سه پسر را کشت و یک پسر و یک مرد ملکی دیگر را مجروح نمود. اطفال یک سرگوله منفجر نشده موشک را پیدا نموده و آنرا جهت فروش بعنوان آهن باطله به بازار محل بردند. منابع گفتند که شی انفجاری باقیمانده از جنگ های اخیر است بناً مسئولیت آن یا به طالبان و یا هم نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغانستان بر میگردد.

یوناما در مورد اهمیت تعلیمات آگاهی دهی پیرامون خطرات ماین برای اطفال و والدین آنها جهت بلندبردن سطح آگاهی ایشان در مورد خطرات اشیای انفجاری باقیمانده از جنگ تأکید مینماید. اقدامات بیشتری نیاز است تا کشتار و جراحت افراد ملکی از اثر اشیای انفجاری باقیمانده از جنگ، به شمول زمان آتش بس و بعد از ختم درگیری متوقف گردد. یوناما رویداد های ناشی از اشیای انفجاری باقیمانده از جنگ را در جریان هفته "کاهش خشونت" و در اواخر ماه فبروری و در جریان آتش بس دو عید^{۲۳۲} نیز ثبت به ثبت رسانید.

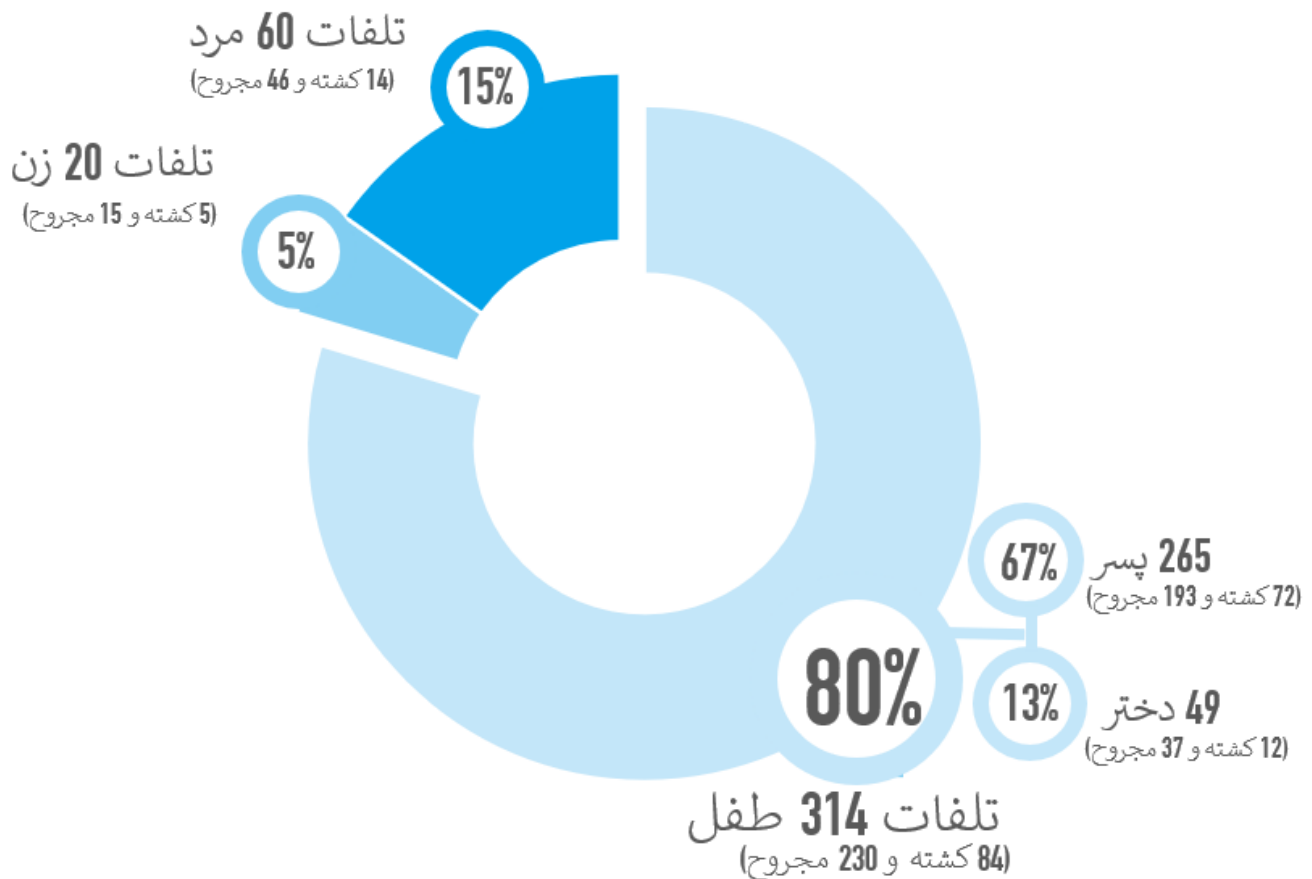
یوناما به طرف های درگیر خاطر نشان میسازد که آنها مسئولیت دارند تا اشیای انفجاری باقیمانده از جنگ را نشانی، پاکسازی، برطرف و یا تخریب نمایند و هرگونه اقدامات احتیاطی عملی را بخرچ دهند تا افراد ملکی را در برابر خطرات و اثرات این مواد محافظت نمایند.

یوناما خاطر نشان میسازد که در محدوده زمانی این گزارش، یک مسوده پیشنهادی در مورد "میکانیزم تطبیق پروتوکول چهارم" که بخشی از تعهدات حکومت افغانستان در رابطه به کنوانسیون برخی از سلاح های متعارف میباشد، تحت بازنگری دفتر شورای امنیت ملی باقی مانده است. یوناما جامعه بین المللی را تشویق مینماید تا هرگونه حمایت ممکن را برای تطبیق پروتوکول چهارم فراهم سازد و همچنان خاطر نشان می سازد که نیروهای نظامی بین المللی تحت مسئولیت های آموزش، کمک و مشوره دهی خویش مکلفیت دارند اند تا اطمینان حاصل نمایند که حکومت مکلفیت های پروتوکول چهارم را عملی می نماید. نیروهای نظامی بین المللی درخصوص اشیای انفجاری که از خود بجا گذاشته اند، نیز مسئولیت دارند. یوناما همچنان از طالبان میخواهد تا

^{۲۳۲} در جریان "هفته کاهش خشونت" (۲۲ الی ۲۹ فبروری ۲۰۲۰): آتش بس ایام عید فطر (۲۴ الی ۲۶ می ۲۰۲۰) و آتش بس ایام عید اضحی (۳۱ جولای الی ۲ آگست)، یوناما ۱۵ حادثه را که منجر به تلفات ۲۸ فرد ملکی (۴ کشته و ۲۴ مجروح) از اثر انفجار مواد منفجره باقیمانده از جنگ گردید، به ثبت رسانید.

روحیه کنوانسیون را رعایت و به مسئولین ماین پاک زمینه دسترسی به ساحات تحت کنترل خویش را فراهم سازند.

تلفات افراد ملکی در نتیجه انفجار مواد انفجاری باقی مانده از جنگ 1 جنوری تا 31 دسمبر سال 2020

۷. تأثیرات دوامدار درگیری مسلحانه بالای قربانیان و تلاشها برای رسیده گی به آسیب

در سال ۲۰۲۰، یوناما توسعه نظارت خویش را از تأثیر متداوم درگیری مسلحانه بالای حقوق بشری قربانیان و اعضای خانواده^{۲۳۳} آنها از طریق انجام مصاحبه های^{۲۳۴} پس از رویداد، آغاز نمود. این مصاحبه ها و متعاقباً نشر نقل قول ها، به هدف تهیه نمونه ای منظم از تجارب قربانیان در سراسر کشور می باشد.

با وسعت دادن نظارت و گزارشدهی خویش، یوناما سعی مینماید تا گفته های آنهایی را که متأثر از جنگ گردیده اند از طریق شریک ساختن تجارب عینی و شهادت شهود در مورد اثرات دوامدار منازعه بالای حقوق اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی که فراتر از اثرات جاری جنگ بالای حقوق مدنی و سیاسی مانند حق سلامت جسمی ایشان است، ارزیابی نماید.

حمایت از حقوق متذکره، در مواقع درگیری مسلحانه نیز با اهمیت است که شامل حق داشتن بالاترین معیار سلامتی جسمی و روانی، حق تحصیل، حق غذا، لباس و مسکن و حق کار و مشارکت در زندگی اجتماعی و فرهنگی^{۲۳۵} میباشد. مصاحبه های انجام شده توسط یوناما همچنان نشان داد که طرفین منازعه تا چه اندازه آسیب را که باعث آن شده اند، تصدیق و مسؤولیت آنرا به عهده گرفته و تا کدام حد به حقوق قربانیان جهت دسترسی به عدالت، حقیقت و پرداخت خسارت رسیده گی نموده اند. مصاحبه ها همچنان نیازمندیهای قربانیان و خانواده های آنان را مانند کمک های مالی، محافظت، مراقبت های صحی و حمایت های جسمی و روانی و همچنان آرزو های آنها را در مورد خود و آینده افغانستان که شامل عدالت، دسترسی به اطلاعات، عذرخواهی، محافظت در برابر آسیب های بیشتر و صلح بود، نیز برملا ساخت.

حسب لزوم، یوناما با استفاده از دفاتر جمیلۀ خویش قربانیان را به فراهم کننده گان خدمات مربوطه و یا میکانیزم های کمک به قربانیان راجع نمود. یوناما همچنان از معلومات که از طریق مصاحبه های گردآوری شده بود در جریان دادخواهی های خویش با طرف های درگیر در جنگ به هدف تغییر موثر در ساحاتی که حقوق افراد نقض و دادرسی صورت نگرفته بود، استفاده نمود.

الف. تأثیر بالای قربانی

کارگسترده یوناما در این راستا در ماه جون سال ۲۰۲۰ آغاز شد. از ماه جون الی دیسامبر، یوناما به تعداد ۱۳۲ مصاحبه را با طیف های مختلف قربانیان در تمام زون های افغانستان انجام داد. مصاحبه ها بطور پیگیری رویداد هایی که حد اقل یک ماه پیش از تاریخ مصاحبه رخ داده بود، انجام شد و تمام رویداد ها در جریان سال ۲۰۲۰ اتفاق افتاده بودند. یوناما شریک ساختن نتایج مصاحبه های انجام شده را بالترتیب در ماه های جولای و اکتوبر ۲۰۲۰، در گزارش های نیمه ساله و ربع سوم سال ۲۰۲۰ خویش در مورد محافظت افراد ملکی، آغاز نمود. درحالیکه یوناما به این مصاحبه ها ادامه میداد، معلومات گسترده جمع آوری شده در ۱۳۲ مصاحبه را تحلیل و تجزیه نمود که نشان دهنده شیوه های سازگار با گزارش قبلی^{۲۳۶} اش پیرامون موضوع بود.

یک سرآغاز مثبت و قابل توجه این بود که دسترسی به مراقبت های صحی برای قربانیان مصاحبه شده گسترده بود. از آنجمله قربانیان که جراحات جسمی برداشته بودند، گزارش داده شد که ۹۴ درصد آنان برای جراحات شان مراقبت های صحی را دریافت نمودند. با وجود این، ۸۲ درصد مجروحین دچار تکالیف دراز مدت و یا ناتوانی جسمی مانند از دست دادن اعضای بدن، زخم های ناشی از پارچه های مهمات، فلج و یا سایر اشکال تغییر شکل بدن شدند. بطور مثال، یکی از اقارب جراحات خواهرش را در اثر تیراندازی اشتباهی در جریان یک درگیری زمینی در جنوبشرق کشور چنین بیان کرد:

^{۲۳۳} در این گزارش، اصطلاح "قربانی" شامل اعضای نزدیک خانواده و یا بستگان قربانی اصیل نیز می شود. یوناما قربانیان ملکی را که از اثر درگیری مسلحانه مجروح شده اند و یا عضو خانواده یک فرد ملکی اند که وی از اثر درگیری مسلحانه کشته شده است، نظارت مینماید. کشته و یا مجروح شدن افراد ملکی ممکن است در نتیجه نقض و یا عدم نقض قانون بین المللی بشردوستانه اتفاق افتیده باشد.

^{۲۳۴} از قربانیان بعنوان سوالات پیگیری حادثه حداقل یک ماه پس از وقوع رویداد های انتخاب شده که توسط نظارت منظم از تلفات ملکی یوناما تثبیت گردیده بود، مصاحبه صورت گرفت. هر مصاحبه به رضایت آگاهانه شخص مصاحبه شونده انجام شد و از معلومات آنها بدون مشخص کردن اسم در گزارشات منتشر شده یوناما استفاده شد و اصول "عدم آسیب رساندن" و احتیاط از صدمه روانی مجدد، مدنظر گرفته شد.

^{۲۳۵} به میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی و میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ماده های ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴ مراجعه کنید.

^{۲۳۶} به گزارش نیمه ساله محافظت افراد ملکی یوناما (جولای ۲۰۲۰)، گزارش ربع سوم محافظت افراد ملکی یوناما (ماه اکتوبر ۲۰۲۰) مراجعه کنید.

او حامله است و در همین ماه طفل اش را بدنیا خواهد آورد. بعضی از پارچه های مهمات تاهنوز هم در بدن او است. نظریه گفته "داکتران او عملیات خواهد شد و این پارچه ها از بدن اش پس از بدنیا آمدن طفلش بیرون خواهد شد." ۲۳۷

افغانستان: تأثیر منازعه مسلحانه بر قربانیان

۸۲ درصد قربانیان مصاحبه شونده از معیوبیت دراز مدت یا دایمی رنج می بُردند

۱۰۰ درصد قربانیان مصاحبه شونده از تأثیرات منفی بالایی وضعیت روانی شان گزارش داده اند

۸۷ درصد قربانیان مصاحبه شونده از ضرر اقتصادی رنج می بُردند

۱۵ درصد قربانیان مصاحبه شونده مجبور به ترک خانه های شان شده بودند

۶۴ درصد قربانیان مصاحبه شونده از تأثیرات منفی بر توانایی های شان جهت سهم گیری در فعالیت های اجتماعی گزارش داده اند

افراد ملکی را محافظت نموده و جنگ را ختم کنید

گزارش سالانه ی یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در سال ۲۰۲۰

یک مردی که از یک سوء قصد هدمندانه توسط طالبان در مناطق شمال جان به سلامت برد، اما در یک وضعیت نا بسامانی زنده گی میکرد، اظهار داشت:

"طالبان با (یک) اسلحه AK - 47 به صورتم شلیک نمودند ... زمانیکه من با (یک) شرکت برق کار میکردم. آنها قصد داشتند من را بکشند به همین دلیل به صورت من شلیک نمودند اما من نمردم. با آنهم، به دلیل آسیب دیده گی شدید که از این رویداد به من وارد گردید، تقریباً ۸۰ درصد بینایی چشم راست و حدود ۳۰ درصد حس شنوایی و همچنین تغییر شکل چهره خود را از دست داده ام. من به شدت نگران هستم که ممکن است بینایی باقیمانده چشم خود را از دست بدهم." ۲۳۸

بسیاری از قربانیان همچنان از جراحات شدید ناشی از ماین های فشاری رنج میبرند، مانند یک زنی که در اثر انفجار یک ماین فشاری در مناطق مرکزی جراحات برداشته است:

"من از ناحیه صورت، سر و بازوها جراحات برداشتم. استخوان های سینه {و} پایم شکسته بود. دندانهایم افتاده بود. من تاهنوز در بستر ام و نمیتوانم آزادانه حرکت کنم." ۲۳۹

مردی دیگری جراحات بردارش را که از اثر حمله هوایی اردوی ملی افغانستان در مناطق غرب برداشته است، چنین بیان میکند: "بدن {و} از داخل از اثر اصابت پارچه های مهمات در جگر، گرده، مجرای ادرار و روده جراحات برداشته بود. او یک عمل جراحی انجام داد و تاهنوز هم قادر به راه رفتن نیست... برادرم توانایی اش را از دست داده و کار کرده نمیتواند. او تنها کسی بود که در خانواده اش درآمد داشت و ۱۴ اولاد دارد." ۲۴۰

۲۳۷ مصاحبه تلفونی یوناما با اقارب قربانی، ۳۱ آگست ۲۰۲۰.

۲۳۸ مصاحبه تلفونی یوناما با فرد قربانی، ۳۰ جون ۲۰۲۰.

۲۳۹ مصاحبه تلفونی با اقارب قربانی، ۱۰ دیسامبر ۲۰۲۰.

۲۴۰ مصاحبه تلفونی یوناما با برادر قربانی، ۲۶ آگست ۲۰۲۰.

تمام ۱۳۲ قربانی که با ایشان مصاحبه صورت گرفته است گزارش دادند که در اثر رویدادها از ناراحتی های روحی و روانی، منجمله مشکلات کم خوابی، عدم توانایی در تمرکز، از دست دادن حافظه، توهمات مکرر، از دست دادن علاقمندی به فعالیت های روزمره، کناره گیری از اجتماع و موارد دیگر، رنج میبرند. همانطوریکه یک کاکا آسیب روحی ناشی از انفجار اشیای انفجاری از قبل جاسازی شده توسط دولت اسلامی عراق و شام - ولایت خراسان را بیان کرد که باعث از بین بردن پای برادرزاده ۱۵ ساله وی در هنگام چرانیدن گوسفندان در شرق کشور گردید:

“او معلول است و نمی تواند راه برود... وگاهی گریه میکند و نا امید است. وگاه گاهی بیرون از منزلش می رود و در زیر یک درخت سبز می نشیند و وقت خویش را می گذراند. من به مادرش گفته ام که او را تنها نگذارد... او از زمان حادثه بدینسو به ندرت می خندد... او حالا فکر می کند مین ها در همه جا کاشته شده اند. وقتی به باغ می رود، بسیار مراقب است و به زمین خیره می شود.”^{۲۴۱}

یک مرد جوان برادر کوچکتر خود را از اثر تیراندازی متقابل در یک درگیری زمینی در جنوب شرق کشور از دست داد:

“اکنون به نظر میرسد که خانه ما خالی است... برادر من هر روز با من به مکتب میرفت، اما اکنون مرا دیگر همراهی نمیکند. هر سنگ و هر متر از جاده جغل ما خاطره ای از برادر من در زندگی من دارد... نمیتوانم او را هنگام رفتن به مکتب فراموش کنم. هر سنگ جاده مرا صدا می کند.”^{۲۴۲}

باوجود این واقعیت که هیچکس از آسیب روحی و روانی در امان نماند، صرف چهار درصد از آنهاپی که با ایشان مصاحبه صورت گرفت خدمات روانی-اجتماعی را مطالبه و یا دریافت نمودند. بسیاری از قربانیان معتقد بودند که چنین خدماتی در ساحة آنها موجود نبوده و یا فکر نمیکردند که این خدمات به آنها کمک نماید و از چگونگی دسترسی به چنین خدمات اظهار بی اطلاعی مینمودند.

اکثریت قربانیان که با ایشان مصاحبه صورت گرفته بود، ۸۷ درصد از اثر حادثه خسارت مالی متقبل شده بودند. در بیشتر موارد این خسارت ناشی از مرگ و یا معلولیت یک نان آور خانواده و یا به علت آسیب به مالدار، واسطه نقلیه، منازل و یا هزینه بلند مراقبت های صحنی مانند جراحی، ادویه و یا مصارف ترانسپورت جهت دریافت همچو خدمات، بود.

از جمله کسانی که با ایشان مصاحبه صورت گرفته بود، ۸۴ درصد اظهار داشتند که حادثه بالای حس امنیت و مصئونیت آنها تأثیر منفی بجا گذاشته است. یک نفر از مصاحبه شونده گان یعنی زندانی که در نتیجه یک حمله پیچیده دولت اسلامی عراق و شام - ولایت خراسان بالای یک زندان در جلال آباد جراحت شدید برداشته بود، ناامنی گسترده را چنین بیان کرد:

“شما در هیچ گوشه ای از کشور، حتی در داخل زندان، شفاخانه، مسجد، مکتب، دانشگاه و حتی در داخل خانه خود مصئون نیستید.”^{۲۴۳}

پانزده درصد از قربانیان مجبور به نقل مکان و جابجایی در جای دیگر گردیدند، درحالی که دیگران تمایل به نقل مکان داشتند، اما توانایی این کار را نداشتند، زیرا پول کافی در اختیار نداشتند و یا احساس میکردند جایی برای رفتن ندارند. یک تعداد از آنهاپی که با ایشان مصاحبه صورت گرفته بود قبلاً به دلیل رویداد خشونت آمیز دیگری در گذشته بیجاشده بودند و با تصمیم اینکه دوباره نقل مکان نمایند، مواجه بودند. یک تعداد آنها به دلیل تهدیدات نقل مکان نمودند، مانند یک مردی که همسر و پسر جوان خود را در نتیجه انفجار ماین فشاری جاسازی شده توسط طالبان از دست داده بود:

“من صدای خود را بلند کردم و به طالبان گفتم که آنها مسئول رویدادی اند که در آن خانواده خود را از دست دادم. اکنون آنها مرا تهدید مینمایند تا اظهاراتم را تغییر بدهم و حکومت را مقصر این رویداد بدانم، اما من اظهاراتم را هرگز تغییر نخواهم

^{۲۴۱} مصاحبه تلفونی با کاکای قربانی، ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۰.

^{۲۴۲} مصاحبه تلفونی یوناما با برادر قربانی، ۱۲ نوامبر ۲۰۲۰.

^{۲۴۳} مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۰.

داد و حتی [در شبکه های اجتماعی] در مورد این رویداد نوشتیم و طالبان را مقصر دانستیم. بنابراین، پس از رویداد مجبور شدم خانه ام را ترک کنم... زیرا طالبان در جستجوی من هستند." ۲۴۴

به همین ترتیب، یک کارمند دولت که از یک سوء قصد در کابل جان به سلامت برد، چگونگی سپری نمودن اکثر شب های هفته را در دفتر کارش بیان کرد تا از خطر رفت و آمد به خانه و محل کار خویش جلوگیری نماید.

شصت و دو درصد از مصاحبه شونده گان گزارش دادند که وضعیت خانواده گی شان متأثر گردیده است. زمانیکه زنان و اطفال اعضای مرد خانواده شانرا از دست دادند، بسیاری از آنها مجبور شدند تا برای داشتن حمایت و محافظت در کنار اقارب خویش زنده گی کنند. برای بعضی ها، مانند یک زنی که شوهرش را در نتیجه یک قتل هدفمندانه در جنوب شرق کشور از دست داد، چنین نقل مکان تأثیر منفی بالای کیفیت زنده گی او بجا گذاشت.

"قبل از این اتفاق، من یک زنده گی مستقل با شوهر و فرزندانم داشتم، اما از زمان این رویداد بدینسو، ایورم وسایل مرا به خانه خود منتقل کرد و گفت اگر شما در خانه تان تنها باشید، زنده گی شما و فرزندتان در معرض خطر میباشد، بنأ من مجبور شدم خانه خودم را ترک کنم و به خانه ایورم نقل مکان نمایم. اکنون هر کاری را که خسرانم میگوید باید انجام دهم." ۲۴۵

شصت و چهار درصد از قربانیان اظهار داشتند که حادثه بالای توانایی آنها جهت اشتراک در فعالیت های اجتماعی و فرهنگی، مانند رفتن به مسجد جهت ادای نماز، شرکت در مراسم تشیع جنازه و محافل عروسی و گذراندن وقت با اقارب تأثیر گذاشته است. یک مرد جوان در شرق کشور پیامد های اجتماعی که خانواده اش پس از مرگ پدرش در یک رویداد قتل هدفمندانه، از آن رنج میرد چنین بیان کرد:

"به دنبال این رویداد، من، خواهرانم و برادرانم اکنون یتیم هستیم. از لحاظ اجتماعی از خانواده بزرگ خود نیز احساس دوری میکنیم، زیرا پدرم یک رابط مهم بود و با سایر اقوام و اعضای جامعه بیشتر در تماس بود... جایگاه اجتماعی ما پس از مرگ پدرم بی نهایت تحت تأثیر قرار گرفت. وقتی او زنده بود، ما با دنیای بیرون ارتباط بهتری داشتیم، منجمله از طریق اشتراک در مجالس مانند محافل عروسی، دید و بازدید با خانواده ها و اقارب و سایر فعالیت های اجتماعی و فرهنگی. از زمان مرگ او بدینسو ما اکنون در حاشیه قرار گرفته ایم." ۲۴۶

برادر یک مردی که در جنوب کشور توسط طالبان به قتل رسید و بعداً خودش نیز مورد تهدید قرار گرفت، چنین بیان کرد:

"ما نمیتوانیم در مراسم عروسی و یا تشیع جنازه اشتراک کنیم. من حتی نمیتوانم برای ادای نماز به مسجد بروم و نمیتوانم به محل کار خود بروم، زیرا ترس حمله طالبان در همه جا وجود دارد و میترسم که طالبان هر جا مرا پیدا کند به ضرب گلوله مرا خواهند کشت. گفته میتوانم که اکنون ما هیچ زنده گی اجتماعی نداریم. من در خانه دوستانم بود و باش دارم و به خانه رفته نمیتوانم تا با مادر و اطفال یتیم براندم دیدار کنم." ۲۴۷

در سطح اجتماع، پیامد های این رویداد های هولناک که فراتر از آسیب وارد شده به قربانی و خانواده بودند، از دست دادن رهبران اجتماعی مانند داکتران، حقوق دانان و دیگر جوانان متعهد بود که سعی میکردند تا کشور شانرا به یک مکان بهتر تبدیل نمایند. بطور مثال، پدری پسر خود را که مصروف تحصیل بود و میخواست یک حقوق دان شود هنگامی از دست داد که موثر حامل آنها از بالای یک ماین فشاری جاسازی شده در شمال کشور عبور کرد، چنین بیان کرد:

"پسر من محصل دانشکده حقوق بود. ما آرزوهای زیادی برای پسر ما داشتیم، زیرا او تنها کسی در خانواده ما بود که تحصیلات عالی داشت... این در افغانستان به یک امر معمول مبدل شده است که والدین فرزندان شانرا از دست دهند و یا شاهد مرگ عزیزان شان باشند." ۲۴۸

۲۴۴ مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۰.

۲۴۵ مصاحبه تلفونی یوناما با خانم قربانی، ۲۷ آگست ۲۰۲۰.

۲۴۶ مصاحبه تلفونی یوناما با پسر قربانی، ۱۹ آگست ۲۰۲۰.

۲۴۷ مصاحبه تلفونی یوناما با برادر قربانی، ۱۰ دسامبر ۲۰۲۰.

۲۴۸ مصاحبه تلفونی یوناما با پدر قربانی، ۳۱ آگست ۲۰۲۰.

پدر داغ دیده دیگری مرگ پسرش را که مصروف تحصیل برای داکتر شدن بود و در یک رویداد قتل هدفمندانه توسط طالبان در شمالشرق کشور کشته شد، چنین بیان نمود.

"او یگانه پسر من بود. ۲۸ ساله بود. در ۲۸ سال گذشته من خیلی زحمت کشیدم، اما او را نگذاشتم کار کند. او را گذاشتم تا به تحصیلاتش تمرکز کند. قرار بود پس از چند ماه از دانشکده طب فارغ شود و بعداً یک وظیفه داشته باشد تا خانواده را از لحاظ مالی کمک کند. متأسفانه او کشته شد و من دیگر همه امید هایم را از دست دادم." ۲۴۹

ب. تلاش برای رسیدگی به آسیب

مطابق به قانون بین المللی حقوق بشر، حکومت افغانستان مسئولیت اصلی رعایت، محافظت و تحقق حقوق افغانها را به سطح مناسب یک زنده گی معیاری^{۲۵۰} به عهده دارد. با این حال گروه های مسلح غیردولتی، مانند طالبان که عملکرد مشابه حکومت را در قلمرو شان اجراء و کنترل مینمایند، باید نورم های حقوق بشر را آنگاه که عملکرد آنها بالای حقوق بشری افرادی که در مناطق تحت کنترل آنها تأثیر میگذارد، رعایت نمایند. باوجودیکه آنها عضو معاهدات بین المللی حقوق^{۲۵۱} بشر نیستند، اما بطور فزاینده ای به برخی از تعهدات بین المللی حقوق بشر ملزم می باشد.^{۲۵۲} با گذشت زمان نقش گروه های مسلح غیردولتی در رسیده گی به حقوق قربانیان خاص نیز برسمیت شناخته میشود. مسئولیت های حقوق بشری گروه های مسلح غیردولتی که در افغانستان فعالیت مینمایند، تأثیری بر تعهد افغانستان در راستای حمایت از قوانین بین المللی حقوق بشر در قلمرو و سایر مناطق تحت قیمومیت شان ندارد.^{۲۵۳} دولت مکلف است تا سعی و تلاش لازم را بخرج دهد و همه تدابیر لازم را جهت محافظت همه افراد در داخل قلمرو خویش و همه افراد تحت قیمومیت این کشور در برابر تهدیدات با استفاده از حقوق بشر در مقابل بازیگران غیردولتی، بشمول مقامات بالفعل و گروه های مسلح رویدست گیرد. افغانستان باید مرتکبین و ناقضین حقوق بشر را پاسخگو قرار دهد و حقوق قربانیان را بشمول جبران خسارت مؤثر تضمین کند.

^{۲۴۹} مصاحبه تلفونی یوناما با پدر قربانی، ۱۶ دسامبر ۲۰۲۰.

^{۲۵۰} بطور کل، به ميثاق بين المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ماده ۱۱ مراجعه کنید.

^{۲۵۱} به گزارش کمیسیون عالی حقوق بشر ملل متحد، گزارش حقوق بشر در اجرای عدالت در قضایای جرمی مربوط به درگیری ها در اوکراین، اپریل ۲۰۱۴ - اپریل ۲۰۲۰، پاراگراف ۴ مراجعه کنید. این گزارش در سایت ذیل قابل دسترسی است:

<https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/Ukraine-admin-justice-conflict-related-cases-en.pdf>

https://www.ohchr.org/Documents/Countries/SO/UNSOM_protection_of_civilians_2020.pdf

همچنین به گزارش کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، نقض حقوق بشر ناشی از حملات نظامی ارتش اسرائیل و اشغال آن در سرزمین اشغالی فلسطین، به ویژه موارد اخیر در نوار غزه اشغالی - گزارش کمیساری عالی حقوق بشر در مورد اجرای حقوق بشر قطعنامه ۱/۷ شورای A، HRC / ۸/۱۷، ۶ جون ۲۰۰۸، بند ۹؛ به OHCHR، حمایت حقوق بین المللی حقوق بشر در درگیری های مسلحانه، ۲۰۱۱، ص ۲۳-۲۵ مراجعه کنید.

^{۲۵۲} به گزارش کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل در مورد وضعیت حقوق بشر در مالی، A / HRC / ۲۲/۳۳، ۷ جنوری ۲۰۱۲، بندهای ۱۸-۴۶ مراجعه کنید. سرمشی سازمان ملل متحد، گزارش هیئت کارشناسان سرمشی در مورد مسئولیت پذیری در سرلانکا، ۳۱ مارچ ۲۰۱۱، بند ۱۸۸. همچنین به گزارش کمیسیون تحقیق بین المللی برای تحقیق در مورد همه ادعاهای نقض حقوق بین المللی حقوق بشر در لیبی مراجعه کنید. جام جمیریه عربی A / HRC / ۱۷/۴۴، ۱ جون ۲۰۱۱؛ گزارش کمیسیون تحقیق بین المللی در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری عربی سوریه، A / HRC / ۱۹/۶۹، بند ۱۰۶. مأموریت سازمان ملل در جمهوری سودان جنوبی (UNMISS)، درگیری در سودان جنوبی: گزارش حقوق بشر، ۸ می ۲۰۱۴، بند ۱۸؛ گزارش یافته های دقیق کمیسیون تحقیق مستقل درباره درگیری ۲۰۱۴ غزه، A / HRC / ۲۹ / CRP.۴، پاراگراف ۴۵

^{۲۵۳} برای مثال، به اصول و رهنمودهای اساسی سازمان ملل در مورد حق جبران و درمان قربانیان نقض فاحش حقوق بشردوستانه بین المللی، سند ملل متحد مراجعه کنید. A / RES / ۶۰/۱۴۷، ۲۱ مارچ ۲۰۰۶، اصل ۱۵ (در صورتی که "یک شخص، یک شخص حقوقی یا موجودیت نهاد دیگر مسئول جبران خسارت برای یک قربانی شناخته می شود، این طرف باید جبران خسارت به قربانی را بدهد یا اگر کشور قبلاً مقدمات قربانی را فراهم کرده است) « (تأکید شده است)؛ کمیسیون تحقیق بین المللی دارفور، "گزارش کمیسیون تحقیق بین المللی دارفور به سرمشی سازمان ملل متحد، مطابق با قطعنامه ۱۵۶۴ شورای امنیت از ۱۸ سپتامبر ۲۰۰۴"، ژینو، ۲۵ جنوری ۲۰۰۵، بندهای ۵۹۰-۶۰۰ در دسترس: شورشیان برای همه جنایاتی که ممکن است مرتکب شده اند به عهده شورشیان است. (").

قربانیان درگیری مسلحانه از حقوق مشخصی دسترسی به حقایق^{۲۵۴}، عدالت^{۲۵۵}، دریافت غرامت^{۲۵۶} (بشمول غرامت، جبران خسارت، توانبخشی، رضایت و تضمین عدم تکرار) و ضمانت های عدم تکرار^{۲۵۷} آن برخوردار اند.

از آنجائیکه کشور با آغاز مذاکرات صلح وارد یک مرحله مهمی میگردد، برای طرفین درگیر مهم خواهد بود که آسیب طولانی مدت گذشته را مورد رسیدگی قرار دهند تا به آینده نگاه کنند. مصاحبه های انجام شده توسط یوناما نشان دهنده عدم ارتباط بین قربانیان، خانواده های آنها و هر نوع جبران خسارت، عذرخواهی، تصدیق آسیب و یا حتی ارائه اطلاعات توسط طرف های درگیر است.

افغانستان: تلاش های طرفهای درگیر در جنگ جهت رسیدگی به ضرر ایجاد شده

۳۵ درصد قربانیان مصاحبه شونده درباره حادثه اتفاق افتاده علیه خود شان یا اعضای خانواده شان، معلومات دریافت نموده اند

۱۲ درصد قربانیان مصاحبه شونده از اینکه تحقیقات رسمی بالای قضیه مربوطه صورت گرفته، مطلع بودند

۴۳ درصد قربانیان مصاحبه شونده گزارش داده که یوناما تنها نهادی بوده که در مورد حادثه با آنها صحبت کرده است

۱۱ درصد قربانیان مصاحبه شونده تأیید ضرر را از طرف های درگیر در منازعه دریافت کرده اند

۲۴ درصد قربانیان مصاحبه شونده کمک دریافت کرده بودند

افراد ملکی را محافظت نموده و جنگ را ختم کنید

گزارش سالانه ی یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در سال ۲۰۲۰

صرف ۳۵ درصد از قربانیان مصاحبه شده در مورد آنچه به آنها و یا عزیزان شان اتفاق افتاده اطلاعات دریافت کردند. بسیاری از آنها این اطلاعات را از سوی طرف های درگیر نه، بلکه از اقارب، اعضای جامعه، متخصصین صحتی، بزرگان قوم و یا منابع رسانه ای دریافت نمودند.

صرف ۱۲ درصد از قربانیانی که یوناما با آنها صحبت کرده است از انجام هرگونه تحقیقات رسمی مطلع بودند و در ۴۳ درصد موارد دیگر، یوناما تنها نهادی بود که با آنها در مورد آنچه اتفاق افتاده تماس گرفته است. در یک مورد، زنی که در هنگام درگیری زمینی میان اردوی ملی افغانستان و طالبان در شرق کشور برا اثر گلوله تحرک خود را از دست داد، چنین بیان کرد:

^{۲۵۴} به عنوان مثال به میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، ماده ۲، کنوانسیون بین المللی حمایت از همه افراد در برابر ناپدید شدن اجباری، ماده ۲۴. همچنین به E / CN.۴ / ۲۰۰۵ / ۱۰۲ / Add.۱، اصول ۵-۲ مراجعه کنید.

^{۲۵۵} به عنوان مثال میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، ماده ۲، مرسوم علیه شکنجه و سایر مجازاتهای بیرحمانه، غیرانسانی، تحقیرآمیز، ماده ۴، ۵، ۷ و ۱۲، کنوانسیون بین المللی حمایت از همه افراد در برابر ناپدید شدن اجباری، ماده های ۳، ۶، ۷ و ۱۱. همچنین به E / CN.۴ / Add.۱ / ۲۰۰۵ / ۱۰۲ / اصل ۱۹ مراجعه کنید.

^{۲۵۶} به عنوان مثال مراجعه کنید اعلامیه جهانی حقوق بشر، ماده ۸، میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، ماده ۲، کنوانسیون بین المللی رفع انواع تبعیض نژادی، ماده ۶، کنوانسیون ضد شکنجه و مجازات های بیرحمانه، غیرانسانی، تحقیرآمیز، ماده ۶، کنوانسیون بین المللی حمایت از همه افراد در برابر ناپدید شدن اجباری، ماده ۲۴، کنوانسیون حقوق اطفال، ماده ۳۹. همچنین به A / RES / ۶۰ / ۱۴۷ مراجعه کنید.

^{۲۵۷} به عنوان مثال، میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، ماده ۲، کنوانسیون مقابله با شکنجه و سایر مجازات ها، مجازات های غیر انسانی، درجه بندی، ماده ۲، کنوانسیون بین المللی حمایت از همه افراد در برابر ناپدید شدن اجباری، ماده ۲۳ را ببینید. قضیه لاگرنند (آلمان علیه ایالات متحده)، حکم ۲۷ جون ۲۰۰۱، ICI گزارشات ۲۰۰۱. به E / CN.۴ / ۲۰۰۵ / ۱۰۲ / Add.۱، اصل ۳۵ مراجعه کنید.

“هیچ کسی سعی نکرد به ما کمک کند تا در شرایط وخیم ما را یاری کند. نه طالبان، نه حکومت و نه اردوی ملی افغانستان کدام اقدامی را برای تماس با ما جهت پذیرفتن آسیب و یا جبران خسارت به ما انجام ندادند. تاکنون هیچ کس سعی نکرده است تا در مورد این رویداد با ما صحبت کند.”^{۲۵۸}

به همین ترتیب، مردی که پسرش توسط هاوانی که در جریان درگیری زمینی میان اردوی ملی افغانستان و طالبان در غرب کشور در حویلی وی اصابت کرده بود، کشته شد، چنین بیان کرد:

“...ما هیچ اطلاعی در مورد مرتکب نداشتیم، همچنان هیچ کس برای پذیرفتن مسئولیت به ما مراجعه نکرده است. برعلاوه، هیچ کس در رابطه با ارائه اطلاعات اقدامی نکرده است.”^{۲۵۹}

صرف با ۲۷ درصد از قربانیان توسط نیروهای امنیتی ملی افغانستان، نیروهای نظامی بین المللی و یا طالبان تماس صورت گرفت.

در ۳۳ درصد موارد، نهاد های دیگر مانند کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، مؤسسات غیردولتی و یا ادارات دولتی با قربانیان تماس^{۲۶۰} گرفتند.

آسیب حتی به میزان کمتری تصدیق شد. صرف ۱۱ درصد از قربانیان مصاحبه شده گزارش دادند که تنها یک بعد از آسیبی که متحمل شده اند را تصدیق نمود. در برخی از این موارد، چنین تصدیق بطور مثبت صورت نگرفت. بطور مثال، در یک سوء قتل هدفمندانه یک برقی، طالبان به بزرگان قوم تصدیق نمودند که آنها مسئول این قتل بودند و هشدار دادند که سرنوشت کسان دیگری که در شبکه برق کار میکنند و وارد ساحه تحت کنترل طالبان شوند نیز چنین خواهد بود. در یک مورد دیگر، طالبان مسئولیت انفجار یک ماین فشاری جاسازی شده در شمال کشور را به عهده گرفتند که باعث کشته شدن یک مرد و مجروح شدن پسرش هنگام پا گذاشتن الاغ شان بالای ماین گردید. پسری که جان به سلامت برده بود، چنین بیان کرد:

“ما در واقع از قریه خود فرار کردیم، زیرا پس از رویداد طالبان ما را مقصر دانستند و پرسیدند که چرا الاغ ما بالای ماین پا گذاشت و باعث انفجار شد. آنها گفتند که این ماین را بخاطر نیروهای ملی امنیتی افغانستان جاسازی نموده بودند و با وقوع آن حادثه آنها مؤفق نشدند تا نیروهای ملی امنیتی افغانستان را هدف قرار دهند و منابع آنها (ماین) به هدر رفت. عضو خانواده من مجبور شد تا قریه را ترک و نقل مکان کند...”^{۲۶۱}

قربانیان همچنان مواردی را گزارش دادند که اردوی ملی افغانستان هنگام تأیید آسیب پاسخی را ارائه نمودند که تخطی را نسبی و (تعداد جنگجویانی را که نیز جان باختند نشان داد). بطور مثال، هنگامی که یک پدر در غرب کشور به اردوی ملی افغانستان بخاطر دخترش که از اثر هاوان اردوی ملی کشته بود مراجعه کرد، چنین اظهار کرد:

“اردوی ملی افغانستان گفت از اینکه طالبان در مجاورت خانه من کمین افراز نموده بودند و با اردوی ملی درگیر گردیدند، اردوی ملی افغانستان مجبور شد تا از شلیک هاوان کارگیرد. آنها همچنین افزودند که دختر من تنها کسی نبود که در آن شب کشته شده است، بلکه اردوی ملی افغانستان تعدادی از سربازان خود را نیز در همان شب از دست داده است.”^{۲۶۲}

^{۲۵۸} مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۱۷ آگست ۲۰۲۰.

^{۲۵۹} مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۲۵ اکتوبر ۲۰۲۰.

^{۲۶۰} اینها به طور متقابل از یکدیگر جدا نیستند یعنی در بعضی موارد هر دو طرف درگیری و منابع دیگر برای تماس با قربانیان در ارتباط بودند.

^{۲۶۱} مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۲۶ آگست ۲۰۲۰.

^{۲۶۲} مصاحبه تلفونی یوناما با پدر قربانی، ۲۵ نوامبر ۲۰۲۰.

همانطوریکه از شواهد معلوم گردید، طرف مسئولی که آسیب را تصدیق کرد از سوی خانواده و یا قربانی همیشه عذرخواهی تلقی نمیگردید. صرف در پنج درصد موارد، طرف مسئول از قربانی و یا اقارب عذرخواهی و یا ابراز تسلیت نموده است. به گفته قربانیان در این موارد، تسلیت ها از سوی نیروهای نظامی بین المللی، طالبان، اردوی ملی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار حکومت ابراز گردید. با آنهم، برای عده ای، مانند همسر مردی که بطور تصادفی توسط یک گروه مسلح طرفدار حکومت در شمال شرق کشور مورد اصابت گلوله قرار گرفت و کشته شد، عذرخواهی کافی نبود:

"بلی، عامل قتل نزد برادر و خسیره ام آمد تا عذرخواهی کند، اما اقارب من عذرخواهی را نپذیرفتند و به قوماندان گفتند که آنها در موقعی نیستند که بخواهند این کار را انجام دهند و عذرخواهی وی عزیزی را که از دست داده اند به آنها دوباره برنخواهد گرداند." ۲۶۳

طرف های غیرمسئول اکثر تسلیت شانرا به قربانیان و خانواده های آنها در رویداد های که طرف های نامعلوم مسئول آن بودند، ابراز نمودند. بطور مثال، پس از اینکه چندین طفل در نتیجه انفجار اشیای منفجرناشده در شمال شرق کشور مجروح گردیدند، پدر اطفال توضیح داد که کمیسیون محافظت و رسیده گی به شکایات افراد ملکی طالبان پس از رویداد نزد آنها آمد:

"زمانیکه به خانه آمدم، مسئول فوق الذکر طالبان بیشتر از ده بار با من تماس گرفته و همدردی شانرا ابراز نمودند. او به من گفت که پول ندارد تا مرا از لحاظ مالی کمک کند، اما کسی را فرستاد تا به اطفال من خون اهدا کند. اما از جانب مقامات حکومتی هیچ چیزی نشنیدم." ۲۶۴

مقامات مختلف حکومت و نیروهای امنیتی ملی افغانستان اغلب تسلیت و یا عذرخواهی شانرا به قربانیان رویداد های که عامل آن عناصر مخالف حکومت بودند ابراز نمودند، چنانچه این مقامات تسلیت خویش را به یک مرد که چهار عضو خانواده اش را در نتیجه حمله یک واسطه نقلیه مملو از مواد انفجاری توسط طالبان در شرق کشور از دست داد نیز ابراز نمودند:

"چندین عضو پارلمان، اعضای شورای ولایتی، اعضای دفتر رئیس جمهور، والی ولایت، ولسوال، قوماندانان نیروهای ملی امنیتی افغانستان و اعضای کابینه از نزدیک با من بازدید نموده و یا از طریق تلفون با من تماس گرفتند و تسلیت شانرا ابراز نمودند." ۲۶۵

۱. کمک به قربانیان

از میان قربانیانی که یوناما با آنها مصاحبه انجام داد، ۲۴ درصد آنها نوعی از کمک به قربانیان را بشکل کمک غذایی، پرداخت پول و یا اجناس از مراجع مختلف بدست آوردند. کمک های دریافت شده از سوی مجموعه ای از میکانیزم ها و نهاد هایی صورت گرفته اند که به قربانیان و خانواده های آنها رسیده گی و کمک ها را به آنها فراهم میسازد. منابع کمک به قربانیان شامل پرداخت پول از سوی وزارت دولت در امور شهدا و معلولین، پرداخت پول از کود احتیاطی ۹۰ حکومت افغانستان، پرداخت پول های بلاعوض از سوی مأموریت قاطع ناتو/ نیروهای ایالات متحده و همچنان کمک به قربانیان از طریق پروژه کاهش درگیری و کمک به افراد ملکی تمویل شده از سوی اداره انکشاف بین المللی امریکا، کمیته بین المللی صلیب سرخ و همچنان کارمندان مؤسسات غیردولتی و مردم محل میباشد.

در مورد درخواست کمک از سوی قربانیان، ۳۲ درصد (۴۲ نفر) از مصاحبه شده گان اعلام کردند که جهت دریافت نوعی از کمک ها درخواست کرده اند، اما از این تعداد صرف هشت نفر آنها کمکی را در زمان مصاحبه دریافت نمودند که حداقل ۳۰ روز بعد از رویدادی که باعث آسیب گردید، انجام شده بود. از این هشت نفر، دو نفر آنها تا هنوز منتظر پرداخت / کمک قسمی بودند که یک نفر آن مبلغ کامل را دریافت نکرد و دو نفر دیگر آن خود بخودی از منابع که به آن درخواست نموده بودند، کمک بدست آوردند.

۲۶۳ مصاحبه تلفونی یوناما با خانم قربانی، ۲۶ اکتوبر ۲۰۲۰.

۲۶۴ مصاحبه تلفونی یوناما با پدر قربانیان، ۱۲ جولای ۲۰۲۰.

۲۶۵ مصاحبه تلفونی یوناما با اقارب قربانی، ۱۴ نوامبر ۲۰۲۰.

۶۸ درصد دیگر از قربانیان مصاحبه شده درخواست کمک نکردند، زیرا معتقد بودند که کمک دریافت نخواهند کرد، از موجودیت چنین کمک بی اطلاع بودند و یا حتی اگر آگاهی هم داشتند، اظهار داشتند که نمیدانستند چگونه به این کمک ها درخواست ارائه کنند. در سایر موارد، مانند یک مرد در جنوب کشور که پدر و برادر خود را در یک رویداد انفجار ماین فشاری از دست داد، نسبت به میکانیزم های حکومت شاکی است:

"ما سعی نمی کنیم تا ادعایی داشته باشیم و علاقمند تقاضای جبران خسارت از هیچ طرف نیستیم. ما می بینیم که هیچ کس جبران خسارت دریافت نمی کند و درخواست برای جبران خسارت صرفاً ضایع ساختن وقت است."^{۲۶۶}

به همین ترتیب، مرد دیگری که پسر خاله اش را در نتیجه انفجار یک ماین فشاری در جنوب کشور از دست داد، توضیح داد که خانواده او به دلیل عدم اعتماد به سیستم درخواست جبران خسارت نکردند:

"چون خانواده ما میدانند که هرگونه درخواست برای پول اجرا نخواهد شد. دلایل آن موجودیت فساد اداری، عدم منظوری از سوی افراد بانفوذ و یا نگرانی واقعی در مورد قربانیان است."^{۲۶۷}

در اینجا چالش های متعددی در زمینه کمک به قربانیان توأم با اشاره به گزارش های که قربانیان و اقارب آنها چگونه به چالش ها و تأخیرهای قابل توجهی حین دسترسی به کمک ها در افغانستان در سال ۲۰۲۰ روبرو بودند، مورد بحث قرار گرفته اند. چالش های عمده که توسط قربانیان بیان گردید شامل دسترسی به دو میکانیزم فعلی حکومت بود و سایر منابع مانند مؤسسات غیردولتی، ادارات ملل متحد و جامعه بشردوستانه بین المللی که خلا ها را پر میکنند کنار میگذارد. نیازمندیهای قربانیان جهت کمک مالی گسترده و فوری اند. بدین ترتیب، یوناما از حکومت میخواهد تا تطبیق پالیسی جدید کمک به قربانیان را در رابطه با پرداخت پول از وجوه کود ۹۰ جهت رسیده گی به درخواست قربانیان و ایجاد طرح های اداری جبران خسارت را جهت فراهم ساختن جبران خسارت به این قربانیان در اولویت قرار دهد.

^{۲۶۶} مصاحبه تلفونی یوناما با اقارب قربانیان، ۹ نوامبر ۲۰۲۰.
^{۲۶۷} مصاحبه تلفونی یوناما با پسر کاکای قربانیان، ۲۴ نوامبر ۲۰۲۰.

میکانیزم های کمک به قربانیان مرتبط به حکومت افغانستان

قربانیانی که یوناما با آنها مصاحبه انجام دادند در ابتدا برای کمک به قربانیان^{۲۶۸} از طریق چهار کانال یا مجرای^{۲۶۹} ذیل کمک را دریافت و یا برای آن درخواست کردند.

کمک های اضطراری حکومت افغانستان پرداخت های "کد ۹۰"

این قبلاً بنام کد ۹۹ و اکنون کد ۹۰ یاد گردیده و این پرداخت ها یکبار از صندوق اختیاری حکومت که توسط رئیس جمهور کنترل گردیده و به قربانیان یا به رضایت طرفین توسط (۱) هیئت دولتی معمولاً به قربانیان حوادث مهم و یا (۲) درخواست منظور شده قربانیان داده میشود. پس از اینکه درخواست آنها منظور گردید، قربانیان در صورت واجد شرایط بودن به حفظ پرداخت های درازمدت^{۲۷۰} به وزارت شهدا و معلولین نیز راجع میشوند (به ذیل مراجعه کنید).

یوناما با نگرانی خاطرنشان میسازد که قرار گزارش پرداخت ها به قربانیانی که خود شان برای کمک درخواست نموده بودند در یک بخش بزرگی از سال ۲۰۲۰ متوقف شده بود، زیرا عدم سیستم ساختاری برای پرداخت و منظوری از زمانیکه صلاحیت آن از رئیس اسبق اجرائیه عبدالله پس از نامزدی وی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۹ گرفته شد و سپس ریاست اجرائیه در ماه مارچ ۲۰۲۰ منحل گردید، مواجه بود. در پایان سال ۲۰۲۰، قرار گزارش دست کم به تعداد ۳۰۰۰ مورد درخواست وجود داشت. گزارش ها همچنین نشان میدهد که بودجه تا حدی به دلیل استفاده گزارش شده از بسیاری صندوق های اختیاری گسترده بوده که پول از آن برای کمک به حوادث طبیعی و رسیده گی به حالات اضطراری مانند بیماری همه گیر کووید - ۱۹^{۲۷۱} تهیه میشود.

دفتر شورای امنیت ملی گفت که اداره امور ریاست جمهوری کمک های مالی را برای ۱۱۴ اعضای خانواده افراد ملکی کشته شده و برای ۲۸۴ نفر از افراد ملکی مجروح شده در ماه های عقب، قوس و جدی (اواخر ماه اکتوبر ۲۰۲۰ الی اواخر ماه جنوری ۲۰۲۱) فراهم کرد و روی یک طرزالعمل جدید برای کمک به قربانیان^{۲۷۲} کار مینماید. قرار گزارش پرداخت های مثبت به قربانیان از طریق هیئت های دولتی که پس از رویداد های مهم ایجاد گردید در سال ۲۰۲۰ ادامه پیدا کرد، اگرچه همچو پرداخت ها صرف به یک تعداد محدودی از قربانیان صورت گرفت.

یوناما از حکومت میخواهد تا به درخواست های باقیمانده جهت کمک به قربانیان رسیده گی نماید.

پرداخت های کمکی وزارت شهدا و معلولین

این میکانیزم که در ابتدا بعنوان میکانیزم پرداخت کمکی ماهانه به همه معلولین در افغانستان فعالیت میکرد، در ماه سپتامبر ۲۰۲۰، رئیس جمهور غنی فرمانی را صادر کرد که به اساس آن میکانیزم را به پرداخت حقوق صرف به "قربانیان جنگ" تبدیل کرد. درحالیکه وزارت شهدا و معلولین مکلفیت دارد تا خدمات و کمک های مالی را فراهم سازد، این وزارت در حال حاضر مراقبت های اضطراری و یا فوری را فراهم ننموده، بلکه در همکاری با پروژه کمکهای کاهش جنگ برای حمایت از افراد ملکی همکاری میکند تا این خلا^{۲۷۳} را پر کند. قربانیانی که در وزارت شهدا و

^{۲۶۸} این شکل حمایت متفاوت از جبران خسارات قانونی رسمی یا غرامت است و ارائه آن به معنای مقصر بودن ارائه دهنده یا شخص خاص نیست.
^{۲۶۹} یوناما خاطرنشان می کند که اگرچه از دوره گزارش خارج است، اما طالبان همچنین در ۷ فبروری ۲۰۲۱ اعلام کرد که در حال آغاز یک برنامه کمک به قربانیان است. برای جزئیات بیشتر، به بخش ۴ پالیسی ها و اقدامات محافظت از افراد ملکی در زیر مراجعه کنید.
^{۲۷۰} براساس اظهارات مصاحبه شونده گان، به نظر می رسد عملکرد این پرداخت ها از ولایت تا ولایت دیگر بسیار متفاوت است. برای اطلاعات دقیق تر در مورد این مکانیزم، به گزارش افراد ملکی در درگیری ها مراجعه کنید: منع آسیب رساندن - موانعی برای دریافت کمک به قربانیان در افغانستان، ۲۲ دسامبر ۲۰۲۰، ص ۹-۱۱

https://civiliansinconflict.org/wp-content/uploads/۲۰۲۰/۱۲/CIVIC_Afghanistan_Report_Draft۴-۱.pdf

^{۲۷۱} معلومات در این پاراگراف از نشست ها و مکاتبه یوناما با مقامات ارشد اداره مستقل ارگانهای محل، حکومت و شورای امنیت ملی در ماه نوامبر و دسمبر ۲۰۲۰ گرفته شده است.

^{۲۷۲} در یک نامه مورخ ۲۱ جنوری ۲۰۲۰ از شورای امنیت ملی به یوناما. اگرچه خارج از دوره گزارش دهی است، به گفته دفتر شورای امنیت ملی، بتاريخ ۶ جنوری ۲۰۲۱، یک میکانیزم جدید برای پرداخت های کمکی به قربانیان و "طرزالعمل برای کمکی های نقدی و بسته های کمکی برای خانواده های شهدا و مجروحین" منظور گردید. طبق گزارش، پرداخت ها از طریق کود ۹۱ صورت گرفت و مبلغ یکصد هزار افغانی برای اقارب کشته شده گان و مبلغ پنجاه هزار افغانی برای یک فرد ملکی مجروح پرداخت گردید. یوناما درخواست نشر این طرزالعمل را نمود، تا اینکه اشخاص واجد شرایط بتوانند شیوه دریافت کمک ها از اداره امور دفتر ریاست جمهوری بشكل بهتر بدانند، اما الی این کار الی تسوید ای گزارش رسماً اعلان نشده بود.
^{۲۷۳} معلومات ذکر شده از نشست یوناما با کاهش تلفات و کمک به افراد ملکی "کومک" بتاريخ ۲۵ نوامبر ۲۰۲۰ است.

معلولین درخواست مینمایند، در صورت واجد شرایط^{۲۷۴} بودن به کد ۹۰ راجع ساخته میشوند (بخش ۱ فوق را ببیند). این میکانیزم، مانند پرداخت ها کد ۹۰، به چالش های دیگر در تطبیق^{۲۷۵} مواجه است.

کمکهای کاهش جنگ برای حمایت از افراد ملکی (کومک)

کمکهای کاهش جنگ برای حمایت از افراد ملکی (کومک) یک برنامه است که از سوی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده تمویل و توسط یک مؤسسه غیردولتی در پنج مرکز ساحوی در هرات، جلال آباد، کابل، کندهار و مزارشریف تطبیق میگردد و از سوی کارمندان ولایتی مستقر در دفاتر دولتی در سطح ولسوالی ها، منجمله در گردیز، شهر غزنی، فراه، غور، لشکرگاه، فاریاب و شهرکنندز حمایت میشود. از ماه مارچ ۲۰۱۸ بدینسو، برنامه کمکهای کاهش جنگ و حمایت از افراد ملکی (کومک) رویداد های مهم را نظارت و قربانیان واجد شرایط درگیری مسلحانه را از طریق یک پروژه تثبیت هویت جهت مساعدت شناسائی میکند. کمکهای که برای قربانیان فراهم میگردد شامل توزیع مواد غذایی ضروری، وسایل بهداشتی خانواده گی و همچنین مراقبت های صحنی و معیشتی متناسب که عمدتاً خدمات لازم ارجاع^{۲۷۶} را در برمیگیرد، میباشد. همتای اولیه برنامه (کومک) حکومت افغانستان وزارت شهدا و معلولین^{۲۷۷} است. اطلاعاتی را که یوناما در جریان مصاحبه های خویش جمع آوری نموده نشان داد که برنامه کمکهای کاهش جنگ برای حمایت از افراد ملکی (کومک) در مقایسه با کمک های دولتی یا پرداخت های بلاعوض بیشتر قابل دسترس و برای کمک به قربانیان سریعتر است.

پرداخت های بلاعوض توسط نیروهای نظامی بین المللی

پرداخت های که مطابق به قانون مجوز دفاع ملی ایالات متحده صورت میگیرد به "افراد ملکی دوست"^{۲۷۸} در صورت خسارت اموال، جراحت شخصی و یا مرگ ناشی از رویداد استفاده از زور از سوی (۱) نیروهای مسلح ایالات متحد، (۲) ائتلافی که شامل ایالات متحده، و یا (۳) یک نهاد نظامی که ایالات متحده و یا همچون ائتلاف را همکاری نماید، پرداخته میشود. چنین پرداخت ها از سوی قوماندانان باصلاحیت "بعنوان وسیله ابراز تسلیت، همدردی، و یا نشانه حسن نیت"^{۲۷۹} صورت میگیرد. این پرداخت ها به پرداخت های جبران خسارت جنگ، تسلیت و قهرمانان تقسیم بندی میشود و بطور مشخص برای کسانی در نظر گرفته شده است که در حمایت از نیروهای ایالات متحده آسیب دیده باشند. بطور معمول، پرداخت های بلاعوض بطور خودفعال توسط نیروهای ایالات متحده صورت میگیرد و اکنون یک شیوه رسمی برای قربانیان وجود دارد که به دفاتر مربوط مراجعه و درخواست چنین پرداخت را نمایند. در سال ۲۰۲۰، نیروهای ایالات متحده متوجه گردیدند که با مردم افغانستان درخصوص چنین پرداخت ها به دلیل بیماری همه گیر کووید - ۱۹ و کاهش حضور نیروهای ائتلاف^{۲۸۰} تماس محدود داشته اند.

۲. عدالت قربانی محور

زمانیکه پرسیده شد که مهمترین عامل برای رفتن بسوی آینده برای قربانیان پس از آسیب که متحمل گردیده اند چیست؟ ۸۰ درصد آنهایی که یوناما با ایشان مصاحبه انجام داده بود اظهار داشتند که آنها به جبران خسارت مالی نیاز دارند. همانطوریکه در بالا ذکر شد، بخش عمده ای از قربانیان و خانواده های آنها به دلیل از دست دادن و یا معلولیت نان آور

^{۲۷۴} برای جزئیات بیشتر در مورد این میکانیزم، به گزارش تلفات ملکی، صفحه ۱۲ مراجعه کنید.

^{۲۷۵} به گزارش تلفات ملکی، صفحات ۱۳ - ۱۸ مراجعه کنید.

^{۲۷۶} صفحات ۲۰ - ۲۱: نشست یوناما با کاهش تلفات و کمک به افراد ملکی "کومک" بتاريخ ۲۵ نوامبر ۲۰۲۰.

^{۲۷۷} نشست یوناما با کاهش تلفات و کمک به افراد ملکی "کومک" بتاريخ ۲۵ نوامبر ۲۰۲۰.

^{۲۷۸} مستفید شونده گان "دوستانه" به نظر میرسند و کدام خطر غیرمترقبه را که برای مقاصد معکوس علیه ایالات متحده استفاده شود، ایجاد نمیکنند.

^{۲۷۹} به یادداشت وزارت دفاع ایالات متحده مراجعه کنید: "مقررات موقت تسلیت یا پرداخت همدردی به غیرنظامیان دوست برای جراحت یا خسارت ناشی از عملیات نظامی"، ۲۲ جون ۲۰۲۰، ۱ / -۱ / -۱ / ۲۰۲۳۲۰۳۱۴ / Jun/۲۳/۲۰۲۰ / <https://media.defense.gov/2020/Jun/23/202320314/> مقررات موقت برای پرداخت تسلیت یا همدلی-پرداخت-به-شهروندان-دوست-برای-جراحت-یا-از دست دادن-چیزی که مهم است-به-عملیات-نظامی. PDF مراجعه کنید.

^{۲۸۰} نیروهای امریکائی / پشتیبانی قاطع، در اطلاعیه ماه جنوری ۲۰۲۱ به یوناما موارد زیر را بیان کرد: "در شرایط فعلی به دلیل کاهش حضور نیروهای ائتلاف و COVID-۱۹ تماس مستقیم محدودی بین نیروهای ائتلاف و مردم افغانستان وجود دارد. نیروهای امریکائی درک میکنند که این امر باعث می شود که قربانیان یا اعضای خانواده آنها درخواست پرداخت به عنوان پاداش اضافی را بیشتر کند. اگر قربانیان یا اعضای خانواده آنها از طریق یک سازمان غیردولتی مانند کمیته بین المللی صلیب سرخ یا از طریق دولت جمهوری اسلامی افغانستان کار می کردند، نیروهای امریکائی افغانستان یک پرداخت بلاعوض یا کمکی را در نظر میگرفت."

خانواده، خسارت به خانه ها و یا اموال آنها و هزینه مراقبت های صحتی برای عزیزان شان در شرایط مالی بدی قرار داشتند. بطور مثال، مردی که اطفال و همسرش در اثر شلیک هاوان توسط اردوی ملی افغانستان در غرب کشور جراحت برداشته بودند، چنین اظهار داشت:

هنگامیکه از آنها سوال شد مهمترین عامل پیشروی قربانیان پس از آسیب چیست، ۸۰ درصد مصاحبه شوندگان اظهار داشتند که به غرامت مالی نیاز دارند. همانطور که در بالا ذکر شد، بخش عمده ای از قربانیان و خانواده های آنها به دلیل از دست دادن یا ناتوانی یک نان آور خانواده، آسیب رساندن به خانه ها یا املاک آنها و هزینه مراقبت های پزشکی عزیزانشان، در شرایط مالی بدتری قرار گرفتند. برای مثال، مردی که فرزندان و همسرش بر اثر شلیک خمپاره توسط ارتش ملی افغانستان در منطقه غرب جراحت برداشت، اظهار داشت:

“زمانیکه رویداد، به وقوع می پیوندد افراد ملکی صدای شانرا بلند کرده نمیتوانند. اگر حکومت مسئول رویداد است، حکومت باید خسارت را جبران و قربانیان را از نظر مالی کمک کند.”^{۲۸۱}

دومین ضرورتی را که مصاحبه شده گان بالای آن بیشتر تأکید نمودند، عدالت بود. ۵۸ درصد قربانیان اظهار داشتند که عدالت و پاسخگویی برای آنها مهم است. بطور مثال، برادر یک قربانی که در اثر یک انفجار یک ماین کنترل شده از راه دور در ولایت بامیان کشته شد، چنین اظهار داشت:

“برای من عدالت از هرچیز دیگری مهمتر است، من فقط عدالت میخواهم، کسانی که مردم غریب و عادی را کشته اند، باید مجازات شوند. ما میخواهیم مجازات مجرمین را ببینیم. آنها یک تعداد زیادی از مردم بیگناه را کشته اند. آنها خانواده های زیادی را نابود کرده اند.”^{۲۸۲}

به همین ترتیب، مردی دیگری که همسر و اطفال اش در اثر یک رویداد انفجار ماین فشاری در جنوب کشور کشته شده بودند، چنین اظهار داشت:

“من بیشتر از همه عدالت میخواهم... من میخواهم که این قضیه در گزارش های ملل متحد به نشر برسد تا جهانیان بدانند که طالبان مقصر تلفات ملکی در افغانستان اند و یک تعداد زیاد مردم زنده گی شانرا در اثر انفجار اشیای انفجاری جاسازی شده از دست دادند.”^{۲۸۳}

یک تعداد حتی خودشان به دنبال پاسخگویی رفتند، مانند پدری که پسرش را در اثر شلیک تصادفی گلوله توسط یک گروه مسلح طرفدار حکومت در جنوب شرق کشور از دست داد و جهت کسب اطلاعات در مورد رویداد به ریاست امنیت ملی مراجعه کرد:

“از زمان وقوع رویداد، من دروازه هر مقامی را میکوبم، اما هیچ کس تأیید نکرد که این رویداد توسط پرسونل {گروه مسلح طرفدار حکومت} صورت گرفته است... من حاضرم آنها {گروه های مسلح طرفدار حکومت} را ببخشم، اما آنها باید رویداد را تأیید و یک جرگه محلی را به من بفرستند تا از من بخشش بخواهد. رئیس امنیت ملی گفت، درست است و کاری را برای تنظیم یک جرگه محلی و حل و فصل این موضوع انجام خواهم داد... من مرتکب قتل را میبخشم، به شرطی که اعتراف کند این کار را به اشتباه انجام داده است.”^{۲۸۴}

حدود ۴۱ درصد قربانیان خواهان جلوگیری از تکرار چنین رویداد ها در آینده، هم برای خودشان و هم برای سایر افغانها

^{۲۸۱} مصاحبه تلفونی یوناما با اقارب قربانیان، ۱ نوامبر ۲۰۲۰.

^{۲۸۲} مصاحبه تلفونی یوناما با برادر قربانی، ۲۲ دیسامبر ۲۰۲۰.

^{۲۸۳} مصاحبه تلفونی یوناما با اقارب قربانیان، ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۰.

^{۲۸۴} مصاحبه تلفونی یوناما با پدر قربانی، ۱۲ نوامبر ۲۰۲۰.

بودند. بطور کلی، قربانیان آرزوی صلح در کشور شانرا نمودند. چنانچه یک مرد جوان که برادر خود را در اثر انفجار یک ماین فشاری در جنوب شرق کشور از دست داد، چنین اظهار داشت:

«ما معتقدیم که هر خشونت باعث ایجاد خشونت دیگر میگردد، بنابراین اگر انتقام خود را از طالبان بگیریم، سلسله انتقام ادامه پیدا خواهد کرد و ما نمیتوانیم در صلح زنده گی کنیم. بنأ یگانه چیزی که میخواهیم، صلح است. ما از هر دو طرف گفتگوکننده در دوحه میخواهیم تا خشونت را متوقف و در مورد آتش بس و صلح به توافق برسند تا از وقوع چنین رویداد ها در آینده جلوگیری شود.»^{۲۸۵}

آرزوی مشابه توسط یک مرد در جنوب کشور ابراز شد. او که در اثر یک رویداد انفجار ماین فشاری در جنوب کشور پدر و برادر خود را از دست داد و سایر اعضای خانواده اش نیز مجروح گردیده بود، چنین اظهار داشت:

«امیدواریم که درگیری جاری در افغانستان به زودی پایان یابد تا ما افغانهای بیگناه اعضای خانواده خویش را از دست ندهیم. هر رویداد بیه و یتیم بجا میگذارد و شیرازة اساسی جامعه ما را از بین میبرد. امیدواریم همه طرف های درگیر در جنگ افغانستان تلاش نمایند تا جنگ را پایان دهند و بگذارند افغانها در صلح و سعادت زنده گی کنند.»^{۲۸۶}

همانطوریکه در بالا ذکر شد، قربانیان از تخطی های مختلف رنج برده اند و در نتیجه نیازمندیها و اولویت های آنها نیز با گذشت زمان تغییر کرده میتواند. جبران خسارت مادی به شکل غرامت، مانند پرداخت ها و یا هزینه تقاعد بطور نقدی و یا بسته های خدمات، بطور مثال تعلیم، صحت و مسکن و بطور کلی زیربنا بوده میتواند. جبران خسارت نمادین شامل عذرخواهی رسمی، ایجاد روز های گرامی داشت، ایجاد موزیم ها و بناهای یاد بود و یا تدابیر توانبخشی مانند ترویج و احیای نام خوب برای قربانیان بوده میتواند. برنامه های جبران خسارت که چنین رویکرد پیچیده ای را اتخاذ نموده اند، معمولاً در دستیابی به اهداف عدالت انتقالی قابل تغییر مانند شناخت قربانیان و تقویت حس شهروندی مؤفق تر تلقی گردیدند. شکل و یا نحوه جبران خسارت میتواند متفاوت باشد و میتواند وضعیت خاص قربانی (و خانواده) او را هدف قرار دهد. آنها میتوانند افراد و همچنین گروپها، جوامع و حتی مناطق را هدف قرار دهند. جبران خسارت میتواند زمینه ساز کمک های بشردوستانه و یا انکشافی باشد. مهم است تا قربانیان در پروسه طرح و تطبیق پالیسی های جبران خسارت اشتراک نمایند.

یوناما از حکومت افغانستان میخواهد تا در مشوره نزدیک با قربانیان، کمک به قربانیان را در اولویت قرار دهد و حقوق قربانیان را به حقیقت، عدالت و دریافت جبران خسارت در گفتگوهای صلح مدنظر گیرد. یوناما همچنین طالبان را تشویق مینماید تا به تعهدات خویش در قبال قربانیان طبق قوانین عرفی بین المللی و وظایف خویش جهت رسیده گی به آسیب وارده به آنها سعی نمایند. آسیب های دیرینه جسمی، روحی، اجتماعی و فرهنگی که در اثر درگیری های مسلحانه به افغانها تحمیل شده است، باید مورد رسیده گی قرار گیرند، نه تنها که شامل، بلکه یک بخشی از گفتگوهای جاری صلح باشند.

^{۲۸۵} مصاحبه تلفونی یوناما با قربانی، ۲۷ اکتوبر ۲۰۲۰.

^{۲۸۶} مصاحبه تلفونی یوناما با اقارب قربانی، ۹ نوامبر ۲۰۲۰.

۸. پالیسی ها و اقدامات برای محافظت افراد ملکی در برابر آسیب، بشمول تلاشها برای پاسخگویی

الف. مرور کلی

یوناما مجدداً تأکید مینماید که بهترین راه برای طرفین جهت محافظت افراد ملکی در برابر آسیب آتش بس است. این واقعیت حتی در صورت ادامه تلاشها برای حل و فصل جنگ از طریق مذاکره و یک رویکرد فراگیر در راستای صلح و مصالحه که برای تأمین یک صلح پایدار ضروری است، ادامه دارد. درعین حالیکه، درگیری جریان دارد، یوناما تصدیق میکند که حکومت افغانستان، نیروهای ملی امنیتی افغانستان، نیروهای نظامی بین المللی و طالبان یک سلسله تلاشهایی را جهت محافظت افراد ملکی در برابر آسیب های ناشی از عملیات های خود شان انجام داده اند که در ذیل توضیح ۲۸۷ داده شده است. درعین حال، افراد ملکی پیوسته در سطوح شدید رنج میبرند. تا زمانیکه درگیری های فعال بیشتر از این نگردد، طرفین باید به اقدامات شان برای جلوگیری و کاهش آسیب به افراد ملکی ادامه دهند.

بعنوان بخش از اقدامات جهت کاهش و جلوگیری از آسیب رسانیدن به افراد ملکی و به منظور جلوگیری از نقض قانون بین المللی بشردوستانه، یوناما خاطرنشان میسازد که طرفین درگیر مکلف اند تا تحقیقات را به دنبال اتهامات مربوط به تلفات افراد ملکی ۲۸۸ انجام دهند و درجائیکه معتقد اند یک جنایت جنگی صورت گرفته است، باید تحقیقات جرمی جهت حصول اطمینان از پاسخگویی، بشمول پیگرد قانونی در جائیکه مؤجه باشد ۲۸۹، آغاز شود. یوناما همچنین تأکید میکند که قانون بین المللی حقوق بشر حقوق قربانیان به حقیقت، عدالت و جبران خسارت را برسمیت میشناسد که شامل تعهدات برای موظفین است که باید تحقیقات را انجام دهند و حقیقت را بعنوان یک اقدام جهت جلوگیری از تخطی های ۲۹۰ بیشتر عام سازند. لازم است که طرفین درگیر تحقیقات مؤثر را انجام دهند و در یافته های خویش شفاف باشند تا بتواند تأثیر عملیات شان را بالای مردم ملکی درک نمایند و حتی در مواردی که نیاز به پاسخگویی نیست، اقدامات لازم را جهت جلوگیری از وقوع مجدد آسیب رویدست گیرند.

یوناما با نگرانی از ادامه انکار یا کم اهمیت جلوه دادن سطح آسیب به افراد ملکی از اثر عملیات توسط طرفین درگیر و اظهارات تحریک کننده مبنی بر اتهام تلفات ملکی به طرف مقابل یاد آوری مینماید و همچنان متذکر میشود که عدم پیگیری مؤثر اتهامات تلفات افراد ملکی و عدم شفافیت در یافته ها موجب نا امیدی و فاصله گرفتن مردم در درازمدت خواهد گردید.

درعین زمان، یوناما به ثبت تلاشها از سوی طرفین در رابطه با پالیسی ها و میکانیزم ها برای بازنگری و عملکرد های آنها که منجر به رسانیدن آسیب به افراد ملکی میگردد، ادامه داده است.

حکومت گام هایی را در راستای همسان سازی ثبت تلفات ملکی خود برداشته و در تلاش است تا پاسخ دهی خود را نسبت به رویداد های تلفات افراد ملکی که شریک ساخته میشود بهبود بخشد و یک کمیته واحد را بین ادارات مختلف امنیتی توأم با ادامه راهنمود و آموزش نیروهای نظامی بین المللی ایجاد نماید.

^{۲۸۷} یوناما از هیچگونه اقدامی که از سوی داعش به منظور جلوگیری و یا کاهش تلفات ملکی رویدست گرفته شده باشد، آگاهی ندارد.
^{۲۸۸} به آکادمی ژینو و کمیته بین المللی صلیب سرخ، رهنمود های مربوط به تحقیق درباره نقض حقوق بشردوستانه بین المللی مراجعه کنید: قانون، سیاست ها و اقدامات خوب، ۲۰۱۹، بند. ۱۵۸.

^{۲۸۹} در رابطه به مکلفیت به تحقیق درباره نقض قوانین بین المللی بشردوستانه که منجر به جنایات جنگی میگردد، به مقدمه اساسنامه روم مراجعه کنید، مطالعه قانون بین المللی عرفی و قانون بین المللی بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ قاعده ۱۵۸. مراجعه کنید. در حالی که مکلفیت به تحقیق در مورد ادعاهای نقض قانون بین المللی بشردوستانه که منجر به جنایات جنگی نمیکردد صراحتاً بیان نشده است، اما میتوان از تعهد قانون بین المللی عرفی برای اطمینان از احترام به قانون بین المللی بشردوستانه استنباط کرد. به مطالعه قانون بین المللی عرفی و قانون بین المللی بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ، قوانین ۱۳۹، ۱۴۴ مراجعه کنید. برای اطلاعات بیشتر و تحقیق در مورد تعهدات بین المللی حقوق بشر، به ضمیمه ۱: چهارچوب قانونی مراجعه کنید.

^{۲۹۰} به اصول و رهنمود های اساسی پیرامون حق دسترسی به غرامت و جبران خساره برای متضررین نقض جدی حقوق بشر بین المللی و نقض جدی حقوق بشردوستانه بین المللی، A/RES/۶۰/۱۴۷ (۱۶ دسمبر ۲۰۰۵) مراجعه شود.

درعین حال، با وجود چالشهای تماس به سطح بلند از زمان تغییرات در رهبری کمیسیون جلوگیری از تلفات و رسیده گی به شکایات افراد ملکی، طالبان همچنان به بررسی رویدادها ادامه داده و بطور منظم در گفتگوها به هدف کاهش و جلوگیری از آسیب به افراد ملکی اشتراک مینمایند.

یوناما از حکومت افغانستان، نیروهای ملی امنیتی افغانستان، نیروهای نظامی بین المللی و طالبان میخواهد تا مطمئن سازند که در هر زمان تحقیقات به موقع، مؤثر و شفاف را در مورد رویدادها که منجر به تلفات افراد ملکی و آسیب به افراد ملکی میگردد انجام دهند. نتایج تحقیقات و سایر معلومات مربوط به تلفات افراد ملکی باید شامل دروس منظم آموخته شده گردد که این دروس میتواند منجر به تغیر در پالیسی ها و روش های مربوط گردد. یوناما از طرفین درگیر میخواهد تا یافته های شانرا با قربانیان، خانواده های آنها و مردم دیگر شریک سازند.

ب. حکومت و نیروهای ملی امنیتی افغانستان

در سال ۲۰۲۰، حکومت افغانستان به اقدامات خود در جهت تطبیق پالیسی ملی جلوگیری و کاهش تلفات ملکی (که بطور رسمی در ماه اکتوبر ۲۰۱۷ به تصویب رسید) ادامه داد. یوناما خاطر نشان میکند که مسوده پیشنهاد میکانیزم تطبیق پروتوکول ۴ کنوانسیون ۱۹۸۰ در مورد برخی از سلاح های متعارف (که در ماه فبروری ۲۰۱۸ به اجرا درآمد و مقدمات آن از سال ۲۰۱۹ آغاز شده بود) در جریان سال ۲۰۲۰ موکول به تصویب دفتر شورای امنیت ملی باقی ماند. یوناما از ایجاد کمیسیون مشترک محافظت از مدافعین حقوق بشر در ماه دیسامبر ۲۰۲۰ که هدف آن محافظت بهتر از مدافعین حقوق بشر در افغانستان است استقبال مینماید.

یوناما از تحولات مثبت به رهبری شورای امنیت ملی در مورد سیستم حکومت برای مستند سازی اتهامات معتبر در مورد تلفات افراد ملکی و تلاشها برای همسان سازی اطلاعات و آموختن از رویدادهای گذشته قدردانی مینماید. این تحولات شامل ایجاد یک گروپ کاری بود که وظیفه ایجاد یک میکانیزم جدید را به عهده دارد که مسئول شریک ساختن، هماهنگ سازی و پاسخ دهی در رابطه با رویداد های تلفات افراد ملکی در تمامی نیروهای ملی امنیتی افغانستان است. این گروپ کاری که ریاست آن را شورای امنیت ملی به عهده دارد و شامل نماینده گان از ادارات سکتور امنیتی حکومت افغانستان و همچنین کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، کمیته بین المللی صلیب سرخ، مرکز افراد ملکی در درگیری و یوناما است، نخستین نشست اش را در ماه دیسامبر ۲۰۲۰ برگزار کرد.

شورای امنیت ملی اظهار داشت که در پایان سال ۲۰۲۰، تیم های جدیدی در چوکات وزارت دفاع و وزارت داخله برای جلوگیری از تلفات ملکی تشکیل گردید. درعین زمان، شورای امنیت ملی تأیید کرد که اداره مستقل ارگانهای محل واحد های مشخصی را در دفاتر والیان تعیین کرد تا در مورد تلفات افراد ملکی^{۲۹۱} بطور دقیق گزارش دهند.

در طول سال ۲۰۲۰، مسئولین دولتی به اعلامیه های عمومی در مورد جلوگیری، کاهش و تحقیق در مورد تلفات افراد ملکی در پاسخ به اعتراضات مردم و توجه رسانه ها ادامه داد.

یوناما تأیید میکند که گاهی اوقات حکومت هیئت های ملی و ولایتی را جهت بررسی رویداد هایی که منجر به تلفات ملکی گردید ایجاد نمود و یا هیئت هایی را از کابل برای کمک با مقامات ولایتی در اینگونه تحقیقات فرستاد. این تحقیقات اغلب در مورد آسیب به قربانیان در رویداد های که توجه رسانه ها را به خود جلب کرده بود متمرکز بود و ظاهراً تمرکز آن روی کمک های مالی و بشردوستانه به قربانیان و خانواده های آنها بود. یوناما حکومت و نیروهای ملی امنیتی افغانستان را تشویق مینماید تا ساحة تحقیقات را فراتر از رویداد های برجسته گسترش دهند و درخواست های باقیمانده قربانیان برای کمک تحت پرداخت های کود ۹۰ ریاست جمهوری^{۲۹۲} را حل و فصل نمایند.

یوناما از حکومت میخواهد تا نتایج این تحقیقات را علنی سازد. نتایج تحقیقات در مورد رویداد های برجسته به دسترس یوناما قرار داده نشده است، چونکه این نتایج یا محرم اند و یا اینکه تحت تحقیق قرار دارند، مانند حمله هوایی ۲۲ اکتوبر

^{۲۹۱} مکتوب مؤرخ ۲۱ جنوری ۲۰۲۱ دفتر شورای امنیت ملی به یوناما.

^{۲۹۲} برای معلومات بیشتر، به فصل ششم "تأثیرات دوامدار درگیری بالای قربانیان و تلاشها برای رسیده گی به آسیب" مراجعه کنید.

در ولایت تخار. در آن مورد، در ابتدا احتمال تلفات ملکی از سوی معاون اول رئیس جمهور صالح^{۲۹۳} رد گردید که بعداً وعده سپرد که نتایج تحقیقات را شریک میسازد. تا زمان انتشار گزارش، یوناما اطلاعات رسمی دیگری در مورد یافته های حکومت دریافت نکرده بود.

به تاریخ ۳ نومبر، دفتر شورای امنیت ملی جلسه بود جلودگری و کاهش تلفات افراد ملکی را با حضور نماینده گان نیروهای ملی امنیتی و دفاعی افغان، ماموریت حمایت قاطع ناتو و نهادهای که در مورد محافظت افراد ملکی کار می کنند بشمول یوناما، برگزار نمود، عکس از دفتر شورای امنیت ملی.

یوناما همچنین نگران است که معاون اول رئیس جمهور صالح از طریق رسانه های اجتماعی تهدید کرده بود که اگر کسی اعلان کند که در این رویداد اطفال کشته اند "با آنها برخورد قانونی خواهد شد"^{۲۹۴} و خاطرنشان کرد که یک کارمند دولتی در پیوند با این قضیه بازداشت و بعداً از وظیفه اش برکنار شد. یوناما نگران است که چنین اظهارات تأثیر دلسرد کننده بالای اذهان عامه در مورد تلفات افراد ملکی، به ویژه رویداد های مربوط به نیروهای ملی امنیتی افغانستان دارد. رسانه ها، نهاد های جامعه مدنی، مدافعین حقوق بشر، منابع محرم و سازمانهای ناظر نقش اساسی را در جلب توجه به اتهامات معتبر آسیب به افراد ملکی و اطلاع رسانی به جامعه ایفاء مینمایند. یوناما حکومت افغانستان را تشویق مینماید تا نظریات خود را به وضوح شریک سازد و در مواردی که با نظریات ابراز شده موافق نیست، شواهد ارائه کند تا بجای خفه کردن، بحث را غنی سازد.

یوناما اطلاعات در مورد رویداد های مربوط به تلفات ملکی را با نیروهای ملی امنیتی افغانستان و شورای امنیت ملی شریک نمود. یوناما از طریق تیم های ساحوی حقوق بشر خود گفتگوهای منظم خویش را در مورد رویداد ها و شیوه های تلفات افراد ملکی با نیروهای ملی امنیتی افغانستان در سطح زون، ولایت و ولسوالی ادامه داد. یوناما از تماس های منظم با نیروهای ملی امنیتی افغانستان قدرانی نموده و آنها را تشویق مینماید تا تلاشهای شانرا جهت تشریک اطلاعات با شورای امنیت ملی و یوناما تقویت بخشند. یوناما از افزایش تمرکز و توجه شورای امنیت ملی نسبت به جلودگری از تلفات افراد ملکی از طریق ریاست صلح و محافظت افراد ملکی، به شمول تلاشهای فوق الذکر جهت هماهنگ سازی و بهبود تشریک اطلاعات و پاسخ به رویداد های تلفات ملکی در چهارچوب نیروهای امنیتی استقبال مینماید.

^{۲۹۳} <https://www.facebook.com/AmrullahSaleh.Afg/posts/۳۳۴۱۰۱۶۶۷۲۶۷۳۲۱۵>

^{۲۹۴} <https://twitter.com/AmrullahSaleh۲/status/۱۳۱۹۲۹۳۲۶۱۹۷۹۰۸۶۸۶۱?s=۲۰>

^{۲۹۴} <https://www.facebook.com/AmrullahSaleh.Afg/posts/۳۳۴۱۰۱۶۶۷۲۶۷۳۲۱۵>

^{۲۹۴} <https://twitter.com/AmrullahSaleh۲/status/۱۳۱۹۲۹۳۲۶۱۹۷۹۰۸۶۸۶۱?s=۲۰>

در سال ۲۰۲۰، وزارت داخله به تعداد ۱۱ رویداد از ۳۳ مورد را که توسط یوناما شریک ساخته شده بود، پاسخ داد که نشان می‌دهد چهار نفر تلفات افراد ملکی (سه نفر کشته و یک نفر مجروح) از سوی پولیس ملی افغانستان وارد شده بود. یوناما کدام پاسخی را از وزارت داخله پس از ماه اگست ۲۰۲۰ دریافت نکرد. پولیس محلی افغانستان به ۱۷ رویداد تلفات افراد ملکی که یوناما در سال ۲۰۲۰^{۲۹۵} با آنها شریک ساخته بود، پاسخ نداد.

در سال ۲۰۲۰، ریاست امنیت ملی به همه ۳۲ رویدادی که یوناما با آنها شریک ساخته بود، پاسخ داد و دریافت که به تعداد ۹ نفر تلفات ملکی (پنج نفر کشته و چهار نفر مجروح) در اثر پنج رویداد از سوی این نیروها وارد شده بود. در مورد ۲۷ رویداد باقیمانده، به این نتیجه رسیدند که هیچ تلفات ملکی واقع نشده بود و اینکه سایر نیروهای ملی امنیتی افغانستان مسئول بودند و یا طرف مسئول را تأیید کرده نتوانستند.

برعکس، وزارت دفاع هیچگونه پاسخی را در مورد رویداد های که یوناما با آن وزارت در سال ۲۰۲۰^{۲۹۶} شریک ساخته بود، ارائه نکرد.

یوناما از همکاری دوامدار مأموریت حمایت قاطع ناتو را در آموزش، مشوره و کمک به نیروهای امنیتی ملی افغانستان در رابطه با قانون بین‌المللی بشردوستانه، از جمله جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی قدردانی میکند. نظر به گفته مأموریت حمایت قاطع ناتو، پیشرفت هایی از سوی نیروهای امنیتی ملی افغانستان در زمینه های ذیل صورت گرفته است: گزارش دهی و جمع آوری اطلاعات مربوط به تلفات افراد ملکی، آگاهی از جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی میان حکومت و مقامات نیروهای امنیتی ملی افغانستان، پیام رسانی پس از رویداد و کمک به قربانیان، و ارزیابی و تحقیقات در مورد تلفات افراد ملکی. مأموریت حمایت قاطع ناتو در تشکیل بورد جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی^{۲۹۷} همکاری نموده است. طبق گزارش، با گسترش قابلیت های نیروی هوایی نیروهای امنیتی افغانستان، مأموریت حمایت قاطع ناتو در آموزش آنها در هدف گیری، از جمله ارزیابی خطرات احتمالی آسیب به افراد ملکی و انتخاب آگاهانه برای وسیله متناسب حمله در جریان مرحله طرح عملیات بطور فعالانه سهیم بوده است. نیروهای هوایی افغانستان به یوناما اطلاع داد که از تاریخ اول حمل الی ۲۹ دلو ۱۳۹۹، از مجموع ۵،۳۴۴ بسته پروازی آماده شده، ۱،۸۸۱ پرواز آن قبل از انجام آنها به دلیل حضور افراد ملکی و یا ملکیت های عامه و یا بخاطر تغییر موقعیت هدف لغو گردیدند. علاوه براین، نیروهای هوایی افغانستان گزارش دادند که در ۳۴ مورد آنها عملیات شان را در جریان پرواز به دلیل حضور افراد ملکی، مساجد و ملکیت های عامه^{۲۹۸} لغو نمودند.

در سال ۲۰۲۰، شورای امنیت ملی افغانستان و مأموریت حمایت قاطع ناتو کار را بالای طرح مسوده پالیسی محافظت از اطفال حکومت افغانستان در مشارکت با وزارت امور داخله، وزارت دفاع و ریاست امنیت ملی آغاز نمود. یوناما و سایر اعضای گروپ کاری نظارت و گزارشدهی در مورد اطفال و درگیری های مسلحانه نظریات خویش را به این پالیسی ارائه نمودند که تا زمان انتشار این گزارش به شکل مسوده باقی ماند.

بتاریخ ۲۴ نوامبر ۲۰۲۰، وزارت امور داخله پالیسی خویش را در مورد محافظت از اطفال مطابق به پلان کاری حکومت افغانستان به منظور جلوگیری از استخدام افراد زیر سن و استفاده از ضمایم مربوط به کشتار و معیوب سازی و خشونت جنسی در برابر اطفال رسماً اعلان نمود. یوناما در هنگام طرح مسوده این پالیسی راهنمایی و همکاری تخنیکی را به وزارت داخله فراهم نمود. این پالیسی شامل احکام در مورد محافظت از اطفال در برابر استخدام و استفاده جنسی، از جمله بچه بازی میباشد.

^{۲۹۵} یوناما خاطر نشان می‌سازد که پس از اینکه تمویل مالی پولیس محلی افغانستان بتاریخ ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۰ خاتمه پیدا کرد، پولیس محلی افغانستان بطور رسمی از منحل و اکثریت اعضای آن به اردوی ملی افغانستان - نیروهای منطقه ای یا پولیس ملی افغانستان جذب گردیدند. ریاست پولیس محلی افغانستان که در چهارچوب وزارت داخله فعالیت مینمود نیز منحل شد.

^{۲۹۶} یوناما نتایج یک تحقیق در مورد یک رویدادی را که به اردوی ملی افغانستان نسبت داده شده بود، از شورای امنیت ملی دریافت نمود.

^{۲۹۷} در سال ۲۰۲۰، یک نشست جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی به تاریخ ۳ نوامبر ۲۰۲۰ برگزار گردید.

^{۲۹۸} ایمیلی که یوناما به تاریخ ۱۸ فبروری ۲۰۲۱ از طرف قوای هوایی افغانستان دریافت کرد.

ب. نیروهای نظامی بین المللی

در جریان سال ۲۰۲۰، یوناما تماس خود را با نیروهای ایالات متحده / حمایت قاطع ناتو ادامه داد و بطور منظم در مورد رویدادها و چگونگی تلفات افراد ملکی بحث و گفتگو کرد. در ادامه پروسه که در سال ۲۰۱۹ آغاز شد، پروسه های بازنگری تلفات ملکی نیروهای ایالات متحده / حمایت قاطع ناتو از سوی تیم کاهش تلفات افراد ملکی طی ۲۴ الی ۷۲ ساعت اول پس از دریافت گزارشات تلفات افراد ملکی انجام شد. تیم کاهش تلفات افراد ملکی اظهار داشت که هنگام دریافت هرگونه اطلاعات جدید و یا تازه در مورد ادعای گذشته، این موضوع بعنوان ادعای جدید تلقی و بازنگری مشابهی دوباره انجام داده میشود. هنگامیکه بازنگری اولیه معتبر و مؤثق به نظر برسد، یک گزارش معتبر بودن تلفات ملکی به هدف تکمیل نمودن چنین ارزیابی در مدت هفت روز انجام داده میشود. تیم کاهش تلفات ملکی اظهار داشت که این مهلت زمانی در صورت لزوم تمدید میشود. نیروهای ایالات متحده نیز خاطرنشان کرد که توانایی انجام تحقیق اداری را مطابق به مقررات ۱۵-۶ اردو و یا مواردی را که توسط قوماندانی هوایی^{۲۰۰} هدایت داده شود، در هر زمانی دارد.

یوناما از ادامه بازنگری سیستماتیک ادعاهای تلفات افراد ملکی توسط تیم کاهش تلفات افراد ملکی در شبکه های اجتماعی که در سال ۲۰۱۹ آغاز گردید، استقبال مینماید. یوناما به نیروهای ایالات متحده / مأموریت قاطع ناتو در مورد اهمیت انجام تحقیقات خاطر نشان نموده و نیروهای ایالات متحده / مأموریت قاطع را تشویق مینماید تا دسترسی به منابع بشری خویش را فراتر از نهاد های امنیتی افغانستان گسترش دهد، به ویژه به دلیل اینکه رویدادها اغلب در ساحات دور دست که تحت کنترل حکومت افغانستان نیست، اتفاق میافتند. یوناما روی احتیاط خود یکبار دیگر تأکید میکند که هم در اجرای عملیات و هم در تجزیه و تحلیل تلفات افراد ملکی، اتکاء به تکنالوژی بدون داشتن اطلاعات کافی انسانی میتواند احتمال آسیب ناخواسته به افراد ملکی را افزایش دهد.

حتی از آنجائیکه نیروهای نظامی بین المللی عملیات های شان را از سال ۲۰۲۰ بدینسو در افغانستان بطور قابل ملاحظه ای کاهش داده اند و منجر به کاهش قابل توجهی تلفات ملکی منسوب به آنها شده است، یوناما نیروهای نظامی بین المللی را تشویق مینماید تا به تلاشهای خویش جهت بازنگری ادعاهای معتبر تلفات ملکی، بشمول رویداد های گذشته، ادامه دهند و از اطلاعاتی که در مورد تلفات افراد ملکی دریافت مینمایند برای تجارب آینده شان، به ویژه درخصوص پروتوکول های هدف گیری و کمک به شناسایی شیوه های وسیعتر آسیب بطور سیستماتیک استفاده نمایند. حتی با کاهش تعداد نیروهای نظامی، تا زمانیکه عملیات برای حمایت از نیروهای امنیتی ملی افغانستان ادامه پیدا میکند، یوناما ایالات متحده، حکومت و ناتو را تشویق مینماید تا منابع لازم را به تیم اختصاص داده شده برای ارزیابی تلفات افراد ملکی، بشمول دستورالعمل های آموزش، مشوره دهی و کمک در زون ها برای بهبود ارزیابی ها و جمع آوری اطلاعات از نهاد های امنیتی در سطح زون ها اختصاص دهند. علاوه براین، آموزش و حمایت از نیروهای امنیتی ملی افغانستان از اهمیت بیشتری برخوردار است، زیرا نیروهای بین المللی کاهش می یابند و هیچگونه لست عدم-حمله تحویل داده نمیشود و این اطمینان حاصل میشود که نیروهای افغان ابزار لازم را در اختیار دارند تا از پالیسی ها و دایرکتیف های (هدایات) تکتیکی مطابق با قوانین بین المللی پیروی نمایند.

در سال ۲۰۲۰، نیروهای ایالات متحده / مأموریت حمایت قاطع ناتو گزارش دادند که در مورد ۱۵۹ رویداد که منجر به تلفات ملکی منسوب به نیروهای نظامی بین المللی تحقیقات انجام دادند. از این تعداد، ۱۰۹ رویداد "غیر معتبر" و یا دخیل بودن نیروهای ائتلاف طی ۷۲ ساعت "رد" شد، درحالیکه ۵۰ مورد "معتبر" ارزیابی شد. از مجموع ادعاهای که معتبر ارزیابی شده، هفت مورد بعنوان رویداد های تلفات ملکی منسوب به نیروهای ایالات متحده / مأموریت حمایت قاطع ناتو تأیید شدند که بطور مجموعی شامل تعداد ۲۵ نفر تلفات ملکی (۲۰ نفر کشته و ۵ نفر مجروح) است که یک کاهش قابل توجه را از تعداد ۱۸۹ نفر تلفات ملکی (۱۱۱ نفر کشته و ۷۸ نفر مجروح) که در سال ۲۰۱۹^{۲۰۱} تأیید گزارش شده بودند، نشان میدهد. در سال ۲۰۲۰، نیروهای ایالات متحده شش تحقیق همه جانبه را مطابق به مقررات ۱۵-۶ اردوی ایالات متحده بر

^{۲۹۹} برای جزئیات بیشتر به گزارش ۲۰۱۹ محافظت از افراد ملکی و همچنان گزارش سالانه (فبروری ۲۰۲۰) یوناما مراجعه کنید.

^{۲۰۰} ایمیل تیم کاهش تلفات افراد ملکی به یوناما بتاريخ ۲۵ جنوری ۲۰۲۰ که در فایل یوناما موجود است، و وزارت دفاع ایالات متحده امریکا، تحکیم امنیت و ثبات در افغانستان (ماه جون ۲۰۲۰)، صفحه ۲۰.

^{۲۰۱} برای جزئیات بیشتر به گزارش سال ۲۰۱۹ محافظت از افراد ملکی و گزارش سالانه یوناما مراجعه کنید.

اساس ادعاهای تلفات افراد ملکی در مقایسه با ۱۴ تحقیق که در سال ۲۰۱۹^{۳۰۲} صورت گرفت انجام داد که با تیم کاهش تلفات افراد ملکی شریک ساخته شد. نیروهای ایالات متحده / مأموریت حمایت قاطع ناتو تعداد پرداخت های بلاعوض را که در مقابل رویداد های تأیید شده تلفات ملکی در سال ۲۰۲۰ صورت گرفت، بر ملا نکرد. در عوض تذکر داده شد که وزارت دفاع ایالات متحده پرداخت های بلاعوض را پیگیری نموده و این اطلاعات را بعنوان بخشی از گزارش سالانه اش در مورد تلفات افراد ملکی منتشر میکند و گفته شد که اطلاعات پس از نشر آن شریک ساخته خواهد شد.

تفاوت در آمار تلفات افراد ملکی بین افراد تأیید شده از سوی نیروهای نظامی بین المللی و آنچه در این گزارش ثبت گردیده، میتواند تا حدی به دلیل تفاوت در معیارها و روش ها، از جمله تعریف نیروهای ایالات متحده از افراد ملکی توضیح داده شود که یوناما اشاره کرده است که با قانون بین المللی بشردوستانه^{۳۰۳} مطابقت ندارد.

یوناما از نقش مشاور ارشد محافظت اطفال مأموریت قاطع در همکاری با حکومت در زمینه طرح مسوده پالیسی محافظت از اطفال برای وزارت امور داخله که در (ماه نوامبر ۲۰۲۰ منتشر شد) و همچنین ادامه کار روی پالیسی سکتور امنیتی حکومت که تا هنوز به شکل مسوده باقی مانده است، قدردانی مینماید.

یوناما همچنین اقداماتی را که از سوی کشورهای عضو ناتو برای بررسی ادعاهای معتبر در مورد جنایات جنگی، به ویژه در جریان مأموریت نیروهای بین المللی کمک به امنیت (آیساف) به رهبری ناتو در افغانستان صورت گرفته است و در برخی موارد منجر به تحقیقات جرایم ملی و یا پیشنهادات برای بهبود نیروهای نظامی گردید، یادداشت مینماید. بطور مثال، تحقیقات اخیر توسط بازرس کل نیروهای دفاعی استرالیا و دولت زیلاند جدید انجام شده است.^{۳۰۴}

ج. طالبان

یوناما به پیشرفت های که از سوی کمیسیون جلوگیری از تلفات و رسیده گی به شکایات ملکی طالبان در راستای تحقیق و اقدامات پاسخگویی صورت گرفته، از جمله رویداد های که از اثر آن تلفات بیشتر به افراد ملکی وارد میگردد و موارد حساس استخدام، استفاده و خشونت جنسی در برابر اطفال اشاره میکند.

طالبان کمیسیون جلوگیری از تلفات و رسیده گی به شکایات ملکی شانرا بعنوان یک "دیپارتمنت فعال برای جلوگیری از تلفات ملکی توصیف مینمایند که هر رویداد تلفات افراد ملکی را بطور کامل مورد تحقیق قرار میدهد و از وقوع مجدد آن جلوگیری مینماید.^{۳۰۵} هدف لایحه کاری کمیسیون طالبان که بتاريخ ۲۸ اپریل ۲۰۱۹ ایجاد گردید، عبارت از بهبود کار از طریق مشوره با علما، شیوخ، مفتی ها و افراد مسلکی که در سال ۲۰۲۰ استخدام گردیدند، میباشد. ساختار کمیسیون، همانطوری که در لایحه کاری شرح داده شده است، شامل یک رئیس، دو معاون، دفاتر ولایتی و یک تعداد از دیپارتمنت ها و کمیته ها، از جمله یک "دیپارتمنت تحقیق و تأیید" و یک "دیپارتمنت آگاهی دهی و اطلاع رسانی عامه"^{۳۰۶} میباشد.

یوناما به کار خود با کمیسیون سیاسی و کمیسیون جلوگیری از تلفات و رسیده گی به شکایات افراد ملکی طالبان طی سال ۲۰۲۰ ادامه داد، آموزش در مورد تطبیق قانون بین المللی بشردوستانه را یک جا با کمیته بین المللی صلیب سرخ ارائه، در تثبیت قضایا اشتراک و به گفتگوها در مورد حقوق بشر و موضوعات گسترده تر مربوط به محافظت از افراد ملکی در افغانستان ادامه داد. مسئله مهمتر اینکه با توجه به شیوع بیماری همه گیر کووید - ۱۹، همه این نشست ها با استفاده از فضای مجازی صورت گرفت.

^{۳۰۲} تعداد مجموعی تلفات ملکی تأیید شده از طریق پروسه های مقررات ۶-۱۵ اردوی ایالات متحده به یوناما افشاء نشد

^{۳۰۳} برای معلومات بیشتر، لطفاً به بخش روش تحقیق در ابتدای این گزارش مراجعه کنید. همچنان به گزارش ویژه یوناما در مورد حملات هوایی بالای مراکز احتمالی تولید مواد مخدر (ماه اکتوبر ۲۰۱۹) که در سایت ذیل قابل دسترس است مراجعه کنید:

<https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-report>

^{۳۰۴} به تحقیق بازرس کل نیروهای دفاعی استرالیا در افغانستان در سایت (<https://afghanistaninquiry.defence.gov.au>) و تحقیق حکومت زیلاند جدید در مورد عملیات برنهام در سایت (<https://operationburnham.inquiry.govt.nz>) مراجعه کنید.

^{۳۰۵} ندای جهاد، گزارش نیمه ساله سال ۲۰۱۹ تلفات ملکی (۳۰ جولای ۲۰۱۹).

^{۳۰۶} ماده ۱ طرزالعمل عملیات معیاری برای محافظت افراد ملکی و کمیسیون رسیدگی به شکایات (۲۰۱۹) که نزد یوناما ثبت می باشد.

یوناما همکاری دوامدار، به ویژه در سطح کاری با کمیسیون جلوگیری از تلفات و رسیده گی به شکایات افراد ملکی طالبان را حتی در زمان تغییرات در رهبری این کمیسیون، از جمله پاسخ های کتبی منظم از سوی کمیسیون های سیاسی و تلفات ملکی در مورد قضایای که یوناما با آنها شریک ساخته بود تأیید میکند. چنین همکاری در دقیق بودن معلوماتی که یوناما از آن در گزارش دهی خود استفاده کرد کمک مثبت نمود. با آنهم، یوناما با نگرانی خاطر نشان میکند که تا زمان نشر این گزارش با وجود تلاشهای مکرر قادر نشد تا با رئیس جدید کمیسیون که در ماه سپتامبر ۲۰۲۰ تعیین شده بود، ملاقات نماید.

یوناما تلاشهای کمیسیون برای تحقیق در مورد تلفات افراد ملکی پس از وقوع آن را تأیید میکند و در چند موارد طالبان در پاسخ به قضایای که یوناما با آنها شریک ساخته بود، هم در نشست ها و هم بطور تحریری، تأیید نمودند که تلفات افراد ملکی در نتیجه عملیات خود آنها صورت گرفته است. یوناما با نگرانی خاطر نشان میکند که گزارش سالانه ۲۰۲۰ طالبان در مورد تلفات افراد ملکی این رویداد ها، تحقیقات و همچنین اقدامات اتخاذ شده در مورد پاسخگویی را منعکس نکرد و در عوض همه تلفات افراد ملکی را پیوسته به دیگر طرف ها^{۳۰۷} نسبت داد. یوناما از کمیسیون جداً میخواهد تا یک نقش فعال تری را در راستای جلوگیری از تلفات افراد ملکی از طریق استفاده از دروس آموخته شده و آموزش برای کمیسیون نظامی^{۳۰۸} ایفاء نماید.

یوناما از طالبان میخواهد تا مطمئن سازند که دایرکتیف ها (هدایات) و احکام آنها با قوانین بین المللی بشردوستانه مطابقت داشته باشد، هنگام اجرای دایرکتیف ها به اعضای خویش دستور دهند تا از تلفات افراد ملکی جلوگیری و خود داری نمایند، آنهایی را که قانون بین المللی بشردوستانه را نقض مینمایند، از جمله کسانی را که حملات بدون تفکیک و یا حملات عمدی را در برابر افراد ملکی و اهداف ملکی انجام میدهند پاسخگو قرار دهند و یک تعریفی از "افراد ملکی" را که در مطابقت با قانون بین المللی بشردوستانه باشد، به کار گیرند.

^{۳۰۷} طالبان در وب سایت شان گزارش "سالانه تلفات ملکی در سال ۲۰۲۰ را که از سوی کمیسیون جلوگیری از تلفات ملکی" بتاریخ (۳۱ ماه دسمبر ۲۰۲۰) تهیه گردیده بود، منتشر نمودند و از سایت <http://alemarahenglish.net/?p=41127> گرفته شده است.

^{۳۰۸} اگرچه این کار خارج از دوره گزارشدهی صورت گرفت، یوناما خاطر نشان کرد که طالبان یک میکانیزم کمک به قربانیان را بتاریخ ۷ ماه فبروری ۲۰۲۱ ایجاد نمود. یوناما در نظر دارد که این میکانیزم و چگونگی تطبیق آن را در گزارش های آینده خود مورد بازنگری قرار دهد.

ضمیمه ۱: چهارچوب قانونی

چهارچوب قانونی که برای این گزارش استفاده شده است عبارت از قوانین بین المللی حقوق بشر، قانون بین المللی بشردوستانه، قانون جزای بین المللی و قطعنامه های مرتبط شورای امنیت سازمان ملل متحد میباشد.

مکلفیت های قانونی طرف های درگیر

موقفی که یوناما دارد اینست که درگیری مسلحانه در افغانستان با یک تعداد از درگیری های مسلحانه غیربین المللی میان نیروهای مسلح حامی حکومت افغانستان مانند (نیروهای ملی امنیتی افغانستان که از سوی نیروهای نظامی بین المللی حمایت میشوند) و گروه های مسلح مختلف غیردولتی و همچنین میان گروه های مسلح غیردولتی مخالف توصیف میشود. در این گزارش نیروهای مشترک حکومت افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی بنام "نیروهای طرفدار حکومت" یاد میشوند و گروه های مسلح غیردولتی مخالف در داخل افغانستان در این گزارش بنام "عناصر مخالف حکومت" یاد میشوند. (برای تعاریفات نیروهای طرفدار حکومت و عناصر مخالف حکومت به فهرست لغات مراجعه کنید).

همه طرف های ذیدخل در درگیری مسلحانه، یعنی نیروهای مسلح افغانستان، نیروهای نظامی بین المللی و گروه های مسلح غیردولتی، طبق قوانین بین المللی مکلفیت های مشخصی در مورد محافظت از افراد ملکی دارند.

قطعنامه شماره ۱۳۲۵ (۲۰۰۰) شورای امنیت تأکید میکند که برای همه کشور ها مهم است تا نورم های مربوط به قانون بین المللی بشردوستانه و قانون بین المللی حقوق بشر را در مورد زنان و دختران بطور کامل تطبیق نمایند و اقدامات خاص را برای محافظت از آنها در برابر خشونت مبتنی برجنسیت در جریان درگیری مسلحانه^{۳۰۹} اتخاذ نمایند.

(۱) مکلفیت ها تحت قانون بین المللی بشردوستانه

دریک درگیری مسلحانه غیربین المللی، ماده ۳ مشترک کنوانسیون ژنیو حداقل معیارها را تعیین میکند که طرفین یک درگیری، بشمول بازیگران دولتی و غیردولتی آنها رعایت نمایند. برعلاوه، درصورت لزوم، احکام پروتوکول الحاقی ۲ در سال ۱۹۷۷ که افغانستان یک عضو آن است، نیز بخشی از چهارچوب قانونی^{۳۱۰} حاکم است. تمام کشور هایی که به نیروهای نظامی بین المللی در افغانستان کمک میکنند، امضاکننده گان چهار کنوانسیون سال ۱۹۴۹ ژنیو اند. درحالیکه همه کشورهای کمک کننده نیرو امضاکننده گان پروتوکول الحاقی ۲ در سال ۱۹۷۷ نمیباشند، اما همه آنها به رعایت مقررات عرفی قانون بین المللی بشردوستانه که درگیری های مسلحانه غیر بین المللی^{۳۱۱} قابل اجرا است مکلف میباشد. قوانین عرفی که درگیری های مسلحانه میان کشور ها و گروه های مسلح مخالف را تنظیم میکند در مورد همه طرف های درگیر، اعم از یک کشور و یا یک گروه مسلح مخالف قابل اجرا است.

^{۳۰۹} (۲۰۰۰) ۱۳۲۵). همچنین (۲۰۰۸) S / RES / ۱۸۲۰، (۲۰۰۹) S / RES / ۱۸۸۸، (۲۰۰۹) S / RES / ۱۸۸۹، (۲۰۱۰) S / RES / ۱۹۶۰، (۲۰۱۳) S / RES / ۲۱۰۶، S / RES / ۲۱۲۲ و (۲۰۱۳) S / RES / ۲۲۴۲ (۲۰۱۵).

^{۳۱۰} افغانستان پروتوکول الحاقی دوم سال ۱۹۷۷ را بتاريخ ۱۰ نوامبر ۲۰۰۹ توشیح نمود. این پروتوکول بتاريخ ۲۴ دسامبر ۲۰۰۹ نافذ گردید.

^{۳۱۱} ایالات متحده پروتوکول اضافی دوم را امضاء، اما توشیح نکرده است. با آنهم این کشور متعهد به نورم های قانون بین المللی عرفی است که در احکام پروتوکول های اضافی دوم منعکس شده است.

ماده ۳ مشترک خشونت علیه زنده گی و افراد، بشمول قتل^{۳۱۲}، قطع اعضای بدن، رفتارهای بیرحمانه و شکنجه، گروگان گیری و همچنان هتک حرمت و اعدام های فرا قضائی^{۳۱۳} را در هر زمان و در هر مکان در برابر اشخاصی که هیچگونه شرکت فعال در درگیری ها ندارند، بشمول افراد ملکی صریحاً منع قرار میدهد.

مطابق به قانون بین المللی بشردوستانه، طرفین درگیر مکلف اند تا اصول کلیدی ذیل را حین طرح عملیات نظامی رعایت نمایند:

تفکیک: مردم ملکی و به همین ترتیب افراد ملکی نباید مورد حمله قرار گیرند و طرفین درگیر باید همیشه میان افراد ملکی و جنگجویان تفکیک قایل شوند. این اصول از طرفین درگیر میخواهد تا میان افراد ملکی و اهداف ملکی از یک طرف و جنگجویان و اهداف نظامی از طرف دیگر تفکیک قایل شوند. حملات صرف در برابر جنگجویان و اهداف نظامی صورت گرفته میتواند. برای اینکه یک هدف و یا ساختمان هدف نظامی تلقی شده بتواند، باید دو معیار ترکیبی را دارا باشد، یعنی اینکه (۱) از لحاظ "ماهیت، موقعیت، مقصد استفاده آن یک کمک مؤثری به عملیات نظامی کند"، و (۲) "از بین بردن، تصرف و یا خنثی سازی کامل و یا قسمی هدف در شرایط حاکم در آن زمان یک منفعت قطعی نظامی باشد."^{۳۱۴}

تناسب: "حمله در برابر یک هدف نظامی که ممکن است باعث از بین رفتن زنده گی افراد ملکی، مجروح شدن افراد ملکی، آسیب رساندن به اهداف ملکی، و یا ترکیبی از هر دو گردد که در مقایسه با منفعت پیش بینی شده عینی و مستقیم نظامی بیشتر باشد، ممنوع است."^{۳۱۵}

اقدامات احتیاطی در جریان حمله: افراد ملکی از محافظت کلی در برابر خطرات ناشی از عملیات های نظامی^{۳۱۶} برخوردار اند. "در جریان راه اندازی عملیات های نظامی باید سعی دوامدار بعمل آید تا مصئونیت مردم ملکی، افراد و اهداف ملکی تأمین شود" و کلیه اقدامات احتیاطی ممکن "به هدف جلوگیری از، و در هر صورت بخاطر به حداقل رساندن از بین رفتن زنده گی افراد ملکی، مجروح شدن افراد ملکی و صدمه رساندن به اهداف ملکی"^{۳۱۷} رویدست گرفته شود.

(۲) مکلفیت ها تحت قانون بین المللی حقوق بشر

قانون بین المللی حقوق بشر هم در زمان صلح و هم در جریان درگیری های مسلحانه توأم با قانون بین المللی بشردوستانه بطور متقابلاً متمم کننده و تقویت کننده قابل اجرا میباشد. بدین ترتیب، کشور ها باید به مکلفیت های خویش تحت قانون بین المللی حقوق بشر درخصوص افراد در داخل قلمرو و یا تحت قیمومیت آنها احترام بگذارند. برعلاوه، بازیگران غیردولتی که کنترل کامل بر یک قلمرو دارند و فعالیت های مشابه دولت دارند، باید نورم های حقوق بشر را رعایت نمایند.

^{۳۱۲} یوناما افراد ملکی را که در درگیری مسلحانه جاری تحت انواع نکتیک ها، از جمله قتل هدفمندانه، حملات انتحاری و اشیای انفجاری جاسازی شده کشته و مجروح میشوند ثبت میکند. با انجام این کار، یوناما اقدامات ادعایی مستند به جرایم جنگی طبق اساسنامه محکمه جرایم بین المللی و / یا قانون بین المللی عرفی - از جمله جنایت جنگی قتل طبق ماده ۸ (ج) (ط) اساسنامه محکمه جرایم بین المللی و همچنین افراد ملکی که در جریان خصومت ها کشته و مجروح شده اند و ممکن است قانون بین المللی بشردوستانه را نقض نکنند ثبت نمود. یوناما مرگ و جراحات غیرنظامی مرتبط با درگیری را از جرایم جنایی داخلی مانند قتل یا ضرب و جرح توسط یک بازیگر خصوصی خارج از زمینه درگیری مسلحانه تشخیص می دهد. حوادث فاقد پیوند لازم با درگیری مسلحانه جاری در این گزارش گنجانده نشده است.

^{۳۱۳} ماده ۳ مشترک کنوانسیون ژنو ۱۲ آگست ۱۹۴۹ دردرگیری های غیر بین المللی قابل اجرا است. "در مورد درگیری مسلحانه که دارای ماهیت بین المللی نباشد و در قلمرو یکی از طرف های قرارداد کننده اتفاق بیفتد، هر یک از طرفین درگیری ملزم به اعمال حداقل مقررات زیر هستند: (۱) افرادی که در درگیری ها با خصومت ها مشارکت فعال ندارند از جمله اعضای نیروهای مسلح که اسلحه خود را به زمین گذاشته و افرادی که به علت بیماری، زخم، بازداشت یا هر علت دیگری از صحنه درگیری خارج شده اند، باید در هر شرایط و بدون هرگونه تبعیض از قبیل نژاد، رنگ، مذهب و یا باور، جنسیت، تولد و یا هر معیار مشابه دیگر با آنها برخورد انسانی صورت گیرد. برای این منظور، عملکرد های ذیل در هر زمان و مکان در مورد افراد فوق الذکر ممنوع میباشد: (الف) خشونت علیه زندگی و افراد، به ویژه انواع قتل ها، قطع اعضا، برخورد ظالمانه و شکنجه (ب) گروگان گیری، (ج) خشم در برابر کرامت شخصی، به ویژه برخورد تحقیرآمیز، (د) صدور احکام و اجرای اعدامها بدون صدور حکم از سوی ذیصلاح و کلیه ضمانت های قضائی که از سوی مردم متمدن ضروری پنداشته میشوند."

^{۳۱۴} پروتوکول های اضافی دوم، ماده ۱۳، فقره (۲)، مطالعه قانون بین المللی عرفی و بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ، قاعده ۱. همچنان به قواعد ۱-۲۴ مطالعه قانون بین المللی عرفی کمیته بین المللی صلیب سرخ مراجعه کنید.

^{۳۱۵} به قاعد، ۱۴، مطالعه قانون بین المللی عرفی و بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ مراجعه کنید.

^{۳۱۶} پروتوکول اضافی دوم، ماده ۱۳، فقره (۱)، قاعده ۱۵، مطالعه قانون بین المللی عرفی و بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ.

^{۳۱۷} قواعد ۱۵ الی ۲۱، مطالعه قانون بین المللی عرفی و بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ.

حکومت افغانستان

افغانستان عضویت تعداد زیادی از معاهدات بین المللی حقوق^{۳۱۸} بشر، منجمله میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی را دارد که حکومت را مکلف میسازد تا از حقوق بشری همه افراد در داخل قلمرو و یا تحت قیمومیت اش محافظت کند.

مطابق به قانون بین المللی حقوق بشر، کشورها باید در مورد استفاده از نیروی مهلک توسط مأمورین^{۳۱۹} شان، به ویژه آنهایی که مسئولیت تنفیذ قانون را بعهده دارند، تحقیق نمایند. این وظیفه توأم با مسئولیت بالقوه نسبت به عدم پیروی از آن از تعهد برای محافظت از حق زنده گی^{۳۲۰} ناشی میشود. برای اینکه تحقیقات از سوی کشورها مؤثر باشد، چنین تحقیقات باید بموقع، همه جانبه، بیطرفانه، مستقل^{۳۲۱} و قابل نظارت از سوی عام مردم^{۳۲۲} باشد. وظیفه یک دولت برای تحقیق در همه زمینه های تنفیذ قانون، منجمله مواردی که در جریان درگیری مسلحانه^{۳۲۳} اتفاق میافتد، قابل اجرا میباشد.

نیروهای نظامی بین المللی

نیروهای نظامی بین المللی که در افغانستان فعالیت مینمایند نیز مکلفیت های معین حقوق بشری دارند که بطور خارج از قلمرو اعمال میشوند. بطور مثال، کشورها باید حقوق بشری همه افرادی تحت سلطه و یا عملاً تحت کنترل شانرا، از جمله حق زنده گی، مصئونیت در برابر شکنجه و یا بدرفتاری و محافظت در برابر بازداشت خودسرانه، حتی اگر در قلمرو آنها^{۳۲۴} واقع نباشد، رعایت و تأمین نمایند. این شامل افرادی است که ممکن است عملاً تحت کنترل نیروهای نظامی بین المللی و یا سایر بازیگران بین المللی فعال در عملیات های نظامی در افغانستان قرار بگیرند.

^{۳۱۸} افغانستان عضویت معاهدات و کنوانسیون های حقوق بشری ذیل را دارد: میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، کنوانسیون بین المللی در مورد حذف انواع اشکال ضد جنایت نژادی، کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان، کنوانسیون ضد شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات های بیرحمانه، غیرانسانی و تحقیرآمیز. کنوانسیون حقوق اطفال، پروتوکول اختیاری کنوانسیون حقوق اطفال در مورد فروش کودکان، تن فروشی اطفال و پورنوگرافی اطفال. پروتوکول اختیاری کنوانسیون حقوق اطفال در مورد دخیل ساختن در درگیری های مسلحانه، و کنوانسیون حقوق معلولین. جهت دریافت تاریخ توشیح به وبسایت ذیل مراجعه کنید. Country?http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx
۲۳ جنوری ۲۰۲۰.

^{۳۱۹} کمیته حقوق بشر کمیشنر عالی حقوق بشر ملل متحد (UNHRC)، نظر عمومی شماره ۳۶ (۲۰۱۹)، ۱۳: همچنین به بندهای ۹، ۱۰ و ۱۷ اصول سازمان ملل متحد در مورد جلوگیری و تحقیق مؤثر در مورد اعدام های فرا قانونی، خودسرانه و بدون محاکمه و که در ۲۴ ماه می ۱۹۸۹ که توسط قطعنامه ۶۵/۱۹۸۹ شورای اقتصادی و اجتماعی تصویب شده است، مراجعه کنید. همچنین به قطعنامه های شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد درگیری های مسلحانه غیر بین المللی که از همه طرف ها میخواهد تا قانون بین المللی حقوق بشر را رعایت نمایند، مراجعه کنید.
^{۳۲۰} نظر عمومی شماره ۳۱ (۲۰۰۴)، ۱۵: UNHRC، نظر عمومی شماره ۶ (۱۹۸۲)، ۴: محکمه حقوق بشر، قضیه مک کان، ۱۶۹: محکمه حقوق بشر، قضیه کایا، ۸۶: محکمه حقوق بشر اروپا، ارگی علیه ترکیه، قضیه شماره ۹۴/۲۳۸۱۸، فیصله ۲۸ جولای ۱۹۹۸، بند ۸۲، ۸۶، عیسایوفه علیه روسیه، درخواست شماره ۵۷۹۵۰/۰۰، فیصله ۲۴ فبروری ۲۰۰۵، § ۹-۲۰۸، IACiHR، قضیه ایبیل، ۲۴۴، IACiHR، قضیه الیاندرا، ۴۷ IACiHPR، قضیه آزادی های مدنی، ۲۲.

^{۳۲۱} نظر عمومی شماره ۳۶ (۲۰۱۹)، ۲۸، IACiHR، قضیه ایبیل (لاتیلا)، ۴۱۲، محکمه حقوق بشر، قضیه اوزکان، ۱۸۴ ECHHR، ارهان علیه ترکیه، قضیه شماره ۹۴/۲۵۶۵۶، فیصله مؤرخ ۱۸ جون ۲۰۰۲، § ۳۳۵، محکمه حقوق بشر، قضیه ایسایوا ایتال، ۱۱-۲۱۰، محکمه حقوق بشر، قضیه مک کان.

^{۳۲۲} قضیه ی هگ جوردن در مقابل انگلستان، درخواست شماره ۲۴۷۴۶/۹۴، فیصله مورخ ۴ می ۲۰۰۱، ۱۰۸: قضیه اوزکان، ۱۸۷: قضیه ۲۱۳ آیسایفا؛ قضیه ۲۱۴ آیسایفا. همچنان، به اصول و رهنمود های اساسی پیرامون حقوق دسترسی به غرامت و جبران خساره برای متضررین نقض جدی قانون حقوق بشر بین المللی و نقض جدی حقوق بشردوستانه بین المللی که در لینک ذیل قابل دسترس بوده و آخرین بار به تاریخ ۲۷ جنوری ۲۰۲۰ به آن مراجعه شده بود، مراجعه شود:

<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/RemedyAndReparation.aspx>

^{۳۲۳} نظر عمومی شماره ۳۶ (۲۰۱۹)، ۶۴، همچنین به C. Droege، "تشخیص اجرای قانون از رفتارهای خصمانه"، ص ۵۷-۶۳، مندرج در گزارش نشست تخصصی "عوامل شیمیایی معلول کننده"، اجرای قانون، قانون حقوق بشر و چشم اندازهای سیاست، برگزار شده در مونتر، سوئیس ۲۶-۲۷ اپریل ۲۰۱۲، در: <http://www.icrc.org/eng/assets/files/publications/icrc-۰۰۲-۴۱۲۱.pdf>، آخرین دسترسی ۲۷ جنوری ۲۰۲۰؛ نیلز ملز، "فرق بین تنفیذ قانون و رفتاری های خصمانه از نظر مفهوم و اصطلاح"، در کتاب راهنمای قانون بین المللی عملیات نظامی (آکسفورد: انتشارات دانشگاه آکسفورد، ۲۰۱۰)، ص ۴۳-۴۴.

^{۳۲۴} نظر عمومی شماره ۳۱ (۲۰۰۴)، پاراگراف ۱۰ پیامدهای حقوقی ساخت دیوار، بندها ۱۱۱ و ۱۱۳: CAT / C / USA / CO / ۲، بندها ۱۴-۱۵: CCPR / C / USA / CO / ۴، بند ۹: CCPR / C / GBR / CO / ۶، بند ۱۴: OHCHR، گزارش کمیشنر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد درباره یکپارچگی سیستم قضایی، ۴۳/۳۵، A / HRC، بند ۲۰.

گروه های مسلح غیردولتی

در حالیکه بازیگران غیردولتی از جمله گروه های مسلح، عضویت میثاق های بین المللی حقوق بشر را بدست آورده نمیتوانند، اما مطابق به قانون بین المللی عرفی از مکلفیت های حقوق بشری مستثنی قرار داده نمیشوند. بازیگران غیردولتی، مانند طالبان^{۳۲۵}، در جایی که وظایف مشابه حکومت را در قلمرو تحت کنترل شان اعمال مینمایند و حقوق بشری افراد تحت کنترل شانرا متأثر میسازد، بطور فزاینده ای مؤلف به یک سلسله مکلفیت های حقوق بشر بین المللی میگردند.

(۳). مکلفیت های تحت قانون جرایم بین المللی

افغانستان مسئولیت اولیه تحقیق و پیگرد قانونی جرایم بین المللی، یعنی جنایات جنگی، جنایات علیه بشریت و نسل کشی را که ادعا میشود در حوزه تحت حاکمیت^{۳۲۶} اش صورت گرفته است، بعهده دارد. افغانستان عضویت اساسنامه روم محکمه جرایم بین المللی را در سال ۲۰۰۳ کسب کرد. در نتیجه، تا آنجایی که افغانستان نتواند و یا به اعمال صلاحیت خود در مورد جرایم بین المللی متمایل نباشد، محکمه جرایم بین المللی ممکن است صلاحیت خود را مطابق به اساسنامه روم در مورد جرایمی که ادعا شده در افغانستان^{۳۲۷} مرتکب گردیده اند، اعمال کند.

بتاریخ ۲۰ نوامبر ۲۰۱۷، سارنوال محکمه جرایم بین المللی درخواستی را مطابق به ماده ۱۵ اساسنامه روم به محکمه ارائه کرد و خواستار اجازه برای آغاز تحقیق در مورد جرایم تحت حوزه قضائی این محکمه که توسط طالبان، نیروهای افغان و ایالات متحده در جریان درگیری های مسلحانه در افغانستان^{۳۲۸} ارتکاب یافته، گردید. وضعیت از سال ۲۰۰۶ بدینسو تحت بررسی ابتدایی سارنوالی قرار گرفت تا مشخص شود که آیا عملکرد نیروهای حکومت افغانستان و نیروهای خارجی و همچنین نیروهای مخالف حکومت پس از اول ماه می ۲۰۰۳ منجر به جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت شده میتواند و یاخیر. در بررسی های مقدماتی همچنین بررسی گردید که آیا جنایات ادعا شده به درگیری مسلحانه در افغانستان مرتبط است و یا در قلمرو کشورهای دیگر عضو اساسنامه از اول ماه جولای ۲۰۰۲ بدینسو ارتکاب یافته اند.

در درخواست به محکمه، سارنوال استدلال نمود که یک اساس منطقی وجود دارد که باور کرد جنایات علیه بشریت و جنایات جنگی توسط طالبان و شبکه حقانی وابسته به آنها، جنایات جنگی توسط نیروهای امنیتی ملی افغانستان، به ویژه اعضای ریاست امنیت ملی و پولیس ملی افغانستان و همچنان جنایات جنگی توسط اعضای نیروهای مسلح ایالات متحده در افغانستان و اداره مرکزی استخبارات امریکا در زندان های مخفی در قلمرو سایر کشور های عضو اساسنامه روم اصولاً در جریان سالهای ۲۰۰۳ - ۲۰۰۴ صورت گرفته بود.

بتاریخ ۱۲ اپریل ۲۰۱۹، دیوان ابتدائی محکمه جرایم بین المللی باوجود تأیید تکمیل بودن معیار های حوزه قضایی و پذیرش، درخواست سارنوال مبنی بر آغاز تحقیق را به اتفاق آراء رد کرد. باتوجه به نگرانی ها در مورد "فضای سیاسی مرتبط در افغانستان و کشور های کلیدی"، فضای سیاسی پیچیده و ناثبات و امکان سنجی تحقیقات و همچنان بادر نظر داشت چالش های عدم همکاری دولت، قضات تصمیم گرفتند که تحقیق "منافع عدالت" را تأمین نمیکند. بتاریخ ۷ جون ۲۰۱۹، اداره سارنوالی درخواست تجدید نظر در مورد این تصمیم را کرد که از سوی دیوان ابتدائی بتاریخ ۱۷ سپتامبر منظور شد. دیوان استیناف جلسه استماعیه را بتاریخ ۴ - ۶ دسامبر ۲۰۱۹ برگزار کرد.

^{۳۲۵} به گزارش سرمنشی سازمان ملل متحد، گزارش هیئت کارشناسان سرمنشی در مورد پاسخگویی در سریلانکا، ۳۱ مارچ ۲۰۱۱، بند ۱۸۸ مراجعه کنید. همچنین به گزارش کمیسیون تحقیق بین المللی برای تحقیق در مورد همه ادعاهای نقض قانون بین الملل حقوق بشر در جاما حیره عربی لیبی A / HRC / ۱۷/۴۴، ۱ جون ۲۰۱۱ مراجعه کنید. گزارش کمیسیون تحقیق بین المللی در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری عربی سوریه، A / HRC / ۱۹/۶۹، بند ۱۰۶. مأموریت سازمان ملل در جمهوری سودان جنوبی (UNMISS)، درگیری در سودان جنوبی: گزارش حقوق بشر، ۸ مه ۲۰۱۴، بند ۱۸ مراجعه کنید.

^{۳۲۶} به مقدمه و ماده های ۱، ۱۷ اساسنامه محکمه جرایم بین المللی مراجعه کنید. همچنان به قاعده ۱۵۸، مطالعه قانون بین المللی عرفی کمیته بین المللی صلیب سرخ مراجعه کنید.

^{۳۲۷} ماده های ۱، ۱۲ الی ۱۷ اساسنامه محکمه جرایم بین المللی.

^{۳۲۸} به وب سایت <https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=۱۷۱۱۲۰-otp-stat-afghan> مراجعه کنید.

^{۳۲۹} به وب سایت های ذیل مراجعه شود:

<https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=۱۷۱۱۲۰-otp-stat-afgh>

<https://www.icc-cpi.int/Pages/record.aspx?docNo=ICC-۰۲/۱۷-V-Red>.

بتاریخ ۵ مارچ ۲۰۲۰، دیوان استیناف تصمیم گرفت تا به سارنوال اجازه دهد که تحقیق را آغاز نماید و حکمی را صادر کرد که به اساس آن فیصله مؤرخ ۱۲ اپریل ۲۰۱۹ دیوان ابتدایی تعدیل شد. دیوان استیناف دریافت که دیوان ابتدایی اشتباهی را مبنی براینکه آیا "منافع عدالت" اجازه خواهد داد تا این تحقیقات آغاز شود یاخیر، مرتکب شده بود و خاطرنشان کرد که تنها عواملی که باید مدنظر گرفته میشد این بود که آیا مبنای واقعی معقول به انجام این کار وجود دارد و آیا به نظر میرسد که قضایای احتمالی در حوزه قضایی محکمه قرار داشته باشند.

جنايات جنگی در درگیری مسلحانه غیردولتی بعنوان نقض شدید ماده ۳ مشترک و سایر قوانین و عرف قابل اجرا در درگیری مسلحانه که ماهیت بین المللی نداشته باشد، تعریف شده است. جنايات جنگی، در رابطه با افرادی که در خصومت ها شرکت نمیکنند و همچنان جنگجویانی که از صف جنگ خارج میشوند، شامل خشونت در برابر زنده گی و شخص، از جمله قتل و حملات عمدی علیه مردم ملکی و یا افراد ملکی که در خصومت ها^{۳۳۰} شرکت نمیکنند، میباشد.

کشورهایی که نیروهای نظامی آنها در میان نیروهای نظامی بین المللی طرف درگیری در افغانستان هستند نیز موظفند جنايات ادعایی را که ممکن است توسط اتباع آنها در افغانستان^{۳۳۱} ارتکاب یافته باشد، مورد تحقیق و پیگرد قانونی قرار دهند.

^{۳۳۰} بند (ج) و (ه) فقره (۲) ماده ۸ اساسنامه محکمه جرایم بین المللی؛ قاعده ۱۵۶ قانون عرفی بشردوستانه بین المللی آی سی آر سی.
^{۳۳۱} صرف نظر از اینکه کشورها عضو اساسنامه روم هستند یاخیر، همه آنها طبق قوانین عرفی موظف اند که در هنگام فعالیت در قلمرو افغانستان نقض جدی قانون بین المللی حقوق بشر و قانون بین المللی بشردوستانه را مورد تحقیق قرار دهند. به قواعد ۱۴۴، ۱۵۷، ۱۵۸ مطالعه قانون بین المللی عرفی کمیته بین المللی صلیب سرخ مراجعه کنید.

ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر

نیروهای طرفدار حکومت

این نیروها که شامل، اما محدود به اینها نمیشوند، عبارتند از نیروهای ملی امنیتی افغانستان، (نیروهای سرحدی افغانستان، پولیس محلی افغانستان، اردوی ملی افغانستان، نیروهای منطقه ای افغانستان، پولیس ملی افغانستان، ریاست امنیت ملی)، گروه های طرفدار حکومت و نیروهای نظامی بین المللی، بشمول نیروهای عملیات های ویژه و سایر نهاد های خارجی میباشد.

نیروهای ملی امنیتی افغانستان

نیروهای ملی امنیتی افغانستان از همه نیروهای امنیتی حکومت از جمله اردوی ملی افغانستان (و نیروهای کمکی آن مانند نیروی هوایی افغانستان و اردوی ملی افغانستان - نیروهای منطقه ای)، نیروهای خاص افغانستان، ریاست امنیت ملی (استخبارات و امنیت حکومت افغانستان) که دارای نیروهای خاص که در عملیات های نظامی اشتراک میکنند)، پولیس محلی افغانستان، پولیس ملی افغانستان، نیروهای نظم عامه افغانستان و نیروهای سرحدی افغانستان تشکیل شده است.

پولیس ملی افغانستان که مسئولیت رهبری آنها را وزارت امور داخله بعهده دارد، مرجع اولیه تنفیذ قانون اند و در برخی موارد در جنگ ها نیز سهم میگیرند. پولیس محلی افغانستان در سال ۲۰۱۰ ایجاد شد تا ظرفیت پولیس را بعنوان بخشی از تلاشهای مبارزه در برابر شورشیان در محل بلند ببرد. اگرچه ظاهراً این نیروها از طریق پولیس ملی افغانستان به وزارت داخله گزارش میدهند، اما به دلیل وظایف محاربوی آنها، پولیس محلی افغانستان عملاً بخشی از نیروهای مسلح افغانستان بشمار میروند. پس از عملی شدن اصلاحات در سکتور امنیتی تحت چهارچوب ۲۰۱۷ نقشه راه نیروهای ملی امنیتی افغانستان، پولیس سرحدی افغانستان و پولیس ملی نظم عامه افغانستان در سال ۲۰۱۸ از وزارت امور داخله به وزارت دفاع منتقل شدند. پس از اینکه تمویل مالی پولیس محلی افغانستان بتاریخ ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۰، پایان یافت، نیروهای پولیس محلی افغانستان بطور رسمی منحل شد و اکثر اعضای این نیروها به اردوی ملی افغانستان - نیروهای منطقه ای و یا پولیس ملی افغانستان جذب گردیدند.

نیروهای نظامی بین المللی

بتاریخ اول جنوری ۲۰۱۵، مأموریت نیروهای بین المللی کمک به امنیت (آیساف) پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) در افغانستان پس از سپردن مسئولیت های امنیتی به نیروهای ملی امنیتی افغانستان در ماه دسامبر ۲۰۱۴، به جانشین غیر محاربوی آن یعنی مأموریت حمایت قاطع انتقال یافت. برخلاف نیروهای آیساف که مأموریت آن از سوی شورای امنیت ملل متحد تصویب گردید، بنیاد قانونی مأموریت حمایت قاطع را توافقنامه چگونگی حضور نیروها که بتاریخ ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۴ در کابل به امضا رسید و بتاریخ ۲۷ نوامبر ۲۰۱۴ از سوی پارلمان تصویب گردید، تشکیل میدهد. قطعنامه شماره ۲۱۸۹، سال (۲۰۱۴) شورای امنیت ملل متحد از توافقنامه دوجانبه میان افغانستان و ناتو برای ایجاد حمایت قاطع استقبال کرد. حمایت قاطع یک مأموریت غیرمحاربوی است که هدف آن آموزش، کمک و مشوره دهی به نیروهای ملی امنیتی افغانستان است.

از سال ۲۰۱۹، مأموریت حمایت قاطع تقریباً از ۱۶،۰۰۰ نیرو که یک بخش اعظم آن نیروهای امریکایی اند، تشکیل شده است. ایالات متحده و طالبان توافقنامه را بتاریخ ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ امضا نمودند که شامل پلانهای مشروط به خروج نیروهای امریکایی در مدت ۱۴ ماه و آغاز مذاکرات صلح بین الافغانی بود.

پس از آغاز رسمی مذاکرات بتاریخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰ میان هیئت های مذاکره کننده به نماینده گی از جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان در دوحه ناتو در افغانستان اعلان کرد که "متحدین این سازمان حضور نیروهای خود را در حمایت از پروسه صلح تنظیم خواهد کرد و درعین زمان به آموزش و تمویل نیروها و ادارات امنیتی افغانستان" متعهد میماند. از ماه نوامبر ۲۰۲۰، مأموریت حمایت قاطع متشکل از حدود ۱۰،۵۰۰ نفر سرباز از ۳۶ الی ۳۷ کشور عضو و متحدین ناتو بوده و به پنج فرماندهی زون آموزش، کمک و مشوره دهی با ایالات متحده، آلمان، ایتالیا و ترکیه تنظیم شده است که زون پایتخت

را (ترکیه)، زون شمال را (آلمان)، زون شرق را (ایالات متحده)، زون جنوب را (ایالات متحده)، و زون غرب را (ایتالیا) رهبری میکنند.

نیروهای ایالات متحده، از ماه نوامبر ۲۰۲۰، متشکل از حدود ۴،۵۰۰ سرباز کمکی به مأموریت حمایت قاطع و عملیات پاسداری از آزادی میباشند. بتاريخ ۱۸ نوامبر ۲۰۲۰، ایالات متحده اعلان کرد که تعداد نیروهای اش را در افغانستان الی اواسط ماه جنوری ۲۰۲۱ به ۲،۵۰۰ نفر کاهش خواهد داد. نیروهای ایالات متحده که در عملیات پاسداری از آزادی سهیم اند، مطابق به توافقنامه همکاریهای امنیتی دوجانبه سال ۲۰۱۴ میان افغانستان و ایالات متحده، روی عملیات های مبارزه علیه تروریسم تمرکز مینمایند. قوماندان مأموریت حمایت قاطع بعنوان قوماندان نیروهای امریکائی در افغانستان نیز فعالیت مینماید، باوجودیکه فرماندهی این دو مجزا از یدیگر اند.

گروه های مسلح طرفدار حکومت

گروه های مسلح طرفدار حکومت بشکل فعالین مسلح غیردولتی تنظیم شده اند و در درگیری علیه گروه های مسلح مخالف سهیم اند. این گروه ها از نیروهای دولتی فرق دارند و مطابق به قوانین افغانستان از بنیاد قانونی برخوردار نیستند. این گروه ها شامل جنبش های خیزش ملی، ابتکار دفاعی متمرکز در محل، نیروهای محافظت خوست و نیروهای مستقر در پکتیکا میباشند که این نیروها در جنوبشرق افغانستان بنام "نیروهای شاهین" یاد میشوند. به گفته منابع، این نیروها بنام "قطعه ۹۰۴" نیز مشهور است که خارج از "کمپ شاهین" در ولسوالی ارگون، ولایت پکتیکا فعالیت مینمایند و ممکن است با نیروهای خاص امنیت ملی ارتباط داشته باشند. با آنهم، اعضای نیروهای ملی امنیتی افغانستان و مقامات حکومت نخواستند ویا قادر به ارائه وضاحت بیشتر در مورد ساختار فرماندهی نیروهای شاهین نبودند.

عناصر مخالف حکومت

عناصر مخالف حکومت شامل اعضای "طالبان" و همچنین سایر گروه های مسلح غیردولتی سازمان یافته هستند که در درگیری ها در برابر نیروهای طرفدار حکومت از جمله شبکه حقانی که (تحت رهبری طالبان فعالیت نموده و تا حدی زیادی از پالیسی ها و دستورات طالبان پیروی میکند)، القاعده، نهضت اسلامی ازبکستان، اتحادیه جهاد اسلامی، لشکر طیبه، جیش محمد، گروه های که خود را بعنوان دولت اسلامی عراق و شام - ولایت خراسان/ "داعش" معرفی میکنند و سایر شبه نظامیان و گروه های مسلح که اهداف سیاسی، عقیدتی ویا اقتصادی را دنبال میکنند، از جمله گروه های مسلح جنایتکار که به نماینده گی از سایر عناصر مخالف حکومت بطور مستقیم در اقدامات خصمانه دخیل اند.

طالبان

با خروج نیروهای آیساف در سال ۲۰۱۴، طالبان کنترل خود را بالای مناطق بطور فزاینده ای افزایش دادند و باوجود متقبل شدن هزینه سنگین ناشی از حملات هوایی نیروهای طرفدار حکومت، به حملات گسترده شان که هدف اصلی آن مواضع نیروهای ملی امنیتی افغانستان بود، ادامه دادند. طالبان از مدت ها قبل تشکیلات اداری نام نهاد را در اکثریت از ولایات ایجاد نموده بودند. مرگ ملا عمر رهبر این گروه در ماه آگست ۲۰۱۵ علنی شد که یک سلسله جنجال های داخلی را ایجاد کرد. این تنش ها و اختلافات پس از مرگ جانشین فوری ملا عمر، ملا منصور در ماه می سال ۲۰۱۶ و انتصاب ملاهبت الله آخندزاده در همان ماه، کمتر علنی گردید. از نیمه دوم سال ۲۰۱۸ به بعد، طالبان و ایالات متحده در مذاکرات مستقیم اشتراک نمودند که در ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ به یک توافق رسیدند. این توافق شامل اطمینان از عدم استفاده خاک افغانستان برای تهدید علیه ایالات متحده و متحدان اش، پلان خروج مشروط نیروهای امریکایی از افغانستان، آغاز مذاکرات صلح بین الافغانی که شامل آتش بس همه جانبه و دائمی در دستور کار آنها بود. بتاريخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰، طالبان رسماً گفتگوها را با یک هیئت مذاکره کننده جمهوری اسلامی افغانستان آغاز نمودند. بحث های مقدماتی در مورد توافق روی طرزالعمل مذاکرات متمرکز بود. پس از توافق در مورد طرزالعمل مذاکرات در اواخر ماه نوامبر و تبادل مسوده اجندای پیشنهادی در اوایل دیسامبر، مذاکرات برای یک دوره سه هفته ای مشوره با رهبران هر دو طرف متوقف شد و قرار بود در ماه جنوری ۲۰۲۱ از سر گرفته شود.

شبکه حقانی در عملیات های نظامی طالبان بطور فزاینده ای نقش داشته است. در حال حاضر رهبری شبکه حقانی را سراج الدین حقانی، یکی از سه معاون ملاهیبت الله آخندزاده رهبر گروه طالبان بعهده دارد. طالبان میگویند که شبکه حقانی زیر چتر جنبش طالبان قرار دارد و سراج الدین حقانی معاون رهبر طالبان است. در گذشته، شبکه حقانی ضمن حفظ نسبی استقلالیت عملیاتی اش، حملاتی را انجام داد که نشان میداد این شبکه مسئول حملات پیچیده علیه اهداف حکومتی و بین المللی در ساحات پرجمعیت کابل است. از سال ۲۰۱۷ بدینسو، یوناما حملاتی را که متیقن بود توسط شبکه حقانی انجام یافته به طالبان نسبت داده است، زیرا این تفکیک طبق روش آن برای تأیید و نسبت دادن تلفات ملکی دیگر نمیتواند بطور مؤثق مشخص شود. در چندین موارد، مسئولیت حملات شبکه حقانی را دولت اسلامی عراق و شام - ولایت خراسان / داعش، حسب توافق آشکار و پنهان با حقانی ها، بعهده گرفته است.

دولت اسلامی در عراق و شام - ولایت خراسان

دولت اسلامی در عراق و شام - ولایت خراسان (داعش)، پس از صف آرایی تدریجی و قسمی برخی از تنظیم ها و یا جنگجویان ناراضی طالبان، جنبش اسلامی ازبکستان و تحریک طالبان پاکستان، در ماه جنوری ۲۰۱۵ بطور رسمی تأسیس شد. دولت اسلامی در عراق و شام - ولایت خراسان که معمولاً با نام اختصاری عربی آن "داعش" نامیده میشود، در شرق افغانستان حضور دارد و بطور تخمینی با ۲،۵۰۰ جنگجو اکنون در ولایت های ننگرهار و کنر^{۳۳۲} فعال است. عملیات های نیروهای ملی امنیتی افغانستان / نیروهای نظامی بین المللی (از جمله حملات هوایی)، بسیج شبه نظامیان محلی و همچنین حملات جداگانه طالبان گسترش حضور این گروه را محدود کرد. یک ساحة محاصره شده گروه مرسوم به داعش در ولسوالی های جنوب ولایت جوزجان در شمال افغانستان پس از حملات مکرر طالبان در ماه آگست ۲۰۱۸ سقوط کرد. طالبان و داعش هویت های متفاوت دارند و بر سر منابع و قدرت در شرق کشور رقابت میکنند. داعش سعی میکند تا حضور اش را گسترش دهد، اما هر زمانیکه طالبان آنها را شناسایی میکنند برای آنها چالش ایجاد میکنند. تا سال ۲۰۲۰، داعش بخش عمده ای از ساحات تحت کنترل خویش را در شرق کشور از دست داده بود و تمرکز خود را به انجام حملات دارای تأثیرات بلند، عمدتاً با استفاده از اشیای انفجاری جاسازی شده در کابل و سایر شهر ها معطوف کرده بود.

سایر عناصر و گروه های مسلح مخالف حکومت

در ماه سپتامبر ۲۰۱۶، حکومت افغانستان و حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار یک توافقنامه صلح را امضا کردند که بیرون شدن این حزب را از لسست تعزیرات شورای امنیت سازمان ملل متحد، آزادی زندانیان، ادغام مجدد جنگجویان در نیروهای ملی امنیتی افغانستان و تخصیص زمین به بازگشت کننده گان را در پرتو توقف شورشگری پیش بینی کرد. حکمتیار در ماه می ۲۰۱۷ به کابل برگشت. پیشرفت بطلی در ادغام مجدد حزب اسلامی باعث نگرانی گردید و برخی گروپ ها به درگیری مسلحانه ادامه داد، اما اکثریت مقامات گفتگوکننده ای حزب اسلامی خوش بین بودند که همه ماده های توافقنامه به تدریج عملی خواهند شد. جنگجویان این حزب مسئول کدام فعالیت نظامی قابل توجهی شناخته نشده اند، اگرچه فعالیت های قبلی و وفاداری آنها همچنان به عکس العمل سایر گروه ها نسبت به آنها منجر میشود.

القاعده حضور محدودی در افغانستان، به ویژه در مناطق شرقی، جنوبشرقی و جنوب داشته است و عمدتاً تحت نظارت طالبان و همراه با سایر گروه های مخالف فعالیت میکند. تخمین زده میشود که بین ۴۰۰ الی ۶۰۰ جنگجوی القاعده در افغانستان، عمدتاً در ولایت های خوست، کنر، نورستان، پکتیا و زابل^{۳۳۳} وجود داشته باشد. نقش آنها متمرکز بر آموزش، از جمله سلاح و مواد انفجاری و راهنمایی گفته شده است و تذکر داده شده است که آنها در مورد ارتباط این شبکه با سایر نهاد های جهادی وارد گفتگوهای داخلی با طالبان شده اند.

^{۳۳۲} پاراگراف ۵۳، ۵۳/۲۰۲۰/S

^{۳۳۳} همان، پاراگراف ۵۵.

چندین گروه مسلح غیردولتی دیگر به فعالیت های خود در افغانستان ادامه می دهند، از جمله عناصر شبه نظامی مرتبط به احزاب سیاسی و رهبران تنظیم های جهادی مجاهدین سابق و ممکن است در مخالفت و یا در حمایت از نیروهای ملی امنیتی افغانستان فعالیت نمایند. چنین گروه های مسلح اغلب به دلیل نقض حقوق بشر مورد استناد قرار می گیرند و بطور منظم با یکدیگر درگیر میشوند، درحالی که برای کنترل منطقه با یکدیگر رقابت میکنند، با طالبان و نیروهای ملی امنیتی افغانستان درگیر میشوند. در برخی از ولسوالی ها چنین گروه های مسلح سرشناس ترین بازیگران مسلح را تشکیل می دهند و از نظر مردم محل نفوذ بیشتری نسبت به نیروهای ملی امنیتی یا طالبان دارند.

ضمیمه ۳: اصطلاحات^{۳۳۴}

مهمات انفجاری متروکه: مهمات انفجاری متروک به اشیای انفجاری اطلاق میشود که در جریان درگیری مسلحانه استفاده نشده باشد و یا توسط یک طرف درگیر جنگ مسلحانه بجا مانده باشد و آنرا به دور انداخته باشند و تحت کنترل شان نباشد. مهمات انفجاری متروکه ای که ممکن است از ابتدا برای استفاده آماده، مجهز و فعال شده باشد.

اختطاف: یوناما صرف اختطاف های مرتبط به درگیری را ثبت مینماید که شامل به اجبار گرفتن و نگهداشتن یک فرد ملکی و یا افراد ملکی توسط یک طرف درگیر بمنظور وادار کردن فرد قربانی و یا فرد سومی جهت اقدام و یا خودداری از یک اقدام صورت میگیرد. همچنان این شامل اختطاف به قصد قتل فرد و یا افراد میباشد و توسط اشخاصی صورت میگیرد که بطور مستقیم در درگیری های شرکت میکنند. این شامل اختطاف های مرتبط به انتخابات توسط یک طرف درگیر میباشد.

حمله هوایی: شلیک و یا پرتاب مهمات از طیاره، از جمله حمایت نزدیک هوایی به وسیله طیاره های بالدار و حمله محاربوی به وسیله طیاره چرخبال و حملات به وسیله طیاره دارای پیلوت از راه دور (مانند طیاره های بدون سرنشین).

نیروهای ملی امنیتی افغانستان: یک اصطلاح چتر است که شامل نیروهای سرحدی افغانستان، پولیس محلی افغانستان، اردوی ملی افغانستان، نیروهای هوایی افغانستان، پولیس ملی افغانستان، نیروهای ملی نظم عامه افغانستان، نیروهای خاص افغانستان، نیروهای منطقه ای افغانستان (که بنام نیروی منطقه ای - اردوی ملی افغانستان نیز یاد میشوند)، و ریاست امنیت ملی میباشند.

نیروهای مسلح: یوناما اردوی ملی و نیروهای هوایی افغانستان را نیروهای مسلح افغانستان میداند. یوناما همچنین پولیس محلی افغانستان، ریاست امنیت ملی، پولیس مبارزه علیه تروریسم، نیروهای سرحدی افغانستان، نیروهای ملی نظم عامه افغانستان و نیروهای خاص وزارت داخله (از جمله نیروهای واکنش سریع پولیس ملی افغانستان) را نیز منحیث بخشی از نیروهای مسلح از لحاظ فعالیت های که اجرا مینماید، میداند. یوناما به استثنای نیروهای مشخصی که در فوق ذکر گردید، پولیس ملی افغانستان را از جمله نیروهای مسلح افغانستان نمیداند.

نیروهای سرحدی افغانستان: این نیروهای قبلا پولیس سرحدی افغانستان بودند. در ماه دسامبر ۲۰۱۷، یک بخش اعظم پولیس سرحدی افغانستان از وزارت امور داخله به وزارت دفاع منتقل شدند و بعنوان نیروهای سرحدی افغانستان تغییر نام نمود. این نیروها به قول اردو اردوی ملی افغانستان گزارش میدهند.

نیروهای ملی نظم عامه افغانستان: این نیروها قبلا پولیس ملی نظم عامه افغانستان بودند. در ماه مارچ ۲۰۱۸، یک بخش اعظم پولیس ملی نظم عامه افغانستان از وزارت امور داخله به وزارت دفاع منتقل شدند. این نیروها به قول اردو اردوی ملی افغانستان گزارش میدهند.

عناصر مخالف حکومت: "عناصر مخالف حکومت" شامل اعضای طالبان و حکومت اسلامی در عراق و شام - ولایت خراسان/ داعش و همچنین اعضای سایر گروه های مسلح که درجنگ و یا مخالف حکومت افغانستان و یا نیروهای نظامی بین المللی اند، میباشند. برای دریافت جزئیات بیشتر، به ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر مراجعه کنید.

^{۳۳۴} تعریفات که شامل بخش اصطلاحات این گزارش است، صرف برای مقاصد همین گزارش می باشد.

ماین ضد پرسونل: ماینی است که به هدف انفجار در حضور، مجاورت و یا تماس یک شخص جاسازی میشود که باعث معلولیت، مجروحیت و یا کشته شدن یک یا چند نفر میشود. ماین های جاسازی شده فشاری که با تماس فرد قربانی منفجر میشود در افغانستان ثبت شده اند که من حیث "ماین های جاسازی شده ضد پرسونل" بکار برده میشوند.

گروه مسلح: بازیگر مسلح غیردولتی سازمان یافته دخیل در جنگ و متفاوت از نیروی دولتی، مانند شبه نظامیان، شورشیان و گروه های جنایتکار. این گروه ها هیچگونه بنیاد قانونی در قوانین افغانستان ندارند. گروه های مسلح در تشکیلات رسمی کشور ها، متحدین کشور و یا سازمانهای میان حکومتی موجود نیستند و تحت کنترل کشور های که در آنجا فعالیت مینمایند، قرار ندارند. باوجود آنهم، در برخی موارد گروه های مسلح ممکن است حمایت مستقیم / غیرمستقیم از سوی حکومت میزبان و یا سایر کشور ها بدست بیاورند. این تعریف که گروه های ذیل را در برمیگیرد، اما محدود به آنها نیست عبارت از: گروه های شورشی مخالف، شبه نظامیان محلی (قومی، قبیله ای و برعکس آن)، شورشیان، تروریست ها، جنگجویان چریکی، و نیروهای دفاع ملکی و گروه های شبه نظامی (زمانیکه اینها بطور واضح تحت کنترل کشور قرار نداشته باشند)^{۳۳۰} اند. برخی از گروه های مسلح به روشی معمولاً مطابق با حکومت عمل میکنند، اگرچه تحت کنترل آنها نیستند و اینها بنام گروه های مسلح طرفدار یاد میشوند.

"عناصر مخالف حکومت" در این گزارش بعنوان گروه های مسلح غیردولتی در نظر گرفته شده اند، اما مطابق به مخالفت مسلحانه شان علیه حکومت تفکیک شده اند.

بچه بازی: یک عمل زیان بار است که به موجب آن پسران از سوی مردان ثروتمند یا قدرتمند برای رقصانیدن و فعالیت های جنسی مورد سوء استفاده قرار میگیرند. این عمل در کد یا قانون جزای تجدید نظر شده که در ماه فبروری ۲۰۱۸ نافذ گردید، جرم شناخته شده است.

افراد ملکی: برای اهداف این گزارش و کاربرد اصل تفکیک طبق قانون بین المللی بشردوستانه، افراد ملکی هر شخصی است که عضو نیروهای نظامی / شبه نظامی و یا اعضای گروه های مسلح سازمان یافته با فعالیت دوامدار محاروبی نباشند و در برابر حملات مستقیم محافظت شوند، مگر اینکه در درگیری های بطور مستقیم شرکت نمایند. در این گزارش افراد ملکی که بطور مستقیم در درگیری های شرکت مینمایند، "تلفات ملکی" محسوب نمیشوند. زمانیکه اعضای ادارات تنفیذ قانون بعنوان بخشی از نیروهای مسلح فعالیت نمایند و یا بطور مستقیم در درگیری های شرکت کنند، محافظت خود را بعنوان افراد ملکی از دست میدهند. برای اعضای قطعات پولیس که وظایف رزمی مداوم ندارند، استفاده از نیرو در دفاع از خود منجر به از دست دادن حمایت به عنوان یک فرد ملکی نمی شود. در افغانستان، یوناما پرسونل پولیس ملکی را که وظایف تنفیذ قانون را انجام میدهند و بطور مستقیم در درگیری ها و یا در عملیات های مبارزه علیه شورشیان شرکت نمیکند، ملکی محسوب میکنند.

تلفات ملکی: افراد ملکی کشته و یا مجروح شده اند. یوناما تلفات ملکی را که از اثر خشونت مرتبط به درگیری، از جمله تلفات ملکی ناشی از اشیای انفجاری باقیمانده از جنگ وارد میگردد، ثبت مینماید. یوناما تلفات ملکی را که در زمان مرگ و یا جراحت بطور مستقیم در درگیری ها شرکت داشته باشند، ثبت نمیکند و همچنین کشته و یا مجروح شدن افرادی را که تحت قانون بین المللی بشردوستانه افراد ملکی محافظت شده، مانند افراد درگیر در جنگ یا پرسونل طبی و مذهبی نیروهای مسلح،^{۳۳۱} تلقی نشده باشند، نیز ثبت نمیکند.

^{۳۳۰} مذاکرات بشردوستانه ملل متحد با گروه های مسلح: رهنمودی برای فعالان، گارد مک هگ و مانوئل بیسلیر، دفتر ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه، نیویورک، جنوری ۲۰۰۶. مراجعه شود به بخش ۲.۳ در مورد مشخصات گروه های مسلح.
^{۳۳۱} همچنان مراجعه شود به رهنمود تفسیری کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد اصطلاح اشتراک مستقیم در منازعات طبق حقوق بشردوستانه بین المللی، کمیته بین المللی صلیب سرخ، ژنیو، ۲۰۰۹.

یوناما "مجروحین" را زمانیکه به معالجه طبی برای درمان آسیب جسمی از طریق بستری شدن در مراکز مراقبت صبحی و یا دریافت کمک صبحی از پرسونل آموزش دیده صبحی نیاز داشته باشند، افراد ملکی محسوب میکنند. جراحات شامل صدمه و یا تأثیرات غیرجسمی و یا پیامد های ناشی از حوادث چون صدمه روانی نمیباشند.

اطفال: کنوانسیون حقوق اطفال که در سال ۱۹۹۴ توسط افغانستان تصویب گردید، "طفل" را بعنوان یک فرد زیر سن ۱۸ سال (که شامل صفر الی ۱۷ سال است) تعریف میکند.

حملات پیچیده: حملات عمدی و هماهنگ شده که شامل استفاده از تجهیزات انتحاری شامل مواد انفجاری که در بدن تعبیه میشود و یا مواد انفجاری که در وسایط نقلیه تعبیه میشود) بیشتر از یک حمله کننده و با استفاده بیشتر از یک وسیله (استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده در بدن و بعلاوه آن استفاده از هاوان) حملات پیچیده وقتی معنا پیدا میکنند که تمام سه عنصر ذکر شده در آن موجود باشد.

داعش: کلمه داعش مخفف دولت اسلامی عراق و شام (الدولة الإسلامية العراقية الشام) است. در افغانستان این کلمه معمولاً برای اشاره کردن به اعضای داعش ولایت خراسان که شامل افغانستان است، اشاره میشود.

مهمات انفجاری باقیمانده از جنگ: مهمات انفجاری باقیمانده از جنگ به اشیای منفجر نشده و متروکه اطلاق میشود.

سلاح های انفجاری: سلاح های انفجاری در قانون بین المللی به صراحت تعریف نشده اند. سلاح های انفجاری معمولاً از محفظه ای یا پوشش مملو از ماده انفجاری با کمیت بیشتر ساخته شده اند که تأثیرات مخرب کننده ای را در اثر موج و پارچه های که در نتیجه منفجر شدن تولید میگردد، بجا میگذارد. هاوان، آتش توپخانه، بم های طیاره، راکت، کلاهک موشک و بسیاری از اشیای انفجاری جاسازی شده تحت این اصطلاح قرار میگیرند. انواع خاصی از سلاح های انفجاری را میتوان به کتگوری **سلاح های خفیف**، مانند (نارنجک انداز ها، موشک انداز های قابل حمل ضد تانک و راکت انداز، سیستم های قابل حمل دافع هوا و هاوانهای کمتر از ۱۰۰ میلیمتری) دسته بندی کرد. بسیاری از سلاح های انفجاری مانند بم های طیاره، سیستم های موشکی، توپخانه و هاوان با کالیبر بالا بعنوان سلاح های ^{۳۳۷}تقیل دسته بندی میشوند.

درگیری های زمینی: درگیری های زمینی شامل عملیات زمینی متحرک، حملات ساکن، تیراندازی متقابل و درگیری های مسلحانه میان طرف های درگیر است. درگیری های زمینی شامل حملات ویا عملیاتی است که در آن از شلیک سلاح های خفیف، ثقیل و یا سیستم های تسلیحاتی منطقه ای مانند هاوان و راکت کار گرفته میشود.

ماین یا اشیای انفجاری جاسازی شده: اشیای که حاوی مواد شیمیایی مخرب، کشنده، مضر و آتش زا بوده و به هدف تخریب، معیوب سازی، اذیت و منحرف ساختن حواس بکار برده میشود و بشکل ساختگی تعبیه و یا جاسازی میگردند. این اشیاء ممکن است در مراکز ساخت جنگ افزار های نظامی ساخته شوند، اما بطور معمول در از موادی با ماهیت غیرنظامی ساخته میشوند. اشیای انفجاری تعبیه شده بطور کل به چهار کتگوری تقسیم میشوند که عبارتند از: اشیای انفجاری کنترل از راه دور، اشیای انفجاری که با تماس فرد قربانی منفجر میگردند، اشیای انفجاری جاسازی شده انتحاری و سایر اشیای انفجاری جاسازی شده میباشند.

^{۳۳۷} بوری جی و پریم، ام، "بلندبردن محافظت افراد ملکی در برابر استفاده از سلاح های انفجاری در ساحات پرجمعیت: ایجاد اجندای پالیسی و تحقیق"، در بازنگری بین المللی هلال احمر، جلد ۹۳، شماره ۸۸۳.

مواد انفجاری کنترل از راه دور- عبارت از اشیای انفجاری جاسازی شده اند که توسط رادیو و یا دستگاه کنترل از راه دور از یک فاصله کار میکند و فرد کنترل کننده را قادر میسازد تا شی از قبل جاسازی شده را در زمان دقیق که هدف بطرف ساحت مورد نظر^{۳۳۸} حرکت میکند منفجر سازد. اشیای انفجاری کنترل از راه دور شامل اشیای انفجاری جاسازی شده توسط کاربر، مانند ماین های کنار جاده، و موادی که در اشیاء و حیوانات، مانند وسایط نقلیه، بایسکل، موتورسایکل و الاغ جاسازی میشوند، میباشد. ماین های مقناطیسی عبارت از اشیای انفجاری اند که بشکل مقناطیسی و یا اشیای دیگر که یک نوع از اشیای انفجاری کنترل از راه دور اند، جاسازی میشوند. یوناما این اشیا را بنابر شیوه عام آن در افغانستان، یعنی جاسازی در وسایط افراد مورد هدف، بطور جداگانه ثبت مینماید.

مواد انفجاری که با تماس فرد قربانی منفجر میگردند - این نوع اشیا که بشکل پلیت فشاری اند، به محض تماس یک شخص و یا وسایط به دستگاه، سیم و یا شی دیگر فعال و منفجر^{۳۳۹} میگردند.

سایر اشیای انفجاری جاسازی شده - این کتگوری شامل اشیای انفجاری جاسازی شده سیم دار و اشیای انفجاری جاسازی شده ساعتی و همچنین اشیای انفجاری^{۳۴۰} اند که نوعیت ماشه ویا سویچ انفجار آن مشخص شده نمیتواند.

اشیای انفجاری جاسازی شده انتحاری - یوناما تلفات ملکی ناشی از حملات پیچیده و انتحاری را جدا از آمار در مورد اشیای انفجاری جاسازی شده، ثبت مینماید. اشیای انفجاری جاسازی شده انتحاری معمولاً یا اشیای انفجاری جاسازی شده در بدن و یا اشیای انفجاری جاسازی شده در واسطه نقلیه انتحاری میباشدند. اشیای انفجاری جاسازی شده در بدن به حالاتی اطلاق میشود که یک بمب گذار انتحاری یک واسکت و یا کمر بند مملو از مواد انفجاری را میپوشد، اما اشیای انفجاری جاسازی شده در واسطه نقلیه به معنای انفجار یک واسطه نقلیه مملو از مواد انفجاری توسط یک راننده و یا مسافر در داخل واسطه نقلیه و یا انفجار مواد انفجاری جاسازی شده در بدن توسط راننده و یا مسافر در داخل واسطه نقلیه است.

بهره گیری از اشیای انفجاری جاسازی شده: بهره گیری از اشیای انفجاری جاسازی شده عبارت از پروسه شناسایی، جمع آوری، طی مراحل و انتشار معلومات و مواد جمع آوری شده از محل رویداد یک شی انفجاری جاسازی شده جهت بدست آوردن اطلاعات عملی برای بهبود طرز العمل ها و شیوه های مبارزه با اشیای انفجاری جاسازی شده، کاهش منابع شورشیان و کمک به پیگرد قانونی است. این شامل حفظ، شناسایی و کشف بخشهای اشیای انفجاری جاسازی شده برای بررسی و تحلیل تخنیک، عدلی و بایومتریک توسط مراکز تخصصی مجاز میباشد.

رویداد ها: رویداد های مرتبط به درگیری مسلحانه که منجر به تلفات ملکی، اختطاف افراد ملکی و آسیب به اموال ملکی میگردد و همچنین تهدیدات / ارعاب / اذیت و آزار مرتبط به درگیری مسلحانه و استفاده نظامی از مراکز طبی و مراقبت های صحتی توسط طرف های درگیر میباشد.

آتش غیرمستقیم سلاح ها: سلاح های چون بم دستی، هاوان و راکت که نیاز به ساحت دید میان اسلحه و هدف آن نمیداشته باشد.

نیروهای نظامی بین المللی: "نیروهای نظامی بین المللی" شامل همه نیروهای خارجی که بخشی از مأموریت حمایت قاطع به رهبری ناتو را تشکیل میدهند و همچنین نیروهای ایالات متحده - افغانستان که برعلاوه اشتراک در مأموریت حمایت قاطع

^{۳۳۸} سروی سلاح های سبک، اشیای انفجاری جاسازی شده، فصل ۱۰ "ماشین های جهنمی"، صفحات ۲۲۰ - ۲۲۱.

^{۳۳۹} همان.

^{۳۴۰} از سال ۲۰۰۹ بدینسو، یوناما تعداد اندکی از این گونه رویداد های سویچ را ثبت کرده است.

در عملیات های مبارزه علیه تروریسم بعنوان بخشی از عملیات پاسداری از آزادی سهیم اند. این اصطلاح نیروهای عملیات های خاص و ادارات خارجی را نیز در برمیگیرد.

ملا: این اصطلاح در افغانستان به یک فرد مذهبی که در بخش سنن و فقه اسلامی آموزش دیده باشد، بکار برده میشود.

ناتو: سازمان پیمان اتلانتیک شمالی. اعضای ناتو از جمله کشور های عمده کمک کننده نیروها به مأموریت حمایت قاطع میباشند. (برای جزئیات بیشتر، به مأموریت حمایت قاطع و ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر مراجعه کنید).

ان دی اس: ریاست امنیت ملی، اداره خدمات استخباراتی دولت افغانستان.

اشیای انفجاری جاسازی شده غیرانتحاری: هرگونه اشیای انفجاری جاسازی شده به غیر از اشیای انفجاری جاسازی شده انتحاری، مانند اشیای انفجاری دارای پلیت فشاری، مقناطیسی و یا انفجار از راه دور.

او ایچ سی ایچ آر: دفتر کمیشنر عالی حقوق بشر ملل متحد.

عملیات پاسداری از آزادی: نیروهای ایالات متحده که از مأموریت حمایت قاطع پشتیبانی می نمایند، عملیات های مبارزه علیه تروریسم را تحت توافقنامه همکاریهای دوجانبه امنیتی ۲۰۱۴ میان افغانستان و ایالات متحده نیز انجام میدهند. برای جزئیات بیشتر به ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر مراجعه کنید.

گروه های طرفدار حکومت: "گروه های طرفدار حکومت" به بازیگران مسلح غیر دولتی سازمان یافته که در حمایت از حکومت در جنگ درگیر اند، اطلاق میشود و از نیروهای ملی امنیتی افغانستان و گروه های جنایتکار متفاوت اند. گروه های طرفدار حکومت شامل پولیس محلی افغانستان که تحت فرماندهی و کنترل وزارت امور داخله قرار دارند، نمیشوند. این گروه های جایگاه قانونی در قوانین افغانستان و در تشکیلات رسمی نظامی حکومت افغانستان ندارند. در برخی موارد، گروه های مسلح از حکومت افغانستان و یا کشور های دیگر حمایت مستقیم و یا غیرمستقیم بدست میاورند. این تعریف که شامل این گروه ها بوده، اما محدود به آنها نمیشود، عبارتند از "جنبش های خیزش ملی"^{۳۴۱} شبه نظامیان محلی (که بنیاد قومی، قبیله ای و یا برعکس آنرا دارند)، نیروهای دفاع ملکی و گروه های شبه نظامی میباشند.

نیروهای طرفدار حکومت: "نیروهای طرفدار حکومت" به نیروهای ملی امنیتی افغانستان و سایر نیروها و گروه های که بشکل نظامی و یا شبه نظامی در عملیات های مبارزه با شورشیان عمل مینمایند و بطور مستقیم و غیرمستقیم تحت کنترل حکومت افغانستان قرار دارند، اطلاق میشود. در گزارش های محافظت از افراد ملکی یوناما، نیروهای طرفدار حکومت شامل گروپهای مسلح طرفدار دولت نیز میباشند. برای جزئیات بیشتر به ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر مراجعه کنید.

حمایت قاطع: بتاريخ اول جنوری ۲۰۱۵، سازمان پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) از مأموریت قبلی اش یعنی نیروهای بین المللی کمک به امنیت (آیساف) در افغانستان به مأموریت حمایت قاطع تبدیل شد تا نیروهای ملی امنیتی افغانستان را آموزش، کمک و مشوره دهد. برای جزئیات بیشتر به ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیر مراجعه کنید.

عملیات جستجو: عملیات جستجو یک تاکتیک نظامی است که توسط نیروهای طرفدار حکومت در افغانستان برای دستگیری یا کشتن افرادی که به عقیده آنها اهداف عناصر مخالف حکومت اند، استفاده میشود، که معمولاً شامل داخل

^{۳۴۱} برای دریافت تعاریف و جزئیات بیشتر سهمگیری اعضای گروه های خیزش ملی در درگیری به گزارش سالانه محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه سال ۲۰۱۴ یوناما که سایت ذیل قابل دسترس است مراجعه کنید:

<https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

شدن و تلاشی خانه ها و یا سایر ساختارهای ملکی است و اغلب شبانه انجام میشود. این عملیات ها اکثراً بنام "حملات شبانه" یاد میشوند.

سلاح های خفیف: سلاح های اندک که برای استفاده فردی طراحی شده اند. این سلاح ها شامل تفنگچه های هفت تیر و خودکار، تفنگ و کره بین، تفنگ های ماشیندار نیمه خودکار، تفنگ های تهاجمی و تفنگ های ماشیندار خفیف^{۳۴۲} میباشد.

حمله انتحاری (حمله انتحاری با اشیای انفجاری جاسازی شده): یوناما اصطلاح "حمله انتحاری با اشیای انفجاری جاسازی شده" و یا "حملات انتحاری" را بخاطری استفاده مینماید تا همه حملات انتحاری را که فرد انتحار کننده از اشیای انفجاری جاسازی شده، مانند مواد انفجاری جاسازی شده در بدن و یا مواد انفجاری جاسازی شده در واسطه نقلیه که به هدف از بین بردن خود در انفجار بکار میرد، شامل سازد. این اصطلاح شامل "حملات انتحاری پیچیده" نیز میگردد. (به تعریف فوق مراجعه کنید).

قتل هدفمندانه: در این گزارش، "قتل هدفمندانه" به معنای استفاده عمدی از نیروی کشنده توسط نیروهای طرفدار حکومت یا عناصر مخالف حکومت علیه یک فرد خاص است که در قید فیزیکی مرتکب قرار ندارد.^{۳۴۳} این رویداد ها اکثراً تا حدی با قصد قبلی میباشد. یوناما تلفات ملکی را که بطور مستقیم و اتفاقاً ناشی ازهمچو حملات است، ثبت مینماید.

تشکیل: به جدول کارمندان رسمی و تخصیص تجهیزات که از سوی حکومت افغانستان برای یک نهاد دولتی، از جمله نیروهای امنیتی و ملکی دولت منظور میگردد، اطلاق میشود.
یوناما: دفتر هیئت معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان
مواد منفجر ناشده: مهمات منفجر نشده.

جنایات جنگی: جنایات جنگی نقض شدید معاهده ویا قانون بین المللی بشردوستانه عرفی است. جنایات جنگی در درگیری مسلحانه غیر بین المللی بعنوان نقض شدید ماده ۳ مشترک کنوانسیون ژنیو و سایر قوانین و عرف های قابل اجرا در درگیری مسلحانه که دارای ویژه گی بین المللی نمیشد، تعریف شده است. جنایات جنگی شامل موارد دیگر، درخصوص افرادی که در درگیری ها شرکت ندارند، خشونت در برابر زنده گی و افراد، از جمله قتل، و مورد هدف قرار دادن عمدی مردم ملکی و یا افراد ملکی^{۳۴۴}، میباشد.

زکات: عبارت از پرداخت اجباری یک بخشی از ثروت شخص است که سالانه پرداخت میشود و برای اهداف خیرخواهانه و مذهبی استفاده میشود که در اسلام نوعی عبادت تلقی میشود. برای جزئیات بیشتر به ضمیمه ۱: چهارچوب قانونی مراجعه کنید.

^{۳۴۲} ابزار بین المللی برای قادر ساختن کشور ها جهت شناسائی و پیگیری به موقع و معتبر سلاح های غیر قانونی سبک و سلاح های آتش زا، که توسط مجمع عمومی ملل متحد به تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۰۵ تصویب شد (A/CONF.۱۹۲/۱۵) و در لینک ذیل قابل دسترسی می باشد:

http://www.un.org/events/smallarms۲۰۰۶/pdf/international_instrument.pdf

^{۳۴۳} اگرچه در بیشتر موارد قتل های هدفمندانه حق زندگی را نقض می کند، اما در شرایط استثنائی درگیری مسلحانه، در صورتیکه احکام مرتبط در قانون بین المللی بشردوستانه رعایت شود، ممکن است این موارد قانونی باشد. به مجمع عمومی سازمان ملل، جلسه چهاردهم شورای حقوق بشر، ماده ۳ دستور کار، گزارش گزارشگر ویژه در مورد اعدام های فرا قضائی خلاصه و یا خودسرانه، فیلیپ آلستون مراجعه کنید. ضمیمه "مطالعه در مورد کشتارهای هدفمندانه". ۱۰. ۱۴/۲۴ / Add.6. A / HRC / ۲۰۱۰. در یوناما، به مقصد ثبت در پایگاه معلوماتی، کتگوری قتل های هدفمندانه شامل موارد از قتل ها میشود که مقتول در زمان قتل برای مدت کوتاهی در بازداشت مجرم بوده، اما حضانت به هدف اختطاف نبوده باشد، یعنی شخصی که برای قتل شناسائی شده، توسط افراد مسلح متوقف میشود، هویت آنها تثبیت میشود و سپس مهاجمان شخص را در ایست های بازرسی به قتل میرسانند.

^{۳۴۴} فقره های (د) و (ه) فقره (۲) ماده ۸ اساسنامه محکمه جزائی بین المللی؛ قانون بین المللی بشردوستانه کمیته بین المللی صلیب سرخ، قاعده ۱۵۶.

ضمیمه ۴: تلفات ملکی با تفکیک ولایات

در صفحه ذیل جدول تعداد تلفات ملکی از بیشترین الی کمترین رقم به ترتیب ولایات از تاریخ اول جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰ ارائه شده است. این جدول شامل تعداد مجموعی تلفات ملکی ثبت شده در هریک از ولایات ۳۴ گانه افغانستان در جریان این دوره گزارشدهی، سه عامل عمده تلفات ملکی در هر ولایت، و فیصدی افزایش و یا کاهش در مقایسه با سال ۲۰۱۹ میباشد

گزارش سالانه پیرامون محافظت افراد ملی در منازعات مسلحانه: ۲۰۲۰

بلخ	درگیری های زمینی	حملات هوایی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۷۱۲ (۲۶۳ کشته، ۴۴۹ مجروح)	+ ۱۵۷ فیصد	
فاریاب	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	حملات هوایی	۵۷۶ (۱۴۶ کشته، ۴۳۰ مجروح)	۱۳ فیصد	
ننگرهار	حملات انتحاری	اشیای انفجاری غیرانتحاری	درگیری های زمینی	۵۷۶ (۱۹۰ کشته، ۸۳۶ مجروح)	۴۶ فیصد	
قندهار	اشیای انفجاری غیرانتحاری	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	۵۴۰ (۱۸۹ کشته، ۳۵۱ مجروح)	+ ۱۶ فیصد	
کندهار	درگیری های زمینی	حملات هوایی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۴۴۴ (۱۹۴ کشته، ۲۵۰ مجروح)	۱۱ فیصد	
غزنی	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	قتل های هدفمندانه	۴۱۸ (۱۸۳ کشته، ۲۳۵ مجروح)	۳۸ فیصد	
هلمند	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	حملات هوایی	۴۱۰ (۲۱۴ کشته، ۱۹۶ مجروح)	۳۹ فیصد	
هرات	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۳۳۹ (۱۲۴ کشته، ۲۱۵ مجروح)	۱۵ فیصد	
زابل	اشیای انفجاری غیرانتحاری	درگیری های زمینی	حملات هوایی	۳۰۳ (۱۲۰ کشته، ۱۸۳ مجروح)	۳۹ فیصد	
خوست	اشیای انفجاری غیرانتحاری	قتل های هدفمندانه	حملات پیچیده	۲۸۱ (۵۶ کشته، ۲۲۵ مجروح)	+ ۴۳ فیصد	
غور	اشیای انفجاری غیرانتحاری	درگیری های زمینی	تهدیدات/ارباب/اذیت و آزار	۲۷۰ (۵۹ کشته، ۲۱۱ مجروح)	+ ۲۵۱ فیصد	
لغمان	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	قتل های هدفمندانه	۲۶۷ (۶۲ کشته، ۲۰۵ مجروح)	۵ فیصد	
بغلان	درگیری های زمینی	حملات هوایی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۲۵۳ (۸۱ کشته، ۱۷۲ مجروح)	۲۸ فیصد	
تخار	درگیری های زمینی	حملات هوایی	قتل های هدفمندانه	۲۴۰ (۸۸ کشته، ۱۵۲ مجروح)	+ ۲۵ فیصد	
بادغیس	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۲۲۱ (۱۰۸ کشته، ۱۱۳ مجروح)	+ ۳۷ فیصد	
پکتیا	اشیای انفجاری غیرانتحاری	قتل های هدفمندانه	درگیری های زمینی	۲۰۶ (۶۲ کشته، ۱۴۴ مجروح)	۶ فیصد	
بدخشان	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۱۸۶ (۵۹ کشته، ۱۲۷ مجروح)	+ ۷۵ فیصد	
ارزگان	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	حملات هوایی	۱۸۲ (۶۱ کشته، ۱۲۱ مجروح)	+ ۲۶ فیصد	
لوگر	حملات انتحاری	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	۱۷۱ (۴۷ کشته، ۱۲۴ مجروح)	۲۲ فیصد	
کنر	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	مهمات منفجرناشده/ماین های زمینی	۱۷۰ (۲۸ کشته، ۱۴۲ مجروح)	۳۴ فیصد	
سرپل	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۱۶۱ (۵۶ کشته، ۱۰۵ مجروح)	۲۶ فیصد	
کاپیسا	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۱۴۸ (۴۲ کشته، ۱۰۶ مجروح)	+ ۱۹ فیصد	
وردگ	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	قتل های هدفمندانه	۱۴۵ (۵۵ کشته، ۹۰ مجروح)	۲۱ فیصد	
سمنگان	حملات پیچیده	مهمات منفجرناشده/ماین های زمینی	قتل های هدفمندانه	۱۳۳ (۱۲ کشته، ۱۲۱ مجروح)	+ ۱۹۶ فیصد	
جوزجان	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	مهمات منفجرناشده/ماین های زمینی	۱۲۰ (۴۷ کشته، ۷۳ مجروح)	۲ فیصد	
پکتیکا	اشیای انفجاری غیرانتحاری	درگیری های زمینی	قتل های هدفمندانه	۱۱۹ (۳۹ کشته، ۸۰ مجروح)	۲۹ فیصد	
فراه	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	قتل های هدفمندانه	۱۱۴ (۵۹ کشته، ۵۵ مجروح)	۲۲ فیصد	
بامیان	اشیای انفجاری غیرانتحاری	مهمات منفجرناشده/ماین های زمینی	قتل های هدفمندانه	۹۶ (۲۲ کشته، ۷۴ مجروح)	+ ۱۸۲۰ فیصد	
پروان	قتل های هدفمندانه	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	۷۶ (۴۷ کشته، ۲۹ مجروح)	۶۹ فیصد	
دایکندی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	درگیری های زمینی	حملات هوایی	۷۲ (۴۲ کشته، ۳۰ مجروح)	+ ۳ فیصد	
نیمروز	درگیری های زمینی	اشیای انفجاری غیرانتحاری	افزایش قوا	۵۱ (۲۴ کشته، ۲۷ مجروح)	۱۸ فیصد	
نورستان	درگیری های زمینی	غیرقابل اجرا	غیرقابل اجرا	۳ (۱ کشته، ۲ مجروح)	۸۶ فیصد	
پنجشیر	غیرقابل اجرا	غیرقابل اجرا	غیرقابل اجرا	۰ (۰ کشته، ۰ مجروح)	۰ فیصد	

ضمیمه ۵: پاسخ حکومت افغانستان

جمهوری اسلامی افغانستان

دفتر شورای امنیت ملی

دفتر مشاوریت ارشد حقوقی

به دفتر محترم معاونت ملل متحد (یوناما) در افغانستان!

با ابراز تمنیات نیک،

دفتر شورای امنیت ملی گزارش تلفات افراد ملکی شما را با غور و دقت کامل مطالعه نمود. دولت افغانستان از فعالیت های تمام نهاد های بین المللی که در راستای حفاظت از افراد ملکی کار می کنند و در مورد آن اندیشه دارند، قدردانی نموده و آرزومندیم که در مورد جمع آوری ارقام تلفات افراد ملکی از دقت کامل کار گرفته شود.

حکومت افغانستان از تمام آن حملات هوایی و زمینی که زندگی افراد ملکی را به خطر مواجه می سازد خودداری نموده است. و این در حالی است که گروه های مسلح مخالف دولت حین درگیری مسلحانه با نیروهای دفاعی و امنیتی افغان، مردم ملکی را سپر خود ساخته که در نتیجه، این عمل شان سبب اصلی تلفات افراد ملکی شده است.

بر اساس گزارش یوناما طالبان مسئولیت ۴۵ درصد تلفات افراد ملکی را بدوش دارند، در حالیکه حکومت افغانستان بگونه منظم ارقام تلفات افراد ملکی را ثبت می نماید، از لحاظ محاسبه ما مسئولیت طالبان بیشتر از آن است که شما یادآوری نموده اید، زیرا این طالبان اند که زمینه را برای اکثریت گروه های تروریستی مساعد ساخته است تا به فعالیت های تخریبی ادامه بدهند. از سوی دیگر با آغاز گفتگوهای صلح در دوحه، طالبان مسلح در افغانستان حملات شان را بر خبرنگاران، اعضای سازمان های مدنی و فعالین حقوق بشر آغاز نموده اند تا بتوانند نوای بلند صلح و آشتی را خاموش بسازند.

دفتر شورای امنیت ملی در سال ۲۰۲۰ میلادی، بر اساس تقاضا و نیاز جامعه بین المللی، به هدف جلوگیری و یا کاهش اعظمی تلفات افراد ملکی یک سلسله فعالیت های مهم را انجام داده است که ذیلاً برای شما تقدیم می شود:

فعالیت های دفتر شورای امنیت ملی در خصوص محافظت از افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ میلادی قرار ذیل است:

۱. پالیسی جلوگیری از تلفات افراد ملکی دفتر شورای امنیت ملی افغانستان، پالیسی وزارت دفاع ملی در خصوص تلفات افراد ملکی و پالیسی ضریات هوایی از جمله دستاورد های عمده می باشد که عملاً در کاهش تلفات افراد ملکی کمک نموده است.
۲. شورای امنیت ملی در جریان سال ۲۰۲۰ طرز العمل کمک نقدی و بسته های مساعدت به شهیدان و مجروحین ملکی را تصویب و از جانب جلالتمآب رئیس جمهور منظور گردید که بر اساس آن به وارث هر شهید یکصد هزار افغانی و برای شخص مجروح پنجاه هزار افغانی تادیه می شود.

۳. بر اساس فیصله مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۴ کابینه دولت جمهوری اسلامی افغانستان، در تمام ولایات تحت ریاست والی ولایت حلقه ای کوچک ایجاد گردیده است تا واقعات تلفات افراد ملکی را به گونه دقیق گزارش بدهند.

۴. بر اساس هدایت جلالتمآب رئیس جمهور، دفتر شورای امنیت ملی طرح تعقیب قضایای تلفات افراد ملکی را ترتیب نموده که عملاً مورد استفاده قرار می گیرد. بر اساس این طرح نگرانی های مربوط به تلفات افراد ملکی که نزد جامعه جهانی ظهور می کند، به اسرع وقت به آن پاسخ داده می شود.

۵. در چوکات وزارت دفاع ملی افغانستان گروه جدید برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی ایجاد گردیده است.

۶. بورد محافظت از افراد ملکی، کمیته های کاری را ایجاد کرده است که عملاً از تطبیق پالیسی های موجود نظارت نماید تا میزان تلفات افراد ملکی را به حد اقل برساند.

۷. در چوکات وزارت امور داخله، در سطح ولایت کابل واحد های جدیدی برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی ایجاد گردیده است.

۸. وزارت دفاع ملی برای عملیات ویژه و شبانه طرز العمل و میکانیسم نو ساخته است.

۹. دفتر شورای امنیت ملی افغانستان در سال ۲۰۲۰ میلادی، با مرکز غیرنظامیان (CIVIC) طی یک توافقنامه به این مرکز اجازه داده است تا در تمامی قول اردو ها و همچنان اکادمی ملی نظامی مارشال فهیم به افسران، بریدملان و قومندانان آموزش بدهند که چطور از تلفات افراد ملکی جلوگیری نمایند.

۱۰. در طول سه ماه گذشته از طرف اداره امور جمهوری اسلامی افغانستان، به وارثان (۱۱۴) تن افراد ملکی شهید و (۲۸۴) تن از مجروحان ملکی، جمعاً بیست و دو میلیون ششصد و ده هزار افغانی مساعدت نموده است.
ترجمه غیر رسمی پاسخ حکومت افغانستان توسط یوناما

ضمیمه ۶: پاسخ طالبان

تذکر: این پاسخ کلمه به کلمه است. اشاراتی که در اینجا صورت گرفته به اساس نقل مسوده گزارش است که با طرف ها شریک ساخته شده است که پس از آن شماره صفحات تغییر و برخی از ارقام به روز گردیده است.

پاسخ کمیسیون جلوگیری از تلفات افراد ملکی و سمع شکایات امارت اسلامی افغانستان در ارتباط به گزارش سالانه ای یوناما در مورد تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۲۰ میلادی

با ابراز تمنیات!

از یوناما بابت اینکه گزارش سالانه ای تلفات افراد ملکی را با ما شریک ساخت تشکر می نمایم، کمیسیون جلوگیری از تلفات ملکی و سمع شکایات گزارش یاد شده شما را بگونه ای دقیق مشاهده کرد که از آن بوضوح معلوم می شود که گزارش هذا عاری از حقایق بوده و بدون تحقیق ترتیب گردیده است.

قابل یادآوری است که گزارش هذا در حقیقت بگونه ای سلیقوی، عمدتاً و بر اساس یک پلان ترتیب گردیده است که مسئولیت اکثریت تلفات افراد ملکی به امارت اسلامی افغانستان نسبت داده شده است. هیچ واقعیت ندارد، گزارش ها کاملاً مبهم هستند و حاوی اطلاعات دقیق نیستند.

بر اساس دلایل و پاسخ های ذیل، گزارش ترتیب شده از جانب یوناما را شدیداً رد می نمایم.

۱- یوناما در صفحه اول گزارش خود تحت عنوان تثبیت تلفات ملکی و معیار های اثبات نگاشته است: [به منظور تهیه گزارش ها در مورد محافظت از افراد ملکی، یوناما فقط موارد تأیید و تثبیت شده ی تلفات ملکی را در گزارشات خود شامل می سازد. تلفات ملکی زمانی تحت عنوان موارد "تأیید شده" ثبت می شود که نظر به مجموع معلوماتی که یوناما مرور و بررسی کرده است، یوناما به این نتیجه گیری برسد که اسناد و مدارک "واضح و قناعت بخش" وجود دارد که نشان می دهد افراد ملکی کشته و یا مجروح شده اند. به منظور تحقق این معیار، یوناما موجودیت حد اقل سه منبع متفاوت و مستقل را الزامی می داند تا وقوع رویداد را تثبیت کند، مانند قربانی، شاهدان، کارمندان صحی، مقامات محلی، تصدیق رویداد از سوی طرف درگیر، بزرگان محل و یا سایر موارد. تا حد امکان، معلومات از اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و از تحقیقات در محل حادثه جمع آوری می شود. این گونه حقیقت یابی ها البته به دلیل موانع امنیتی که مانع دسترسی به محل واقعه می شود، همیشه ممکن نیست. در این گونه موارد، یوناما بر مجموعه ای از روش ها برای جمع آوری اطلاعات، به ویژه از طریق شبکه های معتبر با استفاده از یک سلسله منابع و اطلاعات متنوع اتکاء می کند که اعتبار تمام این منابع و اطلاعات مورد ارزیابی قرار می گیرد. این روش ها شامل بررسی مدارک دیجیتالی از محل حادثه از قبیل عکس ها و تصاویر ویدیویی و نوار های صوتی، بازدید از شفاخانه ها و مراکز صحی، گزارش های ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های ملل متحد، اظهارات منابع دست دوم، اطلاعات جمع آوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و سایر طرف های ثالث، و نیز خود طرف های منازعه می شود.]

جواب: کمیسیون جلوگیری از تلفات ملکی و سمع شکایات نیز استفاده از مراجع ذکر شده بخاطر مستند ساختن تلفات افراد ملکی را نه تنها شدیداً رعایت می نماید، بلکه ما گزارش تلفات افراد ملکی را بعد از تأیید منابع معتبر تر از این به ثبت می رسانیم. موضوع دیگر اینکه ما تحقیقات خویش را بگونه ای عاجل در زمان رویداد انجام می دهیم، درحالیکه یوناما مستند سازی گزارش خویش را بر اساس مراجع یاد شده بعد از وقوع رویداد انجام می دهد.

از لحاظ مستند سازی و ثقه بودن گزارش، در مقایسه به گزارش یوناما، گزارش ما بیشتر مستند می باشد. زیرا منابع تأیید کننده یوناما منابع در فوق ذکر شده می باشد و در آن ساحه که تحت کنترل حکومت است، الزاماً یوناما از آن افراد معلومات اخذ می کند که آنان افراد مخالف امارت هستند و بگونه ای عمدی بر علیه امارت گزارش می دهند، که در این صورت گزارش مورد تأیید قرار گرفته نمی تواند.

به همینگونه آنکه از اشخاص که از اثر بمباران و سایر عملیات های اداره کابل مجروح گردیده و غرض مدوا به مناطق شهری و یا آن محلات انتقال داده می شوند که آن ساحه تحت کنترل اداره کابل می باشد، و اگر از اینگونه افراد متضرر در خصوص رویداد های تلفات افراد ملکی معلومات گرفته می شود، آنان حتماً از ترس اینکه مبادا با کدام مشکل امنیتی دچار شوند، شخص متضرر تمام مسؤولیت را بدوش امارت اسلامی می اندازد که در اینصورت نیز گزارش مورد تأیید قرار نمی گیرد.

یوناما به منظور مستندسازی گزارش از مراکز صحی معلومات اخذ می دارد که معلومات مراجع صحی هم ثقه بوده نمی تواند زیرا اکثر مراکز صحی نیز در شهر ها و ساحات تحت کنترل اداره کابل موقعیت دارد، و آنان برای اینکه اداره کابل کدام مشکل برای شان ایجاد نه نماید، پس حتماً بر ضد امارت معلومات می دهند.

همینگونه ثقه بودن بر اساس و به کمک وسایل تخنیکي که یوناما از آن کار می گیرد، معیار شده نمی تواند زیرا کارمندان بدلیل مشکلات امنیتی از شهر ها بیرون رفته نمی توانند، پس حتماً ویدیو های صوتی و تصویری را از آن مردم منطقه حاصل می کنند که آنان به اداره کابل وابسته اند.

همچنان گرفتن گزارش از رسانه ها نیز معیار ثقه بودن شده نمی تواند زیرا مراکز رسانه ها در شهر ها قرار دارد و آنان هم بدون شک به طرفداری از اداره کابل گزارش می دهند.

موضوع دیگر اینکه معلوماتی که از سران اقوام و ملک ها جمع آوری می شود، آنان از جانب اداره کابل توظیف شده اند و بناءً بر بعضی ملحوظات به طرفداری اداره کابل معلومات ارائه می کنند.

قابل یاد آوری است هر گزارشی که از جانب یوناما ترتیب می شود، قبل از نشر گزارش یوناما باید با کمیسیون مانشتی را دایر نماید تا طرفین را به تلفات افراد ملکی قناعت بدهیم و سپس گزارش نشر شود. تنها با گرفتن گزارش و با ارائه کردن گزارش نمی توان یک موضوع را بگونه ای واقعی آن بیان کرد.

همچنان در مقایسه با یوناما کمیسیون جلوگیری از تلفات ملکی و سمع شکایات امارت اسلامی بهتر می تواند تحقیق و مستند سازی یک قضیه را انجام دهد، چنانچه اکثر واقعات تلفات افراد ملکی در ساحات فتح شده امارت اسلامی صورت می گیرد، پس کارکنان مربوط امارت اسلامی به آسانی می توانند زمینه ملاقات با متضررین، مصاحبه های ویدیویی و صوتی و جمع آوری گزارشات از ملک قریه، بزرگان اقوام، عوام الناس و سایر افراد دیگر از ساحه را ترتیب نماید تا معلومات مستند و مکمل جمع آوری شود، اما یوناما ب به این مراجع به آسانی دست رسی پیدا کرده نمی تواند و به دیگران اتکا می نماید.

مزید بر این در چوکات امارت اسلامی برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی، یک کمیسیون مستقل و با صلاحیت ایجاد گردیده است که تلفات افراد ملکی را بگونه ای دقیق آن تحقیق می نماید.

هکذا ما مسلمان هستیم و بدلیل داشتن عقیده اسلامی، ما در ارتباط به تلفات افراد ملکی بیشتر از احتیاط کار می گیریم و در کار مستند سازی جدیدیت بیشتر به خرج می دهیم.

۲- یوناما در صفحه (۴) گزارش خویش تحت عنوان تفاوت در آمار تلفات ملکی با طرف های منازعه می نویسد: [یوناما خاطر نشان می سازد که آمار تلفات ملکی که یوناما ثبت می کند ممکن است با آنچه که طرف های منازعه ثبت می کنند، متفاوت باشد. یوناما دریافته است که طرف های منازعه آمار تلفات ملکی برخاسته از عملیات های شان را پیوسته کمتر از یافته های یوناما گزارش می دهند. طرف های منازعه از نقطه نظر روش جمع آوری معلومات و مهم تر از همه، از نقطه نظر تحلیل حقوقی شان از تعریف افراد ملکی متفاوت از یوناما عمل می کنند.

یوناما تعریف افراد ملکی را که بازتاب دهنده قوانین بشردوستانه بین المللی است، به کار می برد. نظر به این تعریف، افراد ملکی به کسانی گفته می شود که عضویت نیروهای مسلح طرف های منازعه را نداشته باشد. در شرایط منازعات مسلحانه داخلی، این شامل اعضای نیروهای مسلح دولتی و نیز غیردولتی منازعه می شود. اصطلاح اعضای گروه های مسلح سازمان یافته مشخصاً به کسانی اطلاق می شود که عضویت شاخه مسلح یا نظامی طرف های غیر دولتی را داشته باشند در حالیکه اشخاص دیگری که مشغول انجام سایر وظایف و یا خدمات برای طرف های غیر دولتی منازعه اند، اعضای گروه های مسلح سازمان یافته شمرده نمی شوند. طبق رهنمود تفسیری کمیته ی بین المللی صلیب سرخ در مورد اصطلاح مشارکت مستقیم در منازعات طبق قوانین بشردوستانه بین المللی، که از سوی برخی از میکانیزم ها و مأموریت های نظارتی حقوق بشر سازمان ملل متحد رعایت شده است، "معیار تعیین کننده در مورد عضویت یک شخص در یک گروه مسلح سازمان یافته این است که این شخص وظیفه دوامداری در گروه مسلح بر عهده دارد و وظیفه او شامل مشارکت مستقیم در منازعات می شود و یا خیر. بنابراین، افرادی که از یک گروه مسلح سازمان یافته به شکل سیاسی، مالی، و یا به نحوی دیگری حمایت می کنند ولی در گروه مسلح سازمان یافته وظیفه محاروبی دوامداری را عهده دار نیستند، طبق قوانین بشردوستانه بین المللی، عضو گروه مسلح سازمان یافته محسوب نمی شوند. به عنوان افراد ملکی، آنها در مقابل حملات محافظت شده اند، و تا زمانیکه آنها مستقیماً در مخاصمت ها اشتراک ورزند.

یوناما دریافته است که طرف های منازعه تعریف مقید تری از افراد ملکی "هم در سطح پالیسی - و هم در عمل نسبت به آنچه که در قوانین بشردوستانه بین المللی انعکاس یافته است بکار می برند که این امر سبب شده است که بخش بزرگ تری از جمعیت ملکی مورد هدف قرار گیرند

یوناما پیوسته نگرانی خود را در مورد تعریف افراد ملکی که طالبان به کار می برند مطرح کرده و عین نگرانی را در تماس های خود با نیروهای طرفدار دولت نیز مکرراً بیان کرده است. این تفاوت ها در تعریف افراد ملکی از معیار های قوانین بشر دوستانه بین المللی روی تدابیر محافظتی کلی از افراد ملکی تأثیر منفی گذاشته و سبب شده است که طرف های منازعه آمار تلفات ملکی را کمتر از آنچه که یوناما ثبت می کند، گزارش دهند.]

جواب: امارت اسلامی در ساحات فتح شده شان به کارمندان صحت و تعلیم و تربیه اجازه می دهد. و ما که مخالف بعضی از افراد هستیم آنان به مانند افراد ملکی گشت و گزار نمی کنند، بلکه یا مسلح اند و یا افراد مسلح با ایشان هستند. بر اساس تعریف شما اگر افراد یاد شده که شما آنان را افراد ملکی خطاب می کنید، مسلح باشند پس آنان دیگر در قطار افراد ملکی محسوب نمی شوند.

۳- یوناما در صفحات (۸) و (۲) گزارش خود در مورد استخدام افراد زیر سن چنین می نویسد: [یوناما همچنان بکار مستند سازی استخدام افراد زیر سن توسط طرفین درگیری مسلحانه، بویژه طالبان ادامه داده است.]

جواب: بر اساس فرمان مقام عالی رهبری امارت اسلامی افغانستان، کمیسیون نظامی از طریق کمیسیون دعوت و ارشاد، در مورد افراد زیر سن اقدامات جدی کرده و در کار تصفیه صفوف توجه جدی مبذول داشته اند و صفوف شان را از وجود اطفال پاک ساخته است. بناءً این درست نیست که گفته شود امارت اسلامی در صفوف خود افراد کم عمر را استخدام می کند و یا از استخدام افراد زیر سن جلوگیری نمی کند، بلکه ما بگونه ای جدی این موضوع را در محراق توجه خود قرار داده ایم.

اما برعکس در اداره کابل چنین اقدامات صورت نگرفته است و اگر وجود هم دارد صرف به نام است. اما در بیشتر پوسته های آنان با وجود استخدام اطفال، آنان اطفال را برای بچه بازی و سایر اعمال و کار های زشت استخدام نموده اند که این موضوع برای هیچکس پوشیده نیست.

۴- یوناما در صفحه (۸) گزارش خود می نویسد: [در سال ۲۰۲۰ میلادی حق دسترسی اطفال به تعلیم و تربیه از اثر درگیری های مسلحانه ضعیف شده است. بویژه حملات مستقیم بر نهاد های تعلیمی و آموزشی و معلمان، که بطور عمده شامل آتش سوزی، حملات مواد منفجره تعبیه شده و تخریب مکاتب و قتل های هدفمند معلمان که از اثر حملات مستقیم عناصر ضد دولت صورت گرفته است... تا اخیر.]

جواب: ما ادعای فوق گزارش یوناما را بی اساس می دانیم، زیرا هیچ ثبوت ندارد. امارت اسلامی برای انکشاف کمیسیون تعلیم تربیه را ایجاد کرده است و برای مکاتب رسماً اجازه داده است. برعکس از طرف اداره کابل در عملیات ها مکاتب و ادارات تعلیمی، مدارس و همچنان

مراکز صحنی مورد هدف قرار گرفته است و در سال گذشته ۴۵ حمله ویژه بر مدارس صورت گرفته است که ما از آن گزارشات مستند در دست داریم و این کردار شان از سایر کشور ها و هموطنان عزیز ما مخفی نیست.

در ذیل چند واقعه را یاد آوری می کنیم:

۱: ۲۰۲۰/۹/۸ م

در ولایت بلخ، خاص بلخ منطقه بوکه حوالی دیگر سه شنبه ساعت ۴ عصر، غلامان غرب مانند همیشه یکبار دیگر یک مدرسه دینی را با هواپیمای بدون سرنشین مورد هدف قرار داد. که از اثر آن یک باب اطاق مدرسه کاملاً ویران شده است و شیشه های سایر اطاق ها و مسجد را تخریب نموده و یک تن حافظ خورد سال به اسم محمد امین ولد ظاهر خان را مجروح کرد.

۲: ۲۰۲۰/۸/۲۲ م

در ولایت لغمان ولسوالی قرغه ای در منطقه سرخکان نیروهای امنیت ملی بر مدرسه سعد بن وقاص - رض - یورش برده و با وحشت و ظلم ۲۵ تن از طلبای علم را با خود برده است که اکثر شان اطفال خورد سال هستند. در جریان این رویداد بعضی از طلاب فرار نموده اند و گل رسول صاحب، مهتمم مدرسه را جداً اخطار داده اند که همه ای استادان و شاگردان را گرفتار و به زندان روان می کنیم. فضای ترس و وحشت را در میان مردم ایجاد کرده است. برای مدارس دیگر هم تشویش ایجاد کرده است که وضعیت چي خواهد شد، وضعیت متشنج است، هر انسان احساس خوف می کند.

۳: ۲۰۲۰/۸/۲۵ م

در ولایت بغلان، در ساحه ولسوالی بغلان مرکزی در منطقه بیکزاد حوالی ساعت یک شب توسط غلامان غرب عملیات بمباران صورت گرفت که از اثر آن مدرسه زید بن ثابت رض بگونه ای کامل تخریب شده و در این رویداد پنج تن از شاگردان مدرسه هم به شهادت رسیدند.

اسامی شهیدان قرار ذیل است: ۱. شهید مصطفی ولد نیک محمد ۲. شهید نجیب الله ولد عبدالله ۳. شهید عبدالله ۴. شهید سهراب ولد پتنگ ۵. شهید ابراهیم ولد شیرولی و نیز چهار تن هر یک ۱. حفیظ الله ۲. نصرت الله ۳. جان محمد ۴. و یکتا دیگر مجروح گردیده اند.

۴: ۲۰۲۰/۷/۱۲ م

در مرکز ولایت لوگر در منطقه کلنگار روز چهار شنبه گذشته حوالی ساعت (۱۱) قبل از ظهر قطار نیروهای اردوی اجبر کابل از مسیر شاه راه کابل - لوگر می گذشتند که یک تانک شان در پهلوی سرک متصل لیسه جهادی کلنگار، ۴ تن از اطفال بیگانه را که شاگردان مدرسه بودند به شهادت رسانیدند که هر چهار تن اعضای یک فامیل بودند.

۱. قاری وهاب ولد گلاب، ۱۵ ساله ۲. قاری فواد ولد گلاب، ۸ ساله ۳. قاری رحیم الله ولد عبدالقیوم، ۱۲ ساله و قاری مشتباح ولد احمد شاه، ۱۲ ساله.

۵: ۲۰۲۰/۷/۲۶ م

در ولایت خوست ولسوالی موسی خیل در همین روز حوالی ساعت ۶ عصر مدرسه سراج العلوم زورکوت هدف یک مرعی هاوان پرتاب شده توسط نیروهای مزدور اداره کابل قرار گرفت که دشمن مزدور بر منازل افراد ملکی بدون هدف پرتاب هاوان را انجام می دادند. از اثر این حمله تعمیر مدرسه و شیشه های آن تخریب گردید.

۵- یوناما در صفحه ۹ گزارش خود می نویسد: [قتل های هدفمند به شمول آنچه که ترور افراد ملکی گفته می شود، باعث ۱۲۴۸ مورد تلفات افراد ملکی (۷۰۷ کشته و ۵۴۱ مجروح) در سال ۲۰۲۰ شده که ۴۵ درصد افزایش در تعداد تلفات افراد ملکی ناشی از این حملات را در مقایسه با سال ۲۰۱۹ نشان می دهد. این مورد شامل قتل عمدی افراد ملکی به شمول کارمندان رسانه ها، فعالان جامعه مدنی و کارمندان قوه قضائیه و کارمندان ملکی اداری دولت،... که ۹۴ درصد از این تلفات افراد ملکی را به عناصر مخالف دولت نسبت داده است. از این تعداد، ۷۶۱ مورد تلفات ملکی (۴۵۹ کشته و ۳۰۲ مجروح) ناشی از قتل های هدفمند به طالبان نسبت داده شده که ۲۲ درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۱۹ را نشان می دهد.]

جواب: ما در گزارش یوناما تلفات ناشی از قتل‌های هدفمند و ترور را رد می‌کنیم، زیرا اکثری قتل‌های هدفمند در ساحاتی صورت می‌گیرد که در کنترل اداره کابل است. پس در حقیقت قتل‌های هدفمند از جانب اداره کابل و دستگاه استخباراتی اداره کابل صورت می‌گیرد و یا آنان دست باز در آن دارند، بگونه‌ای مثال قتل وحید مزده، داکتر ایاز، مولوی عزیزالله مفلح، انجینر عاطف و فرشته کوهستانی و سایر قتل‌ها. اما برعکس مسولیت آنرا بدوش امارت اسلامی می‌اندازند که ما این را از خالیگاه‌های گزارش می‌دانیم و می‌گوییم که در گزارش اصل بیطرفی در نظر گرفته نشده است.

از جانب مقام عالی رهبری امارت اسلامی در مورد قتل‌های مرموز فرمان‌ها صادر شده است که تمام مجاهدین اسلامی به آن سخت عمل می‌کنند.

۶ - یوناما در گزارش خودش تحت عنوان نسبت دادن تلفات افراد ملکی به طرف‌های درگیر نوشته است: [از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، یوناما ۶۲ درصد کل تلفات افراد ملکی را به عناصر مخالف دولت نسبت داده که ۴۵ درصد آن به طالبان، ۸ درصد به شاخه خراسان داعش و ۹ درصد آن به عناصر نامعلوم مخالف دولت نسبت داده شده است.

نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۲۰ باعث ۲۵ درصد تلفات افراد ملکی شدند. یوناما ۲۲ درصد از تلفات افراد ملکی را به نیروهای ملی امنیتی افغانستان، ۱ درصد را به نیروهای نظامی بین‌المللی، گروه‌های مسلح طرفدار دولت و افراد نامعلوم یا گروه‌های متعدد طرفدار دولت نسبت داده است.

۹ درصد تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری‌های زمینی بین عناصر مخالف دولت و نیروهای طرفدار دولت بوده که نمی‌توان آن را به یک طرف مشخص درگیری نسبت داد. حوادث فرامرزی منسوب به نیروهای نظامی پاکستان باعث کمتر از ۲ درصد تلفات افراد ملکی شده است. ۲ درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی را نمی‌توان به هیچ طرف نسبت داد و بیشتر شامل تلفات افراد ملکی ناشی از بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ می‌باشد.]

جواب: متأسفانه که گزارش در مورد آن‌عه از رویدادها و محلات معلومات کامل ندارد که نیروهای اداره کابل هر روز بر منازل افراد ملکی، بازارها، مساجد، مراکز تعلیمی و سایر محلات ملکی نشین یورش می‌برد، بمبارد می‌نماید، انداخت سلاح ثقیل را انجام می‌دهد و سایر مظالم را روا می‌دارد که گزارشات شان هر روز در رسانه‌ها نشر می‌شود. بناءً این معقول نیست که باز هم مجاهدین ما مسئول ۴۵ درصد تلفات افراد ملکی شمرده شوند و نیروهای طرفدار دولت تنها مسئول ۲۵ درصد تلفات افراد ملکی دانسته شوند. پس معلوم گردید که آنان از کدام منابع گزارشات شان را جمع‌آوری نموده است و آنان دعوای مستند سازی را می‌نمایند. چنانچه آنان قبلاً یادآوری کرده اند، منابع مستندسازی آنان منابع بیطرف نیست بناءً گزارش هذا در زمره ای گزارش مستند محسوب نمی‌گردد.

۷- یوناما در صفحه (۱۲) گزارش خود می‌نویسد: [یوناما ۱۲۰ مورد تلفات افراد ملکی (۸۹ کشته و ۳۱ مجروح) را به نیروهای نظامی بین‌المللی نسبت داده است، که این رقم کاهش ۸۴ درصدی را نشان می‌دهد و کمترین میزان تلفات افراد ملکی از زمان آغاز ثبت سیستماتیک یوناما در سال ۲۰۰۹ به این طرف را نشان می‌دهد. در دو ماه اول سال ۲۰۲۰، تلفات افراد ملکی توسط حملات هوایی نیروهای نظامی بین‌المللی مشابه با کل تلفات ملکی در سال ۲۰۱۹ شدند. پس از آن، یعنی پس از امضای توافق نامه میان ایالات متحده و طالبان، تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی نیروهای نظامی بین‌المللی متوقف شد.]

جواب: نیروهای نظامی بین‌المللی در سال ۲۰۲۰ و قبل از امضای توافقنامه با امارت اسلامی، بخاطر اینکه در میز مذاکرات دستاورد داشته باشند، تلفات زیادی به افراد ملکی وارد نموده است که ما گزارشات مستند شده از آنها را با خود داریم و این موضوع از ذهن کشور‌های بادرک جهانی و بخصوص ملت افغان فراموش نشده است. این نیروها بعد از امضای توافقنامه نیز بسنده نکرده و در شماری زیادی از ولایات حملات هوایی را بر افراد ملکی انجام داده است که این مسایل پیوسته با کمیسیون نظارت توافقنامه شریک ساخته شده و آنان تأیید نموده اند. بناءً ما ادعای فوق را تخلف صریح از حقیقت و حوادث عینی می‌دانیم و می‌بینیم که در گزارش با طرف‌های داخلی برخورد دوگانه مادر و مادر اندر صورت گرفته است.

۸- یوناما در صفحه (۴۲) گزارش خویش نگاشته است: [از ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۲۰، یوناما ۵ مورد مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز را از تصمیمات گرفته شده توسط ساختار عدالت موازی طالبان، بشمول در رابطه با تخلف از نورم اخلاقی یا جنسی مانند روابط خارج از ازدواج، ثبت کرد. این مجازات‌ها منجر به کشته شدن ۴ ملکی و زخمی شدن ۲ نفر دیگر شد. این حوادث شامل اعدام سه زن و یک مرد و ضرب و شتم دوزن و یک مرد بود.

به عنوان مثال، در ۱۹ جنوری، زنی با ضرب و شتم با چوب و کیبل فلزی و خفه شدن در مقابل چشمان مادرش کشته شد و انگشتان و پاهای یک مرد به عنوان بخشی از مجازات دستور داده شده توسط طالبان بخاطر داشتن رابطه جنسی خارج از ازدواج شکسته شد. در تاریخ ۲۶ جون، در ولایت فاریاب، دو مرد به عنوان مجازات به اتهام جنایات ناشی از "قضاوت" ساختار عدالت موازی طالبان، در حضور صدها نفر از جمله اطفال اعدام شدند.

مجازات هایی که توسط عناصر مخالف دولت بر مردم اعمال می شود مطابق با قوانین افغانستان جرم پنداشته می شود. و به معنای نقض حقوق بشر و نقض آن است. علاوه بر این، مجازات های شدید مانند اعدام ها نقض جدی قوانین بین المللی بشردوستانه را تشکیل می دهد که ممکن است به جنایات جنگی منجر شود. بطور خصوص، اعدامها در انتظار عامه غیرانسانی است و آسیب روانی به افراد محکوم به اعدام و همچنین افرادی که شاهد این وقایع هستند، به ویژه اطفال، را افزایش می دهد. یوناما از عناصر مخالف دولت می خواهد که فوراً از اعمال مجازات های ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز علیه افراد دست بکشند.

جواب: اینگونه گزارشات مبهم و ثابت نشده هرگز قابل قبول نیست. یوناما در هر سه ماه رویداد های عمده تلفات افراد ملکی منسوب شده به طالبان، که طی یک جدول می باشد، را با ما شریک می سازد. در پاسخ به اینگونه واقعات معلومات تفصیلی ارائه گردیده است. اکثر اینگونه رویداد ها یا از اثر تضاد های درونی می باشد، یا از طرف اشخاص نامعلوم، دزدان و یا اعضای مفسد اداره کابل صورت می گیرد. اما در این گزارش دیده می شود که به آن پاسخ ها اکتفا نگردیده است و مسئولیت این رویداد ها را نیز دوباره بدوش مجاهدین انداخته است.

موضوع دیگر اینکه در افغانستان محیط اسلامی و افغانی حکمفرما است. مقایسه کردن این محیط با محیط اروپا و امریکا بدین معنی است که یوناما از اصول افغانی و اسلامی هیچ آگاهی ندارد. انتقاد که در این گزارش بر سیستم قضایی صورت گرفته است، بی احترامی به دین مقدس اسلام و انتقاد بر ارزش های اسلامی است. سیستم قضایی ما سیستم قضایی اسلامی بوده که مملو از عدل و انصاف است و سیستم قضایی ما بر قانون الهی بنا یافته است. قانون الهی برای تمام انسان ها کافی و شافی بوده و مملو از عدل و انصاف است. هیچ قانون وضعی دیگر و یا سیستم قضایی وضعی در عدل و انصاف با آن مقابله کرده نمی تواند.

جای افسوس این است که یوناما بگونه عمدی بر خلاف نظام اسلامی یادآوری کرده است، که مسلمانان از صدها بدینسو برای این نظام اسلامی قربانی داده اند و می دهند. بناءً آرزوی ما این است که در گزارشات خویش از اینگونه موارد یادآوری نکنید که انتقاد بر ارزش ها و قوانین اسلامی باشد. زیرا از یک سو مسلمان مجبور به عکس العمل خواهند شد و از سوی دیگر به حیثیت و بی طرفی یوناما صدمه جدی خواهد رسید.

۹- یوناما در صفحه (۱۲) گزارش اش نوشته است: [یک مثال از آسیب جدی به اطفال ناشی از استخدام و استفاده را وقوع حادثه ماه فبروری ۲۰۲۰، در حوزه شمال شرقی است، هنگامی که سه طفل استخدام شده توسط طالبان تلاش کردند تا یک حمله انتحاری علیه یک هدف در یک مهمانی نامزدی را انجام دهند. در بین راه، یکی از اطفال به طور تصادفی مواد منفجره تعبیه شده خود را منفجر کرد که در نتیجه آن خود طفل کشته شد و دو طفل دیگر مجروح گردیدند.]

جواب: در آن واقعات که از طرف یوناما بطور ریعوار طی یک جدول برای ما می رسد، به رویداد فوق نیز پاسخ داده شده است، ولی متأسفانه که در این جا یکبار دیگر یادآوری شده است. در این گزارش نیز به رویداد مبهم اتکا شده است، بدین معنی که در این حادثه هم معلوم نیست که در کدام منطقه حوزه شمال شرق و به کدام تاریخ این واقعه رخ داده است.

امارت اسلامی هرگز به اطفال اجازه نمی دهد که حملات استشهادی را انجام دهند، بویژه در محفل عروسی! این موضوع با عقل و منطق سر نمی خورد و ما یکبار دیگر آنرا شدیداً رد می نمایم.

۱۰- یوناما در صفحه (۲۴) گزارش خود نوشته است: [یوناما در مورد حملات پیوسته بر مراکز مراقبت های صبحی اندیشه دارد که از جانب طالبان تأسیسات محافظتی و پرسونل آن بگونه ای مستقیم مورد هدف قرار می گیرند که شامل بسته نمودن اجباری کلینیک، قتل های هدفمند، اختطاف ها و مواد منفجره تعبیه شده می باشد.]

جواب: امارت اسلامی در ساحات فتح شده خود به خدمات صبحی اجازه داده است و در چارچوب اصول با آنان کمک های دوامدار خود را جاری نگهداشته است. هویدا است که در عرصه صحت در پالیسی های امارت اسلامی هیچگونه مشکل وجود ندارد. برعکس از طرف اداره کابل در ساحات مختلف بر مراکز صبحی و کلینیک ها بمبارد شده و بر آنان سلاح ثقیله انداخت گردیده است، که از اثر آن به مراکز صبحی

و کلینیک‌ها آسیب رسیده و پرسونل طبی شهید و مجروح گردیده است. بر اساس محاسبه‌های دقیق ما در سال گذشته دشمن عمداً بر (۱۵) کلینیک و مکتب حمله کرده است. به همه گان معلوم است که امارت اسلامی از مراکز صحتی محافظت کرده و می‌نماید.

۱۱- یوناما در صفحه (۲۶) گزارش خود نوشته است: [در این سال ۱۶ درصد کاهش تعداد حوادث نسبت به سال ۲۰۱۹ را نشان داده است. ادامه حملات مستقیم بر مراکز آموزشی و پرسنلی مایه نگرانی ویژه است که توسط عناصر مخالف دولت انجام شده است، که در سال ۲۰۲۰ مجموعه ۳۶ حادثه بود. در طول سال، طالبان ۱۶ حمله مستقیم بر نهاد‌های آموزشی، بشمول آتش سوزی، حملات مواد منفجره تعبیه شده، تهدیدها، اختطاف‌ها و قتل‌های هدفمند پرسنل، صورت گرفته است. به عنوان مثال، در ۱۵ جولای در ولایت تخار، طالبان یک لیسه را به آتش کشیدند که ساختمان آن، بشمول کتابخانه و لابراتوار به طور کامل تخریب گردید. در لیسه مذکور قبلاً تقریباً ۱۰۰۰ پسر و دختر مصروف آموزش بودند].

جواب: این قسمت گزارش یوناما هم بی اساس است. امارت اسلامی از تعلیم و تربیه حمایت کرده و به همین مقصد یک کمیسیون مستقل تعلیم و تربیه را ایجاد کرده است. برای هیچکس اجازه نمی‌دهد که بر تأسیسات تعلیم و تربیه و پرسونل آن حمله نمایند بلکه کاملاً مانع آن می‌شود.

از سوی دیگر این واقعه در شهر تخار صورت گرفته و امارت اسلامی در همان زمان آنرا رد کرده است. ولی اداره کابل عمداً دست به اینگونه اعمال می‌زند تا مسؤولیت آنرا به مجاهدین نسبت دهد. متأسفانه که اداره یوناما بدون بدست آوردن معلومات معتبر مسؤولیت اینگونه حوادث را بر دوش امارت اسلامی می‌اندازد و اینگونه با اداره کابل همکاری می‌نماید.

۱۲- یوناما در صفحه (۴۱) گزارش اش نوشته است: [عناصر مخالف دولت، به ویژه طالبان، در سال ۲۰۲۰ همچنان به اختطاف افراد ملکی با همان میزان سال قبل ادامه دادند که منجر به سلب آزادی از افراد ملکی و در بعضی مواقع، کشته و زخمی شدن آنها شده اند]

جواب: امارت اسلامی هرگز به عمل اختطاف اجازه نمی‌دهد. بلکه برای یوناما و همه گان معلوم است که در سال گذشته شمار زیادی از اختطاف چیان توسط مجاهدین امارت اسلامی دستگیر و افراد اختطاف شده از چنگال شان رها گردیده است. ثبوت اینگونه رویدادها شماری زیادی از ویدیو‌ها می‌باشد که در رسانه‌ها نشر گردیده است و همه به آن دسترسی دارند.

همچنان به همه مردم روشن است که در این واقعات اکثراً مسئولین اداره کابل دست دارند و حتی در بعضی از واقعات از لباس نظامی و وسایط نقلیه رنجر شان هم استفاده می‌کنند و زمانیکه از طرف کدام اداره این اختطاف چیان دستگیر شوند، به زودترین فرصت دوباره رها می‌شوند. که در این ارتباط بارها صدای اعتراض مردم از طریق رسانه‌ها پخش شده است.

در صورتیکه از جانب امارت اسلامی اشخاص دشمن دستگیر می‌شوند و یا کسانی دستگیر می‌شوند که ظن عضو دشمن بر آن می‌رود و آنان در شمار رویداد‌های اختطاف حساب شوند، پس لازم است که گرفتاری افراد ملکی از طرف اداره کابل در جریان تلاشی‌ها و یا در مسیر راه‌های عمومی گرفتار می‌شوند هم در این گزارش ثبت شود که هر روز در هر گوشه کشور صدها تن دستگیر می‌شوند و بعداً در بدل چند افغانی دوباره رها می‌گردند.

۱۳- یوناما در صفحه (۴۳) گزارش نوشته است: [در جریان سال ۲۰۲۰، یوناما به ثبت حوادثی ادامه داد که در آن عناصر مخالف دولت، به ویژه طالبان، افراد ملکی را در معرض خطر قرار می‌داد. این امر به ویژه از طریق استفاده از خانه‌ها و سایر زیرساخت‌های ملکی برای اهداف نظامی و مجبور کردن، کسب حمایت و تحریک اقدامات افراد ملکی که آنها را در معرض خطر حمله نیروهای طرفدار دولت قرار می‌داد.

یوناما چندین مورد از درگیری طالبان با مردم ملکی، بشمول استفاده از خانه‌های مسکونی برای اهداف نظامی را تأیید کرده است. به عنوان مثال طالبان از خانه‌ها به عنوان مکانهایی استفاده می‌کردند که از آنجا برنامه ریزی کرده و حمله می‌کردند و به عنوان مکانهایی که در هنگام تعامل با نیروهای طرفدار دولت به آنها پناه می‌بردند. به عنوان مثال، در ۷ فبروری، در منطقه چهاربولک، ولایت بلخ، نیروهای امنیتی ملی افغانستان با استفاده از سیستم‌های غیر مستقیم سلاح، طالبان را که مکان‌های مسکونی ملکی را تحت پوشش خود قرار داده بودند، هدف قرار دادند. انداخت سلاح غیرمستقیم به یکی از خانه‌ها اصابت کرده و دو دختر، دو پسر و دو مرد را زخمی کرده و خانه‌ی آنها ویران شد. در تاریخ ۲۶ سپتمبر، در ولسوالی گیزاب، ولایت ارزگان، یک زن بالغ پس از اصابت مرمی‌هاوان نیروهای امنیتی در افغانستان در داخل خانه اش به شدت زخمی شد. لحظاتی قبل از این رویداد، طالبان به زور وارد خانه شدند. در حالی که ساکنان در تلاش بودند اشیای قیمتی

خود را جمع کنند و فرار کنند، هاوان مذکور اصابت کرد. در ۱۹ اکتوبر، در منطقه دولت آباد، ولایت بلخ، گروهی از طالبان وارد خانه ای شدند و صاحبان آن را مجبور به تهیه غذا برای آنها کردند.]

جواب: ما در گزارش یوناما اینگونه ادعا ها و امثال آنرا پی بنیاد می دانیم. مجاهدین امارت اسلامی هیچگاه در منازل مسکونی مردم نه سنگر می گیرند و نه هم بخاطر آذوقه به زور وارد منزلی کسی می شوند. بلکه این یک تبلیغ اداره کابل است که یوناما از آن استقبال می کند.

ملت افغانستان یک ملت مجاهد است و خود شان هم بخشی از این مبارزه هستند. آنان بر اساس مکلفیت های شرعی شان به هر طریق ممکن به صفوف جهاد کمک می نمایند. این ضرورت پیش نمی آید که از کسی به زور آذوقه خواسته شود. بلکه در هر منطقه اینگونه افراد وجود دارد که به هدف کسب ثواب آذوقه می دهند و تلاش می نمایند که در این مبارزه به شکلی از اشکال خود شان را شریک بسازند.

برعکس از طرف نیروهای اداره کابل در قریه ها، در منازل مردم، مراکز صحنی و مکاتب پوخته ها افزای می شود و از طرف ایشان چنین تصویر ها و ویدیو ها بنشر رسیده است که در جریان درگیری و عملیات ها به منازل مسکونی داخل شده اند و از آنجا به جنگ ادامه داده اند. آنان نه تنها به جنگ ادامه داده اند، بلکه با زور توسط مردم محل مجروحان شان را از صحنه جنگ انتقال داده اند، و استفاده های گوناگون از آن می کنند. و بارها حین برآمدن از منازل اشیای قیمتی را با خود برده و منازل را چور کرده اند.

۱۴: یوناما در صفحه (۳۲) گزارش ذکر کرده است که: [در سال گذشته ۲۰۲۰ یوناما مسؤولیت ۱۳ حمله انتحاری را به طالبان نسبت داد که باعث آسیب رساندن افراد ملکی شد، که از آن میان، این گروه مسؤولیت چهار حمله را بر عهده گرفت.]

جواب: در گزارش شما مسؤولیت ۱۳ حمله فدایی به طالبان نسبت داده شده است، در حالیکه خود شما می گوید که امارت اسلامی از جمع این حملات مسؤولیت ۴ حمله را پذیرفته است. بناءً مسؤولیت ۹ حمله دیگر را با تأیید کدام منبع به مجاهدین نسبت می دهید؟ هویدا است که هر چه از جانب دشمن گفته شود آنرا در گزارش خود می نویسید، دشمن با چشم سفیدی مسؤولیت بسیاری از حملات را به امارت اسلامی نسبت می داد که یکبار مسؤولیت آنرا گروه مسلح داعش علناً بدوش گرفته است.

بناءً ما این گزارش یوناما را رد می نماییم، آنرا بیطرفانه نمی دانیم، و برای ما این گزارش بگونه ای حقیقی به هدف جلوگیری از تلفات افراد ملکی معلوم نمی شود.

آرزو می نماییم که یوناما و همه نهاد های بشردوستانه که در ارتباط به تلفات افراد ملکی گزارش تهیه می نمایند، در گزارش شان اصل بیطرفی را در نظر داشته باشند و گزارش شان را بگونه ای واقعی و ارقام دقیق ترتیب کنند، تا باشد که اینگونه گزارشات از تلفات افراد بیگانه جلوگیری نماید.

اما اگر برای استفاده سیاسی از موضوع تلفات افراد ملکی ادامه بدهیم، دیگر نمی توانیم به هدف خود برسیم. بلکه به جای آن به آن عده از مردم برائت و جرأت می بخشیم که بگونه ای عمدی و با بی پروایی به افراد ملکی تلفات وارد می نمایند.

تشکر